

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

80'inci Birleşim 9 Mayıs 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	365
II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	370
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>370:373</i>
1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, öğretmenlerin yaşadığı şiddete ilişkin gündem dışı konuşması	370:371
2.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, Ordu iline ilişkin gündem dışı konuşması	371:372
3.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Türkiye'de arıcılığın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	372:373
III.- AÇIKLAMALAR	373,403,407,418,439, 445,464,478
1.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, ülkedeki Tip 1 diyabetli 26 bin çocuğun sensör ihtiyacına ilişkin açıklaması	373
	357

2.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, Vakıflar Haftası'nın 100'üncü yılı vesilesiyle açılışı gerçekleştirilen 201 vakıf eserine ilişkin açıklaması	374
3.- Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülalü'nün, 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü'ne ilişkin açıklaması	374
4.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü'ne ve Kayseri'de çölyak hastaları için gerçekleştirilen projelere ilişkin açıklaması	374
5.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye çiftçilerin de tarlasında Toprak Mahsulleri Ofisinden gelecek buğday fiyatını beklediklerine ilişkin açıklaması	375
6.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Hac Suresi'nin 8 ila 12'nci ayetlerine ilişkin açıklaması	375
7.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, Mersin'de sağlık alanında yapılanlara ilişkin açıklaması	375
8.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl'nın, siyonist rejimin Refah'a saldırı başlattığına ilişkin açıklaması	375:376
9.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da tek devlet hastanesi olmasından dolayı vatandaşların zorluk çektiğine ilişkin açıklaması	376
10.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir'in, Filistin'de yaşanan zulmü tüm dünyaya anlatmayı sürdüreceklerine ilişkin açıklaması	376
11.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin kayıtlarından aldığı bilgilere ilişkin açıklaması	376:377
12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP iktidarının ülke topraklarını hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açmanın derdine düştüğüne ilişkin açıklaması	377
13.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türk Tabipleri Birliğinin Sağlık Bakanlığına sorduğu soruları bir de kendisinin sormak istediğine ilişkin açıklaması	377
14.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'da üreticilerin sulama paralarına isyan ettiğine ilişkin açıklaması	377
15.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yaptığı kamuda tasarruf çağrısına ilişkin açıklaması	378
16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Didim Akbük'te zeytin ve kızılçam ağaçları kıyıma uğratarak mermer ocağı yapılmak istendiğine ilişkin açıklaması	378
17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, iktidarın fındık üreticisine zulmettiğine ilişkin açıklaması	378
18.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da inşa edilen ceza infaz kurumuna ilişkin açıklaması	378:379
19.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması	379
20.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu'nun, Sivasspor'un 57'nci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması	379
21.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Vakıflar Haftası'na ilişkin açıklaması	379

- 22.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarına ilişkin açıklaması 380
- 23.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, dün bir öğretmenin Irak asıllı bir öğrenci tarafından öldürülmesine ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne ilişkin açıklaması 380
- 24.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, yasayla mahalle yapılan ancak kırsal statü verilmeyen köylerin bu haklarının bir an önce verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 380
- 25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'da ve Türkiye genelinde günlük kira ruhsatıyla turizm faaliyeti yürüten işletmelerin mağduriyetine ilişkin açıklaması 380:381
- 26.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Maliye Bakanı Şimşek'in X hesabından ekonomiyi yönetmeye başladığına ilişkin açıklaması 381
- 27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, önceki gün "terör operasyonu" diye gözüaltına alınan çocuklara birçok hukuksuzluk yapıldığına ilişkin açıklaması 381
- 28.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, okulda silahlı saldırıya uğrayarak hayatını kaybeden Okul Müdürü İbrahim Oktugan'a ilişkin açıklaması 381:382
- 29.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, geçen hafta Samandağ'da yaşanan yoğun dolu ve yağış sonrasında çok sayıda tarım arazisinin, seranın ve meyve bahçesinin zarar gördüğüne ilişkin açıklaması 382
- 30.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması 382
- 31.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çankaya Kaymakamlığınca yasaklama kararı verilen "Kanun Hükmü" filmine ve özgürlükten yana olanların cesaretle bu süreçte seslerini yükseltebilmelerini kıymetli bulduklarına, kamuda akraba kayırmacılığının yoğun olarak gündeme geldiğine ve önümüzdeki günlerde parti ayrımı gözetmeksizin bu konuları Meclis gündemine taşıyacaklarına ilişkin açıklaması 382:384
- 32.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 12 Mayıs Anneler Günü'ne, bugün Merkez Bankasının 2024 sonu enflasyon tahminini yükseltmesine, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiğinden beri Türkiye'nin ekonomik ve sosyal olarak belinin bir türlü doğrulmadığına, Soma maden kazasıyla ilgili haklarında iddianame düzenlenen 28 kamu görevlisinin ilk duruşmasına ilişkin açıklaması 384:385
- 33.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na ve 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü'ne ilişkin açıklaması 385:386
- 34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, dün gece Urfa Birecik ilçe binalarına yeniden gerçekleştirilen saldırıya, Merkez Bankasının açıkladığı 2024 yılının 2'nci Enflasyon Raporu'na, gıda enflasyonuna, Maliye Bakanlığının yeni yapılacak temmuz zamlarının hedef enflasyona göre verileceği açıklamasına, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfının çocuk yoksulluğuyla ilgili araştırmasına ilişkin açıklaması 386:388

- 35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Adalet ve Kalkınma Partisinden an itibarıyla 7 milletvekilinin Meclisi izlediğine, Merkez Bankası Başkanının bugün yaptığı basın toplantısındaki açıklamalarına, 60-64 ve 65 üzeri yaş grubundaki kayıtlı işsizlerin oranındaki artışa ilişkin açıklaması 388:390
- 36.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin 79'uncu Birleşimde 65 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, bugün Genel Kurulda Filistin'le ilgili sözleşmelerin görüşüleceğine, siyonist harekete, soykırımın durdurulması için çağrılarını seslendirmeye ve İsrail'in katliamlarını durdurmaya kararlı olduklarına, Dünya Çölyak Günü'ne ilişkin açıklaması 390:394
- 37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 394:395
- 38.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 395:396
- 39.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 396:397
- 40.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'ın Bahçesaray ilçesinin yolunun aylarca kapalı kaldığına ilişkin açıklaması 397
- 41.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinin termal havuzlarında tedavi yapılamadığına ilişkin açıklaması 397
- 42.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, ülkede gıda fiyatlarının yükselmeye devam ettiğine ilişkin açıklaması 397
- 43.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Gevriye Akgüç soruşturmasına ilişkin açıklaması 397:398
- 44.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Tren Projesi'ne ilişkin açıklaması 398
- 45.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, iktidarın anayasa yapım gündeminin inandırıcılıktan uzak olduğuna ve etki ajanlığı mevzusuna ilişkin açıklaması 398
- 46.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Türkiye'nin İsrail'le ticaret kısıtlamasını özellikle inşaat kalemlerinde gevşettiğine dair iddialara ilişkin açıklaması 398:399
- 47.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, engellilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 399
- 48.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli ili Kula köyü mevkinde planlanan maden sahasına ilişkin açıklaması 399
- 49.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Merkez Bankası Başkanının enflasyonla ilgili bugünkü açıklamalarına ilişkin açıklaması 399

- 50.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 403:404
- 51.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 407:408
- 52.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 408:409
- 53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 409
- 54.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 409:410
- 55.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 410:411
- 56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen'in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 411
- 57.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, son birkaç gündür Sabah gazetesinin özel olarak DEM PARTİ milletvekillerini hedef gösterdiğine ilişkin açıklaması 418
- 58.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Yaşar Yıldırım'ın 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 439
- 59.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 439
- 60.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 445:447
- 61.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'yı temiz dille konuşmaya davet etmelerine rağmen ağır sözlerine devam ettiği için İç Tüzük'ün 67'nci ve 160'ıncı maddelerinin gereğinin uygulanmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 448
- 62.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 448:449
- 63.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 449

- 64.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 449
- 65.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşmelerde temiz bir dil ve uygun bir üslupla hitap etmenin daha uygun olduğunu düşündüklerine ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin ruhuna uygun bir üsluba katkıda bulunmak için ellerinden geleni yapacaklarına ilişkin açıklaması 464:465
- 66.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, kendilerini takip edenlerin bir provokasyona, yanlış bir duyguya kapılmaması için herkese sorumluluk düştüğüne, kendi grupları adına, bu konuya çok daha hassasiyetle dikkat edilmesi gerektiğini ve üslubun çok önemli olduğunu düşündüklerine ilişkin açıklaması 465
- 67.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Parlamentoda temiz bir dil kullanılması mecburiyeti olduğuna, Grup Başkan Vekilleri olarak gruplarının milletvekillerine biraz daha hassasiyetle ve ısrarcı bir şekilde bu konuda hatırlatmalar yapmalarında fayda olduğunu düşündüklerine ilişkin açıklaması 465:466
- 68.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, hem kürsüyü kullanırken hem de yerinden hiç kimsenin şahsını, şahsiyetini hedef alacak sözler sarf etmemek gerektiğini, bu konuda herkesin hem Grup Başkan Vekilleri olarak hem de milletvekilleri olarak gereken özeni göstermesi gerektiğini düşündüklerine ilişkin açıklaması 466
- 69.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İç Tüzük hükümlerinin yalnızca kürsüde bulunanlara değil Mecliste bulunan bütün milletvekillerine kaba ve yaralayıcı bir dil kullanmayı yasakladığına, kendi grubundaki tüm milletvekillerini buna uygun davranmaya davet etmeye devam edeceğine ve aynı özenin tüm siyasi parti gruplarından da geleceğini dilediğine ilişkin açıklaması 466
- 70.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, bu milletin Meclisine yakışacak bir mehabetle konuşulmasının sadece bugün için değil bundan sonra da kürsüye gelen veya yerinde oturan tüm milletvekilleri için geçerli olduğuna ve AK PARTİ Grubu olarak bu konudaki hassasiyetlerini daha da artırarak devam edeceklerine ilişkin açıklaması 467
- 71.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Ordu Milletvekili Seyit Torun'un 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 478:479

72.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 480

73.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 480:481

IV.- ÖNERİLER

400,404,411,418

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

400:403,404:407,411:418,

418:430,424:430

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık dışı uygulamaların ve alınabilecek tedbirlerin görüşülmesi ve Doğu Türkistan'da yaşananların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından soykırım olarak tanımlanması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 400:403,404:407,411

2.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 19 milletvekili tarafından, Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” adını verdiği müfredat programının tüm yönleriyle tartışılması ve araştırılması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 412:418

3.- DEM PARTİ Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de kadın yoksulluğunun araştırılması amacıyla 7/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 418:423

4.-CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Aylin Yaman ve arkadaşları tarafından, tıkanan sağlık sistemi ve çözüm önerilerinin araştırılması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 424:430

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN

DİĞER İŞLER

431,439,450,467,481,484

A) KANUN TEKLİFLERİ

431:439,439:445,450:464,

467:478,481:483,484:497

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği

Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41)

431:439,439:445,450:464,
467:478,481:482,484:497

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/64) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 42)

482:483,484:497

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/34) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 63)

483

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 64)

483

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

464

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 1'inci maddedeki görüşmeler sırasında, Mecliste kimsenin onaylamayacağı birtakım tartışmalar yaşandığına ve Meclis Başkanlık Divanı olarak hem kürsüde konuşan hem de yerinde hatibi dinleyen milletvekillerinin daha temiz bir dil kullanmalarını talep ettiklerine ilişkin konuşması

464

VII.- OYLAMALAR

484

1.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

484:497

2.- (S. Sayısı: 42) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

484:497

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak beş oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel, Güney Afrika Cumhuriyeti’nin İsrail’e karşı Uluslararası Adalet Divanı nezdinde 29 Aralık 2023’te Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılması Sözleşmesi’nin ihlali gerekçesiyle açmış olduğu davaya Türkiye’nin müdahale talebinde bulunma kararına,

İstanbul Milletvekili Doğan Demir, Alevilerin sorunlarına,

Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent, Sakarya’nın sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Halit Yerebakan, İsrail’in Refah’a saldırı emrinin tüm insanlığın vicdanını sarstığına,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Şanlıurfa’da depremde zarar gören ve başvuruları geçen yıl alınan 110 tescilli yapının restorasyonu için verilen desteğe ve Şanlıurfa İli Kültür Envanteri Projesi’nin hayata geçirilmesine,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, sağlığın artık sadece iktidarın zengin ettiği bir kitlenin ulaştığı hizmet hâline geldiğine,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Türkiye’de doğan SMA’lı bebeklerin çok şanssız olduğuna ve SMA’lı 2 yaşındaki Çorumlu Ege Bostancı’ya,

Aydın Milletvekili Evrim Karakoz, Aydın’da buğday üretimi yapan çiftçilerin mağdur olduğuna,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Kıbrıs şehit yakınları, gazileri ve gazi yakınları için talep edilenlere,

Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekçi, çocukların kurşunlarla, füzelerle, en vahşi silahlarla katledildiği bir çağın tanığı bir anne olarak seslendiğine,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, ABD’li cumhuriyetçi senatörlerin Lahey’deki Uluslararası Adalet Divanı Başsavcısına yazdıkları mektuba,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, Hassa Otoyolu ve Demir Yolu Tüneli Projesi’nin yapılan ihalesiyle ilgili kamuoyunun merak ettiklerine,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, 31 Mart yerel seçimlerinin tüm Türkiye’de büyük ve acımasız yolsuzlukları gözler önüne serdiğine ve Uşak Belediyesine,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan, dünya refah içinde yaşarken Refah içinde masum çocukların ölemeyeceğine,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Türkiye’nin 12 milyonu aşan işsiz sayısı ile rekor kırdığına, yüksek enflasyon ve fahiş zamların da geçimi imkânsız hâle getirdiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, kamu emekçilerinin çalışma zorunluluğu süresine ve tayin hakkına ilişkin taleplerine,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Türkiye’de otizmlili bireylerin ve ailelerinin yaşadığı sorunlara ve zorluklara,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, Aydın Kardeşköy’deki TOKİ mağdurlarına,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, AKP iktidarının yaratıp büyüttüğü ruhsal bunalım salgınına,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, fındıkta tarımsal desteklerin hâlâ ödenmediğine, Giresun’da kaliteli fındık için ekstra destek istediklerine ve Millî Fındık Şurası’nın toplanması gerektiğine,

Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, Türkçenin resmî dil ilan edilisinin 747’nci yılında Türk Dil Bayramı’nın 10-13 Mayıs tarihlerinde yine Karaman’da kutlanacağına,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kanun Hükmü filminin Altın Portakal’dan sonra İşçi Filmleri Festivali’nde de engellendiğine ve bu yasağa karşı düzenlediği imza kampanyasına milletvekillerinden destek beklediğine,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, Kayseri’nin Melikgazi ilçesinin Sarımsaklı Mahallesi’nin sorunlarına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, sayıları 20 bine varan asker ve polisin terörle mücadele esnasında yaralandıkları hâlde TSK Sağlık Yönetmeliği ve 1053 no.lu Nizamname'deki kıstaslar nedeniyle gazi sayılmadıklarına,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, yabancı uyruklu bir öğrenci tarafından öldürülen Öğretmen İbrahim Oktugan'a ve sınır kapılarını yol geçen hanına çeviren iktidarın bu cinayetten sorumlu olduğuna,

Bursa Milletvekili Hasan Öztürk, Zeki Alasya'nın vefatının 9'uncu yılına ve sağlık kuruluşlarında staj yapan sağlık meslek lisesi öğrencilerinin staj paralarının iki aydır "Ödenek yok." gerekçesiyle yatırılmadığına,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kars'ta kesilen trafik cezalarındaki artışa,

Samsun Milletvekili Murat Çan, yaşamını yitiren Cumhuriyet Halk Partisi İlkadım Gençlik Kolları Başkan Yardımcısı Mahir Bak'a ve toplumun genelinde ama özellikle de genç nüfusta giderek yaygınlaşan intiharların failine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, staj ve çıraklık mağdurlarına ve kademeli emeklilik bekleyen vatandaşların sorunlarına,

Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici, Muğla'nın Marmaris ve Fethiye ilçelerinde yangınlar sebebiyle denize akan balığın temizlenmesi için gönderilen Çamur V gemisinin görevini tamamlamadan dönmesine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin'in Borçka ilçesi Gündoğdu Mahallesi'nde Şubat 2024 tarihinde meydana gelen heyelan sonrası yapılması gerekenlere,

Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde meydana gelen endüstriyel atık kaynaklı hava felaketinin yarattığı tahribat hakkında henüz aydınlatıcı bir açıklama yapılmadığına,

Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar, 16 Mayıs'ta Kobani kumpas davasının karar duruşmasının yapılacağına ve Birecik Belediye Başkanı seçilen Mehmet Begit'e,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, İsrail'in Filistin'de yapmış olduğu soykırımın devam niteliğinde olan eylemlerine, İsrail'le ticaretin sonlandırılmasına yönelik adımları önemsediklerine, üçüncü ülkeler üzerinden İsrail'le ticaretin kaldığı yerden devam edeceğine yönelik endişelere, Güney Afrika'nın Adalet Divanında İsrail'e karşı açmış olduğu davaya Türkiye'nin müdahil olma kararına, dün gruplarını ziyaret eden Cumartesi Annelerine ve 25 Mayıs'ta bininci haftasına girecek sivil eylemlerine İçişleri Bakanının duyarsız kalmaması gerektiğine, Cumartesi Anneleri başta olmak üzere acısı olan bütün anneleri, Diyarbakır Annelerini ve Şenyaşar ailesinin annesini de saygıyla selamladığına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu, Özel Eyüpsultan Final Akademi Anadolu Lisesinde yabancı uyruklu bir suç makinesi tarafından katledilen Öğretmen İbrahim Oktugan'a ve sığınmacı meselesine, eğitim sisteminde yaşanan sorunlara, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne, Türkiye'nin geleceğinin AK PARTİ iktidarının paralelinde bir ideolojiyle şekillendirilmeye çalışıldığına, İstanbul Tabip Odasının paylaştığı bir eğitim araştırma hastanesinin randevu programına, sağlık sistemindeki tıkanıklığın ve krizin aşama aşama bir çöküşe gittiğine ve Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Türkiye'nin bugününe ışık tutan sözlerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Hamas'ın ateşkes önerilerine onay verdiğini duyurmasına rağmen İsrail'in savaş kabinesinin Refah'ta saldırılara devam kararı almasına, Türkiye'nin Uluslararası Adalet Divanında İsrail aleyhine açılan soykırım davasına müdahil olma kararına, Türkiye'nin İsrail'e yönelik ticareti durdurmasına, bölgede kalıcı barışın sağlanma koşullarına ve 6-12 Mayıs Vakıf Haftası'na,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, iktidarın partileri üzerinden demokratik siyasete yönelik ciddi bir tasfiye operasyonuna yeniden girişmiş olduğuna ve son iki üç günde yapılan gözaltılara, Şanlıurfa Hilvan seçimlerinin yenilenme kararı alınmasına, Şanlıurfa Birecik Belediye Başkanı seçilen Mehmet Begit'in partilerinden istifa etmesine ve ilçe binalarına gerçekleştirilen silahlı saldırıya, bugün tahliye edilen Suriye uyruklu Hüseyin Musto'nun sınır dışı edilme riskine, motosikletli bir ekibin çarpması sonucu hayatını kaybeden Gültekin Öztürk'e ve cezasızlık politikasına, İmralı'da

derin bir tecrit olduğuna, siyasi mahpusların Abdullah Öcalan'a özgürlük için başlattıkları açlık grevini sonlandırarak eylemlerini başka bir aşamaya taşıdıklarına, İmralı'da kalan Veysi Aktaş'ın şartlı tahliyesinin bir yıl daha uzatılmasına, verilen aile görüşü yasaklarına ve Kürt sorunu çözülmeden Türkiye'nin demokratikleşemeyeceğine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, yirmi bir yıllık iktidarın Meclis gündemine getirebileceği bir tane kanun teklifinin dahi olmadığına, dün ve bugün uluslararası sözleşmelerinin görüşülmesine, memleketin hiçbir gündeminin burada ele alınamadığına, iktidarın sektörler itibarıyla Türkiye'yi getirdiği yere, Öğretmen İbrahim Oktugan'ın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına alınan 18 yaşındaki suç makinesi bir Iraklı tarafından vurulmasına ve ülkedeki 10 milyon mülteciye, TRT Kıbrıs temsilcisi olarak atanan Sefa Karahasanoğlu'nun diplomasına, sahte diploma vakasının bu olayla da sınırlı olmadığına, Sağlık Bakanının Medipol Hastanelerini işlettiğine, devlet hastanelerine gitmek zorunda olan vatandaşlara, kendi gündemlerinin sağlık, eğitim ve çiftçiler olduğuna, TÜİK'in memleketin en güvenilir kurumlarından biri hâline geldiğine ve Meclis koridorlarına saklanarak, koltukların arkasına yaslanarak bu memleketin hiçbir sorununun çözülmemeyeceğine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, duayla başlamak istediğine, nikâh merasiminde dua yapmasına müsaade edilmeyen çift ve bugün nikâhı olan bütün çiftlere, Mısır ve Katar ara buluculuğundaki ateşkes teklifini Hamas'ın kabul etmesine rağmen İsrail'in havadan ve karadan Refah'a saldırılarını aralıksız sürdürmeye devam ettiğine, 8-14 Mayıs Vakıflar Haftası'na, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, yeni gelişen "aile belediyeçiliği" kavramına ve 31 Mart yerel seçimleri sonrasında CHP belediyelerindeki ehliyetli ve liyakatli "aile" atamalarına, Diyarbakır ve Mardin Büyükşehir Belediyelerinde Türk Bayrağı'na ve İstiklal Marşı'na karşı yapılanlara ve kutsallarına saygısızlık yapılmasına veya iftira atılmasına asla izin vermeyeceklerine, CHP'nin Toroslar Belediyesi Meclis üyesi Bejna Güney'e,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, Millî Eğitim Bakanlığının müfredat değişikliğini acilen Millî Eğitim Şûrası'nı toplayıp alınacak tavsiye kararlarına göre yapması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, PIKTES öğretmenlerinin yaşadıkları mağduriyetlere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Bursa Milletvekili Kayıhan Pala, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklaması sırasında şahsına satışması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanı Resmiye Eroğlu Canaltay ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denildi.

Saadet Partisi Grubunun, 8/5/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, tarımsal girdi fiyatlarının kontrol altına alınması ve hububat için hem üreticilerin hem de tüketicilerin faydasına olacak şekilde adil bir taban fiyatının belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 2/10/2023 tarihinde Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 milletvekili tarafından, emeklilerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 30/4/2024 tarihinde Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan ve arkadaşları tarafından, geri gönderme merkezlerinde yaşanan ihlallerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 21/6/2023 tarihinde Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı ve arkadaşları tarafından, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yapılan çay üretimindeki sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 8 Mayıs 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Kilis Milletvekili Ahmet Salih Dal'ın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, DEM PARTİ Grubunun kendilerine verdiği dilekçe örneğinin hem İçişleri Bakanlığına hem de Göç İdaresi Başkanlığına da ulaşmış olduğuna, detaylı bir araştırmadan sonra hazırlanacak raporların sonuçlarını paylaşacaklarına ve hiçbir insanın kötü muameleye maruz kalmasına müsaade etmeyeceklerine,

Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk, Ordu ilinin yüz ölçümünün yüzde 60'ından fazlasına maden arama ruhsatı verildiğine,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, kamu işçilerinin ücrette adalet beklediğine,

Bolu Milletvekili Türker Ateş, Bolu'nun en büyük 3'üncü ilçesi olan Göynük'te sağlık başta olmak üzere bazı kamu hizmetlerine erişimde sorun yaşandığına,

Yalova Milletvekili Tahsin Becan, Yalova'yı İstanbul-İzmir Otoyolu'na bağlayan Kılıç yolundaki sorunların bitmediğine,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Manisa'da dolu yağışı nedeniyle üzüm bağları hasar gören ve sigortası olmayan çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi için Tarım Bakanlığına çağrıda bulunduğuna,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Millî Eğitim Bakanlığının 2024 yılı yeniden yönetici görevlendirmelerinde yine bir usulsüzlüğe imza attığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/53) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 65),

2'nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1644) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 85),

3'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1657) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 87),

Görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

4'üncü sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 41),

5'inci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/64) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 42),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun 65 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit;

İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü'nün 65 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in kürsüden Oturum Başkanı Gülizar Biçer Karaca'ya dönerek söylediği sözler nedeniyle üzüntülerini belirtmek istediğine ve bu tutumu tasvip etmediklerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Tekirdağ Milletvekili Cem Avcı'nın 65 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın,

Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit;

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in 65 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde DEM PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki kullandığı "düşmanca tavır" ifadesini asla kabul etmediğine, tüm milletvekili arkadaşlarının talep ettikleri takdirde hiçbir şekilde söz haklarına bir kısıtlama getirmediğine ve yönetimlerinde Anayasa'yı ve İç Tüzük'ü uygulamanın Meclis Başkan Vekillerinin temel görevi olduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 9 Mayıs 2024 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 22.35'te birleşime son verildi.

Gülizar BİÇER KARACA

Başkan Vekili

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

Asu KAYA

Osmaniye

Kâtip Üye

9 Mayıs 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekilinin gündem dışı söz taleplerini karşılayacağım.

Gündem dışı ilk söz, öğretmenlerin yaşadığı şiddet hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu.

II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun, öğretmenlerin yaşadığı şiddete ilişkin gündem dışı konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Öğretmen ölürse tebeşir ölür, silgi ölür, sıralar ölür, ziller ölür, oyunlar ölür. Öğretmen ölürse sevgi ölür, hüzn ölür, geçmiş ölür, bugün ölür, yarın ölür. Ölürse öğretmen yöneten ölür, yönetilen ölür. Eğer öğretmen ölürse sen ölürsün, ben ölürüm, biz ölürüz.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 74 yaşındaki İbrahim Hocamız 17 yaşında Iraklı bir öğrenci tarafından silahla vurularak hayatını kaybetti. Allah rahmet eylesin. Ailesine ve eğitim camiamıza başsağlığı ve sabır diliyorum. Bir kez daha ortaya çıktı ki öğretmenlerimizin can güvenliği yok, ibret verici rakamlar da ortada. Yapılan araştırmalar göstermiş ki eğitim çalışanlarımızın yüzde 67’si sözlü, yüzde 20’si fiziksel, yüzde 13’ü psikolojik, yüzde 0,1’i de cinsel saldırıya uğruyor. Üstelik bunlar 2017 yılında yapılan araştırmanın sonucu; varın, bugününü siz düşünün.

Öğretmenlerimizin ekonomik güvenceleri de zaten yok. Menfur saldırı kurbanı İbrahim Hocamız 74 yaşında çalışmak zorunda. Normalde o yaşta emekliliğin tadını çıkarması, hayattan keyif alarak yaşaması gerekirken; seyahat etmesi, sinemaya, tiyatroya gitmesi gerekirken sembolik bir ücretle hayatını devam ettirmeye çalışıyordu.

Evet, eğitim çalışanlarının çok yönlü yaşadıkları mesleki sorunları da neredeyse kalubeladan beri devam ediyor. Bütün bunlardan sorumlu olan Sayın Bakan ne yapıyor? Cenazede yok. Öğretmenin cenazesinde yoksan neyinde olacaksın? Evet, öğretmenler onun için güzel bir isim bulmuşlar: “Yusuf, tekin değil.”

Şimdi, Sayın Bakan, bugün basın açıklamasında Türkiye Büyük Millet Meclisine getireceğini söylediği Öğretmenlik Meslek Kanunu’nun iptal edilen kısımlarıyla alakalı şiddeti önleyecek tedbirler alacağından bahsediyor. Ne zaman bahsediyor? İşte, İbrahim Hoca’nın vefatından sonra. Aslında biz asıl suçluyu da çok iyi biliyoruz.

Hani “yeni anayasa” diye tutturdunuz ya; memleketin onca sorunu varken, işsizlik varken, açlık varken, yoksulluk varken, atanamayan öğretmenler varken, eğitimcilerin devasa sorunları vesaire vesaire varken; siz ise tek adam iktidarınızı nasıl devam ettiririz diye bir büyük derde düştünüz ya; yeni anayasada bu ülkeyi nasıl Türksüzleştirebilmek, çok kimlikli bir toplum yapabilmek için akla kararı seçiyorsunuz ya; işte, asıl konumuz bu. Bakın, size “çok kimlikli” dediğiniz ama aslında kimliksiz toplum yaratma hayalinizin sonuçlarının resmî rakamlarını söyleyeyim: Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün 2023 yılı Adalet İstatistikleri’ni veriyorum, 2023 yılında cumhuriyet başsavcılıklarına intikal eden yabancı uyruklu şüpheli sayısı kaç biliyor musunuz? 380.583’ü erkek, 102.532’si kadın olmak üzere 483.115.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – 2023 yılından bir başka rakam daha vereyim: Cumhuriyet başsavcılıklarına intikal eden yabancı uyruklu müşteki ve mağdur sayısı kaç biliyor musunuz? 382.828'i erkek, 183.287'si kadın olmak üzere 566 bin. Bu ne demek biliyor musunuz? Cumhuriyet savcılıkları yabancı uyruklularla ilgili tam 1 milyon 54 bin dosya açmak zorunda kalmış; üç yıl sonrasını, beş yıl sonrasını, hele hele on yıl sonrasını düşünmek bile istemiyoruz. “Çok kimlikli” adı altında aslında kimliksiz bir toplum yaratmayı sağlayacak olan, bütün derdiniz olan tek adam iktidarını tahkim edecek anayasaya peşinen hayır diyoruz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Ordu ili hakkında söz isteyen Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'e aittir.

Buyurun Sayın Şanlıtürk. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, Ordu iline ilişkin gündem dışı konuşması

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ordu ili hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Ordu ilimiz dünyanın ve ülkemizin en çok fındık üreten ilidir. 227 bin hektar alanda yıllık 200 bin ila 250 bin ton arasında fındık üretilmektedir. Ülkemiz ise yaklaşık 650 bin ton civarında fındığın iç ve dış piyasaya satılmasıyla 2,2 milyar ila 2,5 milyar dolar arasında gelir elde etmektedir. İlimizin tek geçim kaynağı olan fındık ürünümüzde son iki yıldır kahverengi kokarca zararlısıyla mücadele edilmektedir. Başta Valiliğimiz, Tarım İl Müdürlüğümüz, ziraat odalarımız ve üreticilerimizin duyarlılığıyla 2024 yılı kış aylarında kışlak ilaçlaması yapılmıştır. Bu zararlının başta fındık ve kivi olmak üzere bütün sebze ve meyvelere vereceği zararın önüne geçilebilmesi için mayıs, haziran ve temmuz aylarında 3 tur daha ilaçlama yapılacaktır. Tarım Bakanlığımızın vereceği ilaç desteğiyle bu zararlının etkilerinin en aza indirileceği kanaatindeyiz. Ayrıca bu yıl üreticilerimize ödenmesi gereken alan bazlı destek ödemeleri şu ana kadar ödenmemiştir. Alan bazlı destek ödemelerinin bir an önce yapılması, kahverengi kokarca zararlısıyla mücadele eden çiftçilerimize bir nefes aldıracaktır.

Ordu ilimiz arıcılık ve bal üretiminde Türkiye’de 1’inci sıradadır. İlimizde 3.500 arıcı, yarılarında istihdam edilen kişilerle birlikte -yani yaklaşık 11 bine yakın aile- geçimini arıcılıktan sağlamaktadır. İlimizde 20 bin ton civarında bal üretimi yapılmaktadır. Süzme balın kodeksi Bakanlığımız tarafından çıkarılmıştır. Yine, çerçeve balın kodeksinin çıkarılmasıyla ilgili Arıcılar Birliği Merkez Yönetimi ile Tarım Bakanlığımız çalışmaktadır. Ana arı yetiştirilmesiyle ilgili Ordu Arı Yetiştiricileri Birliği ve Tarım İl Müdürlüğümüz koordinesinde 600 bin TL’lik ödenekle makine ve ekipman desteği sağlanmıştır. İlimizde 600 bin arı kovanı vardır. Arıcılığın geliştirilmesi adına kovan başı verilen 60 TL desteğin artırılması ve mazot desteği verilmesini talep ediyoruz. Gezgin arıcılarımızın ülke genelinde konakladıkları köylerde afaki paralar talep edilmektedir. İlçe tarım müdürlükleri konuya müdahil olarak makul bir fiyat üzerinden arıcıların yerleştirilmesi sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilimiz doğa harikası güzellikleriyle de ünlüdür. Özellikle Çambaşı Yaylamız, Gökçöy’de Ulugöl’ümüz, Uluvahta Yaylamız, Akkuş Kertil Yaylamız, derelerimiz, şelalelerimiz ve dünyaca ünlü Aybastı Perşembe Yaylamızdaki mendereslerimiz dillere destandır. Bu doğal güzelliklerin ülke içinden ve ülke dışından gelen turistlere gösterilmesi ve gezdirilmesi anlamında ülkemizin turizm gelirlerine önemli bir katkı sağlayacaktır. Bu turistik beldelere ve ilçelere ulaşım altyapımızın yapılması önemlidir. Ulaştırma altyapısı olmayan bir ilin ne turizminin ne ticaretinin ne de kısacası ekonomik gelişmesinin olması mümkün değildir. İlimizde kara yolu yatırımları olarak 24 tane proje bulunmaktadır. Bu projelerin yaklaşık yarısından fazlası yüzde 60 ila 70 oranının üzerindedir. Bu projelerin 2022 yılı fiyatlarıyla 22 milyar civarında bir fiyatlaması vardır. Öncelikli olarak çok fazla ödenek gerektirmeyen, bitme aşamasına gelmiş birçok projeyi az bir ödenekle bitirebiliriz. Bu manada daha önceki Ulaştırma Bakanlığımızın bir an önce yapılması yönünde söz verdikleri Ordu-Kabadüz-Çambaşı yolu, Ordu-Gökçöy yolu ivedilikle yapılmalıdır. Yine, Ünye-Akkuş-Niksar yolu, Ünye-İkizce-Yoğunuluk yolu, Ünye-Çaybaşı-İlküvez yolu, Fatsa-Aybastı yolu, İslamdağ-Korgan

yolu, Kumru-Niksar yolu gibi yollar da bir an önce bitirilmelidir. Karadeniz Sahil Yolu'nun şehirler arası transit trafiği Ordu şehir içinden geçmektedir. Şehirler arası trafik, can ve mal güvenliğini tehdit etmekte, kazalara sebebiyet vermektedir. Ordu Çevre Yolu'nun 2'nci etabı da bir an önce bitirilmelidir. Fatsa çevre yolu, Doğu Karadeniz Bölgesi'nin kanayan yarası hâline gelmiştir; bu yola da bir an önce projelendirilip hayatiyet kazandırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

NACİ ŞANLITÜRK (Devamla) – Ordu-Giresun Havalimanı'nda bir apronda 5 uçak kapasitesinden 9 uçak kapasitesine çıkarılmasını ve taksi yolunun 2'ye çıkarılmasını da değerli buluyoruz, emeği geçenlere teşekkür ediyoruz. Havalimanı binamızda yeri hazır olan CIP salonunun hizmete açılmasını talep ediyoruz. Ayrıca, Antalya, İzmir, Kıbrıs ve gurbetçilerimizin yoğun olduğu Almanya, Avusturya gibi havalimanlarına direkt uçuşların başlatılması yerinde olacaktır.

Sözlerime burada son verirken Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Türkiye'de arıcılığın sorunları hakkında söz isteyen Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'e aittir.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Türkiye'de arıcılığın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülkemiz, 114 bin ton bal üretimiyle dünyada 2'nci sırada; 9,2 milyon kovan varlığıyla 3'üncü sıradadır. En son verilere göre ülkemizde 100.399 arıcı vardır ama hem üretim maliyetlerindeki artış hem sahte bal arıcılık sektörünü üç yıldır sekteye uğratmıştır. Arıcılık yapan kişi sayısı azalıyor. Bu yılki sektörden kopuş yüzde 30 civarındadır.

Evet, milletvekiliyiz ama milletvekilliği üst kimliğimiz değil, asıl mesleklerimiz var. Ben bir arıcı çocuğuyum ve babam beni arıcılık parasıyla okuttu. Ordu'daki 4 bin, Türkiye'deki 100 bin arıcıyı temsilen konuşuyorum; sadece arıcılar için de konuşmuyorum, sizler için de konuşuyorum; sağlıklı bal yemeye hakkı olan herkes için konuşuyorum.

Arıcılık sektörümüzün başlıca sorunları:

Bir: Üretim maliyetleri. 2023 Temmuz ayında 1 kilo bal 127 liraya üretiliyordu, şimdi 200 liranın üzerinde. Kovan başı destek 60 lira, yetersiz kalmaktadır.

İki: Gezginci arıcılıkta yaşanan sorunlar. Ülkemizde dokuz ay arıcılık yapılmaktadır. Arıcılarımızın yüzde 75'i gezginci arıcıdır, bu nedenle gezginci arıcılara mazot desteği sağlanmalıdır çünkü yılda bin kilometreden fazla yol yapmaktadırlar. Ki Avrupa'da arıcılar akaryakıt desteği açısından desteklenmektedir. Ayrıca, arının bal yapmadığı kış sezonunda aç kalmaması için şeker desteği de sağlanmalıdır.

Üç: Üretim alanları. Arı konaklaması Arıcılık Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. Arı konaklaması için hiçbir ücret alınmaması gerekirken yerel birimler, kaymakamlıklar, valilikler ve muhtarlıklar aşırı ücret talep etmekte.

Arı konaklamasındaki bir diğer sorun da meralarda arıcılık yapılmasının yasak olmasıdır. Arıcılık, mera alanlarına zarar verecek bir faaliyet değil, tam tersine, yaptıkları tozlaşmalarla bitkilerin üremesini desteklemektedir. Dünya ülkeleri bunun için arıcılara tozlaşma desteği yani polinasyon desteği verirken bizde bu işi bedava yapan arıcılığa meralar yasaklanmaktadır, bu da enteresandır.

Dört: Balda taklit ve hile. Balda sahtecilik, arıcılık sektöründeki en önemli sorundur, Türkiye sahte bal cennetidir. Tarafsız bir laboratuvar da piyasadan aldığımız ballarda yaptırdığımız analizlerde -buraya dikkat çekiyorum- rapordan alınan malların yüzde 80'i sahte, hileli baldır. Mart 2023'te Avrupa Birliği tarafından yayınlanan raporda da ülkemizden Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç edilen 15 parti baldan 14'ünün şüpheli olarak belirtilmesi bir arıcılık ülkesi olan ve bunu daha yukarıya taşıması

gereken Türkiye için bir faciadır. Bugün kahvaltıda sabahleyin bal yiyerek gelen buradaki milletvekili arkadaşlarımız bilsinler ki 10 kişiden 8'i sahte bal yemiştir.

“Tamamen yapay bal” ve “hileli bal” şeklinde iki tür sahtecilik vardır. Hileli bal düşük maliyeti nedeniyle ucuza satılmakta, bu da doğal bal üreticilerinin piyasasını engellemekte, arıcı üretimden vazgeçmektedir. Peki, ne yapmalıyız? Maliyetler dikkate alınarak balda bir taban fiyat belirlemeliyiz. Sahte balı en aza indirmek için sözleşmeli üretim modeline arıcılık dâhil edilmelidir, bal kayıt altına alınmalıdır. Sahte ürünlerin tespiti ve önlenmesi için tüm dünyada kullanılan bir cihaz olan NMR cihazının -Bakanlıkta da var- aktif şekilde kullanılması gerekmektedir. Tüm arı ürünlerinin üretimden tüketime izlendiğinde, kayıtsız ve sağıksız ballar piyasada denetlendiğinde üreticinin doğal ürünü pazar bulacak, tüketici de güvenli bal ürünlerine ulaşmış olacaktır. Arı ürünlerinde denetim nihai ürün bazında değil ta kovanlıktan başlamalıdır. Sahteciliğin belirlenmesinde yeterli olmayan Türk Gıda Kodeksi Bal Tebliği kapsamı genişletilmelidir. Arı ürünlerinde kriterlere uygunluğun denetlenmesi sadece Tarım ve Orman Bakanlığının işi değildir, toplum sağlığının korunması ve sahte balın sağıksız bir ürün olması açısından Sağlık Bakanlığının, sahte ve dolandırıcılık anlamında İçişleri Bakanlığının ve Ticaret Bakanlığının, vergi kaçakçılığı konusunda da Maliye Bakanlığının denetimi ve sorumluluğu altında olmak zorundadır. 5 bakanlığı birden ortaklaşa bu sürece dâhil olmaya çağırıyorum ve bu şekilde hem arıcılarımızın önünün açılması hem de sağıklı bal tüketiminin sağlanması açısından desteklerini bekliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Maskeyi tak, maskeyi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Maskeyi tak, ceketi çıkart.

Bir dakika ver, bu kadar arıların hakkı var Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Adıgüzel.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Devamla) – Evet, korkmayın arkadaşlar, bu bir arıcının resmi; bu, emeğin, alın terinin resmi; sizlere sağıklı bal yedirmek için evlerinden, ocaklarından uzaklarda, dağ başlarında, çadırlarda ve barakalarda aylarını, yıllarını veren insanların resmi. Defalarca konuştuk, kulaklarınızın dikkatini çekemedik, belki gözlerinizin dikkatini çekeriz diye bunu yapıyorum. Sadece arılar için de değil, sizin için de konuşuyorum; sağıklı bal yemeye hakkı olan herkes için, çocuklar, hamile kadınlar, yurttardaki öğrenciler, askerdeki Mehmetçikler için konuşuyorum; sahte balla zehirlenen bütün toplum için konuşuyorum; arılara ihtiyacı olan bütün doğal hayat, bütün çiçekler, bütün meyveler için konuşuyorum; itiraz eden de tütsülüyorum. (CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından gülüşmeler, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

İlk söz, İstanbul Milletvekili Ali Gökçek’e aittir.

Buyurun Sayın Gökçek.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, ülkedeki Tip 1 diyabetli 26 bin çocuğun sensör ihtiyacına ilişkin açıklaması

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde Tip 1 diyabetli yaklaşık 26 bin çocuğumuz var ve bu yavrularımızın kan şekerlerinin kontrolü için her gün parmakları defalarca delinmek zorunda. Sensörlü cihazlar ise acısız ölçüme olanak sağlayarak yavrularımızın ve ailelerinin çektiği sıkıntıları azaltmaktadır. Ama ne yazık ki ekonomik krizin günden güne derinleştiği ülkemizde aileler bu sensörlere erişmekte ciddi güçlük çekmektedir. İki yıl önce Cumhurbaşkanı Erdoğan bu cihazların ücretsiz verileceğini söylemiş olmasına rağmen, bu cihazlar hâlâ SGK ödeme kapsamına alınmamıştır. Ülkemizin, 26 bin çocuğun sensör ihtiyacını karşılayacak kadar dahi ekonomik gücü yok mudur? Yoksa Maliye Bakanı şatafatlı makam odalarına, lüks makam araçlarına sesini çıkaramayıp tasarrufu diyabetli çocuklarımız üzerinden mi yapmaktadır?

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan...

Buyurun Sayın Işık Ercan.

2.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, Vakıflar Haftası'nın 100'üncü yılı vesilesiyle açılışı gerçekleştirilen 201 vakıf eserine ilişkin açıklaması

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde 6 Mayıs Pazartesi günü Vakıflar Haftası'nın 100'üncü yılı vesilesiyle açılışı gerçekleştirilen 201 vakıf eserimizin hayata geçirilmesi büyük gurur vesilemizdir.

Vakıflarımız tarihimiz boyunca şehirlerimizin imarı için önemli birer köprü olmuş, halkımıza hizmet etmek için vazgeçilmez rol oynamıştır. AK PARTİ öncesi 1996-2002 yılları arasında yalnızca 56 tarihî eserin onarıldığı göz önüne alınırsa son yirmi bir yılda gönül coğrafyamızda 5.500 ecdat yadigarı eserin yeniden hayata kazandırılması şüphesiz büyük bir başarıdır. Tamamlanan bu eserler arasında İstanbul'umuzun da tarihî dokusunu canlandıran önemli yapılardan "İkinci Ayasofya" diye anılan Kariye Camisi, Kasımpaşa Mevlevihanesi, Terra Santa Kilisesi gibi eserler bugün Gazze'de tüm insanlığı ve tarihi yok eden zalim İsrail'e karşı birer ders niteliğindedir.

Bu vesileyle milletimizin Vakıf Haftası'nı kutluyor, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülagü...

Buyurun Sayın Hülagü.

3.- Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülagü'nün, 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü'ne ilişkin açıklaması

SADETTİN HÜLAGÜ (Kocaeli) – Sayın Başkan, toplum sağlığının en önemli sorunlarından biri olan çölyak hastalığının farkındalığını artırmak için 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü olarak tanımlanmıştır. Ülkemizde tahminen 750 bin çölyak vakası olduğu bilinmektedir ancak bunların yüzde 10'una tanı konulabilmiştir. Tanı konulmayanlarda ciddi sağlık problemleri oluşacağı çok iyi bilinmektedir. Bu nedenle, teşhis ve tedavi bu hastalıkta çok önemlidir.

Bu hastalarla ilgili bazı sorunlar şunlardır: Glütensiz ürün fiyatlarının yüksek olması sebebiyle ithal edilen glütensiz ürünlerin KDV oranlarının düşürülmesi ve aylık devlet çölyak hastalığı desteğinin artırılması; ilk, ortaöğretim ve üniversitelerde okuyan öğrencilere ve hastanelerde yatan çölyak hastaları ve refakatçilerine yemek çıkarılması; çölyaklı öğrencilerin evlerinin yakınındaki okullarda okumasının sağlanması; restoran, otel ve belirli bir sayı üzerinde olan özel fabrika ve devlet iş yerlerinde glütensiz menü çıkarılması önem arz etmektedir. Bu konuda toplumda farkındalık oluşturulması için tüm kurumlar sorumluluk almalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy...

Buyurun Sayın Özsoy.

4.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü'ne ve Kayseri'de çölyak hastaları için gerçekleştirilen projelere ilişkin açıklaması

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü. Çölyak hastalarımız için Kayseri'de güzel şeyler oluyor. Kayseri Büyükşehir Belediyemiz 2021 yılının dokuzuncu ayında açmış olduğu Glütensiz Kafe'yle şehrimizde bulunan 6 bin civarında çölyaklı vatandaşa pek çok gıda ürünüyle hizmet etmeyi sürdürüyor.

Türkiye'de her 150 kişiden 1'inde görülen bu hastalık Kayseri Kocasinan Belediyesinin de fark doğuran projelerinden birine konu oldu. Devletin bir eli olan Kocasinan Belediyesi çölyak hassasiyeti olan ve ihtiyaç sahibi görülen yüzlerce aileye ulaşılması güç, alınması oldukça maliyetli ürünlerden oluşan gıda paketlerini her ay düzenli olarak teslim ediyor. Ayrıca, Kocasinan Belediyemiz glütensiz Kayseri mutfağıyla da çölyaklı hastalarımıza hizmet etmeye devam ediyor. Kayseri'de ve özelde Kocasinan'da yaşamının ayrıcalık olduğunu, Kocasinan Belediyesi aracılığıyla tüm vatandaşlarımıza hayatın her alanında desteğimizin devam edeceğini bir kez daha belirtiyor, Büyükşehir Belediye Başkanımız Doktor Memduh Büyükkılıç'a ve Kocasinan Belediye Başkanımız Ahmet Çolakbayrakdar'a teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Asu Kaya...

Buyurun Sayın Kaya.

5.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'li çiftçilerin de tarlasında Toprak Mahsulleri Ofisinden gelecek buğday fiyatını beklediklerine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Çukurova'da buğday hasadı başladı, Osmaniye'min çiftçileri de tarlasında Toprak Mahsulleri Ofisinden gelecek buğday fiyatını bekliyor. Her sene fiyat açıklayan Ofisten bu sene hâlâ ses yok. Geçen sene Toprak Mahsulleri Ofisi kilo başına buğday fiyatını 8 lira 25 kuruş olarak açıklamıştı, Ziraat Odaları Birliği geçtiğimiz günlerde 1 kilo buğdayın maliyetini 10 lira 87 kuruş olarak açıkladı. Geçen seneye göre maliyetin yüzde 62 oranında arttığı görülüyor. Sadece maliyeti karşılamak için bile bu hesaplara kilo başına fiyatın 15 TL olması gerekir. Bu belirsizlikle, siz, çiftçiye her zaman olduğu gibi kendi kaderiyle baş başa bıraktınız. Çiftçiye sahipsiz bırakıyorsunuz. Tarlasında buğdayını hasat eden ve deposu da olmayan çiftçi soruyor: “Ben buğdayımı ne yapacağım?” Ben de Tarım ve Orman Bakanı Yumaklı'ya soruyorum: Buğday fiyatını açıklamak için neyi bekliyorsunuz?

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz...

Buyurun Sayın Yaz.

6.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Hac Suresi'nin 8 ila 12'nci ayetlerine ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Hac suresi 8 ila 12'nci ayetler: “Ne ki yine insanlar içerisinde herhangi bir bilgiye, yol gösterici bir kılavuza ve aydınlatıcı bir kitaba dayanmaksızın Allah hakkında tartışan kimseler çıkabilmektedir. Bunlar Allah yolundan çevirebilmek için hakikati eğip bükerekler. Bu tipin dünyadaki payı onursuzluktur ama kıyamet gününde ona yakıp kavurucu bir azap tattırılacak ve diyeceğiz ki: ‘İşte, bu senin kendi elinle kazanıp getirdiklerindir. Unutma ki Allah'ın kullarına zulmetme ihtimali asla bulunmamaktadır.’ Yine, insanlardan kimileri de vardır ki Allah'a iman ve küfrü birbirinden ayıran sınırda kulluk ederler. Öyle ki eğer kendisine bir iyilik dokunsa onunla tatmin olup sevinç duyar fakat başına bir musibet gelse yüzüstü dönüverir dünyayı da ahireti de kaybeder. Nitekim telafisi en zor kayıp da budur. O kimse Allah dışında, kendisine ne zarar veren ne de yarar sağlayan nesnelere yalvarıp durur, kişiyi Hak'tan uzaklaştıran en vahim sapıklık da işte budur.”

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Ali Kıratlı...

Buyurun Sayın Kıratlı.

7.- Mersin Milletvekili Ali Kıratlı'nın, Mersin'de sağlık alanında yapılanlara ilişkin açıklaması

ALİ KIRATLI (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı'mızda, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, tüm Türkiye'de olduğu gibi Mersin'imize de hizmet etmeye devam ediyoruz. Sağlık alanında vatandaşlarımızın daha iyi hizmet alabilmesi için Mersin'imizde ülkemizin ilk açılan 1.450 yataklı Şehir Hastanesi, 600 yataklı Tarsus Devlet Hastanesi; Anamur, Bozyazı, Aydıncık, Mut, Gülnar, Erdemli ve yapımı devam eden Mezitli devlet hastanelerimizle birlikte 3.179'u kamu olmak üzere toplamda 5.226 yatak sayısına ulaştık, artırmaya da devam ediyoruz. Silifke, Tarsus Devlet Hastanelerimizde de yakın zamanda faaliyete giren koroner yoğun anjiyo merkezlerimizde de hastalarımız şifa bulmaya devam ediyor. İnşallah, Mersin'imizi sağlık üssü hâline getiriyoruz. Bu hizmetlerin Mersin'imize kazandırılmasından dolayı başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Sağlık Bakanımıza ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila...

Buyurun Sayın Aşila.

8.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, siyonist rejimin Refah'a saldırı başlattığına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bilindiği üzere, çocuk katili siyonist rejim, Hamas ateşkes önerilerini kabul etmesine rağmen Refah'a saldırı başlattı. Siyonist canavarlar Gazze'de yaptıkları katliamın üzerine şimdi de Refah'ta

kadın, çocuk demeden masum insanları katlediyorlar; aylardır sergiledikleri vahşeti artırarak devam ettiriyorlar. Bu vahşete karşı Batı ülkelerinde dahi halklar tepki ortaya koyuyor. Amerika’da üniversite öğrencileri geniş kapsamlı protesto gösterileri düzenliyor, Fransa’da lise öğrencileri dersleri boykot ediyorlar. Tüm dünyada protesto mitingleri ve yürüyüşler düzenleniyor ancak ne acıdır ki özellikle de Müslüman ülkelerin yöneticilerinin eylemsizliği kabul edilemeyecek boyuta ulaşmış durumdadır. Masum sivil kardeşlerimize uygulanan bu vahşeti sadece kınayarak seyretmeye devam etmek, dünyada da ahirette de yakamızı bırakmayacak bir vebaldir diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Burdur Milletvekili İzzet Akbulut...

Buyurun Sayın Akbulut.

9.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut’un, Burdur’da tek devlet hastanesi olmasından dolayı vatandaşların zorluk çektiğine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki seçim bölgem Burdur’da sağlık anlamında vatandaşlarımızın çok fazla şikâyeti var. İl merkezinde sadece devlet hastanemiz var. Bu anlamda, şehir hastanemiz yok, eğitim ve araştırma hastanesi ihtiyacımız var, yine, tıp fakültesine ihtiyacımız var ve bunu yerel seçim öncesinde ilimizi ziyaret eden Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a da iktidar milletvekillerimiz hatırlatmış, ilde böyle bir talep olduğunu söylemiş ve Cumhurbaşkanı da YÖK’e danışacağını ifade etmiştir ama o günden bugüne herhangi bir bilgilendirme yapılmamıştır. Şehirdeki insanların birçoğu tek devlet hastanesi olmasından kaynaklı zorluk çekmekte. Tek hastane yetmemekte, eski hastane taşınmıştı yeni hastanenin olduğu bölgeye ve eski hastanenin etrafındaki esnaflarımız da şu anda muazzam derecede sinek avlamakla karşı karşıya. Bu anlamda, bu bölgeye bir eğitim ve araştırma hastanesinin ve bir tıp fakültesinin muhakkak kazandırılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Mehmet Demir...

Buyurun Sayın Demir.

10.- Kütahya Milletvekili Mehmet Demir’in, Filistin’de yaşanan zulmü tüm dünyaya anlatmayı sürdüreceklerine ilişkin açıklaması

MEHMET DEMİR (Kütahya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İsrail’in 7 Ekimden bu yana Gazze Şeridi’nde düzenlediği saldırılar sonucu yaşamını yitirenlerin sayısının 35 bine çıktığı, yaralı sayısının 78.204’e yükseldiği ve son yaşanan gelişmelerle “vahşet” tanımıyla dahi eşleşmeyecek derecede ileri boyutlara ulaştığı bilinmektedir. Dünyanın gündemi değişse de biz Filistin ve Gazze’de yaşanan soykırımı ve zulmü gündemden düşürmeyeceğiz. Filistin’de yaşanan zulmü tüm dünyaya anlatmayı sürdüreceğiz. İsrail’in terör devlet olduğunu, Gazze’de tarihin en kanlı soykırım suçlarından birini işlediğini, Orta Doğu’da en büyük sorunun İsrail olduğunu muhataplarının yüzüne söylemekten hiçbir zaman çekinmeyen, siyonist çetelerin dokunulmazlığını yerle bir eden, tüm dünyanın gözlerinin içine bakarak her platformda haykıran Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’dır. Ne siyonistler ne de onların aparatları Türkiye’yi hak bildiği yoldan ayıramayacaklardır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mehmet Baykan...

Buyurun Sayın Baykan.

11.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan’ın, Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin kayıtlarından aldığı bilgilere ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkanım, biraz önce kürsüden konuşma yapan Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel dostumuz bir süreliğine Genel Kurul Kılık Kıyafet Yönetmeliği’ni ihlal etmiş olsa da dile getirdikleri konunun önemi açısından bunu görmezden geliyoruz efendim, sunumlarından dolayı kendisini tebrik ediyoruz; içeriğine bir şey diyemiyorum.

Efendim, gün geçmiyor ki medyada, sosyal medyada yalan haberler yayılsın. Dezenformasyonla Mücadele Merkezinin kayıtlarından aldığım -süreyi yetiştirebildiğim kadarıyla- bazı basın-yayın organlarında çıkan Polatlı’da Cumhurbaşkanımızın helikopteri için özel pist oluşturulduğuna dair

haberler yalandır. Ankara Polatlı'daki bahse konu helikopter pisti iddia edilenin aksine daha önce Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı TİGEM tarafından inşa edilmiş, Polatlı Tarım İşletmesinin kullanımına sunulmuştur. Söz konusu pist olası acil durum orman yangınları esnasında kullanılmak üzere yapılmıştır.

Yine, bazı sosyal medya hesaplarındaki "15 Temmuz gazilerinin maaşları kesilmiş, iki aydır maaş alamıyorlar." iddiası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Ayhan Barut...

Buyurun Sayın Barut...

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP iktidarının ülke topraklarını hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açmanın derdine düştüğüne ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Türkiye'nin bir deprem ülkesi olduğu gerçeğinden hareketle, iktidarın anayasal görevlerinden biri de sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentler kurabilmektir. Ülkemizde yaşanabilir çevre oluşturabilmek için sağlıklı yapı üretiminin zorunluluğu ortadadır. AKP iktidarı ülkemizde çarpık yapılaşmaya, plansız kentleşmeye karşı hiçbir somut adım atmazken son depremler sonrasında afet ve risk maskesiyle "rezerv alan" gibi kabul edilemez uygulamalara girişmiştir, ülke topraklarını hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açmanın derdine düşmüştür. Öyle ki iktidar, bugüne dek, kentsel dönüşüm uygulamalarında, rantın yüksek olduğu yerlere ya da kamuya ait alanlara öncelik veriyor. Rant anlayışını kınıyor; planlama, imar, kentleşme, yapı ve afet alanlarında bilimsel, sosyal, bütünlükçü bir yaklaşımı getiren...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

Buyurun Sayın Karaoba.

13.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Türk Tabipleri Birliğinin Sağlık Bakanlığına sorduğu soruları bir de kendisinin sormak istediğine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türk Tabipleri Birliğinin Sağlık Bakanlığına sorduğu soruları bir de ben sormak istiyorum: Ankara Bilkent Şehir Hastanesinde vardiya sistemine geçilerek yirmi dört saat poliklinik hizmeti verileceği ve hasta bakılacağı bilgisi doğru mu? Dünyada poliklinikte yirmi dört saat sağlık hizmeti veren başka bir ülke var mı? Göztepe Şehir Hastanesinde hastalara iki dakikada bir randevu verildiği doğru mu? Bu sorun eğer sistemsel sıkıntı olarak açıklanıyorsa sistemdeki sıkıntı nedir, sistem güvenilir değil mi? Sayın Fahrettin Koca'nın sahibi olduğu özel hastanelere gelen hastalara kaç dakika aralıklarla randevu verilmektedir? Uşak'ta verilen randevu sayısı ve hekimlerin gerçekleştirdiği muayene sayısı kaçtır? Uşak'ta yeni hastaneyi ne zaman yapacaksınız? Hekimlere "Giderse gitsin." dediniz; şimdi, hastalara "Özel hastaneye gitsin." diyorsunuz. Yazıklar olsun!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Evrim Karakoz...

Buyurun Sayın Karakoz.

14.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'da üreticilerin sulama paralarına isyan ettiğine ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP iktidarı kötü ekonomi ve tarım politikaları nedeniyle perişan ettiği üreticilerimizi şimdi de susuzlukla tehdit ediyor. Özellikle, Aydın'da Çine ilçemize bağlı Karakollar ve Yolboyu Mahallelerimizdeki üreticilerimiz Devlet Su İşlerine bağlı Koçarlı Sulama Birliğinin 40 liradan 290 liraya çıkardığı sulama paralarına isyan ediyor. Burada, üreticilerimiz atadan, dededen kalma artezyenden ya da kendi imkânlarıyla açtıkları kuyulardan çektikleri suyu kullanıyor yani hiç hizmet verilmeden çiftçimizden para alınıyor, yetmiyor, bir de yüzde 625 oranında zam yapılıyor. Tarım ve Orman Bakanına çağrımızdır: Aydın'lı çiftçilerimizin sesini duyun ve sulama paralarına yapılan fahiş zamları geri çekin. Aksi hâlde, tarih sizi üretici düşmanı bir iktidar olarak yazacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı...

Buyurun Sayın Sarı.

15.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yaptığı kamuda tasarruf çağrısına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkanım, emeklilerimiz ve çalışanlarımız günden güne fakirleşiyor. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek güya gidişatı tersine çevirmek için göreve getirildiği günden beri kamuda tasarruf çağrısı yapıyor, iktidarda bu çağrıyı duyan, dinleyen var mı merak ediyoruz. Sayın Bakanın bugüne kadar yaptığı tasarrufu kamuoyuna açıklamasını bekliyoruz. Tasarruf çağrısının işe yaradığını gösteren bir tek işaret yok, başta Cumhurbaşkanlığı dinlemiyor. Sarayın bir günlük maliyeti 33,6 milyon lira yani ben şimdi burada yaptığım bir dakikalık konuşmamın yarısını tamamlarken bir emeklimizin maaşı kadar parayı saray harcadı bile, bir emeklimizi otuz günü 10 bin lirayla geçirmek zorunda bırakan saray son cümlemi söylediğimde de bir asgari ücret harcamış olacak. Emeklinin, alın teri döken insanlarımızın hakkını yiyorsunuz. “İtibardan tasarruf olmaz.” anlayışınızın bedelini milletimiz ödüyor. Bir durun ve tasarrufa saraydan başlayın. Emeklinin, emekçinin hakkını verin artık.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül...

Buyurun Sayın Bülbül.

16.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Didim Akbük'te zeytin ve kızılcam ağaçları kıyıma uğratarak mermer ocağı yapılmak istendiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ege'nin akciğerlerine mermer ocağı yapmak tam bir AKP zihniyeti yani çevre düşmanı rant zihniyeti. KOAH ve astım hastalarının sağlığına kavuştuğu, havasının temizliğiyle tescilli olan Didim Akbük'te zeytin ve kızılcam ağaçları kıyıma uğratarak yerine mermer ocağı yapılmak isteniyor. Akbüklüler ise ÇED toplantısında ranta karşı doğayı ve zeytin ağaçlarını savunuyor, diyorlar ki: “Binlerce yıldır yaşamın kaynağı olan zeytin ağaçları katledilecek; doğa, çevre ve insanlar zarar görecek.” Evet, daha fazla kaybedecek zeytinimiz, ağacımız yok; o ağaçlar hepimizin, gelecek nesillerimizin. Gazi Meclisten sesleniyorum: Elinizi Didim Akbük'teki zeytinliklerden çekin, ÇED başvurusuna onay vermeyin. Akbük ormanları yok olursa doğa ve turizm kenti Didim de yok olur. Türkiye'nin suya, nefese, gıdaya, çevreye, doğaya ihtiyacı var; talana değil.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Murat Çan...

Buyurun Sayın Çan.

17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, iktidarın fındık üreticisine zulmettiğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İktidara sesleniyorum: Fındık üreticimize yaptığınız şu zulmü, insan olan, düşmanına yapmaz. İhanet bu yıl da devam ediyor çünkü üretiminde maliyetler katbekat artarken alan bazlı gelir desteği on yıldır bir kuruş artırılmadı, 170 lira ödeniyor. Düzeltiyorum, bu yıl 170 lira hâlâ ödenmiş değil. Bütün Karadeniz Bölgesi'ne ekmek yediren, ihraç ürünü olarak Türkiye'ye döviz kazandıran, dış ticaret açığımızı bir nebze de olsa kapatan fındığa ve onu üreten Karadeniz halkına ihanet içindedir bu iktidar. Bu iktidar emeklimize nasıl ihanet ettiyse, emekçimize nasıl ihanet ettiyse, gençlerimize nasıl ihanet ettiyse fındık üreticimize de işte böyle zulmediyor. Fındık üreticisi artık bu ihaneti sineye çekmeyecek, kader diye teslim olmayacak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap...

Buyurun Sayın Kasap.

18.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da inşa edilen ceza infaz kurumuna ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İlim Kütahya'da, dağ başında, hiçbir fizibilite, ön çalışma yapılmadan bir ceza infaz kurumu inşa edildi. Burada 2.300 civarında hükümlü, tutuklu ve memur var; lojmanlar var. Günlük verilen su 150 ton, günde bir saat su veriliyor; binlerce mahkûm ve lojmanda oturan memurlar, çalışanlar mağdur

durumda. Onun daha da ötesinde, anayasal bir hak olan suya erişime -insani bir hak- buna engel oluyorsunuz. Daha ötesinde, bir sıkıntı daha var: Buranın kanalizasyonu tamamen şehre 4 kilometre uzaklıktaki tarlalara ve birkaç tane köyün arazisine akıyor ve bu da çok ciddi bir hijyen sorunu, sağlık sorunu; salgın hastalıkların önüne geçilemez yaz aylarına girdiğimiz bu dönemde. İnsani hak olan suya erişim ve civar köylerin bu mağduriyetinin giderilmesi için tüm yönetimleri göreve davet ediyorum.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan...

Buyurun Sayın Özcan.

19.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; karşılıksız sevgi, emek, şefkat, fedakârlık, merhamet, diğerkâmlık gibi yüce hasletlerin sembolü olan annelerimizin gününü tebrik ediyorum. Annelere kıymeti “Cennet annelerin ayaklarının altındadır.” diyerek gösteren bir medeniyetin evlatları olarak annelerimiz en kıymetlilerimizdir. İlk öğretmenimiz, geleceğin mimarı annelerimizin üzerimizdeki haklarını asla ödeyemeyiz. Onların hayır duaları en önemli yaşam kaynaklarımızdan biridir. Evlatları için tüm zorluklara göğüs geren ve sonsuz hoşgörüsüyle bizleri bugünlere getiren fedakârlık timsali annelerimizden dileğimiz; bizlerin, evlatlarının, ülkemizin, milletimizin üzerinden hayır dualarını eksik etmemeleridir. Başta şehit annelerimiz olmak üzere ahirete intikal etmiş tüm anneleri rahmetle ve minnetle yâd ediyorum. Hayatta olan, Türkiye Yüzyılı'nın, geleceğimizin, birlik ve beraberliğimizin sembolü, her zaman hürmetlerin en büyüğüne layık annelerimize aileleriyle birlikte sağlık, huzur ve esenlik içinde geçirecekleri bir ömür temenni ediyorum, tüm anneleri yüce Meclisimizden saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sivas Milletvekili Hakan Aksu...

Buyurun Sayın Aksu.

20.- Sivas Milletvekili Hakan Aksu'nun, Sivasspor'un 57'nci kuruluş yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HAKAN AKSU (Sivas) – Bugün 9 Mayıs 2024; Sivas'ın gururu, Anadolu'nun efsanesi Sivasspor'umuzun 57'nci kuruluş yıldönümü. 1967 yılında kurulan Sivasspor o günden beri şehrinin ve taraftarının kalbinde taht kurmuştur. Sivasspor sadece bir futbol takımı değil aynı zamanda bir ailedir; kulüp başkanı, teknik direktör, futbolcular, taraftarlar ve tüm Sivaslılar bu ailenin birer ferdidir; bu aile ruhu da Sivasspor'umuzun en büyük gücüdür.

Bugün 57'nci yaş gününde Sivasspor'umuza nice zaferler, nice kupalar diliyoruz. Kırmızı-beyaz formayı giyen her futbolcumuza başarılar dilerken tüm hemşehrilerimizin her daim yiğidlarımızı tutkuyla desteklemeye devam etmelerini diliyoruz.

Mutlu yıllar Sivasspor!

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

Buyurun Sayın Çakır.

21.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Vakıflar Haftası'na ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, vakıf, vakıflar çağlar öncesinden, çağlarüstü hayır hareketi olarak İslam tarihi ve Türk medeniyet tarihinin emsalsiz vasfıyla öne çıkan bir güzelliğidir. Vakıf ve vakıf müesseseleri insan ve diğer canlıların yararına olan ve karşılık beklemeden yapılan, yaratılan Yaradan'dan dolayı sevmenin hayata geçirilmesinin kurumsallaşmış hâlidir. Vakıflar, varlık sahiplerinin eliyle, ihtiyaç sahibi olanla paylaşma güzelliğini, kardeşliği, sevgiyi, yardımlaşma ve dayanışmayı zirveye taşımanın aktivasyonudur. Camiler, medreseler, okullar, çeşmeler, köprüler fiziken dikkat çekse de kanadı kırık kuşu düşünen, yolcu yolda bırakmamayı hesap eden bir anlayışın hayat bulduğu, farklı alanlarda ve farklı konularda kurulan vakıflarla toplum düzenine katkı sağlayan bu köklü sistemin inkâr edilemez faydalarını hatırlatıyor, Vakıflar Haftası'nda vakıf kültürüne emeği geçenlere teşekkürlerle, Genel Kurul ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

Buyurun Sayın Kanko.

22.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, staj ve çıraklık sigortası mağdurlarına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bugün gençlerimizin hayal kırıklıklarının, umutlarının nasıl söndürüldüğünü paylaşmak istiyorum. Seçim öncesinde Cumhurbaşkanı tarafından “Staj ve çırak mağduriyetini gidereceğiz.” diye verilen umut dolu sözler maalesef, seçimlerin ardından unutuldu. “Gündemimizde yok.” diyen yeni Bakan, gençlerimizin umutlarını bir çırpıda yok etti.

Bu gençler ülkemizin geleceği ancak iş kazalarında hayatlarını kaybederken devletimiz tarafından yalnızca istatistiklere bir rakam olarak ekleniyorlar. TÜİK onları işçi olarak gösteriyorsa o zaman onlara işçilikten doğan tüm hakları verilmelidir. Stajyer ve çırak olarak geçen süreler emeklilik hesaplamalarında dikkate alınarak hak ettikleri değer güvence sağlanmalıdır. Cumhurbaşkanının verdiği sözlerin arkasında durulmalıdır. Staj ve çıraklık sigortası mağdurlar için acil yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Onların sesini duymak, onları desteklemek bizim en temel sorumluluğumuzdur. Gençlerimizin hayalleriyle oynamayın, onlara sahip çıkın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

Buyurun Sayın Ertuğrul.

23.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, dün bir öğretmenin Irak asıllı bir öğrenci tarafından öldürülmesine ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'ne ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, geleceği aydınlatan bir eğitim insanının hayatı karartıldı. Kubilay Öğretmen için “Menemen’i yakın.” emri veren, “Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir.” diyen Atatürk’ün kurduğu ülkede bir öğretmen Irak asıllı bir öğrenci tarafından öldürüldü. Bu utanç bize yeter. Yaşanan sıradan bir cinayet değil, iktidarın eğitim sistemini sürüklediği çıkmazın bir fotoğrafı gibidir. Tam da bugünlerde bu çıkmazı daha da derinleştiriyorsunuz. Âdeta dindar ve kindar nesiller yetiştirme hedefini perçinlediğiniz Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’nizi ülkemize dayatmaya çalışıyorsunuz. Bu çağ dışı eğitim manifestonuzu kabul etmiyoruz. Çocuklarımızı bu bataklıktan cumhuriyetin temel ilkelerine bağlı bir eğitim ve öğretim sistemini egemen kılan bir iktidarı inşa ederek hep birlikte kurtaracağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Düzce Milletvekili Talih Özcan...

Buyurun Sayın Özcan.

24.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, yasayla mahalle yapılan ancak kırsal statü verilmeyen köylerin bu haklarının bir an önce verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) – Teşekkürler Sayın Başkan.

16 Ekim 2020 tarihinde yürürlüğe giren 7254 sayılı Kırsal Mahalle Yasası'yla büyükşehir belediyelerine bağlı binlerce köye kırsal mahalle statüsü verilmiştir. Bu yasayla köylerimizin doğal yapısı, tarım toprakları ve hayvancılığı da korunmaktadır. Ancak bazı büyükşehir belediyelerine bağlı köyler mahalle yapıldıktan sonra kırsal statü verilememiştir. Bu uygulama keyfi ve yasaya aykırıdır. Bu nedenle köylerde yaşayan vatandaşlarımız zor durumda kalmaktadır. Mahalle yapılan ancak kırsal statü verilmeyen köylerimizin bu hakları bir an önce verilmelidir. Vatandaşlarımız başta tarım ve hayvancılık olmak üzere köy kültürünün korunmasını istemektedir.

Teşekkür ediyor, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun...

Buyurun Sayın Aygun.

25.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'da ve Türkiye genelinde günlük kira ruhsatıyla turizm faaliyeti yürüten işletmelerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Seçim bölgesi Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesi başta olmak üzere diğer ilçelerimizde ve tüm Türkiye genelinde günlük kira ruhsatıyla turizm faaliyeti

yürüten çok sayıda işletmemiz mağdurdur. Bu işletmeler yeni çıkarılan 7464 sayılı Konutların Turizm Amaçlı Kiralanmasına Dair Kanun sonucu kazanılmış haklarını kaybetmişlerdir. Yeni yasayla bir mülkün kiracılarının turizm amaçlı kiralama faaliyetinde bulunması yasaklanmıştır. Ayrıca, bir binanın tamamına sahip bir malikin tüm daireleri turizme açması da engellenmiştir, dörtte 1'i kuralı konmuştur yani 4 daireye sahip bir malikin sadece 1 dairesini pansiyon olarak kullanması istenmektedir. Yalnızca 1 dairenin işletilmesi hâlinde turizm girişimcisinin kendi giderlerini karşılaması mümkün değildir. Dar bütçeli aileler bu pansiyonlarda konaklayarak tatillerini yapabilmektedirler. Bu konuda acilen düzenleme yapılmalı ve tüm ülkemizde ve seçim bölgesi Tekirdağ'daki küçük pansiyonların kazanılmış hakları korunmalı, kimsenin ekmeğiyle oynanmamalı diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen...

Mersin Milletvekili Gülcan Kış...

Buyurun Sayın Kış.

26.- *Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Maliye Bakanı Şimşek'in X hesabından ekonomiyi yönetmeye başladığına ilişkin açıklaması*

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; güçlü ekonomiyi, adaletli gelir dağılımını, vatandaşın refahını sağlamakla görevli olan Maliye Bakanı Şimşek, X hesabından ekonomiyi yönetmeye başlamıştır. Çünkü paylaşımında "Asgari ücreti vergi dışı bıraktık." diye resmen dalga geçmektedir. Halkın ekonomi algısını manipüle etme çabanız nafiledir. Ekonomik gerçekleri böyle örtbas edemezsiniz. Mutfak yangın yeri Sayın Bakan. Asgari ücret açlık sınırının altında. Siz, vatandaşın açlığa mahkûm ederek enflasyonu düşürmeye çalışan Bakan olarak da tarihe geçeceksiniz. Sosyal medyadan ikna çabalarınızdan vazgeçin. Gözünüzü kulağınızı Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in çağrısıyla 18 Mayıs'ta Sarayhan'daki atanmayan öğretmenler mitingine, 26 Mayıs'ta Ankara'da emeklilerimizle yapacağımız mitinge çevirin. O gün meydanlarda yükselecek ses yerel halkın değil, yüz yıllık cumhuriyetin sahibi Türk milletinin, Türk halkının olacaktır.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu...

Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

27.- *Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, önceki gün "terör operasyonu" diye gözetilene alınan çocuklara birçok hukuksuzluk yapıldığına ilişkin açıklaması*

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Önceki gün "terör operasyonu" diye çoğu çocuk, 38 kişi İstanbul'da gözetilene alındı. Vatan Emniyetinde çocuklara birçok hukuksuzluk yapıldı. Ailelerinden ayrı çocuk şubeye götürüldüler, avukatsız ifadeleri alındı, polis ifadeleri çarpıttı, söylemedikleri cümleleri ifadeye kaydetti, kötü muamele gördüler, çocuklara sürekli bağırıldı, psikolojik şiddete uğradılar, ailelerine el sallamaları bile engellendi, içeri girmeye çalışan avukatları gün boyu içeri alınmadı, çocuklar on beş saat hukuksuzca gözetilene tutuldu. Açıklamanızı bekliyorum Sayın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya.

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

Buyurun Sayın Karagöz.

28.- *Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, okulda silahlı saldırıya uğrayarak hayatını kaybeden Okul Müdürü İbrahim Oktugan'a ilişkin açıklaması*

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Artarak devam eden öğretmene şiddet haberlerinden sonra son olarak okulda silahlı saldırıya uğrayarak hayatını kaybeden Okul Müdürü İbrahim Öğretmenin acı haberiyle sarsıldık.

Mülakat sistemine takılan öğretmenlerimiz öğrencilerine kavuşamamanın hüznünü yaşarken okullarda görevlendirilen öğretmenlerimiz ise elini kolunu sallayarak ülkeye girenlerin çocukları tarafından silahlı saldırıya uğruyor. Öğretmenlerimizi, okullarımızı, sokaklarımızı ve daha geniş manada ülkemizin sınırlarını koruyamazsak düzensiz göçler sonucu gelecekte daha ciddi olaylar yaşanacağı aşîkârdır. Her zaman dediğimiz gibi sınır namustur. Saygıyı en çok hak eden meslek grubu olan öğretmenlerimizi koruma sorumluluğu devlettir. Bu sorumluluğu yerine getiremeyenler o değerli makamları daha fazla işgal etmemeli ve derhâl istifa etmelidir. Haince saldırıya uğrayarak

hayatını kaybeden Okul Müdürümüz Öğretmen İbrahim Oktugan'a Allah'tan rahmet, sevenlerine ve kederli ailesine başsağlığı diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

Buyurun Sayın Kara.

29.- *Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, geçen hafta Samandağ'da yaşanan yoğun dolu ve yağış sonrasında çok sayıda tarım arazisinin, seranın ve meyve bahçesinin zarar gördüğüne ilişkin açıklaması*

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz hafta Samandağ'da yaşanan yoğun dolu ve yağış sonrasında çok sayıda tarım arazisi, seralar ve meyve bahçeleri zarar görmüştür. Deprem sürecinin etkilerini en derinden hisseden illerden biri olan seçim bölgem Hatay hem ekonomik kriz hem yoksulluk hem de barınma kriziyle maalesef hâlâ baş başadır. Samandağ için tarım alanları, meyve bahçeleri ve seralar çok önemli ve hayati değerdedir. İklim krizi en fazla Doğu Akdeniz'deki alanlarda etkili olduğundan dolayı buradan, bu krizin etkilerini ortadan kaldırmak adına Tarım ve Orman Bakanlığına seslenmek istiyoruz: Buradaki hasar tespiti ve zarar tazminlerine ilişkin yoğun dolu yağışından dolayı meydana gelen sağlıklı bir ihya sürecinin başlatılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Bayburt Milletvekili Orhan Ateş...

Buyurun Sayın Ateş.

30.- *Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, Anneler Günü'ne ilişkin açıklaması*

ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mayıs ayının ikinci pazar günü Anneler Günü olarak kutlanmaktadır. Anneler Günü evrensel bir gündür, dünyada milyonlarca ana bugün çocukları tarafından sevgi ve saygıyla anılır. Bu anlamlı gün dolayısıyla tüm annelerimizin Anneler Günü'nü kutluyorum. Analar olmasaydı insanlık olmazdı, ana o kadar değerlidir ki cennetin anaların ayağının altında olduğu unutulmamalıdır. Analarımız ailenin temel direği ve toplumun da geleceğidir. Sağlam bir toplum ancak temelleri sağlam atılmış bir aile yapısıyla mümkündür. Annelerimiz bizim ilk ve ebedî öğretmenlerimizdir, bizim onlardan öğreneceklerimiz bir hayat boyu devam eder, hayatımıza dair tüm güzelliklerin başında hep annelerimizin bize öğrettikleri ve bizim için yaptıkları vardır.

Bu duygu ve düşüncelerimle tüm annelerimizin Anneler Günü'nü tekrar kutluyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya.

31.- *İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Çankaya Kaymakamlığınca yasaklama kararı verilen "Kanun Hükmü" filmine ve özgürlükten yana olanların cesaretle bu süreçte seslerini yükseltebilmelerini kıymetli bulduklarına, kamuda akraba kayırmacılığının yoğun olarak gündeme geldiğine ve önümüzdeki günlerde parti ayrımı gözetmeksizin bu konuları Meclis gündemine taşıyacaklarına ilişkin açıklaması*

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen hafta içerisinde, bizim de davetli olduğumuz, belgesel film gösterimiyle ilgili bir program vardı. Meclisten bir kısım milletvekili arkadaşımızla birlikte bizler de Çankaya'daki bir salondaki etkinliğe gittik ancak son dakikada Çankaya Kaymakamlığının bir yasaklama kararıyla karşı karşıya kaldık; Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezi'ndeki gösterim.

Bu film "Kanun Hükmü" isimli bir film. Daha önce Bodrum Kaymakamlığı tarafından belgesel film çekim aşamasındayken bir yasak kararı verilmişti kolluk kuvvetleri tarafından, Anayasa Mahkemesine bir müracaat söz konusuydu. Anayasa Mahkemesi burada, düşünce ve ifade özgürlüğü açısından bir hak ihlali kararı vererek, devletin sanatsal ifade özgürlüğüne müdahalesinin çok sınırlı olması gerektiğini ifade ederek, somut olayda idare ve ilk derece mahkemesinin başvurusunun ifade

özgürlüğü ile kamu düzeninin korunması arasında bir denge kurmaya çalışmadığına hükmederek bir hak ihlali kararı vermişti. Maalesef, sıklıkla, idari makamların bu manada, kamusal düzen ile ifade özgürlüğü arasında bir denge kurma gibi bir hassasiyetinin olmadığına, sadece “Yasak hemşehrim.” diyerek kendince hiçbir gerekçe ve tatmin edici sebep ortaya koymadan yasaklama kararları verdiğine şahit oluyoruz. Burada da maalesef Anayasa Mahkemesinin bu hak ihlali kararına rağmen sadece idari bir kararla bu etkinliğin yasaklandığını üzülerken gördük. Benzeri uygulamaları zaman zaman Kürtçe konserlerde bir kısım valilerin yasaklamalarına, bir kısım valilerin ise “Bunda herhangi bir beis yok.” diye serbest bırakmalarına şahit olduk; oysa Türkiye’de kamu bütünlüğü açısından vali ve kaymakamlara göre değişen bir yaklaşım değil, hukuka göre evrensel bir yaklaşım olması gerekiyor. Şayet bir ilçede hassasiyeti itibarıyla bir Kürtçe konser yasak olmuyorsa bir başka ilçede de olmaması lazım ya da yasaklayan valinin sebeplerini ortaya koyması lazım. Aynı şekilde, burada da “Kanun Hükmü” filmiyle ilgili bir yasak kararını ortaya koyup -daha önce Antalya Film Festivali’nde de gösterimden kaldırılmıştı bu film- Çankaya’daki gösterimde de niçin yasak olduğuna dair geçerli sebepleri ortaya koymazsanız yeni anayasa arayışlarınız da maalesef samimiyet testinden geçmemiş olur çünkü burada elbette biz yasakların son çare, özgürlüklerin esas olduğunu biliyoruz ve öyle olduğuna inanıyoruz. Dolayısıyla, bu manada idari makamların düşünce ve ifade özgürlüğünü ya da temel hak ve hürriyetleri kısıtlarken mutlaka ama mutlaka gerekçelerini tatmin edici bir şekilde ortaya koymak gibi bir mecburiyetleri var. Ne vali ne de kaymakam “Ali kıran, baş kesen” gibi “Ben yasakladım, gerekçeleri bende saklı.” diyemez, diyememelidir. Bu konuda da İçişleri Bakanlığımız mutlaka ama mutlaka şayet kendi talimatları değilse, Bakanlığın kendi talimatını kaymakamlık yerine getirmiyorsa bu kaymakam ya da valilerin farklı kararlarının sebeplerini mutlaka araştırmalı, özgürlüklerden yana bir tavır ortaya koyarak bu memleketteki iklimi değiştirmeye dönük bir davranış içerisinde olmalıdır. Aksi takdirde, iktidarın içerisine sürüklenmiş olduğu bu otokratik sistemden hep beraber çıkışımız mümkün olmaz. İktidar partisi içerisinde de özgürlüklere dair arayışların olduğunu, bunun kıymetini bilen çok değerli milletvekilleri ve siyasetçilerin olduğunu ama zaman zaman haklı eleştirilerini dile getirdiği zaman, o statükonun devamından yana olanların onlara nasıl parmak sallayıp nasıl seslerini kesmeye çalıştığını çok iyi bildiğimiz için, buradan onların bu özgürlük çağrılarının çok kıymetli olduğunu, dolayısıyla, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi içerisinde bu ülkede özgürlüklerin kıymetini bilen, temel hak ve hürriyetlerin kıymetini bilen, hukuk devletine inanan arkadaşlarımızın da cesurca, yüreklice bu süreçte kendi partilerinin içerisine sürüklenmek istendiği... Kendi partileri elbette onların kendi tercihidir ama kendi partileri iktidar partisi olduğu için, ülke iklimimiz olumsuz bir tarafa çekildiği için bizim açımızdan ifade edilecek bir husus. Yoksa, Adalet ve Kalkınma Partisinin iç işleri bizim müdahale edeceğimiz ya da burada gündeme getireceğimiz bir konu değil ama nihayetinde, bu partinin dışında geniş kitleleri etkileyen bir çatışma alanı olduğu için burada dile getirmek durumunda kalıyoruz. Onun için, özgürlükten yana olanların korkmadan, cesaretle bu süreçte seslerini yükseltebilmelerini, bizlerin de bu çağrıları kıymetli bulduğumuz buradan bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Bu süreçler bittiği zaman, bu haksızlıklara, bu hukuksuzluklara sebep olanlar kadar ses çıkarmayanlar da mutlaka tarihin kara sayfalarında yer alacaktır. Onun için “Ben bu süreçlere dâhil olmadım, benim herhangi bir kabahatim yok.” diye düşünmesinler, vicdan sahibi olup sesini çıkarmayan herkes günü geldiğinde maalesef bu süreçlerdeki utancı da şerefi de paylaşabilir. Biz bu manada, herkesin haksızlıklara ve hukuksuzluklara karşı çıkmasının önemini vurguluyoruz.

Bir diğer önemli husus -son günlerde de sıklıkla gündeme geliyor- hem merkezî hükûmetlerde hem de belediyelerde maalesef, nepotizmin ne ideolojisi ne de partisi oluyor. Bu manada, kamuda kamu imkânlarından istifade akraba kayırmacılığının yoğun olarak gündeme geldiğini hep beraber görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dolayısıyla, hangi partiye mensup olursak olalım -iktidar ya da muhalefet- burada Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak kamuda kamu imkânlarının akraba

kayırmacılığına yönelik olarak kullanılmasının hep beraber karşısında olmamız ve bu konuda bir siyasi ahlakı, bir siyasi etiği ortaya koymamız lazım. Elbette, hukuk ve kanunlar herkesin kamu imkânlarından eşit bir şekilde istifadesini ortaya koyuyor ama salt kanuni olan her zaman helal olmayabiliyor. Bu açıdan, şiddetle bir siyasi ahlak yasasına ihtiyacımız olduğunu, her kanuni hakkın aynı zamanda helal olmadığını, bu manada iktidarıyla muhalefetiyle bütün milletvekilleri olarak buralarda bir hassasiyet ortaya koymamız gerektiğini düşünüyorum. Saadet ve Gelecek Grupları olarak biz kamudaki bu nepotizmin, akraba kayırmacılığının vatandaşlarımızda çok ciddi yaralar meydana getirdiğinin farkındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Son bir dakika...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Dolayısıyla, kamuda birden fazla maaş alanların, şirketlerde, kamu kurum ve kuruluşlarında sadece yönetim kurulu üyesi olarak “huzur hakkı” adı altında kendilerine çok geniş mali imkânlar tanınan insanların varlığının, kamudaki bu kayırmacılığın toplumsal vicdanlarda çok ciddi yaralar açtığını, vatandaşlarımızın, milletimizin siyaset kurumuna olan güvenini zedelediğini, bu manada hep beraber akraba kayırmacılığının ve bazı kamu görevlilerinin diğer kamu görevlilerinden çok daha geniş imkânlarla sahip olacak şekilde kamuda istihdam edilmelerinin artık vatandaşlarımız tarafından kabul edilemez bir gerçek olarak ortaya çıktığını üzülenek görüyoruz. Bu manada önümüzdeki günlerde de dediğim gibi parti ayrımı gözetmeksizin bu konuları Meclis gündemine taşıyacağımızı ifade ederek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İkinci söz talebi İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Buğra Kavuncu’ya aittir.

Buyurun Sayın Kavuncu.

32.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu’nun, 12 Mayıs Anneler Günü’ne, bugün Merkez Bankasının 2024 sonu enflasyon tahminini yükseltmesine, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçildiğinden beri Türkiye’nin ekonomik ve sosyal olarak belinin bir türlü doğrulmadığına, Soma maden kazasıyla ilgili haklarında iddianame düzenlenen 28 kamu görevlisinin ilk duruşmasına ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; öncelikle önümüzdeki pazar günü, bildiğimiz gibi hepimiz için çok kıymetli ve anlamlı bir gün; hayatta bizler için çok büyük önemi, çok kıymetleri bulunan annelerimizin Anneler Günü. Çok büyük emeklere, sıkıntılara katlanan, çok büyük sorumluluklarla daima yol göstericimiz olan bütün annelerin 12 Mayıs Anneler Günü’nü şimdiden kutluyorum.

Sayın milletvekilleri, bugün, Merkez Bankası Başkanı Fatih Karahan, yılın 2’nci enflasyon raporu bilgilendirme toplantısında bankanın değerlendirme ve tahminlerini paylaştı ve Merkez Bankası 2024 sonu enflasyon tahminini 2 puan artışla yüzde 38’e yükseltti. Tabii, buradaki artışın yansımalarını biz ilerleyen süreçlerde çok net olarak göreceğimizi anlıyoruz. Ne hikmetse yüksek enflasyon karşısında uygulanan acı reçeteler yalnızca milletimizin boğazını sıkarken kamuda tasarruf iddialarına rağmen çok dar bir seçkin azınlığın servetine servet kattığını da görüyoruz. Bakın, bugün yükselen enflasyonu hayatın hemen her alanında hissediyoruz; gittiğimiz her yerde, her noktada, hayatın hemen hemen her alanında enflasyon canavarının artık bir canavar olmaktan çıkarak hayatlarımızın rutini hâline geldiğini anlıyoruz. Bunu yalnızca bir ekonomik kriz değil, sosyal ve kültürel kriz olarak da değerlendirmemiz gerekiyor. Aşırı enflasyona alışmış bir toplum yapısının sonucu, sürekli krizlerle boğuşan, sürekli kavgaya eden bir toplum ve sürekli olarak servetine servet katan bir azınlık düzenidir.

Açıklanan enflasyon hedeflerinin bir anlama gelmediğini geçmiş dönemlerden hep beraber gördük, çok da iyi biliyoruz. O yüzden bugün ekonomiyi yalnızca ekonomik parametrelerle değil, siyasi koşullarla ilişkili bir şekilde de değerlendirmemiz gerekiyor. “Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi” adı verilen yapıya geçtiğimizden beri Türkiye’nin ekonomik ve sosyal olarak belinin bir türlü doğrulmadı. Yükselen enflasyonla birlikte hayat pahalılığının doğrudan insanların yaşamına yansması, ekonomik

kriz altında milyonlarca insanın ezilmesi, yoksulluğun her geçen gün derinleşmesi ve kanıksanmasının en önemli sebeplerinden biri, temeli Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve bunun uygulayıcılarıdır. O yüzden, enflasyon hedeflerini, verilerini geçip herkesin sokağın gerçekleriyle, vatandaşın doğrudan sorunlarıyla yüzleşmesi gerekiyor.

Sürekli bir itibardan bahsediliyor, hatta tasarruf olmayacağı dile getirilen bir itibar bu. Bakın, bize itibar nedir biliyor musunuz? İtibar, gençlerini vize kuyruklarında bekletmemektir; itibar, vatandaşını enflasyon altında ezdirmemektir; itibar, vatandaşın alım gücünü artırmaktır; açlık sınırı altında milyonlar varsa o devleti yönetenlerin itibarı kötü, vatandaşın alım gücü yüksekse o yöneticinin itibarı iyidir. İtibar, oturduğunuz saray ya da belediye'deki makam odalarının şatafatıyla kazanılmaz. Şatafatla itibar sağlayanların etrafında sadece, aynı Nasrettin Hoca'nın fıkrasındaki gibi "Ye kürküm, ye!" diyenlere itibar edenler kalır.

Bir başka konu: Gene bizim takip ettiğimiz ve çok önemsedığımız, Soma'da gerçekleşen ve Sayın Cumhurbaşkanının o dönem "Bu işin fitratında var." diye normalleştirmeye çalıştığı Soma maden kazasının -ya da belki de "katliam" demek daha doğru, bilemiyorum- bu yaşanan facianın üzerinden tam on yıl geçti. Hakkında iddianame düzenlenen 28 kamu görevlisinin ilk duruşması Soma Adliyesinde geçtiğimiz günlerde görüldü ancak davanın 1 kez daha ertelenip 12 Eylül 2024'e itelendiğini gördük. Buradan tekrar hatırlatmak istiyoruz: Geciken adalet, adalet değildir. Zaten Türkiye'de gerçekleşen bu tarz olaylarda kamu görevlilerinin sorumluluğu hep tartışma konusu olmuştur fakat aleni bir şekilde bu davanın bu kadar geciktirilmesinin bize göre hiçbir savunulur ya da açıklanabilir tarafı yoktur. Vicdanları yaralayan bu sürecin sonuna kadar takipçisi olacağımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Meclise saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erkan Akçay'a aittir.

Buyurun Sayın Akçay.

33.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na ve 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü'ne ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

10-16 Mayıs Engelliler Haftası'dır. Ülkemizde yaklaşık 10 milyon civarında engelli vatandaşımız bulunmaktadır. Engelli vatandaşlarımızın yaşam kalitesini artırmak, fiziki ve sosyal yaşantılarındaki güçlükleri ortadan kaldırmak, toplumda engelli olmayan diğer vatandaşlarımızla birlikte kamu hizmetlerinden eşit bir şekilde faydalanmalarını temin etmek hepimizin ortak sorumluluğudur. Bu kapsamda, var olan düzenlemelerin iyileştirilmesi için şu hususlara dikkat edilmelidir: Engellilerin toplumla bütünleşerek, başkalarının yardımına muhtaç olmadan hayatını idame ettirebilmelerini temin edecek hukuki, fiziki ve diğer şartlar oluşturulmalıdır. Engelsiz bir Türkiye, engelsiz bir toplum, engelsiz bir gelecek için sorumluluk şuuru, empati kültürü, dayanışma ve yardımlaşma duygusu muhakkak canlı ve aktif tutulmalıdır. Engelli vatandaşlarımızın maddi sorunlarının çözüldüğü, engelsiz yaşam şartlarının oluşturulduğu, eğitim ve rehabilitasyon haklarından yararlanarak güçlendirildiği, bakımlarının ve sosyal güvenlik haklarının güvence altına alınacağı düzenlemeler hayata geçirilmelidir. Engellilerin yaşama sevincini artıracak ve yaşam kalitesini koruyacak sosyal politikalar geliştirilmelidir. Engelli ve engelli yakını aylığının yükseltilmesi ve engelli aylığı ödenmesinde aile geliri yerine bizzat kendi gelirlerinin esas alınması gerekir. Doğuştan ya da işe girmeden önce engelli olanların malul şartlarından da yararlandırılmasının uygun olacağını düşünüyoruz. Engellilerin kamu istihdam kotası da artırılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak engelli vatandaşlarımızın durumlarının iyileştirilmesi konusunda dün olduğu gibi bugün de desteğimizin süreceğini belirtiyorum.

Sayın Başkan, 9 Mayıs Dünya Çölyak Günü olarak kabul ediliyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 26'ncı Yasama Döneminde 4 Mayıs 2017 tarihindeki görüşmelerimizde Milliyetçi Hareket Partisi ve tüm siyasi parti gruplarının ortak önerisiyle kurulan Çölyak Hastalığının Teşhisi, Sebeplerinin, Sonuçlarının ve Bu Hastalığa Maruz Kalanlara Sağlanabilecek Yardımların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesine İlişkin Meclis Araştırması Komisyonu 13 Haziran

2017 tarihinde çalışmalarına başlamıştı. Komisyon Nisan 2018 tarihinde çalışmalarını tamamlamış ve çölyak hastalığına ilişkin 554 sıra sayılı Araştırma Komisyonu Raporu'nu kamuoyuyla paylaşmıştır. Meclis Araştırması Komisyonu kurulması ülkemizde çölyak hastalığı konusunda bir milat olmuştur. Komisyon çalışmaları ve neticesinde çıkan rapor sayesinde Türkiye'de çölyak hastalığı farkındalığı oluşmuştur. Araştırma Komisyonu Raporu'nda çölyak hastalığıyla ilgili birçok öneri yer almıştır ve bu önerilerden önemli bir bölümü de hayata geçirilmiştir. Komisyonun kurulmasından sonra ve raporun yayınlanmasını takiben Sağlık Bakanlığı bir yıl olan çölyak raporlarını üç yıla çıkardı. Millî Eğitim Bakanlığı tüm okullara glütensiz ürün bulunması konusunda tavsiyede bulundu. Sağlık Bakanlığı tarafından çölyak çalıştırı yapıldı. Birçok firma glütensiz ürün üretmeye başladı ve bakkal ve market raflarında yer aldı. Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemeyle Haziran 2024'ten itibaren 250 metrekarenin üzerindeki alışveriş yerlerinde glütensiz ürün bulundurma zorunluluğu da getirilmiştir, buna ilişkin talepler kapsamında da şunları ifade edebiliriz: KYK yurtlarında ve üniversite kantinleri ile yatılı okulların kantinlerinde de glütensiz ürün bulundurulmalıdır.

Glütensiz ürünler maalesef çok pahalıdır. Glütensiz ithal ürünlerin fiyatları yüksek olduğu için yerli üreticiler de buna göre fiyat belirlemektedir. Glütensiz ürünler fiyat olarak desteklenmelidir. Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında çölyak hastalarına yaş gruplarına göre glütensiz ürün alımı desteği verilmektedir, en yüksek destek 5-15 yaş arasındakilere aylık 375 lira olarak verilmektedir; bu destek oranları da günümüz şartlarına uygun olarak yükseltilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Kars Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'e aittir.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

34.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, dün gece Urfa Birecik ilçe binalarına yeniden gerçekleştirilen saldırıya, Merkez Bankasının açıkladığı 2024 yılının 2'nci Enflasyon Raporu'na, gıda enflasyonuna, Maliye Bakanlığının yeni yapılacak temmuz zamlarının hedef enflasyona göre verileceği açıklamasına, 10-16 Mayıs Engelliler Haftası'na, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfının çocuk yoksulluğuyla ilgili araştırmasına ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün, Urfa Birecik'te, gece geç saatlerde oradaki ilçe binamıza saldırı olduğunu, kurşunlandığını burada ifade etmiştim, 14 kurşun isabet etmişti; ne yazık ki dün gece aynı saldırı yeniden tekrar etti. Şimdi, burada yaşanan, Urfa Birecik'te yaşanan mesele nedir? Aslında 31 Mart seçimlerinde partimiz, oradaki partililerimiz canıyla başıyla çalıştılar ve 22 bin oyla oradaki Birecik Belediyesini de kazandık ama ne yazık ki orada Eş Başkanı olan kişi, kirli, karanlık bazı odakların kumpaslarıyla bizim oradaki Belediye Meclis üyelerimize de rüşvet teklif ederek, istifaya davet ederek partimizden istifa etti. Tabii ki buna yönelik hem partililerimizin hem de orada bize oy veren seçmenlerimizin ciddi bir tepkisi oluştu ve günlerdir de Mehmet Begit'in istifa etmesi için orada demokratik tepkilerini ortaya koyuyorlar ama Mehmet Begit ve onunla beraber hareket eden karanlık odaklar bizim bu demokratik tepkimizi kurşunları sıkarak geriletmeye çalışıyorlar. Yeniden bir saldırı gerçekleşti ve ben dün burada da ifade etmiştim: Yereldeki emniyet biriminin, Valiliğin önlem alması asla ama asla kabul edilemez. Bunu bizzat kendim dün İçişleri Bakan Yardımcısını arayarak da ifade etmiştim: “Burada ikinci bir Şenyaşar vakası olabilir, böyle bir provokasyon zemini var.” diye ama ne yazık ki önlem alındığını görmüyoruz. İkinci bir saldırı gerçekleşti. Halil Begit yani Mehmet Begit'in kardeşi bu saldırının faili olarak Emniyette gözaltında tutuluyor ve buna yönelik de bir işlem yapılmasını, sürecin karartılmadan suçluların gereken cezayı alması gerektiğini ifade ediyorum. Ve buradan şunu söylemek istiyorum: Orada tek bir partimizin, halkımızın burnu kanasa bunun sorumlusu Mehmet Begit ve onun ailesidir. Tabii ki asıl sorumlusu da buna yol veren, göz yuman ve önlem almayan siyasi iktidar ve onun İçişleri

Bakanlığıdır, koluğudur; bunu bir kez daha buradan ifade etmek istiyorum. Ne olursa olsun bu yıldırma politikalarının bize geri adım attırmayacağını da tekrar belirtmek istiyorum.

Değerli Başkan, sayın vekiller; biliyorsunuz, Merkez Bankası 2024 yılının 2'nci Enflasyon Raporu'nu açıkladı. Buna göre, 2024 yılı sonunda enflasyon yüzde 36 olarak beklenirken bu beklentiği revize ettiler ve yüzde 38'e çıkardılar. Muhtemelen bu hedef de tutmayacak çünkü yıllık enflasyon şimdiden yüzde 70'lere dayanmış durumda ki bu TÜİK verileri aslında. İktidar sürekli enflasyonun düşeceğini iddia ediyor ama çarşı pazar el yakıyor; aksine, gün geçtikçe enflasyon derinleşiyor. Şimdi, orta vadeli programda da 2023 yılı sonu için enflasyon tahmini yüzde 65 olarak açıklanmıştı. Daha sonra, Merkez Bankası bunu revize edip yüzde 58 olarak tahminini ifade etmişti ve burada da kurumlar arasında bile bir mutabakat olmadığını görüyoruz. TÜİK başka bir şey söylüyor, OVP yani orta vadeli program başka bir şey söylüyor, Merkez Bankası başka bir şey söylüyor ama "Gerçeği kim söylüyor?" dersiniz, gerçeği, sokak söylüyor, çarşı söylüyor, pazar söylüyor, işçi söylüyor, emekçi söylüyor ve onların hepsinin de ortaklaştığı nokta enflasyonunun gün geçtikçe arttığı. Peki, ENAG'a göre enflasyon ne? Enflasyon Araştırma Grubuna (ENAG) göre yıllık enflasyon şu anda yüzde 125'lere dayanmış durumda ve bunu hepimiz de çok iyi biliyoruz.

Şimdi, Türkiye gıda fiyatlarının en fazla arttığı ülkelerden biri. Türkiye gıda enflasyonunda dünyada ilk 10'da yer alıyor, OECD ülkeleri içerisinde de 1'inci Sayın Başkan yani dünyada 10'uncu sırada, OECD ülkeleri içerisinde de gıda enflasyonunda 1'inci sırada. Bu ne demek? Bu, aslında bu ülkede yaşayan işçinin, emekçinin, yoksulun, çocuğun gıdaya erişememesi demek, en temel besin maddelerine, ete, süte, yumurtaya ulaşamaması demek ki bunun sonuçlarının aslında yeni nesillerde, çocuklarda bodurluktan tutalım da birçok sağlık sorununa yol açtığı, insanların artık beslenemediği, sadece karınlarını doyurmaya çalıştığı gibi bir sonuçla karşı karşıyayız. Bu anlamıyla, bu gıda enflasyonu baş etmek için çok hızlı bir şekilde tedbir alınması gerekiyor ve üretimin desteklenmesi, çiftçinin desteklenmesi ve bu konuda, özellikle dar gelirli insanların desteklenmesi gerektiğini yeniden ifade etmek istiyoruz. Tabii, burada en önemli meselelerden biri, Maliye Bakanlığının yaptığı açıklama. Maliye Bakanlığı yeni yapılacak temmuz zamlarının hedef enflasyona göre verileceğini söylüyor. Yani biz buradan soruyoruz Maliye Bakanına: Hangi hedefi tutturdunuz da yeni bir düşük hedef koyuyorsunuz ve o hedef üzerinden de işçinin, emekçinin maaş zamlarını -o hedefe göre- yapacağımızı söylüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bence gerçekten bu kemer sıkma politikalarının artık bıçağı kemiğe dayandıran bir noktaya geldiğini söylememiz gerekiyor. Maliye Bakanı çok fazla sermayeyle yan yana geldiği için sanırım halkın sorunlarını bilmiyor, çarşısı pazarı bilmiyor; Londra'da sermaye kuruluşlarını gezinceye kadar birazcık bir çarşıya çıksın, pazara çıksın, bir balık haline gitsin, bir kasaba uğrasın da gerçek fiyatlar ne, halk ne yaşıyor, onu bir görsün diye kendisine tavsiyede bulunmak istiyorum.

Sayın Başkan, Engelliler Haftası'ndayız; birçok arkadaş da ifade etti, 10-16 Mayıs. "Peki, bu ülkede engelliler gerçekten ne yaşıyorlar?" diye sordüğümüzde, aslında engelliler en temel haklarına erişemiyorlar. Birincisi: Yoksulluk en temel sorunları, temel hizmetlere erişememek en temel sorunları, şiddet en temel sorunları, sosyal dışlanımlık en temel sorunları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ve bütün bunları giderecek hiçbir adım atılmadığını görüyoruz. Sadece fiziksel alanlarda değil, dijital ve tüm sosyal platformlarda da dışlanıyorlar ve özellikle de egemen ırkçılık, milliyetçilik, cinsiyetçilik, homofobi ve sağlamlık engellilerin yaşam koşullarını olumsuz etkiliyor; bunu ifade etmek istiyorum. Bu konuda engelli istihdamında yaşanan sorunların hızlıca giderilmesi, hem kamuda hem de işe alımlarda engellilerin özel olarak kontenjanlarının artırılması gerekiyor. Özel ve kamusal binalardaki bakım merkezlerindeki şiddetin hızlıca önüne geçmek gerekiyor. Sağlamlı ideolojisinin hızlıca terk edilmesi gerekiyor ve engellilerin

bütün bir yaşama katılacakları mekanizmaların kurulması gerekiyor. “Sosyal yardım” adı altında engellilere verilen maaşlar onların hiçbir ihtiyacını karşılamıyor ve özellikle de rapor alma süreçlerinde çok ciddi zorluklar yaşıyorlar engellilik raporları alırken.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bu süreçlerin de hızlı bir şekilde düzeltilmesi gerektiğini ifade etmek istiyorum ve bu konuda aslında engellilerin değil, buradaki yönetim aklının sorunlu olduğunu; yerel yönetiminden merkezî hükûmetine kadar topyekûn bir yaklaşımla bütün bakış açısının değiştirilerek engellilerin içinde eşit, özgür yaşayabilecekleri bir toplumsal yaşamı inşa edeceğimizi, etmemiz gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Son olarak, çocuk yoksulluğuyla ilgili bir şey, bir araştırma var, Sayın Başkan. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Türkiye’de çocuk yoksulluğunun artarak derinleştiğini ifade ediyor. Her 3 çocuktan 1’i yoksulluk sarmalında bulunuyor ve özellikle bölgesel eşitsizlikler çok daha derinleşiyor. Yoksul hanelerde yetişen çocukların işsizlik ve düşük ücret gibi sorunlarla karşılaşma ihtimalleri daha yüksek. Kamusal eğitimin niteliği düştüğü için özelleştirme politikalarının etkisi nedeniyle bu yeni bir kast yaratıyor. Yoksul çocuklar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Kamusal eğitimin niteliği düşerken özelleştirme politikalarının etkisiyle eğitimde ekonomik eşitsizlikler belirleyici olmaya başladı. Özel okullara talep artarken kamusal eğitimdeki memnuniyet oranları da çok ciddi bir şekilde düşmüş. Bunun söylememiz gerekiyor. O nedenle özellikle yoksulluk oranları bebekler ve çocuklar arasında yaygınlaşıyor. Bunun Kürt illerinde çok daha derin olduğunu ifade etmemiz gerekiyor ve yoksul hanelerde yetişen çocukların ileride iş bulma, yaşama katılma, iyi bir ücretle çalışma, iyi bir iş bulma, iyi bir eğitim alma imkânlarının da kısıtlandığını ifade etmemiz gerekiyor. Çocuk yoksulluğu hepimizin sorunu, aç çocuklar hepimizin sorunu. Bir kez daha Meclisten özellikle okullarda bir öğün ücretsiz yemek çağrısını yapmak istiyorum. Çocuk yoksulluğu için Meclisi sorumluluk almaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın’a aittir.

Buyurun Sayın Günaydın.

35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Adalet ve Kalkınma Partisinden an itibarıyla 7 milletvekilinin Meclisi izlediğine, Merkez Bankası Başkanının bugün yaptığı basın toplantısındaki açıklamalarına, 60-64 ve 65 üzeri yaş grubundaki kayıtlı işsizlerin oranındaki artışa ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

9 Mayıs 2024, saat 15.20, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir çalışma günündeyiz. Adalet ve Kalkınma Partisinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde 260 milletvekili var, bu 260 milletvekili maaş alıyor bu Mecliste. An itibarıyla bakıyorum, 6 milletvekili Meclisi izliyor.

SİRRI SAKİK (Ağrı) – Başkan, 7.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 7 mi? Çok özür dilerim yani haksızlık etmek istemem, demek ki 7 milletvekilimmiş. Ben bu durumu ülkemizle, milletimizle, kamuoyuyla bir paylaşmak isterim. Meclisteki ciddiyet budur, Meclise katkı vermenin düzeyi budur.

Şimdi, tabii, yalnızca milletvekili grubunda değil bu halktan kopma, görevden kopma, ciddiyetten kopma meselesi. Merkez Bankası Başkanı bugün bir basın toplantısı yaptı. Merkez Bankası Başkanının ekonomik verileri iyi tutması ve aynı zamanda politikalarıyla halkın hayatını kolaylaştırması beklenir. Bugün yaptığı açıklamada şunu söylüyor: “Yıllık yüzde 36 olan enflasyon tahminimizi yukarıya doğru revize ederek yüzde 38’e çektik.” Şimdi, ben bir iktisat doçentiyim, baktım rakamlara. Türkiye

Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanının söylediği rakamların bu konuyu bilen insanlar üzerinde bir samimi ciddiyet etkisi yaratması lazım. Peki, ne diyor Başkan? “Mayısta yıllık yüzde 75-76’yla zirve yapacak enflasyon, sonra baz etkisiyle aşağıya doğru inecek.” diyor. Arkadaşlar aklımızla dalga geçmeyin. TÜİK ilk dört ayı yüzde 18,75 olarak açıkladı, eğer TÜİK’e inanırsan durum böyle. TÜİK’e inanan var mı bu memlekette, bir kere daha soruyorum? Yok. Ama memleketin istatistik kurumu; 18,75. Peki, diyelim ki ilk altı ay yüzde 25 oldu, senin yüzde 38 hedefini tutturabilmen için haziran-aralık ayında enflasyonun her ay en fazla yüzde 1,75 ortalamaıyla artması lazım. Ya, arkadaş, Merkez Bankası gibi ciddi bir kurumun başında bulunuyorsunuz, yaptığınız açıklamanın en azından meslek mensupları tarafından anlaşılır olması gerekir, öyle değil mi yani buna insan dikkat etmez mi?

Şimdi, gene bir rakam söyleyeceğim: Bu yılın sonunda gıda enflasyonu tahminleri yüzde 35,5. Ben soruyorum ya: Şu anda yüzde 70 gıda enflasyonu; sen hangi önlemi aldın ki yıl sonunda bu enflasyon, gıda enflasyonu yüzde 35’e düşecek? Arkadaşlarımız söyledi, ben de geçenlerde bunun tablosunu göstermiştim. OECD’de ortalama enflasyon yüzde 5, seninki yüzde 70; OECD’nin tablolarına sığmıyorsun artık. Tarımın başladığı topraklarda dünyada 10’uncu yüksek gıda enflasyonuna sahipsin. Şimdi, Merkez Bankası Başkanı buyuruyor ki: “Yüzde 35’e düşecek yıl sonunda.” Hangi önlemi aldın? Hiç olmazsa daha evvel Bayraktar diyordu ki: “İşte, Tarım Kredide dükkânlar açacağız, efendim, seralar kuracağız.” Hiçbirisi olmadı da hiç olmazsa bir önlem paketi açıklıyorlardı, sen ne yaptın? Sıfır, “Yüzde 35’e düşecek.”

Bakın, daha önemlisi, bir iktisatçı ciddiyeti içerisinde söylediği cümleleri aynen okuyacağım ve bunun ne anlama geldiğini söyleyeceğim. Şöyle diyor Merkez Bankası Başkanı: “Para politikasındaki kararlı duruşumuz.” Bu ne demek biliyor musunuz arkadaşlar? Faizi yüzde 50 yaptık, bu yüzde 50 ortamında kimse yatırım yapmıyor, herkes parayı bankaya koydu, ekonomi durdu, bunu anlatıyor; “Para politikasındaki kararlı duruşumuz.” dediği bu. Maliye politikasıyla destekleme var mı? Sıfır. “Kredi politikamızın yarattığı sonuçlar.” Burada da şunu demek istiyor: Hiç kimsenin bu faizlerle kredi çekip tüketim harcaması ya da yatırım harcaması mümkün olmadığı için kimse kredi çekemiyor, böylece iç talebi bir kere daha bastırdık diyor. Bravo! Sonra devam ediyor: “Türk lirasındaki reel değerlendirme.” Yahu arkadaşlar, dünyadaki devalüasyon oranlarına bakın, bunun listeleri yayınlanıyor, sizinle rekabet etmeye çalışan bir tek Arjantin pesosu vardı, artık onu da toz duman geride bıraktınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Son bir yılda devalüasyonda açık ara Türk lirası 1’inci ve şimdi, Merkez Bankası Başkanı diyor ki bana: “Türk lirasındaki reel değerlendirme.” İnsaf be arkadaş! Sonra, yani “Daha fazla devalüe etmeliydik de burada tutmayı başarabildik. diyor.” Yani, enflasyon beklentisinde düzelve vasıtasıyla aylık enflasyon ana eğilimi düşecektir. Bir kere söyleyeyim size: Bu politikalar, bu vahşi, kapitalist, neoliberal politikalar, kemer sıkmayı vatandaştan ibaret gören, kendi büyük göbeklerini görmeyen ve onları tümüyle harcama limitlerinde sonsuz bırakan bu politikalar vatandaşı öldürmekten başka bir işe yaramıyor.

Bakın, çok acı, anlayana çok acı bir istatistik söyleyeceğim size: Kayıtlı işsiz sayısındaki en yüksek artış hangi yaş grubunda biliyor musunuz sayın milletvekilleri?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 60-64 yaş grubunda. Kayıtlı işsiz ne demek? Yani 60 yaşını geçmiş olan adam “Ben iş arıyorum.” diye İŞKUR’a başvuruyor ancak bu takdirde kayıtlı işsiz oluyor. Onlardaki işsizlik yüzde 41,74 oranında artmış. 60 yaşın üzerindeki, 60-64 yaş aralığındaki adam niye iş arar? Yani hayatının belki de son çeyreğini yaşıyor ama yaşayabilmek için emekli maaşı yetmiyor ya da bugüne kadar emekli maaşı bile alamamış, iş arıyor ve bulamıyor.

Sonra, bir istatistik daha var, bu yetmiyorsa onu söyleyeyim size: 65 yaş üzeri olup da kayıtlı işsizlerin oranı yüzde 33 artmış. İşte, Türkiye Yüzyılı hikâyelerini anlatmayı bırakın, memleketin geldiği tablonun bu olduğunu görün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 65 yaşın üzerinde bir insan iş arıyor, bulamıyor, evine giren bir para varsa onunla mutfağı kaynatamıyor ve siz ona Türkiye Yüzyılı hikâyelerini anlatmaya devam ediyorsunuz. Bu memleketin kaderi bu değildir. Bu memleketin kaderini kurtarmanın tek yolu sizden bu memleketi kurtarmaktır; onu da mutlaka yapacağız.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Ankara Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Leyla Şahin Ustaya aittir.

Buyurun Sayın Usta...

36.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin 79'uncu Birleşimde 65 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, bugün Genel Kurulda Filistin'le ilgili sözleşmelerin görüşüleceğine, siyonist harekete, soykırımın durdurulması için çağrılarını seslendirmeye ve İsrail'in katliamlarını durdurmaya kararlı olduklarına, Dünya Çölyak Günü'ne ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

CHP Grup Başkan Vekili, evet, bizim AK PARTİ sıralarımıza bakarak sayımızı saydı, kendi vekil sayısı da çok fazla değil ama şunu unutmayın: 2 tane komisyonumuz çalışıyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 130 milletvekilimiz var 30'u burada, 360 milletvekiliniz var 7'si burada; rakamlar çok açık.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dinler misiniz, dinler misiniz.

Ben rakam söylemiyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – İşte katkı yapıyorum, konuşmanıza katkı yapıyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bugün 2 tane komisyon çalışıyor, 2 komisyonu çalıştırırken bizim vekillerimiz tam sayıda orada bulunuyorlar, CHP veya diğerleri de birer temsilci...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bence bu konuşmayı yapmak yerine vekillerinizi çağırın gelsinler.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz söylediniz diye çağırmayacağım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Çağırmayın, odalarında otursunlar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Çağırmiyorum çünkü zaten hepsi...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Çağırmayın, gelmesinler.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım müsaade ederlerse ben de sakince konuşmamı yapabilir miyim? Ya, bu kadar saygı yok mu? Dün de sizi uyardım, dün sizi uyardım değil mi?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Saygı Meclise olur; o boş sıralarla saygıdan bahsedemezsiniz, saygı Meclise olur.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, siz uyarır mısınız?

BAŞKAN – Sayın Günaydın...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Neredeler ya, odalarında oturuyorlar ya, ayıp değil mi ya!

BAŞKAN – Sayın Günaydın, Sayın Günaydın...

Grup Başkan Vekili sözünü tamamlasın lütfen.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Başkanımızın konuşmasına neden izin vermiyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ne diyorsun anlamıyorum? Yaklaş da sesini duyalım.

BAŞKAN – Sayın Günaydın...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Şu anda milletvekillerimiz görevlerinin başındalar, komisyon çalışmaları devam ediyor. Gökhan Bey burada, görmediği için Meclisin diğer taraflarında işleyen işlerden haberi yok herhâlde. Bir profesör olarak kendisini Mecliste nelerin yapıldığını öğrenmeye davet ediyorum; bir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 7'si burada gerisi komisyonda öyle mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İkincisi; bir profesör edasıyla burada yoklama almaya kalkışmayın, Sayın Başkan var, gerekeni o yapacaktır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yoklama almak için profesör olmaya gerek yok, görüyoruz sayıları.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz, yoklama almaktan vazgeçin. Üniversitenize gidersiniz, yaparsınız işinizi.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Konuşmasına izin versenize ya! Ben dayanamıyorum Başkanım ya! Bir hanımefendi konuşurken...Kadınlara saygılı olun! Niye konuşturuyorsunuz, niye konuşturuyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dayanamıyor, bakın, dayanamıyor, dayanamıyor, dayanamıyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Üniversitenize gidersiniz, yaparsınız işinizi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dayanamıyorsanız çıkın ortaya, sayıdan bahsedin.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, sayın milletvekilleri...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Şu anda...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya bak, Gökhan Bey, çok terbiyesizce sabote ediyorsun.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Ayıp bir şey ama ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bak, burada biz... Bak, konuşma, terbiyesizlik yapma! Sen bunu kasıtlı yapıyorsun! Sen de Grup Başkan Vekilisin, terbiyesizlik yapma!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Terbiyesiz”i aynen iade ederim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hasan Bey...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O elini de böyle tutma! O eli bana kimse böyle tutamaz, tamam mı! Terbiyesiz sensin! Senden daha iyi terbiyesiz olamaz!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hasan Bey, lütfen...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Biz burada bir sürü grup başkan vekiliyle çalıştık; senin üslubunda, seviyende hiçbir kimseyi görmedik. Sen böyle birisin!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Senden daha terbiyesizi yok, anladın mı! Bu kadar açık söylüyorum, senden daha terbiyesizini görmedim!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ne biçim cümle “Bunun gibisi...” ya!

ORHAN SÜMER (Adana) – Ya ama...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, Orhan Bey, gördün mü bunun gibisini? Mertçe soruyorum size: Gökhan Bey gibi bir grup başkan vekiliniz oldu mu?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Göremezsiniz, göremezsiniz zaten!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yapmayın ya, yapmayın ya! Ya sabredemiyor ya, terbiyesizlik yapıyor ya! Yapma, terbiyesizlik oluyor. Ya, bırak konuşsun, tahammül edemiyor; yapma bunu.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bu kadar bağırmanız normal, normal. Sadece terbiyesizlik değil, saygısızlık yapıyorsunuz; bana da değil, Meclise yapıyorsunuz bunu. Sinirlenmeniz normal o yüzden, normal, normal!

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ya, Meclise davet etti, biz ne dedik ya! “Meclise gelin.” dedi ya.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, ben...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ben konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen, sükûneti koruyalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bütün milletvekillerimiz Meclisteler. Duymak istemiyorsunuz, görmek istemiyorsunuz.

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Meclise gelmeniz bu kadar mı zorunuza gitti?

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bütün milletvekillerimiz Meclisteler, görevlerinin başındalar. Gökhan Bey görmüyor diye bu milletvekilleri burada değilmiş gibi algı yapmaktan vazgeçsinler, lütfen kara propaganda yapmaktan vazgeçsinler.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya ne propagandası, işte, varlığını burada, ne propagandası!

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Ya, kendininkine bir baksana, kaç kişiniz var!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Milletvekillerimizin çalışmalarını ona hesap vermek zorunda değiliz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Biz 130'da 30 kişiyiz, 130'a 30. İyi bak, oran bu.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Hani, hani!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz de milletvekilisiniz, buradaki 600 kişinin her biri de milletvekili.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 130'a 30 oran var işte.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Say, say!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Buyurun, İYİ Partide, Milliyetçi Hareket Partisinde, Saadet Partisinde, DEM PARTİ'de kaç milletvekili var? Bunları konuşmak çok yanlış ve ayıp bir şey.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen sükûneti koruyalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu, sadece, kendi yaptıkları hataları örtme çabasıdır, bunun dışında başka bir şey değildir.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ne hata yaptık ya?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ne hata yaptığınızı çok iyi biliyorsunuz. Dün de uyardım sizi, yine aynı tavırla devam ediyorsunuz. Bu Meclisin bir Başkan Vekili var, Meclisi yönetiyor; siz kalkıp yoklama almaya çalışıyorsunuz. Bu, haddi aşan bir davranıştır. Milletvekillerimizin hepsi çalışmalarının başındadır, Plan ve Bütçe'de çalışma var, komisyonlarda da var, bunları görmezden gelmek bu milletin hakkını yemektir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Katılmamanızı tespit ettiğim için özür dilerim, yaptığım saygısızlıktan dolayı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Evet, saygısızlığınız için özrünüzü kabul ediyoruz ama lütfen tekrarlamayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Çok özür dilerim! 7 oldu 9, daha artarsınız.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Benim önemli bir gündemim var, Gökhan Bey'in algılarıyla uğraşacak değiliz.

Benim önemli bir gündemim var, o da nedir? Şu: Bir, dün yine CHP grubu tarafından bir vekille beraber Dışişleri Bakan Yardımcımız Yasin Ekrem Serim Bey'le ilgili bir iddiada bulunuldu bir haber üzerinden, kendisinin aranan bir suçluyla bir şirket ortaklığı olduğuna dair bir iddiada bulunuldu. Tam bir yıl önce bu konu gündeme gelmiş, Bakan Yardımcısı, kendisi o vekille Dışişleri Komisyonunda da bizzat konuşarak bunları tek tek izah etmiş olmasına rağmen yeniden ısıtılıp ısıtılıp gündeme getirildi. Dün yine konuşulduğu için bu açıklamayı söylemek durumundayım. Bu tamamıyla Bakan Yardımcımızın bir gayrimenkul satışıyla ilgili bir işlem, bu şirketle hiçbir ortaklığı yok. Bununla ilgili mahkeme devam ediyor, devam eden bir mahkeme süreci var ayrıca avukatı aracılığıyla yapmış olduğu resmî bir itiraz ve açıklaması da var. Bunu da dün kendisine ilettim ama tutanaklara geçmesi ve bu iddianın yalan olduğunu söylemek için de özellikle bunu bildiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bugün önemli bir gündemimiz var derken bugün Filistin'le ilgili sözleşmeleri görüşeceğiz. Filistin dediğimizde, tabii ki şu anda yaşanan soykırımdan hepimiz mustaribiz. İşin kaynağına gelmek lazım, siyonizm. “Siyonizm nedir?” diye bir bakmak lazım.

Herkes, bütün dünya ayakta. Siyonist hareket Yahudilerin özellikle 19'uncu yüzyıl sonu ve 20'nci yüzyıl başlarında Yahudi karşıtı tutum ve söylemler geliştiren, Avrupa'da yaşadığı deneyimlerinin bir sonucudur. Batı'nın Yahudi halka duyduğu husumetin Filistin halkıyla ve Müslüman dünyasıyla hiçbir ilişkisi yoktur ancak ne var ki sonuçlar, Müslümanlar üzerinde hayata geçmektedir. Hiç kuşku yok ki siyonist hareket, Filistin'deki çatışmanın sebebi ve failidir. Siyonist hareketin Batı'da oluşması ve onun Filistin'deki faaliyetlerinin sonuçları İsrail-Filistin çatışmasının çekirdeğini teşkil eden sebeplerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Irgun, Haganah ve Lehi gibi silahlı Yahudi terör örgütleri Filistin'de bir İsrail Devleti kurulmasına giden yolun taşlarını döşemiştir. Bu terörist örgütler, kitle katliamları, sabotajlar, havaalanlarına, demir yollarına ve sivil altyapıya yönelik saldırılar düzenlemiştir. Dahası, İsrail'in kurulmasıyla birlikte bu siyonist terör örgütleri ve bunların liderleri İsrail Devleti'ne entegre olmuştur. Siyonizmin tüm dünyada sözde lobi faaliyetleri ve farklı farklı terör örgütleriyle pek çok ülkede saldırıları hayata geçmiştir ve hâlâ faaliyetleri de devam etmektedir. Bütün bunlar İsrail'in 7 Ekimden itibaren birbiri ardına işlediği savaş suçlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, siyonist ideolojinin en başından beri zorla tehcire, soykırıma ve Filistinlilerin yok edilmesine inandığı ve inanmaya da devam ettiği bize gösterilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İlk günden itibaren siyonist hareket için Filistin halkının ortadan kaldırılması gerçek bir hedeftir. Siyonizmin önde gelen liderlerinden David Ben-Gurion 1937 yılında “Ben zorunlu nüfus transferini destekliyorum, bunda ahlak dışı bir şey görmüyorum.” demiştir. Bu yüzden her şeyden önce siyonizmi ve onun tüm kurumlarını “ırkçı, sömürgeci ve terörist” olarak tanımlamak gerekmektedir. Filistin'de gerçek barış ancak siyonizmin dağılmasıyla mümkün olacaktır. Hiç şüphe yok ki siyonizmin zayıflatılması ve dağıtılması çağrısında bulunmak ne antisemitizmdir ne de Yahudi düşmanlığıdır. Bilakis, Filistin ve Müslüman dünyası Yahudiler için her zaman Batı'da maruz kaldıkları baskılara zıtlık oluşturacak şekilde en güvenli yerler arasında olmuştur. Dahası, tarihsel olarak Filistin, Müslümanlar, Hristiyanlar ve Yahudiler arasında bir arada yaşamının en büyük modeli olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Diğer yandan, siyonist siyasi ve mali kurumların, siyonist proje ve ideoloji desteklemekteki rollerini de ifşa etmek hayati önem taşımaktadır. 10 Kasım 1975 tarihli Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 3379 sayılı Kararı siyonizmin ırkçılığıyla mücadele etmeyi denemiştir. Tasarı “Siyonizm bir ırkçılık ve ırksal ayrımcılık biçimidir.” tespitinde bulunmuş ve hareketi kınayarak dünya barışının ve güvenliğinin önünde tehdit olarak görmüştür. Aynı zamanda, bütün ülkelere siyonizme karşı çıkma çağrısı da yapmıştır ancak İsrail bu kararın iptal edilmesini Madrid Barış Konferansı'na katılmasının ön koşulu hâline getirmiş ve kararı 1991 yılında bu sebeple geri aldırılmıştır. 3379 sayılı Karar'ın iptali devletler düzeyindeki ahlaki gerilemeyi de yansıtmaktadır ve bunun en önemli gerekçesi de siyonizmin ırkçılığının ve ırksal ayrımcılığının aynı terörist davranış ve zulmü üretmeye devam ediyor olmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Usta

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İşte tam bu sebeple, hükümetler, sivil toplum kuruluşları ve bireyler düzeyinde siyonizmi zayıflatmak ve dağıtmak üzere yürütülecek kolektif çabanın sorumluluğu bütün dünyanın omuzlarındadır. Zira bu, temel olarak beşerî ve ahlaki bir sorumluluk ve yalnızca Filistin için değil bütün bölge için ve Müslümanlar için adalet ve barışın meselesidir. Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde devletimiz daima bu zulmün karşısında ve Filistin halkının yanında yer almıştır. Bu vesileyle dünyanın dört bir yanında yüzlerce üniversitede dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin gençlerin ortaya koymuş olduğu hassasiyeti ve siyonizme karşı tavrı önemli ve kıymetli

bulduğumuzu ifade etmek istiyorum. Ülkemizde de gençlerimiz, gençlik kollarımız, teşkilatlarımız 60'tan fazla üniversitede eylemler yapıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Usta, son kez açıyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Biliyorsunuz, ilk konuşmamı Gökhan Bey müsaade etmediği için yapamamıştım, o süremi kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Üç dakika ekledim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – UniAK dört gündür “Say Stop” temasıyla devam ettirdiği eylemlerini 60'tan fazla üniversitede 70 binden fazla öğrenciyle gerçekleştirdi. Daha adil bir dünyanın mümkün olduğunu gösteren tüm dünya gençlerini tebrik ediyorum. Soykırımın durdurulması için çağrımızı dün de bugün de yarın da seslendirmeye ve İsrail katliamlarını durdurmaya kararlıyız inşallah.

Bugün Dünya Çölyak Günü. Bu vesileyle geçen dönem Meclisimizde kurulan komisyonumuzun çalışmalarını ve onların sonuçlarıyla birlikte çölyak hastalarımızın taleplerinin yerine getirilmesiyle ilgili çalışmalarından dolayı komisyonda görev alan o dönemki bütün vekillerimizi tekrar takdir, tebrik ve teşekkür ediyorum ve bütün çölyak hastalarımızın gününü anıyor ve yaşamlarında da kolaylıklar diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, AKP Grup Başkan Vekili yaptığı konuşmada İstanbul Milletvekilimiz Sayın Yunus Emre'nin dün Dışişleri Bakan Yardımcısıyla ilgili ortaya koyduğu gerçeğin yalan olduğunu ifade etti. Bu, Yunus Emre arkadaşımıza yönelik bir sataşmadır.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Aynen, yalan; 10 defa kendisine izah edilmiş.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yunus Emre arkadaşımız burada, kendisinin kürsüden bu konuyu açıklaması ve yanıt vermesini diliyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, burada bulunmayan bir kişi hakkında dün birtakım iddialarda bulundular. Bu, kendisine defalarca anlatılmasına rağmen Yunus Emre Bey ısrarla bu konuyu sadece Bakan Yardımcısını değil, aynı zamanda bütün Hükûmeti ve hepimizi töhmet altında bırakacak bir tavırla konuştuğu için ben yapılan resmi açıklamayı aynen paylaştım. Bu konudaki izahatı anlamamak Yunus Bey'in kendi tercihidir ama bu konuda tekrar söz vererseniz ben tekrar cevap vermek durumundayım çünkü burada bulunmayan bir kişi ve hepimiz itham altında bırakılıyor. Yunus Emre Bey'e bu konu özellikle Dışişleri Komisyonunda da ayrıntılı anlatılmış ve konu izah edilmiş. Bir yalan haber üzerinden böylesine bir algıyı yürütmek boş bir çaba, hiç gerek yok, işimize başlayalım.

Teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Leyla Şahin Usta'nın “Burada bulunmayan bir kişi hakkında söz söylediniz.” şeklindeki “söz” kurumunu anlayabilmek mümkün değil çünkü burada toplam 50 kişi var, oysa Türkiye’de 86 milyon insan yaşıyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi burada bulunanların sorunlarını değil, Türkiye’nin tamamının meselelerini konuşuyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Şahsi bir iddiada bulunuyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dışişleri Bakan Yardımcısı hakkında ortaya konulan bir iddia ya da bir iftira değildir, bir gerçekliktir.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yalan haberlerle gelmeyin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Grup Başkan Vekili bunun yalan olduğunu söylüyor. Dolayısıyla bu iddiayı dile getiren arkadaşımızı yalancı olmakla suçluyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yalancı değil, haberin yalan olduğunu söylüyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Arkadaşımız da burada gerçeği bir kez daha ifade edecek.

BAŞKAN – Sayın Emre, yerinizden söz vereceğim bir dakika.

Buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Yerinizden söz vereceğim, devam ettireceğim.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Efendim, İç Tüzük’ün öngördüğü şekilde bana açık sataşma olduğu için, yalanla itham edildiğim için oradan konuşmak istiyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ben habere yalan diyorum, Sayın Başkanım, habere yalan diyorum. Yalan habere inanmak kendi takdiriniz.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Efendim, İç Tüzük çok açık.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Haber yalan!

YUNUS EMRE (İstanbul) – Şahsımla ilgili, yalan söylediğimi söyleyerek bir açıklama yaptılar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Habere “yalan” dedim.

BAŞKAN – Sayın Emre, yerinizden vereceğim, lütfen açıklamanızı yapın.

Buyurun.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Efendim, bir dakika içinde bu kadar şeyi söyleyemem, lütfen iki dakika kürsüden konuşmak istiyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kusura bakmayın, o zaman başlatmasaydınız.

BAŞKAN – Ben açacağım size, merak etmeyin, açacağım.

Buyurun.

38.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre’nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YUNUS EMRE (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkanım, bakınız, “yalan” ifadesi kullanılıyor ama yalan; birincisi, hanımefendinin yalanı, defalarca bana izah edilmiş. Bana yapılan izahatın örneğini çikarsınlar. Ben bunu söylüyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dışişleri Komisyonundaki bütün arkadaşlarımız şahitler.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Kesmeyin, kesmeyin; ben sizi dinledim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dışişleri Komisyonundaki arkadaşlarımızın hepsi şahit.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Dışişleri Komisyonu tutanakları oradadır.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dışişleri Komisyonundaki arkadaşlarımızın hepsi şahit.

YUNUS EMRE (İstanbul) – 2 defa ben bu konuyu açtım, 2 defa soruyu sordum, Sayın Bakan Yardımcısı bana hiçbir açıklama yapmamıştır, tutanaklar oradadır, hiç bir açıklama yapmamıştır.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, ayıp ya!

YUNUS EMRE (İstanbul) – “Yalan” sizin söylediğinizdir, birincisi bu.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ayıptır ya!

YUNUS EMRE (İstanbul) – İkincisi: 3 defa yazılı soru önergesi verdim, Dışişleri Bakanına 3 defa yazılı soru önergesi verdim, 3 soru önergem de yanıtlanmamıştır.

“Yalan” diyorsunuz değil mi, soruyorum ben size: Dün burada şirketin adını söyledim, ortaklık oranını söyledim, yalan bunun neresinde? Ben yine dün burada Kıbrıs’taki ilgili dairenin evrakından bahsettim; o daireyi söyledim, evrakından bahsettim. Ben yine ilgili gazeteci arkadaşımıza açılan 250 bin liralık tazminat davasından bahsettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Emre, tamamlayın.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ve o davanın gazeteci arkadaşımızın beraatıyla sonuçlandığından bahsettim, benim ve önceki Grup Başkan Vekilimiz olan Genel Başkanımız Özgür Özel’in bu konudaki açıklamalarıyla ilgili yayın yasaklarının konulduğundan bahsettim. Şimdi, geleceksiniz bana burada dürüstlük anlatacaksınız değil mi, yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Böylece yalancının kim olduğu ortaya çıktı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Bana Komisyon tutanağını çıkarın, gösterin, açıklamaya bakalım; çıkarın gösterin, açıklama yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım...

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ama ben şimdi tutanaktan okuyacağım yapılan açıklamayı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

39.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yunus Bey dün konuşunca Dışişleri Komisyonundaki arkadaşlarımızın hepsi ve Bakan Yardımcımızın da kendisi bizzat bana şunu söylediler: “Yunus Emre Bey bu konuyu aynen yine Dışişleri Komisyonunda gündeme...” Bakın, bir Komisyonun gündemini geçtik, bunu getirmiş.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Yazılı soru önergelerim de var, onları da söyleyin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kendisine tek tek izah edilmiş, bu konudaki bütün izahatlar yapılmış, defaatle yapılmasına rağmen kabul etmiyor.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Hayır, hiçbir izahat yapılmamıştır Sayın Başkanım, bu ifade yalandır, hiçbir izahat yapılmamıştır, hiçbir izahat yapılmamıştır, ne yazılı ne sözlü hiçbir izahat yapılmamıştır, soru önergelerim yanıtsız kalmıştır.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bir tarafta siz bir şey söylüyorsunuz, bir tarafta bütün Komisyon üyelerinin şahitliğiyle ben de bir şey söylüyorum.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Sizi ben ciddiyete davet ediyorum Hanımefendi, ciddiyete davet ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ben de ciddiyete davet ediyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Soru önergelerine bir açıklama koymadı.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Komisyon da hiçbir açıklama yapılmamıştır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yazılı soru önergesine cevap verilmemiş ya! Şirketin ortaklığından bahsediliyor ya!

YUNUS EMRE (İstanbul) – 3 önerge verdim Sayın Başkanım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Haberin yalan olduğunu söylüyorum. Bir gazeteciye tazminat davası açılmış, tazminat davasının reddedilmiş olması haberin yalan olmadığı anlamına gelmiyor.

YUNUS EMRE (İstanbul) – 3 önerge verdim, 3 önerge; hiçbirinin yanıtı yok! Sözlü olarak da Dışişleri Komisyonunda kaç defa söyledim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu yalan haber üzerinden Yunus Bey kendini ifade etmeyi tercih ediyorsa diyecek bir şeyim yok ancak tekrar söylüyorum: Haber yalan.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Haber yalan falan değil, hepsi belgeli orta yerde duruyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu konuda Bakan Yardımcısının da açıklamaları var.

Teşekkür ediyorum.

İzin verin de çalışalım ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Biz bu konu vuzuha kavuştuğu için daha fazla meşguliyete gerek duymuyoruz. Mesele açıktır, Yunus arkadaşımız gerçekleri dile getirmiştir, cevap veren de yoktur. Mesele bu kadar açık bizim açımızdan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, “Son sözü ben söyleyeceğim.” demenin eseridir bu son konuşma da. “Son kelimeyi ben söylerim.” O psikolojidir. Hocam profesörlüğü de almışsın ya, tebrik ediyorum seni, vallahi tebrik ediyorum. Vallahi bravo, bravo!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – O geçti canım, o geçti; onu ben söylemişim, onu ben söylemişim sana. Ya, adam “Yazılı soru önergeme cevap vermedi.” diyor.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, İç Tüzük 60’a göre kısa bir söz talebinde bulunan sayın milletvekillerine yerinden kısa bir söz hakkı tanıyacağım.

Van Milletvekili Mahmut Dindar...

40.- *Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'ın Bahçesaray ilçesinin yolunun aylarca kapalı kaldığına ilişkin açıklaması*

MAHMUT DİNDAR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçtiğimiz pazartesi günü -6 Mayıs- Bahçesaray ilçemize beş ay sonra gidebildik. Maalesef, 13 bin yurttaşın yaşadığı bu ilçenin yolu aylarca kapalı kalmaktadır. İnsanlar en temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek için altı saat yolculuk yapıp Hizan üzerinden Van merkeze gidebilmektedir. Çok kısa bir süre içerisinde yapılabilecek kar tünelleri ve geçitler sayesinde bu ilçemizin ulaşım sorunu çözülebilir ama iktidar yıllardır burada yapılması gereken tünelleri bitirmemektedir. Yurttaşlarımız uzun bir dönem çığ riski altında gidip gelmekte, çok daha uzun bir dönemde de yol kapalı kaldığı için gidip gelememektedir. Bahçesaray gibi tarihi, kültürel ve doğal güzellik alanı, Feqiye Teyran'ın mekânı olan bu yerin bu hâlde bırakılmaması gereklidir. Yol, geçit ve tünel çalışmaları bu yaz hızlandırılmalı ve kış gelmeden bitirilmelidir.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN – Kırşehir Milletvekili Metin İlhan...

41.- *Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesinin termal havuzlarında tedavi yapılamadığına ilişkin açıklaması*

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi 1 Şubat 2021 tarihinde Kırşehirlilerin hizmetine açıldı. Termal suların tıpta tedavi amaçlı kullanılması günümüzde önemi gittikçe artan bir alandır. Kırşehir de termal sularının zenginliği bakımından bu potansiyele ziyadesiyle sahiptir. Ancak 3 büyük ve 1 çocuk termal havuzu bulunan Fizik Tedavi Hastanesinde havuzlardaki kaçak sebebiyle termal tedaviler yapılamamaktadır. Sağlık Bakanlığı aradan geçen uzun zamana rağmen duruma henüz bir çözüm üretememiştir. Kırşehirli hemşehrilerimiz havuzlardaki sorunların bir an önce giderilmesini ve havuzların kullanıma açılması taleplerini şahsıma sürekli olarak iletmektedir. Umarım Sağlık Bakanlığı bu haklı talebimize cevap verir ve termal havuzları zaman kaybetmeden tıbbi tedavi hizmetlerine açar. Kırşehirli artık termal tedavi için başka şehirlere gitmek istemiyorlar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever...

42.- *Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, ülkede gıda fiyatlarının yükselmeye devam ettiğine ilişkin açıklaması*

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Sayın Başkan, dünyada gıda fiyatları geriliyor, ülkemizde ise yükselmeye devam ediyor. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü verilerine göre nisan ayında gıda fiyatları dünya genelinde yüzde 7,4 azaldı, ülkemizde ise kırk yedi aydır ara vermeden artıyor. Gıdada sadece nisan ayı artışı yüzde 5'in üzerinde, yıllık artış yüzde 70'lere dayanmış durumda. Sözde tarım ve hayvancılık ülkesiyiz, et ve canlı hayvan ithalatı rekora koşuyor. 2023 yılının ilk üç ayında 30 milyon dolar et ithalatı yapılırken 2024 yılının Ocak-Mart döneminde bu ithalat 5 kat artarak 145 milyon doları buldu. Tarımı ve hayvancılığı bitirdiniz, çiftçiyi bitirdiniz, vatandaş evine et alamaz hâle getirdiniz. Ülkeyi ithalat sarmalından ve bu kara tablodan kurtarmak için hangi somut önlemleri alacaksınız?

BAŞKAN - Mardin Milletvekili George Aslan...

Buyurun Sayın Aslan.

43.- *Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Gevriye Akgüç soruşturmasına ilişkin açıklaması*

GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, Kasım 2023'te Midyat'a bağlı Enhil (Yemişli) Mahallesi'nde 92 yaşındaki Gevriye Akgüç, eşiyile misafirlikten dönerken evinin önünde hunharca katledilmişti. Cinayetten hemen sonra 6 kişi gözaltına alınıp kısa bir süre sonra serbest bırakılmış ve

daha sonra yürütülen soruşturma kapsamında elde edilen güçlü kanıtlar sonucunda bir zanlı gözaltına alınıp tutuklanmıştır ancak geçtiğimiz günlerde bu kişi de serbest bırakılmıştır. Cinayetten sonra bölgeye gidip soruşturmayı yürüten yetkililerle görüştüğümde olayın üzerinde hassasiyetle durulduğunu ifade etmişlerdi ancak şu an cinayete ilişkin tutuklu hiç kimse kalmadı. Bu cinayeti o tarihte de Mecliste gündeme getirmiştım. Bu cinayet faili meçhul kervanına dâhil olmadan yetkililere aydınlatılması ve katil ya da katillerin bir an önce yakalanması için buradan tekrar çağrı yapıyorum.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Orhan Sümer...

Buyurun.

44.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Tren Projesi'ne ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep hızlı tren projesinin tamamlanmasıyla altı saat yirmi üç dakika olan seyahat süresinin iki saat on beş dakikaya düşeceğini, saatte 200 kilometre hızla yılda ortalama 6 milyon yolcu ve yaklaşık 100 milyon ton yük taşımayı hedeflediklerini açıklamıştı yıllar önce. Adana-Mersin arasında ulaşım ve nakliyat yapan vatandaşlarımız yıllardır her türlü sıkıntıyı çekiyor. Proje, üzerinden yıllar geçmesine rağmen hâlâ bitirilemedi. Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında açılış yapılacağı iddia edilen proje 2024 yılının ilk dört ayı geri kalmasına rağmen tamamlanamadı. Şu an bir de Adana-Mersin hattında problemler yaşanıyor. Adana kamuoyunda çıkan haberlere göre 2027 yılından önce bitmesi imkânı da bulunmuyor. Saray iktidarı yıllardır üvey evlat muamelesi yaptığı Adana'yı kapsayacak projelere verdiği sözü bir an önce tutmalıdır. Yıllardır iktidardan hizmet bekleyen hemşehrilerimizin taleplerini bir an önce gidermelidir.

BAŞKAN - İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın...

Buyurun Sayın Taşkın.

45.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, iktidarın anayasa yapım gündeminin inandırıcılıktan uzak olduğuna ve etki ajanlığı mevzusuna ilişkin açıklaması

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – İktidarın anayasa yapım gündemi inandırıcı olmaktan uzaktır. Neden mi? Daha önce Mecliste 4 partinin anayasa yapım sürecini başkanlık hevesleri uğruna sonlandırdılar. 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında oluşan uzlaşi iklimini de siyasi hırslarının yüzünden heba ettiniz. OHAL koşullarında yangından mal kaçırır gibi tartışmalı bir referandumla bu ülkeye bir tek adam sistemini dayattınız. Toplumsal tartışma ve uzlaşi aramadan bunu yaptınız, şimdi uzlaşıdan bahsediyorsunuz. Bugün özgürlükçü, sivil anayasa yapmaktan bahsediyorsunuz. Oysa mevcut yasalarla bile temel hak ve özgürlüklerin güçlendirilmesi mümkünken bu yolu tercih etmiyor, tam tersi yoldan gidiyorsunuz.

Bugünlerde Adalet Bakanının kesinlikle savunmadığı bir etki ajanlığı mevzu var. 9'uncu yargı paketinde olacağı anlaşılan etki ajanlığını kim talep ediyor? Saraydaki malum danışman mı? Bu şahıs, atanmış şahıs yasama organıyla dalga geçiyor. Adalet Bakanınızın savunmadığı bu etki ajanlığı mevzusu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Mehmet Emin Ekmen, Mersin Milletvekili...

Buyurun Sayın Ekmen.

46.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Türkiye'nin İsrail'le ticaret kısıtlamasını özellikle inşaat kalemlerinde gevşettiğine dair iddialara ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, İsrail'in açık soykırımı karşısında Türkiye'nin gerekli tedbirleri bugüne kadar almadığı, aldığı tedbirleri de geç olarak hayata geçirdiği malumunuzdur. Önce İsrail'le ticaret yapılmadığı iddia edilmiş, sonra Filistin için İsrail üzerinden ticaret yapıldığı savunulmuş, 54 maddelik kısıtlamadan sonra da tam bir ambargo ilan edilmiştir. Ancak bugün İsrail basınında yer alan sayısız haber, Reuters'e dayanan birtakım kaynaklar Türkiye'nin İsrail'le bu kısıtlamayı özellikle inşaat kalemlerinde gevşettiğine dair iddialar içermektedir. Sayın Ömer Bolat bu iddiaları reddetmiş olmakla birlikte, bu kadar çok kaynaktan aynı anda çıkan haberlerin hepsinin

yalan olduğu hususunu iddia etmek zor olacaktır. Bu konuda Sayın Ömer Bolat'ın özellikle Azerbaycan petrolünün Ceyhan'dan Hayfa'ya nakledilerek Refah Harekâtında bir petrol desteğinin verilmesi dâhil iddialar hususunda Genel Kurulu bilgilendirmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

47.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, engellilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, ülkemizde yaklaşık 10 milyona yakın engelli vatandaşımız bulunmaktadır. Eğitimden sağlığa, ulaşımdan çalışma hayatına kadar pek çok alanda ciddi sorunlarla karşı karşıyalar. Binebilecekleri araçlar sorun; eğitime katılım, gidebilecekleri okul sorun; sosyal aktivitelere katılabilmek sorun, sağlık sistemine ulaşabilmek büyük sorun, aldıkları maaş yok denecek kadar az ve en büyük sorun, protez temin edebilmek sorun, kamuda istihdam edilebilmeleri sorun.

Ayrıca, engelli aylıkları ve evde bakım yardımı oranları belirlenirken engellinin hane içinde fert başına düşen geliri değil kendi gelir durumu esas alınmalıdır.

BAŞKAN – Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu...

Buyurun Sayın Gündoğdu.

48.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli ili Kula köyü mevkinde planlanan maden sahasına ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tüm itirazlarımıza, geçmişte yaşanan kötü tecrübelerle rağmen Kırklareli'ndeki longozların kalbine yeni maden ocakları kurulması planlanmaktadır. Kırklareli ili Kula köyü mevkinde Koza Altın işletmeleri AŞ tarafından planlanan altın, gümüş madeni için daha önce Bakanlık "ÇED Gereklidir" kararı olmasına rağmen "ÇED Gerekli Değildir" kararı neden verilmiştir? Bakanlık aynı şirketin, aynı bölgede, aynı içerikteki altın, gümüş madeni projesine neden iki farklı karar vermiştir? Planlanan maden sahasının meşe ormanlarının ve meşe balı üretim merkezi olan mutlak koruma alanı ve bölge köylerimizin su kaynaklarının barındırdığı alan olması neden görmezden gelinmiştir? Bölgenin siyanür tehlikesiyle ciddi tehdit altına gireceğini ve canlı yaşamını tehdit edeceği neden bilinmiyor, neden bilinmek istenmiyor?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili İdris Şahin...

Buyurun Sayın Şahin.

49.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Merkez Bankası Başkanının enflasyonla ilgili bugünkü açıklamalarına ilişkin açıklaması

İDRİS ŞAHİN (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün Merkez Bankası Başkanı bir açıklamada bulundu. Elbette ki toplumun bilgilendirilmesini önemsiyoruz ancak Merkez Bankası en iyimser senaryoda dahi enflasyonun ancak üç sene sonunda tek haneye inebileceğini ifade etti. İktidarın hukuka uyması, kamu maliyesinin düzgün yönetilmesi, devlet organlarının öngörülebilir olması sağlansaydı iki senenin sonunda tek haneli kalıcı enflasyon gerçek olurdu. Sürekli vurguluyoruz, enflasyon sadece Merkez Bankasının para politikasıyla düşmez. Enflasyonla mücadelenin yükünü sadece Merkez Bankası araçlarına bırakırsanız ülkeyi açlığa, yoksulluğa mahkûm edersiniz. Unutmayalım, enflasyon bu iktidarın yanlış uygulamaları sonucunda patladı. Bu iktidar hukuksuzluğuyla, adaletsizliğiyle, plan ve programsızlığıyla, özenle koruyup kolladığı çetelerle her kesimden insanın emeğini zayı ettiği gibi Merkez Bankası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IV.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık dışı uygulamaların ve alınabilecek tedbirlerin görüşülmesi ve Doğu Türkistan'da yaşananların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından soykırım olarak tanımlanması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/5/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık dışı uygulamaların ve alınabilecek tedbirlerin görüşülmesi ve Doğu Türkistan'da yaşananların TBMM tarafından soykırım olarak tanımlanması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/5/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi Kayseri Milletvekili Mahmut Arıkan'a aittir.

Buyurun Sayın Arıkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Saadet Grubumuz adına Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık dışı uygulamaların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından soykırım olarak tanımlanması hakkında verdiğimiz önerge üzerine söz aldım.

Uluslararası sözleşmeleri, dış politikayı görüştüğümüz bugünlerde üzerine bir kez daha basa basa vurgulamamız gereken konular var. Hâlâ ortak bir tavır sergileyemediğimiz Doğu Türkistan da bu konulardan bir tanesi. Doğu Türkistan, tarihin derinliklerinden gelen bir toprak parçası ancak bugün bu coğrafyada yaşananlar yürekleri dağlamakta. O coğrafya sadece bir yer değil aynı zamanda mazinin hikâyelerini, kültürünü ve insanların özgürlük arayışını barındıran bir semboldür ancak bu topraklar günümüzde zulmün ve baskının altında inlemektedir. Masum insanlar sadece inançları ve kimlikleri yüzünden acılar çekmektedir. Her gün birer birer sesler kısılmakta, özgürlükler ellerinden alınmakta. Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana tam 35 milyon Doğu Türkistanlı kardeşimiz maalesef katledildi. Birleşmiş Milletler çalışmalarını yeterli bulmasak da 31 Ağustos 2022'de Birleşmiş Milletler "Human Rights Watch" ve "Amnesty International"da yayınladığı raporda devlet destekli toplama ve zorla çalıştırma kampları, dinî uygulamalarının bastırılması, siyasi beyin yıkama, zorla kısırlaştırma, zorla doğum kontrolü ve zorla kürtaj gibi insani olmayan uygulamaları dikkate alarak Çin'i insanlığa karşı cinayet suçuyla kınamıştır. Arkadaşlar, bu bahsettiğimiz hadiseler maalesef bizim kardeşlerimize yapılmakta. 18 Ekim 2023 tarihinde 50'den fazla devlet Birleşmiş Milletlerde Çin'i Uygur ve başka Türk Müslümanlara yönelik eylemlerinden dolayı insanlığa karşı cinayet işlemekle sorumlu tuttu ve bunun durdurulması için ortak bir bildiriye imza attı. Bizler her bir insanın özgürce inançlarını yaşama hakkına sahip olduğuna inanıyoruz ve bu inancımızı eyleme dönüştürme zamanının da geldiğini

düşünüyoruz. Türkiye’de, Doğu Türkistan’daki zulme karşı sesin yükselmesi, gereken adımların atılması bir serbestî değil, mecburiyettir.

Değerli arkadaşlar, Doğu Türkistan’daki zulme karşı çıkmak insanlık onuruna sahip çıkmaktır. Birlikte hareket ederek, birlikte sesimizi yükselterek bu zulme son verebiliriz. Bu soykırıma karşı sessiz kalmak insanlığa ihanettir. Bizlerin, bizim Parlamentomuzun Doğu Türkistan’ın özgürlüğü için ses olma mecburiyeti vardır çünkü insanlık sadece kendi hürriyetinde değil, her bir bireyin hürriyetinde tam anlamıyla var olur. Şairin de dediği gibi:

“Bir Çeçenya’dan, bir Filistin’den vurulurum,
Onlar ayaklarından, ben yürekten vurulurum.
Bosna’da, Doğu Türkistan’da, hem de Keşmir’de,
Hasılı, her yerde her yerde ben vurulurum.”

Gelin, bu vahşeti durdurmanın ilk adımı olarak Meclisteki 6 siyasi parti grubu bir olalım, ortak bir bildiri yayınlayalım, uluslararası kamuoyunu harekete geçirelim. Hatırlayın, 6 siyasi parti grubu geçmişte bunu yapmıştı. Şifa Hastanesi bombalandığında Genel Kurulumuz çalışıyordu, hemen aksiyon almış, bir bildiri yayınlamıştı. Şundan hiçbir şekilde şüphem yok, Doğu Türkistan hepimizin hassasiyeti. İktidar grubu milletvekillerine sesleniyorum: Sizi cesarete davet ediyorum. “Bu öneri muhalefetten geldi.” demeden, cesaretle “Evet.” deyin, bu hassasiyete sahip insanlar sizleri ayakta alkışlasın. Eğer “Hayır.” diyecek veya sessiz kalacaksanız sizlere Aliya İzzetbegoviç’in sözlerini hatırlatmak isterim: “Her şey bittiğinde hatırlayacağımız şey düşmanlarımızın sözleri değil dostlarımızın sessizliği olacaktır.” diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu’ya aittir.

Buyurun Sayın Kavuncu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin Doğu Türkistan’da yaşanan insanlık dışı uygulamaların görüldüğü konusundaki grup önerisi adına söz almış bulunuyorum. Konuşmamın başında bu öneriyi desteklediğimizi de peşinen söylemiş olayım. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Bugün Doğu Türkistan’da dünyanın kulak vermediği, görmediği, artık bir soykırım hâlini alan bir insanlık vahşeti söz konusudur. Bu vahşetin mazisi de maalesef bugünün ya da dünün değil çok daha öncesinin kanayan bir yarasıdır. Böke Batur’dan Osman Batur’a, oradan İsa Yusuf Alptekin’e kadar çok kıymetli ve değerli mücadele adamları Doğu Türkistan için mücadele vermiş ve bu mücadelelerinin bedelini maalesef farklı şekillerde ödemişlerdir. Bugün Doğu Türkistan’da insanlığı ayaklar altına alan uygulamalar başta dinî ve millî vebibeler olmak üzere her türlü manevî alanı yasaklamaya kadar gitmiş ve bu yasaklamalar Çin rejimi tarafından uygulanan toplama kampları gibi insanlık dışı uygulamalarla desteklenmiştir. Bugün yüz binlerce Doğu Türkistanlı ailelerine, akrabalarına, sevdiklerine ulaşamamaktadır. Bugün yüz binlerce Doğu Türkistanlının hayatta olup olmadığından bile şüphe duyulmaktadır.

İstanbul İl Başkanlığım döneminde Doğu Türkistanlı kardeşlerimizden birini, ki adı Nursima’ydı, onu grup konuşmamızda milletin kürsüsüne çıkarmıştık. Maalesef, Türkiye’de birtakım çevrelerin bizim anlayamadığımız bir yaklaşımı var, ısrarla Çin’deki bu zulmü görmezden geliyorlar; biz de istedik ki bunu canlı olarak anlatalım ve Nursima o gün grup konuşmamıza geldi. Ki bizzat ben de kendisiyle Çin Konsolosluğuna gitmişim. Altı yıldır, yedi yıldır babasından, ağabeyinden, akrabalarından haber alamadığını, Çin’in bir vatandaşı olarak bu konuda haber alabilme özgürlüğünün olduğunu vurgulamıştık ama bir geri dönüş bile yapmadılar ve Nursima hâlen ne babasından ne kardeşlerinden haber alıyor.

Bu bir yalan değil, bu bir uydurma değil arkadaşlar. Milyonlarca insanın orada canı yanıyor. Türkiye’de birtakım çevreler de siz eğer Doğu Türkistan’daki zulmü dile getirirseniz, sizi Batıcı olmakla, birtakım yerlerin uşağı olmakla suçluyorlar. Asıl uşak, ipi Çin’in elinde olanlardır; asıl uşak, ta kendileridir. Biz yetiştiğimiz ortamda şöyle öğrendik: Ne Amerika ne Rusya ne Çin, her şey Türk’e göre Türk için. Bakış açımız budur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Kimlerin nereden geldiğine hiçbir zaman bakmayız.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kavuncu.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Bir an düşünün, yıllar boyunca ailenizden haber alamıyorsunuz, hayattalar mı, toplama kampındalar mı bilmiyorsunuz. Ailenize dönmek isteseniz öldürülecek misiniz, yoksa hapse mi atılacaksınız, siz de mi toplama kampına gönderileceksiniz, hepsi belirsiz. Tıpkı Gazze’deki gibi bütün insanlığın gözü önünde katledilen insanların yanında Doğu Türkistan gibi bir açık hava hapishanesine hapsedilen milyonlar olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Çok açık bir şekilde dile getirmek istiyorum ki Türkiye’de Çin rejimi maalesef sanıldığından çok daha güçlü. Sözde “Batı emperyalizmi karşıtlığı” adı altında buradaki insanlık vahşetini görmezden gelerek Çin rejiminin reklamını yapan aparatlar, Çin rejiminin fonladığı kurum ve kuruluşlar bu vahşetin bizzat ortağıdır. Zulüm Amerika’dan, Batı’dan, Rusya’dan ya da Çin’den, nereden gelirse gelsin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – Son bir uzatma istiyorum Başkanım, selamlayıp bitiriyorum.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (Devamla) – ...Doğu Türkistan’daki vahşeti meşrulaştırmaya çalışan zihniyetin insanlıkla uzaktan yakından alakası yoktur. İnsan hakları konusunda her türlü hassasiyeti olanların da Doğu Türkistan’a her zamankinden daha güçlü hassasiyet göstermelerini temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az sonra tüm kamuoyu duyacak, soykırım önerisi burada konuşulacak ve oylama yapılacak, AK PARTİ ve MHP oylarıyla reddedilecek.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben de senin neler diyeceğini peşin peşin biliyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yıllardır burada konuşuyoruz. Böyle önergeler geliyor “Doğu Türkistan’daki Uygur Türklerinin hâlini konuşalım.” deniliyor, AK PARTİ ve MHP oylarıyla reddediliyor. Niye reddediliyor? Çünkü gayet duygusal ilişkiler var. Avrupa Birliğinden, demokrasiden, hukuktan uzaklaşan Türkiye iktidarı Çin’e yaklaştı ve Çin’i kırmamaya, üzmemeye çalışıyor. Sayın Erdoğan Urumçi katliamına en son 5 Temmuz 2009’da soykırım demişti, sonra sesi kesildi, sustu Sayın Erdoğan; MHP de sustu, hiçbir şey demiyor. Bakın, kaç yıldır ittifaklar, kankiler, ortaklar, çıtaları çıkmıyor. Neden?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen söyleyince mi söyleyeceğiz? Biz kendi gündemimizle gidiyoruz ya, kendi gündemimizle. Her sene aynı laflar!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Bakın, ben delillerle konuşuyorum, beş yıla yaklaşıyor.

Temmuz 2019’da Sayın Erdoğan gitti Çin’e, bir anlaşma yapıldı, Türkiye yetkilileri iddia edildiği gibi... Bakın, 5 milyona yakın Uygur Türkü kamplarda; dinî, etnik, siyasi bir soykırım uygulanıyor, bu çok net. “Hayır, biz öyle bir şey yapmıyoruz.” dedi Çin iktidarı, bir anlaşma yapıldı, Türkiye iktidarından yetkililer Çin’e giderek toplama kamplarını inceleyecekti. Dört buçuk yıldır neredesiniz Sayın Erkan Akçay, sayın AK PARTİ’liler?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen mi belirliyorsun ya? Biz her zaman Doğu Türkistan’dayız, her zaman Uygur Türkleriyle beraberiz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Buradan konuşmayı biliyorsunuz, beş yıla yaklaşmış, buradan hiçbir yetkili gitmiyor. Ben sordum Dışişleri Bakanına bundan üç buçuk yıl önce bütçe görüşmelerinde “Ya, efendim işte Covid nedeniyle gidemiyoruz...” Ya, Covid de bitti; ey AK

PARTİ'liler, MHP'liler; Covid de bitti, hadi gidin, şu toplama kamplarındaki korkunç zulmü bir görün. Ya, Uygur Türkü ailenin evine Çinli erkekler yollanıyor, orada kalıyorlar biliyor musunuz? Buna susuyorsunuz. Toplu tutuklamalar yapılıyor, toplu kürtajlar yapılıyor, çocuklar toplu bir şekilde bir yerde tutuluyor, entelektüellerin sesi kesiliyor; büyük bir zorbalık var, susuyorsunuz. Neden? Çünkü demokrasiden uzaklaştınız ve paraya ihtiyacınız var. Bundan dolayı susuyorsunuz, bilmiyor muyuz bunları. Çok açık, gerçekler ortada. Hamasete gelince bin beş yüzünüz, maşallah hiçbir şey bırakmıyorsunuz. İşin gerçeklerini görmeye gelince AK PARTİ de MHP de "tıs" ses yok, hiçbir şey yok. Biz burada delillerle, belgelerle konuşuyoruz kaç yıldır, bize cevap veremezler çünkü biz olayı takip ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen kimsin de sana cevap vereceğim ben?

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, ABD, İngiltere, Fransa, Kanada, Hollanda Meclisleri soykırım olduğunu ilan etti, kabul etti. Siz neredesiniz?

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Takiye yapma!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Hamaseti hiçbir tarafta bırakmıyorsunuz, hadi, buyurun, gelin bakalım, müthiş bir dinî soykırım var, insanlar ramazanda oruç tutamıyor, toplama kamplarında namaz kılamıyor, yine camiler yıkılıyor. Bakın, ifade özgürlüğü, medya özgürlüğü, dernek özgürlüğü, seyahat özgürlüğü yok; izinle seyahat edebiliyorsun. Tam bir soykırım var ya, tam bir soykırım var. Ben bunları defalarca beyan ettiğim için Çin Büyükelçiliği yetkilileri beni 2 kez ziyaret etti, "Mecliste çok andınız, size izahat yapalım." dediler. Kendilerine sordum, dünya raporlarını gösterdim, buyurun, konuşun dedim; konuşamadılar, cevap veremediler çünkü olayı takip ediyoruz biz, MHP'liler burada bol bol hamaset yapsın, bol bol konuşsunlar, takipten haberleri yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen ne yapıyorsun?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Neler oluyor, neler bitiyor, raporlar neler söylüyor, onlardan haberleri yok, burada konuşup duruyorlar.

Teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – MHP kadar başına taş düşsün...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tabii, bu grup önerisi verildiğinde konuşmacının, bu kişinin olacağını da neler söyleyeceğini de yani yüzde yüz öngördüğüm için yani böyle cevap mahiyetinde konuşmak da istemiyorum ama tutanaklara geçmesi bakımından da tekraren ifade etmekte fayda görüyorum. Sadece benim Grup Başkan Vekili olarak Doğu Türkistan'da yaşananlarla ilgili dile getirdiğim hususlar neredeyse kitap hacminde olur. Sayın Genel Başkanımızın bu konudaki açıklamaları, politikalarımız zaten bilinen bir husustur ve ayrıca 2001 yılında Çin'i ve Doğu Türkistan'ı ziyaret eden, Kaşgar'da, günlerce Doğu Türkistan'da ziyaretler yürüten o zaman Başbakan Yardımcısı olan Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin Doğu Türkistan'a resmî ziyareti Türkiye tarihinin ilk Doğu Türkistan resmî ziyaretidir, önce bunun bilinmesi gerekir. Bizler de Doğu Türkistan'da ziyaretlerde bulunduk ama bu Gergerlioğlu konuşacak diye gündeme getirecek değiliz, kendisi de üç dakikalık konuşmasında bunu bir istismar vasıtası, polemik konusu yapmak için, manivela olarak kullanmak için konuşmuştur; yoksa Doğu Türkistan davasıyla ne alakası olacak bu kişinin?

Teşekkür ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Beş yıldır toplama kamplarına gitmediniz, beş yıldır bu iktidar toplama kamplarına gitmedi, bunun cevabını verin Sayın Akçay! Veremiyorsunuz tabii, veremezsiniz!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Altmış yıldır ruhumuzla beslendik biz Doğu Türkistan’la ya! Kim kime ne anlatmaya çalışıyor!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Pratikte görüyoruz.

IV.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Doğu Türkistan’da yaşanan insanlık dışı uygulamaların ve alınabilecek tedbirlerin görüşülmesi ve Doğu Türkistan’da yaşananların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından soykırım olarak tanımlanması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı’ya aittir.

Buyurun Sayın Yıldızlı. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen ne pratiği yaptın ya! Senin pratiğin ne!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Pratikleri yapıyoruz, senin takip etmediğini biz takip ediyoruz.

CHP GRUBU ADINA HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğu Türkistan’da yaşanan insanlık dışı uygulamalar hakkında konuşacağım.

Bundan önce, Irak uyruklu öğrenci tarafından katledilen kıymetli öğretmenimiz İbrahim Oktugan’ı rahmetle anıyorum.

Biliyorsunuz, yarın öğretmenlerimiz bu acı olayla ilgili iş bırakma eyleminde bulunacaklar; bizler de bunları destekliyoruz. Sendika haklarını kullanamayan özel okul öğretmenleri bu iş bırakma eylemine katılamayacaklar, bunu da hatırlatmak istiyorum.

Çin devletinin Doğu Türkistan’da her geçen gün şiddetini artırarak gerçekleştirdiği etnik, dinî ve kültürel soykırım dünya tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir zulme işaret etmektedir. Doğu Türkistan halkı tüm dünyanın gözleri önünde sistematik olarak yok edilmektedir tıpkı Gazze’de, Filistin’de olduğu gibi. Ne yazık ki dünya devletleri Çin’i karşılırlarına almaktansa Doğu Türkistan’da yaşanan soykırıma seyirci kalmayı tercih ediyorlar. Birleşmiş Milletlere göre Çin’de sözde eğitim kampı olarak lanse edilen eziyet ve toplama kamplarında 1 milyonu aşkın Doğu Türkistanlı soydaşımız esir tutuluyor. Doğu Türkistan’da tutuklanan, kaybolan ve işkence gören insan sayısı her geçen gün artmaktadır. Kırım Haber Ajansı’nın verilerine göre Uygur Türklerinin organları Arap devletlerine helal organ adı altında satılıyor. Uygur İnsan Hakları Projesinin yayınladığı rapora göre Uygur Türkü kadınlar, Han Çinlisi erkeklerle evliliğe zorlanıyor, şantaj ve tehditlere maruz kalıyor. Maalesef bugün Arap devletleri de Çin’in işgal ve soykırım politikasına destek oluyor. Çin’in davetiyle Doğu Türkistan’ı ziyaret eden Arap Birliği heyeti orada yaşandığı iddia edilen soykırım ve dinî zulüm uygulamalarını reddeden bir açıklama yayınlamaktan da hiç çekinmiyor. Bizim için Doğu Türkistan’da yaşanan soykırım da Gazze’de yaşanan soykırım da aynı derecede acı vericidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yıldızlı.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Devamla) – Türkiye Cumhuriyeti, bölgedeki Türk devletlerine öncülük ederek yaşanan zulümleri sona erdirmek için çalışma yapmalıdır. Gazze’de yaşananları da Doğu Türkistan’da yaşananları da soykırım olarak kabul etmekten çekinmemeliyiz. Türkiye Cumhuriyeti

devletinin hiç kimseye veremeyecek bir hesabı yoktur. Türkiye Cumhuriyeti devleti Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta barış, dünyada barış." sözünü ilke edinmiş, bağımsız ve cesur bir devlettir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen'e aittir.

Buyurun Sayın Önen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi hakkında söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Biz Türkiye olarak Uygur Türkü soydaşlarımızın, dindaşlarımızın dillerinin, kimliklerinin, tarihî miraslarının insan hakları ve uluslararası hukuka uygun bir şekilde dünyanın her yerinde korunması gerektiğini düşünüyoruz ve bunu her platformda dile getiriyoruz. Türkiye'nin arzusunun Uygur Türklerinin Çin'de refah ve huzur içinde yaşamaları olduğu bu bağlamda özellikle vurgulanmakta, hassasiyet ve beklentilerimizi Çin tarafına farklı düzeylerde ve üst düzeylerde her vesileyle ifade etmekteyiz. En son örneklerden bir tanesini size vereyim: Çin Dışişleri Bakanı geçtiğimiz yıl Türkiye'ye gelmişti ve en üst düzeyde gerek Sayın Cumhurbaşkanımız kabul etti gerekse Sayın Dışişleri Bakanımızla birlikte ki görüşmelerinde yine bu hassasiyet dile getirildi. Aynı şekilde, Sayın Cumhurbaşkanımız, Birleşmiş Milletlerin geçtiğimiz yıl 78'inci Genel Kurulunda da bu konunun altını çizdi ve bu konunun uluslararası platformlarda her zaman takipçisi olacağının altını bir kez daha çizdi ve vurguladı.

Konuyla ilgili tutumumuz... Gerek Çin'in ikili temaslarında gerekse Birleşmiş Milletlerde gerekse İslam İşbirliği Teşkilatında ve her türlü uluslararası platformda bu konuyu güçlü bir şekilde dile getiriyor, takipçisi oluyoruz. Aynı şekilde, sadece Birleşmiş Milletlerin Genel Kurulunda değil, aynı zamanda, İnsan Hakları Komitesinde de bu konunun takipçisi ve her zaman üst düzeyde dile getiricisi, savunucusu olduk. Etnik, kültürel ve dinî bağlarımızın da bulunduğu Uygur Türklerinin temel hak ve özgürlüklerinin korunması ve Çin Halk Cumhuriyeti'nde refah ve huzur içinde yaşamaları Çin'le ilişkilerimizin başlıca gündem maddelerinden biridir. Konu hakkındaki gelişmeleri yakından takip ediyoruz ve Çin makamlarıyla konuşuyor, yakın temas içerisinde bulunuyoruz. İki ülke arasında oluşturulan güvenlik mekanizmalarında, sadece bu konuya müşahhas oluşturulan mekanizmalarda her birini yapıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Toplama kamplarına niye gitmediğinizi bir açıklasanız, beş yıldır niye toplama kamplarına gitmiyorsunuz?

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Size de söyleyeyim, size de cevap vereyim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Siz nereden biliyorsunuz oraya bizim diplomatlarımızın, elçilerimizin, görevlilerimizin gitmediğini?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Gitmiyor.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Gidiyorlar.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Gitmiyorlar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yalan söylüyor!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Bizzat bu işin içinde olan birisi olarak, bu konularda emeği olan birisi olarak söylüyorum, oraya her zaman diplomatlarımız da gidiyor ama bunların kayıtlarını her zaman kamuoyuyla paylaşacak durumda değiliz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hiçbir kayıta göremedik nedense.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Siz kendi bildiğinizi söyleyin.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Resmî olarak niye açıklama yapmıyorsunuz?

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Resmî olarak gidiyoruz, niye resmî olarak gitmeyelim?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Zulüm ve soykırım devam ediyor.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Her biri Dışişlerimizin kayıtlarında mevcuttur; hiç kendinizi yormayın, hiç kendinizi yormayın.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin, karşılıklı...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – O zaman, açıklamaktan mı çekiniyorsunuz? Resmî açıklamayı niye yapmıyorsunuz o zaman?

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen...

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Biz bu konuyu her zaman, her platformda getiriyoruz, Çinli muhataplarımızın da suratlarına karşı bunları söylüyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hiçbir resmî açıklama duymadım.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Uygur Türklerinin temel hak ve özgürlüklerine dönük ihlalleri yakından takip ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere bazı Batılı devletlerin de bu konuda Meclislerinde soykırımı tanıdığını az önce söylediniz. Peki, ben soruyorum: Onların Müslümanların herhangi bir şekilde eksiklikleri, ihtiyaçları noktasında harekete geçtiğini gördünüz mü? Ya da Türklerin ya da herhangi bir soydaşımızın ya da dünyanın herhangi bir yerinde zulüm gören insanlara karşı Amerika'nın ya da diğer paydaşlarının bu konuda harekete geçtiğini gördünüz mü?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – O zaman NATO'dan ayrılın; madem öyle, NATO'dan ayrıl o zaman.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Neden bu konuda geçtiklerini anlayın lütfen, anlayın ve biz bunun gereğini birinci elden yapıyoruz. Yani arkadaşlar, siz bu konunun...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Yani bakın, boş hamaset yapıyorsunuz!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Biz bunun hamasetini yapmıyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Hamaset yapıyorsunuz!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hamaseti sen yapıyorsun!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin, karşılıklı konuşmayın.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Bakın, bu konuda biz de hassasız, Saadet Partisi Grubunun hassasiyetini paylaşıyoruz. Aramızda ne fark var, biliyor musunuz? Bu konunun siz demagojisini yapıyorsunuz, biz gereğini yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Demagoji değil, biz yakından takip ediyoruz. Biz raporları takip ediyoruz.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Biz gereğini yapıyoruz, biz gereğini yapmaya devam edeceğiz. Biz devletiz, devlet ciddiyeti içinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Sayın Başkanım...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Raporları takip ediyoruz, bütün raporları takip ediyoruz.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Devlet değilsiniz, devlet değilsiniz, Hükûmetsiniz.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, ama kaçınıcı kez söz veriliyor böyle?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Devlet ile hükûmet arasında fark var Sayın Milletvekili.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Hiç merak etmeyin, devletimiz de gereğini yapıyor, Hükûmetimiz de gereğini yapıyor. Bu konudaki hassasiyetimizi herkes biliyor ve biz bu konudaki hassasiyetleri her platformda dile getiriyoruz.

Ayrıca, haber alınamayan vatandaşlarla alakalı Sayın Grup Başkan Vekili de bazı konuları dile getirdi.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Temmuz 2019'daki 50 milyar dolarlık anlaşmadan da bir bahsedin.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Biz orada yaşayanların da, orada yaşayan vatandaşların da, soydaşların da; onların huzuru ve refahı...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Temmuz 2019’da 50 milyar dolarlık anlaşma yaptınız ve sustunuz...

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Dinle! Dinle!

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen...

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Dinle de öğren, dinle de öğren.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Kaçınıcı kez söz veriliyor ama...

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – İlk önce dinlemeyi öğren, ilk önce bir dinlemeyi öğren.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – 50 milyar dolarlık anlaşmadan da bir bahsetseniz.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen...

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Biz bu konuda o kadar hassasız ki bunların hepsi kamuoyuyla paylaşılacak bilgiler değildir. Biz, oradaki soydaşlarımızın refahı ve onların Türkiye’de yaşayan akrabalarının refahı ve huzuru için de bazı konuların gereğini en ince ayrıntısına kadar takip ediyor ve gereklerini yerine getiriyoruz.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Türkiye’dekilere çalışma izni bile vermiyorsunuz. Çalışma izni bile vermiyorsunuz Türkiye’deki Uygur Türklerine.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Sizin bunlardan haberiniz yok, aslında haberiniz var da haberiniz olmamış gibi davranıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Tekrar... Biz bu konuda ne yaptığımızı çok iyi biliyoruz ve bu konuda soydaşlarımızın yanında olduğumuzu bir kez daha ifade ediyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdağ.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’ın, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen’in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım, bir grup önerisi verdik, genel görüşme önergesi. Bununla ilgili olarak ufak tefek çatışmalar, tartışmalar oldu. Sayın Büyükelçi ve milletvekili arkadaşımız orayla ilgili hassasiyetlerini söyledi. O zaman şöyle yapalım: Gelin, Dışişleri Komisyonunda bulunan, daha önceden kararlaştırdıkları, İnsan Hakları İnceleme Komisyonunda kararlaştırıp da üç yıldır... Buraya -Parlamento olarak karar almıştınız- Parlamentodan insanlar gönderecektiniz, milletvekilleri gidecekti; niçin gitmediğini izah etmeleri gerekiyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Evet, bunu izah etsinler.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Biz şunu istiyoruz: Grup olarak diyoruz ki, Saadet-Gelecek Grubu olarak: Gelin, buradan milletvekillerinden 15 partiden birer kişiyi belirleyelim ve Doğu Türkistan’a gönderelim istiyoruz. Bundan kaçınmanıza gerek yok ki. Ve orada diyelim ki: “Burada insan hakları ihlalleri var mı? Burada dinle ilgili, dille ilgili asimilasyonlar var mı?” Bunları araştıralım, yoksa eğer Çin’den özür dileyelim ve bu konuyu kapatalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Kapatıyorum efendim.

Diyorsunuz ki: Batı dünyası “bu konuyla -Türk dünyasıyla ilgili, İslam dünyasıyla ilgili, insan haklarıyla ilgili- ilgilenmez, menfaatleriyle ilgilenir.” Tamam, onu da çürütelim. Dönelim diyelim ki Batı dünyasına: “Milletvekilleri olarak, aynı zamanda aktivistler olarak, aynı zamanda gazeteciler olarak Çin’e gittik, inceledik, yokmuş. Batı dünyası, siz bunu istismar ediyorsunuz. Burada Çin kendi vatandaşlarına nasıl davranıyorsa azınlıklara da veyahut da burada bulunan diğer etnisitelere böyle davranıyor.” diyelim, kapatalım konuyu ama Çin kapılarını açmıyor arkadaşlar. Sizin büyükelçilik

yapmış olmanız Çin'i aklamaya yetmez. O nedenle... Çin'in büyükelçisi burada gelmiş, Sayın Gergerlioğlu'nu ziyaret etmiş. Niye beni ziyaret etmiyor? Beni de ziyaret etsin. Ben de bu konuyla yaklaşık on beş senedir ilgileniyorum, AK PARTİ'de milletvekiliyken ilgilendim -Sayın Başbakan Ahmet Davutoğlu'yla ilgili- oradan insanlar Türkiye'ye getirilirken ilgilendim. Gerek başka ülkelerden buraya taşırken gerek başka konularda da ilgilendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Başka milletvekilleri gelerek burada “Bazılarını getirmiyorsunuz.” dediği zaman bizim Millî İstihbarat Teşkilatımız, onlar, aynı zamanda Çin istihbaratıyla çalışıyorlar diyerek onları da ikna etmiştim. Bu konunun içerisindeyim. O nedenle diyoruz ki biz: Çin gel, kapılarını aç, Batı dünyasının aktivistleri de gazetecileri de siyasetçileri de gidelim, görelim hem Batı dünyasının iddialarını çürütelim eğer böyle bir iddia varsa, çürütülecek iddia varsa, değilse de Çin özür dilesin, kendi vatandaşlarına nasıl davranıyorsa öyle davransın.

İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Gazze'ye de gönderecektiniz, göndermediniz. Hadi Gazze'de savaş var diyelim, göndermiyorsunuz; Çin'de savaş mı var? Gönderelim, gelin, karar alın bununla ilgili. Dışişleri Komisyonu karar almışsın; yapamayacaklarınızın kararını almayın. İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, lütfen, karar alıyorsunuz, aldığınız kararları uygulayın, Çin'e mutlaka bir heyet gönderin. İnsan hakları ihlalleri var, isim isim biliyoruz, bu insanlar nerede? Ben bununla ilgili kaç defa basın toplantısı yaptım, 1 milyona yakın imza topladım; Çin hep kulağının üzerine yattı, yatmaya da devam ediyor.

Teşekkür ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

52.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamadaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

Çin'e gidilmesine karşı bir tavrımız yok, tam tersine, evet, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuzda bu iş karara bağlandı ancak bizim talep ettiğimiz Çin'e gidildiğinde Çin gezisi değil herhâlde. Öyle değil mi? Çin'e gidip tarihî ve turistik yerleri gezmek değil talebimiz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Onu talep eden yok ki zaten Hanımefendi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Talebimiz çok net ve açık, sivil toplum kuruluşları da olur, kim isterse olur, hep beraber, heyeti genişleterek gidelim ve iddiaların olduğu yerleri görelim diye; talep bu şekilde gitti. Bir devlet buna karşılık olumlu bir cevap vermediyse, görüşmeler sürüyorsa korsan mı gitmeyi düşünüyorsunuz? Bir Meclis heyeti götüreceksiniz, Türkiye Büyük Millet Meclisinden karar çıkmış ve bir heyet olarak gideceksiniz, karşı devletin buna onayını bekliyorsunuz. Bu konudaki görüşmeler, diplomatlarımızın gidişleri gelişleri ve Dışişleriyle olan yazışmaların hepsi devam ediyor, karşı taraftan gelen... “Biz bir gezi istemiyoruz.” diye bu özellikle belirtilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Çünkü Çin diyor ki: “Sizi misafir edelim, istediğiniz yerleri gezdirelim.” Biz hayır, bizim temel hedefimiz buraya gitmek ve buraları görmek istiyoruz, bu iddialarla ilgili heyetimizi göndermek istiyoruz diyoruz. Bunu tekrar ifade etmek istiyorum, bu karşılıklı iki ülkedeki diplomatik ilişkilerle birlikte cevap geldiği andan itibaren Dışişleri Komisyonundaki isteyen her vekilimizin, tüm siyasi partilerin temsilcilerinin birlikte gideceği bir heyet olarak gidilecektir.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Üç yıl oldu Hanımefendi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kimsenin endişesi olmasın, bu konuda çalışma devam ediyor ama karşınızda da bir devlet var; o devletin cevabını bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Üç yıl oldu. Üç yıldır cevap vermeyen bir Çin’e sizin de mutlaka bir şeyler yapmanız lazım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ne yapalım?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Soykırım kararı alalım.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, ismim de çok geçti, lütfen, bir açıklama için...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, bir dakika yerinden söz verirsiniz...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sizin de mutlaka bir şeyler yapmanız lazım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Selçuk Bey, sizi tutan yok, buyurun, atlayın uçağa gidin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Gelin beraberce Parlamentoda Doğu Türkistan’daki zulümle ilgili Çin Hükûmetinin üç yıldır bize cevap vermediğiyle ilgili bir karar alalım.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Genel görüşme için Çin’e ihtiyacımız mı var?

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Hatta kapalı oturum yapalım, bize de açıklasın Büyükelçi, neler yaptıklarını anlatsın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gergerlioğlu.

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen’in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada AK PARTİ’li Vekil gerçekleri örtmek istiyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, böyle bir usul mü var?

NURETTİN ALAN (İstanbul) – İç Tüzük’ün hangi maddesine göre söz verdiniz Sayın Başkanım, İç Tüzük’ün hangi maddesi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Aslında Pekin Büyükelçiliğimizi de yapmış, çok iyi biliyor kendisi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, böyle bir usul mü var? Sayın Başkanım...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bakın, dört buçuk yıl oldu, bu Meclisten İnsan Hakları Komisyonu Çin’e gidip toplama kamplarını ziyaret edecek ve gerçek bilgilere ulaşacaktı. Yapılmadı, bu kadar net. Yıllardır söylüyorum burada, her konuşmamda söylüyorum. Beş yıla yaklaşıyor ve gidilmiyor. Birçok dünya meclisinde soykırım kabul edildi, Türkiye Meclisi, AK PARTİ ve MHP bunları görmemek için kafasını kuma gömüyor. Neden? Temmuz 2019’daki 50 milyar dolarlık anlaşma bunun nedeni. Bunları bilmiyor muyuz biz? İnsan hakları raporlarında felaket bir ülke var karşımızda Çin, Uygur Türklerine büyük bir zulüm yapıyor ve soykırım yapıyor ve sessiz bir Türkiye var; işin özeti bu, mugalataya, polemige hiç gerek yok, apaçık gerçekler ortada. Bir an evvel İnsan Hakları Komisyonu Çin’e gitmeli ve bu gerçekler ortaya çıkmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, Sayın Başkanım, biz bu kadar konuşmuyoruz, ben anlamıyorum. Nasıl bir İç Tüzük’e uyuyoruz; ben anlamıyorum ya!

Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

54.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın vekil çıktı, söyleyeceğini söyledi. Cevap verirken bizim vekilimizin konuşmasına dahi müsaade etmedi. Neyin üzerine söz talep ediyor ve konuşuyor, neye inandırmaya çalışıyor? Kendi inandığını anlattı, konuştu. Yani bir İç Tüzük uygulanıyorsa burada, her vekilin aynı hakka sahip olmasını istiyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Konuşmamızdan rahatsız olmayın Sayın Şahin. Konuşmamızdan niye rahatsız oluyorsunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Çıktı, kürsüden konuştu ve konu bitti.

İkincisi: Çin’le yapılan anlaşma... Bakın, uluslararası sözleşmeleri görüşüyoruz. Bu Meclisten geçmeyen bir anlaşma mı var? Bu Meclisteki her anlaşma şeffaftır.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Anlaşmayı uygulamadınız, onu söylüyoruz zaten, beş yıla yakındır anlaşma uygulanmıyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Adamsanız çıkın da gösterin ya! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ya, Sayın Büyükelçi bunu çok iyi bilir; Temmuz 2019 anlaşması uygulanmıyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Lütfen, bu konuşmaları devam ettirmek durumunda değiliz. Ama Ömer Gergerlioğlu’nun bu korsan tavrına müsaade etmemenizi rica ediyorum.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Bilmiyor muyuz? Sayın Büyükelçi de susuyor işte; çok iyi biliyor kendisi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kendisi konuşmasını yaptı ve konu bitmiştir. Konuyla ilgili açıklamayı da yaptık. Bu ülkenin bütün anlaşmaları şeffaf ve Meclisten geçiyor.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Allah Allah! Sanki biz bilmiyoruz. Ya, anlaşma uygulanmıyor kardeşim, Temmuz 2019’dan beri uygulanmıyor.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen, söyleyeceğinizi söylediniz.

Sayın Usta, kürsüdeki hatibinizin konuşması sırasında Sayın Gergerlioğlu’na dönük cümleleri yüzünden tabii ki yerinden söz vermem gerekiyordu, verdim.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, ben hiçbir şey söylemedim.

BAŞKAN – Ben satışmadan dolayı her milletvekili arkadaşımızın söz talebini karşılıyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkanım, hassasiyetlerini “evet” oyu vererek göstereceklerini tahmin ediyorum.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Sayın Başkan, satışmadan söz istemedi Gergerlioğlu, rastgele istedi.

BAŞKAN – Satışmadan söz talep etti kendisi.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Ben satışmadım Sayın Başkan.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Sataşan kendisi Sayın Başkan, sataşan kendisi.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekili de aynı şekilde ifade etti.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Ne ismini andım ne de kendisine yönelik bir şey söyledim; ben Genel Kurula hitap ettim.

BAŞKAN – O nedenle, bu konuda kime söz verip vermeyeceğimin takdiri bana aittir. O nedenle, bu konuyu lütfen... Lütfen, bu konudaki hassasiyetimi de hepimiz yakından takip ediyorsunuz.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, ben kimseye hitap etmedim, Genel Kurula hitap ettim.

BAŞKAN – Bu konuyu bir daha gündeme gelmemek üzere kapatıyorum. Benim bu konudaki hassasiyetlerimi de herkes bilir.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Konuyu kapattığınızı Gergerlioğlu da biliyor mu Sayın Başkan?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – “Evet” desinler. “Evet” deyin bu iş bitsin.

MAHMUT DİNDAR (Van) – “Evet” deyin önergeye. “Evet” deyin önergeye yüreğiniz yetiyorsa.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, hatibin bir konuşması üzerine söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaya.

55.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen’in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, AK PARTİ’li eski Büyükelçimiz, Vekilimiz “Saadet Partisi ve AK PARTİ olarak aynı hassasiyetlere sahibiz. Demagoji...” gibi bir söz kullandı, bizim için kullandı mı bilmiyorum ama...

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Yok, size söylemedim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) ————— Tamam o zaman, bizim için kullanmadıysa cevap verme ihtiyacı hissetmiyorum.

Sayın eski Büyükelçi ve Vekilimiz “Bizim yaptığımız işler var, her şeyini kamuoyuna açıklamıyoruz.” diyor. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu milletin bütün sırlarına vâkıf olması gereken bir Meclistir; Cübbeli Ahmet’in, Halil Konakçı’nın bildiği, bizim bilmememiz gereken bir şey herhâlde yoktur. Dolayısıyla arzu ediyorsa kapalı bir oturumda Dışişleri Bakanımız gelir, Çin’le ilgili yaptığı işleri, burada bilgi verir. Onun için bir karartma yapıp “Biz aslında perde arkasında çok şey yapıyoruz.” demeye gerek yok. Yapmadığımız birçok şeyi bile ballandıra ballandıra kamuoyunda anlattığınızı biliyoruz. Onun için, üç yıldır Çin’e gidemiyoruz; evet, Çin izin vermediği zaman gidemiyoruz ama burada bir genel görüşme için Çin’e ihtiyacımız olmadığını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kavuncu.

56.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu’nun, Şanlıurfa Milletvekili Abdulkadir Emin Önen’in Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, Büyükelçi hatibin bir cümlesiyle ilgili açıklama getirmek istiyorum, hassasiyetten kastımız bizim şudur: Elbette iki ülke, iki devlet arasında ilişkiler yürür, sürer ama Doğu Türkistan’da milyonlarca soydaşımız zulüm görürken benim Cumhurbaşkanım 2021 yılında Çinli bir bakanı Külliye’de “Çak bir beşlik.” diye karşılayamaz. Doğu Türkistan’da zulüm sürerken 2021 yılında dönemin Millî Eğitim Bakanı, Çinli bir vakıfla Türk öğrencilere Hayalimdeki Çin Projesi yaptırılmaz. Gazze’de de bir zulüm var, siz hayalimdeki İsrail projesi yaptırabilir misiniz Türk öğrencilere? Bizim aradığımız hassasiyet budur, kastettiğimiz budur; kayıtlara geçmesini isterim.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

IV.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Doğu Türkistan’da yaşanan insanlık dışı uygulamaların ve alınabilecek tedbirlerin görüşülmesi ve Doğu Türkistan’da yaşananların Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından soykırım olarak tanımlanması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.31

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.48

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER : Elvan IŞIK GEZMİŞ (Giresun), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.
İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 19 milletvekili tarafından, Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” adını verdiği müfredat programının tüm yönleriyle tartışılması ve araştırılması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/5/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 19 milletvekili tarafından Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” adını verdiği müfredat programının tüm yönleriyle tartışılması ve araştırılması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 9/5/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu’ya aittir.

Buyurun Sayın Zorlu. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KÜRŞAD ZORLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığının açıklamış olduğu yeni müfredat konusunda vermiş olduğumuz araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, ülkemiz şu anda çoklu sorunlar yumağı ve yapısal krizler ülkesi hâline gelmiş durumda, bir sorunu deşelediğinizde bir başka sorunun varlığıyla karşılaşılıyorsunuz. Bu, bir bütün sistem ve alt sistemleriyle ülkemizi ekonomiden siyasete, teknolojiden sosyal yaşama kadar pek çok yönüyle aşağı çeken bir problemler merkezi hâline getiriyor. Bakın, dün, bir öğretmenimiz, bir eğitimcimiz, bir okul müdürü hayatını kaybetti. Elbette, bu saldırı karşısında kimin yaptığına bakmaksızın tepkimizi göstereceğiz ancak sonrasında ortaya konulan ifadeler, yaklaşımlar ülkemizin sığınmacı problemini gölgelemeye yönelik bir siyasi propagandaya dönüşmektedir. Bakın, bu konuyla ilgili olaydan hemen önce Millî Eğitim Bakanına bir soru önergesi verdim. Tabii, biliyorsunuz, önergelerimizin pek çoğu cevaplandırılmıyor. Burada “1 milyon” rakamından bahsediyordu Sayın Bakan, elbette, hepimiz biliyoruz ki şu anda ülkemizde kayıt dışı olan, eğitim çağında olup okula gitmeyen öğrencileri de dikkate aldığımızda çok büyük bir rakamdan bahsediyoruz. Önergemiz burada duruyor Sayın Bakan, bunu er geç cevaplayacaksınız ve geleceğimizi ilgilendiren bir müfredat hazırlığı yaparken ülkemizdeki

bu sığınmacı problemini, eğitim ve öğretim müfredatının içerisinde geleceğe yönelik nasıl bir probleme sebep olacağını bizlere izah etmek zorundasınız.

Değerli milletvekilleri, bir fabrikanın kurulması, işletilmesi, bir devletin yönetilmesi, sosyalleşme, bir aile müessesesi; kararlar almak, sorunlar ve çözümler üretmek insanın işi ve vazifesi elbette. Sizin şimdi getireceğiniz bu müfredat değişikliğiyle, insanı odak alan bu değişikliğinizle esasında ülkemizin yarınlarına etki edecek büyük bir hamle yaptığınızı bilmeniz lazım. Bu bir ciddiyet meselesidir. Büyük Atatürk'ün söylediği gibi “Muasır medeniyetlerin üzerine çıkma hedefi...” için yine onun “Dünyada hakiki mürşit ilim ve fendir.” ifadesiyle yola çıkmanız lazım. Ama siz ne yapıyorsunuz? Bakın, iki önemli başlık bile bunun için yeterlidir değerli milletvekilleri; Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli. Bakın, Türkiye şu anda bir rejim iktidarıyla karşı karşıyadır; bunu uzun uzun konuşabiliriz. Ne zaman çıktı bu? 2022 Ekimde Sayın Cumhurbaşkanı Türkiye Yüzyılı'nı Türkiye'ye tanıttı. Bir siyasi partinin propagandası için kullandığı bir slogan, bugün, evlatlarımızı siyasetüstü bir değerlendirmeye geleceğe taşıması gereken bir müfredatın başlığı hâline getirilmiş durumda. Ben bunu asla kabul etmiyorum, hangi siyasi parti olursa olsun bunu kabul etmek mümkün değildir. Dolayısıyla hazırlanan bu müfredat baştan sakat durumdadır. İdeolojileri eğitim sistemine yayararak insanlarımızı, nesillerimizi etkilemek, yönlendirmek elbette siyaset sisteminin geçmişten bugüne büyük sorunsalıdır ama bizler buna karşı durmak durumundayız. İkincisi, hazırlama yöntemidir, bir modelden bahsediyoruz. Nasıl bir yöntem kurguluyorsunuz? Diyorsunuz ki: “Biz on yıldır bunun hazırlığı içerisindeydik.” Kimlerle hazırlıyorsunuz? Orada bir “paydaşlar” ifadesi var. Hatırlayın, Sayın Bakan bu kürsüde o paydaşlardan söz ederken “o vakıflar” dedi, “dernekler” dedi. Bunların içerisinde kimlerin olduğunu, olabileceğini tahmin ediyoruz. Derhâl o vakıfların, derneklerin kimler olduğunu, bu görüş bildirenlerin hangi kuruluşlar olduğunu da milletimizle paylaşmak mecburiyetindesiniz ve aslında başka bir sorunu da gözlemlemeye çalışıyorsunuz.

Bakın, AKP iktidarının 2002'den bu yana bakanlarının bir manzumesidir bu esasında, işlerine geldiğinde her fırsatta bir sistem değişikliği yöntemine gitmişler. “Sistemi baştan değiştireceğiz.” “Sistem üzerinde çalışıyoruz.” “Asıl şimdi sistem değişecek.” “Böyle sistem mi olur?” diye... Bu, aslında kabul edilemez bir öngörüsüzlük değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Dolayısıyla -gelin, bir hafta askı süresi; asla bu, önemli konuda görüş birliğine en azından bir mutabakata varma konusunda yeterli değildir- süreyi uzatmak mecburiyetindesiniz. İkincisi, bahsettiğim bu eleştiri ve hassasiyetler doğrultusunda yeniden bunu revize etmek mecburiyetiniz var.

Son olarak mülakat konusunda bizleri izleyen öğretmenlerimize şu çağırımı yapıyorum: Mevcut değişiklik önerisi yani “Yüzde 50 KPSS, yüzde 50 mülakat” dedikleri sistem asla yönetmelikle değiştirilecek bir metin değildir. Mutlaka bir kanun teklifine dönüşmek mecburiyetindedir, çünkü mevcut kanunun ruhuna aykırı bir uygulamadır bu. Çünkü 3 katı adayı içeri alıp adayların puanlarına bakmaksızın bir mülakat yöntemini getirmek çok büyük bir adaletsizliktir. Biz de bunun takipçisi olacağız ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin de bunun değiştirilmesine izin vermeyeceğini ifade etmek istiyorum.

Saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'a aittir.

Buyurun Sayın Karaman. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET KARAMAN (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin vermiş olduğu Meclis araştırması önergesine binaen söz almış bulunmaktayım.

Bir önceki konuşmamda ne demiştim? Her güne Millî Eğitimin yeni bir uygulamasıyla mı uyanacağız? Bakın, öyle oluyor işte. Her güne yeni bir uygulamayla uyanıyoruz. İşin en manidar tarafı

ise önemli meseleler birbirini perdeliyor. Bakınız, eğitim bir devlet politikası olmalıdır ve ciddiyet ister. Müfredat değiştiriliyor ve âdeta alay eder gibi binlerce sayfalık doküman için bir hafta askı süresi veriliyor. Askıda müfredat olmaz, askıda ekmek mi bu? Gerekçesiye oldukça manidar: “Biz her siyasi partiye ve STK’ye taslağı önceden ulaştırdık.” Saadet Partisi olarak, Millî Eğitim Komisyonu üyesi milletvekili olarak ben böyle bir taslak görmedim. Bırakın, taslak görmeyi, Komisyon böyle bir konu üzerinde toplantı bile yapmadı. Hatta Komisyon üyesi olduğum günden bugüne kadar Millî Eğitim Komisyonunun bir defa toplantı yaptığına da şahit olmadım. Bizi mi, yoksa yaptığınız işi mi kale almıyorsunuz, bunu bilmek isteriz.

Bir diğer meseleyse “Alanında uzman ve yetkin kişilerden görüş alarak on yılda hazırladık.” deniyor. Kim bu uzmanlar? Danışma kurulunuz kim? Neden bu kişiler halka açıklanmıyor? “On yıllık hazırlık.” diyorsunuz, ne zaman ve kim yürüttü bu on yıllık hazırlığı? Belli değil. 2018 yılında “2023 Eğitim Vizyonu” diye müfredatı sizler değiştirdiniz. Tamam, kötü ve aksak giden şeyleri değiştirirsiniz. 2018’de yapılan bu müfredat değişikliğinin çıktıları nerede? Yani ne eksik ve aksaktı uygulamada da bu problemlere yol açtı? Evet, ortada bir çalışma ve emek var; biz neden yaptınız demiyoruz, bu müfredat 20 milyon öğrencimizin tamamının müfredatıysa onların bütün temsilcileri olan bizler de bu süreçte dâhil olmalıyız.

Kıymetli milletvekilleri, üzülerek söylüyorum: Müfredatın geneline baktığımızda teorik ve felsefik temelleri eksik, içeriği daralmış ve ne yazık ki çağın ötesine yönelik ufuktan yoksundur. Bunun sebebi de ortak aklın eksikliğidir. Evet, müspet revizyonlar var mı? Var; erdem, değer, eylem çatısı altında “dürüstlük,” “vatan sevgisi,” “tevazu,” “aile bütünlüğü” gibi kavram ve değerlerimizin üzerinde durulması yerinde olmuştur. Ancak bu iktidarın kurduğu kibir ve şaşaa düzeninde ise bunların üzerinde durulması oldukça manidar olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karaman.

MEHMET KARAMAN (Devamla) – Kıymetli milletvekilleri, daha iki gün önce bir okul müdürü 17 yaşında bir genç tarafından öldürülmüşken, okullarda şiddet kol gezerken, yüz binlerce genç atama beklerken nasıl bir müfredatla biz bu olumsuzluklara engel olabiliriz diye düşünmeliyiz. Bu gençlere bugüne kadar ne öğrettik ki müdürlerini, öğretmenlerini öldürüyorlar; bunu da incelemek zorundayız. Meseleler ancak ve ancak istişareyle temellendirildiğinde çözülür. Bu da “Dostlar alışverişte görsün.” edasıyla bir haftalık askı süresinde yapılamaz.

Kıymetli milletvekilleri, bir eğitim sisteminde asıl unsur öğrencidir yani her şeyimiz 20 milyon öğrencimiz. Öğrencimizin iyi bir insan olarak ahlak ve maneviyatı önceleyerek yetişmesi ve başarıya ulaşması çok daha önemli ve önceliklidir. 85 milyonu ilgilendiren bu değişikliğin TBMM’de görüşülmesinden daha doğal bir şey yoktur. Bu nedenle öneriyi destekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo’ya aittir.

Buyurun Sayın Cupolo. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de ekranları başında bu Genel Kurulu izleyen bütün halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Başlarken, geçtiğimiz hafta içerisinde Diyarbakır’da dolu yağmıştı, bu dolu sebebiyle birçok çiftçinin ürünü zarar gördü. Buradan onların talebini iletmek istiyorum. Bu tip doğal afetlerde sigortalarının en az yüzde 50’sinin devlet tarafından kapsanması ve doğal afete dair uygun bir düzenlemenin yapılması, değişen iklim krizi dikkate alınarak buna dair düzenlemelerin yapılması ırcaları var; bunu buradan iletmek istiyorum.

Yine konuşmaya başlamadan önce, öğrencisi tarafından katledilen İbrahim Oktugan’ı saygıyla anıyorum, ailesine başsağlığı diliyorum.

Bu mevcut müfredata bakarken tabii müfredatın niye oluştuğu ihtiyacını, niçin bu müfredatın hazırlandığını anlamaya çalıştım ve buna dair bir okuma yapmaya çalıştım çünkü birçok hazırlık,

birçok yeni önerme bir ihtiyaçtan doğar. Şimdi bu müfredatın ihtiyacına baktığımızda bir nevi mevcut iktidarın ileriye dönük bir yatırım yapma ihtiyacı olduğu görülüyor. Yani bir sonraki seçimlerde olmama ihtimalini dikkate alarak bundan sonraki en az bir jenerasyona, iki jenerasyona ideolojik bir dayatma yaparak bir nevi kuluçka, bir nevi kış uykusuna yatırdığı yeni ideolojik bir kitleyi inşa etme ihtiyacı olduğunu görmek çok da zor değil ve buna dair bir hazırlık yapıldığı söyleniyor. Bu müfredatı bize satmaya çalışan eğitim bakanları diyorlar ki: “On yıldır hazırlanıyorduk.” On yıldır sarı sendikalarla hazırlandıklarını görüyoruz ancak müfredatın temeli yani işte Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli dedikleri model, tıpkı 12 Eylül darbe anayasası gibi 12 Eylül eğitim sistemini esas alan, odağına bunu koyan bir müfredat teklifidir. Bu 19 milyon öğrenciyi ilgilendiriyor ama 19 milyon öğrencinin velisini dikkate alan, bu öğrencilerin velilerine soru soran bir hazırlık göremiyoruz. Neyi görüyoruz aslında? Chicago modelini görüyoruz. Naomi Klein’ı okuyanlar bilir, ABD’de 2000’lerden sonra özel okul dayatmasında bulunmak için o zamanki Katrina fırtınasını fırsat bilerek okulları özelleştirmişlerdi ve yoksul insanları, yoksul kesimi kamu okullarına yani kalitesi olmayan kamu okullarına maruz bırakmışlardı, şimdi tam da bunu görüyoruz. Neoliberal politikaları esas alan, insanları parası olanı özel okula, parası olmayanı devletin kalitesiz okuluna mahkûm eden bir sistemi görüyoruz.

Burada bir oylama yapmak istiyorum, bunu da bildiğim bir dedikodu üzerinden yapmak istiyorum. Aslında dedikodu değil doğru olduğunu biliyorum ama oylama yapacağım. Kaçınızın çocuğu buradaki yabancı ülkelerin okullarında okudu veya okumaktadır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sen onu kendi grubuna sor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ama bizimki devlet okuluna gidiyor.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Ben biliyorum kimin olduğunu, gerekirse söylerim. “Kaçınızın çocuğu özel okulda okuyor, el kaldırın.” desem utanırsınız, eliniz kalkmaz. Bizim savunduğumuz eğitim sistemi niteliklidir, bilimseldir, özgürdür, özgürlükçü laikliği esas alır, demokratiktir, ana dilde eğitimi savunur, cinsiyet eşitliğini savunur, parasız, kamusal ve geçmişle yüzleşen -bu müfredatta diyor ya köklerden geleceğe- köklerindeki ayıpla da yüzleşen bir eğitim sistemini savunuruz biz.

Tekrar, bütün halkımızı selamlıyorum. Bu sisteme karşı mücadele edeceğimizin sözünü de bir kez daha veriyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Kars Milletvekili İnan Akgün Alp’a aittir.

Buyurun Sayın Alp. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın milletvekilleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli müfredat programını açıklayan Millî Eğitim Bakanlığında ben de 20 milyon euroluk bir usulsüzlük açıklıyorum. Avrupa Birliğinin Türkiye’deki mülteciler için Mali Yardım Programı çerçevesinde ülkemize sağladığı 6 milyar euro desteğin hangi alanda harcandığını Avrupa Birliği Sayıştay’ı açıklamıştır. Fon kapsamında kullanılan 6 milyar euronun harcama detaylarına göre 1 milyar eurusu eğitim alanında harcanmıştır. Avrupa Birliği Sayıştayının mülteci yardımlarının harcanması konusundaki tespitleri şunlardır, denetçiler diyor ki: “Maliyetlerin makul olup olmadığını değerlendiremedik. Farklı projeler arasında benzer maliyetleri karşılaştıramadık. Yararlanıcı başına proje maliyetlerini hesaplayamadık. Bu nedenle Avrupa Komisyonunun proje maliyetlerini değerlendirmesinde zayıflıklar oluştu.” Yani AK PARTİ’nin kıymetli milletvekilleri, siz bunu daha iyi anlarsınız, Türkçesiyle diyor ki: “Tebrik ederiz, öyle ustasınız ki mülteci fonu kapsamında size verdiğimiz parayı nasıl harcadığınızı tespit bile edemedik.”

Avrupa Birliği Sayıştay’ı raporunda Millî Eğitim Bakanlığında da özel bir başlık açıyor. Sadece maliyetler değil, yatırımların etkisini de rapora konu ediyor ve şöyle diyor: “Biz parayı verdik ama eğitim sektöründe Mali Yardım Programı’nın sağladığı finansmanın mülteci çocukların Türk eğitim sistemine entegrasyonu ve başarısı üzerindeki etkisini değerlendirmek mümkün olmadı. Okul inşaatlarının da yararlanıcılar üzerindeki etkisini değerlendiremedik.” Bu durumun gerekçesini şöyle

açıklıyor: “Türk Millî Eğitim Bakanlığı tarafından sağlanan verilerdeki kısıtlamadan kaynaklandı.” Bu tespitleri yapamamasının sebebini de böyle açıklıyor. E, adamlar şaşırmış tabii ne bilsin. “Veriyi bulamadık.” diyor. Ya, adamlar ne bilsin burada devletin artık hesap vermediğini, tek adam rejiminde artık hesabın verilmediğini, verinin paylaşılmadığını ne bilsinler. (CHP sıralarından alkışlar) Biz, burada kendi Sayıştayımızın raporlarına bile bazen ulaşamıyoruz, adamlar bunun farkında değil.

Rapor, eğitim projelerinde başka usulsüzlükler de olduğuna işaret ediyor. Bunların başında öğretmen sözleşmelerinin feshedilmesini ve projeler arasında boşluk olmamasına rağmen öğretmenlerin tekrar işe alınarak tazminat ödenmesini, üstelik bu durumun da Türkiye’deki İş Kanunu’na aykırı olduğunu rapor ediyorlar. Sadece bu kaleme istinaden Ağustos 2023 tarihinde Millî Eğitim Bakanlığında 8,4 milyon euronun geri ödenmesini talep ediyorlar. Tabii ki, Millî Eğitim Bakanımız bu talebi henüz cevaplamıyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Meşgul, meşgul o.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Raporda usulsüz harcama toplamı, toplam 19,6 milyon euro olarak hesaplanıyor ve isyan ediyorlar, diyorlar ki: “Sadece eğitim alanında yapılan usulsüz harcamayı yani bu 19,6 milyon euroyu nasıl geri alabileceğimiz ya da alıp alamayacağımız henüz belli değil.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Alp.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Adamlar saf tabii, ne bilsinler, bunlara elini verenin kolunu kaptırdığını. (CHP sıralarından alkışlar) Bir de AK PARTİ’ye 4 tavsiyede bulunuyorlar, bu tavsiyeler bana çok komik geldi. 1’inci tavsiye şu: Maliyetlerin değerlendirilmesi ve izlenmesi iyileşmeli. Avrupa Birliği; e, kardeşim biz burada maliyet öğrenemiyoruz ki, biz hiçbir şeyin maliyetini doğru düzgün hesaplamadığımız bütçe yapıyoruz, sene içinde bir ek bütçe daha yapmak zorunda kalıyoruz çünkü bu arkadaşlar maliyet hesabını doğru düzgün yapamıyorlar.

2’nci tavsiye daha trajikomik: Türk makamlarında mülteciler ve ev sahibi topluluklara ilişkin eğitim konusunda veri toplanmalı. Bizde TÜİK var; Avrupa Birliği, burada Tayyip Erdoğan’ı üzecek hiçbir veri paylaşılmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Tavsiyelerinin 3’üncüsü de şu: Projelerin etkisini ölçemedik. Ya, burada nasıl etki ölçülüyor biliyor musun? Ver yetkiyi, gör etkiyi! Ver yetkiyi, gör etkiyi! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın.

İNANAKGÜN ALP (Devamla) – 4’üncü tavsiye de şu Sayın Vekilim: Bu projelerin sürdürülebilirliği güçlenmeli. Ya, ne sürdürülebilirliği, burada tek sürdürülebilir bir şey var da yolsuzluk düzeni, yirmi iki yıldır sürdürülüyor, gidiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Hadi oradan, hadi oradan! Sen kendi belediyelerine bak. Dön de belediyelerine bak.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Şimdi, memleketin hâline bak.

Sayın milletvekilleri, öyle anlaşıyor ki siz sadece bizim bütçeyi değil Avrupa Birliğinin verdiği bütçeyi de kontrol dışı harcıyorsunuz.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Dön de belediyelerine bak. Hadi oradan! Yolsuzluk sizin işiniz!

BAŞKAN – Sayın Alp, Genel Kurula hitap edin lütfen.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) – Allah sonunuzu hayretsin.

Genel kurulu saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Giresun Milletvekili Nazım Elmas’a ait.

Buyurun Sayın Elmas. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM ELMAS (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığının hazırladığı “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” adlı yeni müfredat programının tüm yönleriyle tartışılması ve araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasını öngören grup önerisi

hakkında AK PARTİ Grubumuzun görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında İstanbul'da görev yaptığı okulda saldırıya uğrayan ve vefat eden merhum İbrahim Oktugan'a rahmet diliyor, kederli ailesine ve eğitim camiasına başsağlığı temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli ülkemizde ve dünyada değişen durum ve ihtiyaçlara göre yeniden düzenlenebilecek şekilde esnek bir yapı benimsenerek hazırlanmış, sadece son bir yılın değil on yılın uzun soluklu bir çalışmasının ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Yeni model Millî Eğitim Bakanlığımızın Ortaöğretim Genel Müdürlüğü koordinesinde Temel Eğitim Genel Müdürlüğü ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğü ile 260'ı akademisyen olmak üzere binin üzerinde öğretmen, bakanlık birimleri, üniversitelerimiz, sivil toplum kuruluşları, ilgili bakanlıklar ve kamu kurumlarının kapsamlı çalışması, görüş ve önerileriyle hazırlanmıştır. Müfredat hazırlık sürecinde akademisyen, öğretmen ve diğer eğitim paydaşlarının katılımıyla kamuoyundaki yansımalar üzerinden analizler yapılarak yüzlerce toplantı ve 20 çalıştay düzenlenerek müfredatın hazırlıkları tamamlanmıştır. Tüm bu çalışmalar neticesinde ortaya konan yeni model Bakanlık tarafından 26 Nisan tarihinde internet sitesinde yayınlanarak kamuoyunun görüşüne sunulmuştur.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – On yılda hazırladınız, on günde sonuç istiyorsunuz.

NAZIM ELMAS (Devamla) – İki haftalık görüş belirtme süresi yarın 18.00 itibarıyla sona erecektir. Yeni modelin görüşe sunulduğu iki haftalık süre içerisinde Bakanlığımıza şimdiye kadar 65 binin üzerinde kişi ve kurum görüşünü ulaştırmıştır. Bu rakam yapılan çalışmanın ve izlenen sürecin ne kadar geniş kapsamlı ve profesyonelce hazırlanıp sürdürüldüğünü göz önüne sermektedir. Bu sürecin tamamlanmasının ardından Maarif Modeli, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca son eleştiri, görüş, öneri ve paylaşımlar doğrultusunda tekrar gözden geçirilecek ve son şeklini alacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

NAZIM ELMAS (Devamla) – Yeni müfredat gelecek eğitim-öğretim yılından itibaren okul öncesi, ilkökul 1'inci sınıf, ortaokul 5'inci sınıf ve lise 9'uncu sınıflarda kademeli şekilde uygulanmaya başlanacaktır.

Yeni müfredatla ilk kez yeni bir öğrenci profili tanımlanıyor. “Yetkin ve erdemli birey” sloganıyla kaleme alınan öğretim programları perspektifinde değerler eğitimi sürecinde doğal yolla edinilmesi için adalet, saygı ve sorumluluk üst değerler olarak ele alınmıştır ayrıca duyarlılık, merhamet, estetik, temizlik, sabır, tasarruf, çalışkanlık, mütevazılık, mahremiyet, sağlıklı yaşam, sevgi, dostluk, vatanseverlik, yardımseverlik, dürüstlük, aile bütünlüğü ve özgürlük değerlerinin programlar içerisinde işlenmesiyle içsel ahenge sahip huzurlu insan, huzurlu aile ve toplum, yaşanabilir bir çevre hedeflenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

NAZIM ELMAS (Devamla) – Bitiriyorum efendim. Sadece akademik başarılarla odaklanmanın doğru olmadığı, her bir öğrencinin kendine özgü potansiyeli olduğu tespitine öncelik verilmiş, evrensel bilim kadar millî ve yerli içeriğe de önem verilmiştir. Okul temelli planlamada 10'uncu sınıfın kariyer rehberliğine ayrılması da son derece önemli bir yeniliktir. Öğretim programlarında 10'uncu sınıf düzeyinde okul temelli planlama için ayrılan ders saatleri, zümre öğretmenleri tarafından meslek seçimi ve kariyer planlaması yapılmıştır.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Ne yapılmış? Öğretmenler atanmıyor ya, neyin programı yapıldı, hiçbir şeyin programı yok ya!

NAZIM ELMAS (Devamla) – Burada konuşmacılar tavsiyelerden bahsetti. Tavsiyelerin getirdiği Türkiye'yi biliyoruz. Biz yeni Türkiye'yi, Türkiye Yüzyılı'nı kurmaya çalışıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Bizim çocuklarımız 4 defa müfredat değişikliği yaşadı ya, hâlâ devam ediyor müfredat, müfredat!

ORHAN SÜMER (Adana) – Boş, boş, dersler boş.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Çocukların beynini yıkamaktan bıkmadınız ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – PISA skorlarında memleketi OECD’nin sonu yaptınız ya! Huzurla konuşuyorsun da PISA skorlarında OECD’nin sonuncu ülkesiyiz! Var mı bir yorumunuz buna ilişkin, var mı?

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Koçyiğit.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit’in, son birkaç gündür Sabah gazetesinin özel olarak DEM PARTİ milletvekillerini hedef gösterdiğine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Meclisin ve Genel Kurulun dikkatlerine bir şeyi sunmak istiyorum: Son birkaç gündür Sabah gazetesi özel olarak da milletvekillerimizi hedef gösteriyor. Mersin Milletvekilimiz Perihan Koca, yaşamayan annesiyle beraber İzmir’de özel bir hastaneye gittiği ve orada bir hemşirenin adının Türkçe olması nedeniyle olay çıkardığı üzerinden hedef gösterildi; oysa ki Vekilimizin annesi yaşamıyor. Sonra bu haberi geri çektiler, yeni bir haber girdiler, “iddia” dediler.

Diğeri de, yine, İstanbul Milletvekilimiz Çiçek Otlu, şu anda tutuklu olan kız kardeşi üzerinden hedef gösteriliyor günlerdir. Bu, bazı gazetelerin, çukur medyanın alışkanlığı hâline geldi; algı yaratıp vekillerimizi hedef gösteriyorlar, sonra da işte AKP güdümündeki diğer medya da bu haberlerin üzerine atlıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Buradan tekrar söylemek istiyorum, sizin de bu konuda en azından Divan olarak tutum almanızı beklediğimi de ifade etmek istiyorum.

Böyle mesnetsiz haberlerle milletvekillerimizin hedef gösterilmesini asla kabul etmiyoruz. Yalan yanlış haberler yaparak, algılar oluşturarak, manipölasyonlar yaparak bir odağa hizmet ettikleri, kirli emelleri olduğu çok açık ve net ama biz buradan söyleyelim: Milletvekillerimiz en başta emekçiye saygıyı ilke edinmiş vekillerdir, hiçbir yerde hiçbir emekçiye haksızlık yapmazlar; burada bütün Meclis çalışanları bizim milletvekillerimizin davranışını da tutumunu da bilir.

Diğeri de şu: İnsanların ahlak grevinde olan insanlarla, cezaevinde olanlarla dayanışması suç değildir; bunu bir suç olarak göstermeyi kınıyorum, kabul etmiyorum.

Milletvekillerimiz yalnız değildir, yanlarındayız. Grubumuzu artık hedef almaktan vazgeçsin bu çukur ve çamur medyası. (DEM Parti sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

IV.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de kadın yoksulluğunun araştırılması amacıyla 7/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, öneriyi okutacağım ve oylarınıza sunacağım.

9/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/5/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Grup Başkan Vekili

Öneri:

7 Mayıs 2024 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve arkadaşları tarafından -5314 grup numaralı- Türkiye'de kadın yoksulluğunun araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/5/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PART GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri ve televizyonları başında bizleri izleyen değerli halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Kadın yoksulluğu şu anda toplumumuzdaki en yakıcı sorunlardan biri olarak karşımızda duruyor. Toplumda gelir ve servet eşitsizliği her geçen gün artmakta, buna bağlı olarak toplumsal, ekonomik, çevresel ve politik olarak sürdürülebilirlik tehlikeye girmektedir. Küresel olarak kadın karşıtı söylemler ve politikaların yükselmesi kadının haklarını koruma konusunda da tehditler oluşturmaktadır. Kadına yönelik şiddetin arttığı ve kadın yoksulluğunun günbegün çok yakıcı bir hâl aldığı bir süreçten geçmekteyiz. Bununla ilgili olarak Sosyopolitik Saha Araştırmaları Merkezinin yaptığı bir araştırma var. Son bir yılda en fazla krediyi kadınlar çekmiş, erkekler elden borçlanmayı tercih etmişler yani aslında yasal yükümlülük doğuran borçlanma biçimleri kadın üzerinden, geleneksel borçlanmalar ise erkekler üzerinden gerçekleşiyor. TÜİK yoksulluk endekslerine baktığımız zaman en yoksul kentlerin Kürt kentleri olduğunu görüyoruz ve bunu yine başka şeyler takip ediyor, en mutsuz kentler yine Kürt kentleri. Bu sıralamaya baktığımız zaman en çok işsizlik, en çok yoksulluk, gayrisafi hasıladan en az yararlanma gibi pek çok şey sayabiliriz, saymakla bitmiyor ve hep en başı çekiyoruz.

Önceki dönemde Diyarbakır Sur Meclis üyemizin doküman olarak yazdığı bir kitap var ve belgeselini de çekti. Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki kadınlarla görüşülmüş ve oradaki kadınların verdiği bilgilerden bahsetmek istiyorum birazcık. Özellikle kadınlar sosyal yardımlardan bahsediyorlar ve devletin sosyal yardımlarının neden PTT'de sıraya girerek verildiğini, bunun çok onur kırıcı olduğunu söylüyorlar. “Neden hesaplarımıza yatmıyor?” diyorlar. Veteriner hizmetleri bölümünden mezun, işsiz genç bir kadın yardım başvurusu dahi yapamıyor çünkü başvuru için kira kontratı yok, odunluktan çevrilmiş evi için kontrat yapmamış ev sahibi. Bir de başvuru yapıp alamayanlar var. Eşi siyasi mahpus olduğu için yardım başvurusu kabul edilmeyen bir kadın çocukları küçük olduğu için çalışmadığını söylüyor ve nasıl geçineceğini bilemiyor. Çocuk yaşta evliliğe zorlanan başka bir kadın, altı aylık hamileyken, yine, mevsimlik işçi olarak başka bir şehre gidip çalışmak zorunda kaldığını anlatıyor.

Batıdaki metropollerde de durum farklı değil. Mesela, Elif Çelik'in hikâyesinden bahsetmek istiyorum, Kadın İşçi gazetesine verdiği bir röportaj var, diyor ki: “11 yaşından beri çalışıyorum, emekli oldum, geçinemediğim için hâlâ çalışıyorum; günde on bir saat, tam on bir saat. Çocuklar ayrı, kadınlar ayrı baskı görüyor; her türlü hakaret var kadınlara, taciz var, baskı var. Psikolojik şiddet mi? Sürekli. Mesai de sürekli var, aldığımız para da asgari ücretin bir tık üstünde.” Elif, MHP Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın “Her şeyi devletten beklemeyin, ek iş yapın.” sözlerine çok içerlemiş. Daha sonra internette Sayın Vekille ilgili bir habere denk gelmiş ve diyor ki bu haber: “2018'den bu yana, Ramazan Kaşlı'nın

ortağı olduğu şirket devletten tam 5 milyon liralık ihale almış.” Elif, haklı olarak soruyor, diyor ki: “Bunlar aklımızla mı dalga geçiyorlar, emeğimizle mi, anlamıyorum.”

Şimdi, böyle, ülkeden birkaç tane tablo vermeye çalıştım. Bununla ilgili olarak şunu söylemek istiyorum: Kadın yoksulluğu basit birtakım yöntemlerle giderilemeyecek kadar yapısal bir sorun ve bununla ilgili olarak da özellikle Aile Bakanının öve öve bitiremediği esnek çalışma modeli tam bir kadınları köleleştirme modeli olarak şu anda hayata geçirilmek isteniyor.

Sosyal yardımlara baktığımız zaman, sosyal yardımların yine Aile Bakanlığı, kaymakamlıklar ve belediyeler tarafından kadınların onuru kırılarak çok kötü bir şekilde, ayrımcılık içererek dağıtıldığını görüyoruz. Yani kadınlar ya bu yardımlardan faydalanamıyorlar ya da bu yardımlardan faydalananlar tehdit ediliyor “Eğer bize oy vermezseniz, bakın, keseriz.” diye. Biliyoruz ki oy vermediği için aldığı yardım kesilen engelliler bile var. Bunlar tespit edildiğinde gerçekten yapıyorlar bunu. Burada şunu demek istiyorum: Sosyal devlet anlayışı ölmüş durumda ve ülke tam bir sosyal yardım bataklığına döndürülmüş durumda iktidar tarafından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET KAYA (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

ADALET KAYA (Devamla) – Dolayısıyla kadın yoksulluğu gibi gerçekten yapısal bir sorunu burada oluşturacağımız araştırma komisyonuyla çözmek zorundayız. Önerdiğimiz araştırma komisyonunun kadınların omuzlarından ev içi emek, ev içi bakım emeği yükünü almasına çözüm üretmesi gerekiyor; eş değer işe eşit ücret konusunda çalışmalar yürütmesi gerekiyor; eğitim, sağlık, barınma gibi temel hizmetlerin yoksulluk bariyerine takılan kadınlar tarafından da alınmasını sağlamaya çalışması gerekiyor. Yani sorunlar bir değil gerçekten onlarca dolayısıyla kadının aileye hapsedilmediği, kadına yönelik ekonomik şiddetin olmadığı bir toplum için bu araştırma komisyonunun kurulması şart ve bütün milletvekillerinden önerimize destek bekliyoruz.

Çok teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Hamşioğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emekli maaşının 10 bin TL, asgari ücretin 17.002 TL ve fakat açlık sınırının 17.725 TL olduğu; öğretmen maaşının yoksulluk sınırının çok çok altında, açlık sınırına daha yakın olduğu; yeni doktor maaşının yoksulluk sınırında olduğu; polis maaşının yoksulluk sınırının altında olduğu; işçi maaşının açlık sınırının altında olduğu; sözleşmeli asker maaşının yoksulluk sınırının altında olduğu; öğretim görevlisi maaşının yoksulluk sınırının altında olduğu; hemşire maaşının, kamuda avukat maaşının, teknisyen maaşının, vaiz maaşının, mühendis maaşının cinsiyet fark etmeksizin yoksulluk sınırının altında olduğu bir ülkede yani milyonlarca insanın resmî olarak aç olduğu bir ülkede, nüfusun kahir ekseriyetinin yoksul olduğu bir ülkede, geneli şamil bu sefaletin pençesinde kadına dair yoksunluk ve yoksullukları konuşabilmenin maalesef lüks hâline geldiğini görüyor, esef duyuyorum. Zira, tencereyi kaynatamayan kadın, doyuramadığı çocuğunun iltisatını göğsünde dindirmek durumunda kalan kadın, zaruri hijyen ürünlerine erişemediği için türlü hastalık riskiyle karşı karşıya olan kadın, bir lokma ekmeğin faturasını bazen zorla bedeniyle ödemeye zorlanan kadın, yoksulluğa bağlı sosyal cinnetin faturasını bazen dayak bazen de canıyla ödemek zorunda kalan kadın; yokluktan intihar ederken bile son nefesinde yan odada bıraktığı çocuğunun üşümesini diye fön makinesiyle ısınmasını bile hesap etmek durumunda, bu yükümlülüğü son nefesinde bile hâlâ hissetmek durumunda olan kadın; yoksulluk genel olsa da yoksulluğun acısını özel olarak en derinden yaşayan kadın.

Bu sefil hâl, ülkenin rutinine döndürülmemiş olsa -bu arada, bunun normalleşmesine izin vermeyeceğiz asla- istihdam üzerinden kadının iş gücüne katılımını uzun uzun konuşabilirdik aslında burada ama Türkiye artık “çalışan yoksullar”, hatta “çalışan açlar” ülkesi, istihdamın bu anlamda ayırt edici bir özelliği kalmadı. Kadının yoksulluğunu eğitime erişimde, fırsat eşitliği üzerinden inceleyebildik ama yazık ki eğitimde fırsat eşitliğini sağlayabilmiş dahi olsak Türkiye artık atanmayan

üniversite mezunu “ev işsizleri” ülkesi. Bölgesel farklar üzerinden, feodalite üzerinden, “töre” denen ama aslında Türk töresiyle zerre ilgisi olmayan cehalet üzerinden inceleyebildik ama Edirne’deki kadın ile Kars’takinin, Trabzon’daki ile Urfa’dakinin, Konya’daki ile Muğla’dakinin gözyaşı aynı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Hamşioğlu.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Dünyadan çeyrek asır sonra bile olsa biraz aslında felsefe yapabilir, yoksulluğun kadınlaşmasını konuşabiliriz ama şu hâlde meleklerin cinsiyetini tartışan Bizanslılardan hâllice oluruz herhâlde. Aylar önce bu kürsüye kadına dair konuşmak üzere ilk çıktığımda Tomris’ten, Raziye Begüm’den, Türk tarihinden örnekler verip aslında bizim genetik kodlarımızın itilmeye, kakılmaya, horlanmaya müsait olmadığını hatırlatmıştım. Kadını ikinci sınıf gören kültür bizim değildir; kadını döven, kadına söven kültür bizim değildir; kadını eve kapatan, baskılayan kültür bizim değildir, ne engizisyon ne de Cahiliye bizim değildir. Dolayısıyla derin yoksulluğu yenmek, evet, bir ekonomik mücadele gerektirir ancak kadın yoksulluğunu yenmek kültürel dönüşümün bertarafını sağlayacak bir sosyolojik mücadeleyle mümkündür. Türk kültürünün egemen olduğu bir sosyolojide eşit işe eşit ücret mücadelesi vermek zorunda kalmaz hiçbir kadın. Çünkü o kültürde kadın kaşık düşmanı sayılmaz, veren eldir, avuç açan el değildir.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün’e aittir.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ’nin kadın yoksulluğunu araştırma önergesi hakkında Gelecek-Saadet Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kadın yoksulluğu, ekonomik şartların kötüleşmesinden daha derin etkilenmelerinden dolayı 1995 Dünya Kadın Konferansı’nda “yoksulluğun kadınlaşması” olarak literatüre geçti. Peki, bu literatür ülkemizde artık çocukların sorumluluğunun büyük oranda annelerin sırtında kalması, boşanmaların artması ve güvencesiz çalışmanın kadınlar aleyhine her gün daha da arttığı ülkemizde derin bir şekilde araştırmalara konu edildi. Kadınların yoksulluk içinde yaşama riski erkeklere göre yüzde 35 daha fazla olduğu için bu konu araştırılmaya, çözüme kavuşturulmaya muhtaçtır. Resmî veriler kadınların iş gücüne katılım oranının yüzde 36’da olduğunu gösteriyor, gayriresmî çalışmanın kadınlar arasında çok daha yaygın olduğunu biliyoruz. Aynı iş için kadınların erkeklerden yüzde 24 daha az kazandığını biliyoruz, evde yaşlı, çocuk bakım hizmetlerini, temizlik işlerini, tarım tekstil gibi sektörlerdeki faaliyetlerde kadınların sigortasız olarak çalışma durumlarının yüksekliğini biliyoruz ve bunların güvencesizliğe, sömürüye mahkûm olarak kırılabilirliklerini daha da artırdığını biliyoruz. Bakım hizmetlerinde kadının ev içi emeğinin de görmezden gelindiğini ve bu güvencesizliğin ev hanımı olan kadınları da etkilediğini gözlerden kaçırmayalım ve biz diyoruz ki: Annelik hakkı dolayısıyla kadınların ekonomik güvencelerinin geliştirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Değerli milletvekilleri, seçimlerde alınan sonuçlarda en belirgin tepkilerden biri şüphesiz yoksulluk sarmalındaki kadınlardan gelmiştir. O kadınlar 3 lira daha ucuza domates alabilmek için pazarı 3 kez dolaşan kadınlardır, o kadınlar “Ben yemesem de olur, çocuğum gıdasız kalmasın.” diyerek parmak ölçüsü kadar peynir alan kadınlardır, o kadınlar ikramlık çıkaramadığı için misafirine mahcup olan kadınlardır. Bunlar ekranların değil Denizli pazarındaki kadınların gerçekleridir ve o kadınlar tarihin her döneminde cevaplarını cesurca veren kadınlardır.

Sözlerimi yöneticilerin zaman zaman ilham aldıklarını ifade ettikleri Hazreti Ömer’in bir kadının yoksulluğuna tanık olduğu hikâyesiyle tamamlamak istiyorum. Hazreti Ömer Halifeliği döneminde tebdilikiyafetle halkın arasında gezinir, geçimini, huzurunu anlamak için dolaşır ve bu dolaşmalarından bir tanesinde tenceresinde çocuklarını avutmak için taş kaynatan annenin durumunu

görünce “Neden haber vermedin bize?” diye sorar. Annenin, kadının cevabı ibretliktir: “Benim mi haber vermem gerekiyor, hâlimizden haberin olmayacaktı da neden Halife oldun?” der.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ün.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Evet, biz siyasilere için, yöneticiler için o yoksul kadının Hazreti Ömer’e söylediği söz, sorumluluğumuzun derinliğini yüzümüze vurmaktadır. Kadınların hâlimden anlamak için kadınlardan haber bekleyenlerin kadınların yüzüne bakmaya hakları yoktur. (Saadet, CHP ve DEM Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez’e aittir.

Buyurun Sayın Suiçmez. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; kadın yoksulluğuna ilişkin sorunlara 1995 yılı öncesinde dikkat çekilmiş olsa da “yoksulluğun kadınlaşması” kavramı çerçevesinde somut stratejilerin sunulması 1995 yılındaki 4’üncü Kadın Konferansı’nda mümkün olmuştur. İyi bir yaşam standardı, yeterli beslenme, sağlık ve eğitim hizmetleri, insana yakışır iş, felaketlere karşı korunma sadece kalkınma hedefi değil, aynı zamanda insan hakkıdır. Bu nedenle yoksulluk üzerine yapılan araştırmalarda ve yoksullukla mücadele politikalarında insan hakları yaklaşımının benimsenmesi zorunludur. Geleneksel yoksulluk göstergelerinde yoksulluk parasal bir ölçüyken, yoksulluk sınırı altındaki hanelerde kadın sayısının erkeklerden daha yüksek olması ve kadınların yoksulluğu erkeklerle kıyasla daha derin yaşaması yoksulluğun cinsiyetçi yapısını ortaya çıkarmış, yoksulluğun toplumsal cinsiyet yaklaşımı gelir temelli yaklaşımından çok daha geniş bir yoksulluk tanımlaması getirmiştir. Birleşmiş Milletler kadınların erkeklerle kıyasla yoksulluk oranlarının daha yüksek olması ve kadınların yoksulluğunun erkeklerden daha şiddetli olduğu gerçeğini “yoksulluğun kadınlaşması” kavramıyla tanımlamıştır. Yoksulluk ölçümünde “gelir yoksulluğu” kavramından “insani yoksulluk” kavramına, oradan da “kadın yoksulluğu” kavramına gelinmiştir. “Yoksulluğun kadınlaşması” kavramı toplumsal eşitsizliklere çok boyutlu yönleriyle vurgu yapmakta, sosyal ve ekonomik kaynaklara erişimdeki eşitsizlikleri özgürlükler ve bağımsızlıklarla ilgili toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikleri ve fertlerin kendi yaşamını etkileyen, kendi kendilerine karar verebilme gücünü de “yoksulluk” kavramına eklemiş bulunmaktadır. Cinsiyet temelli eşitsizlikler ve ayrımcılıklar kadın yoksulluğunun temelinde yer alan yapısal sorunlardır. Genç kadın işsizliği, kadın işsizlik oranlarının yüksekliği, sosyal güvenceden yoksun çalışan milyonlarca kadının varlığı, ev içi bakım ve bakım hizmetlerinin görünmezliği kadın yoksulluğunun kapsamını ve ciddiyetini ortaya koymaktadır.

Ülkemizde kadınların yoksulluk riskiyle karşı karşıya kalmasının nedenlerinden bazıları şunlardır: Aile temelli bakım, cinsiyet eşitsizliği, iş gücüne düşük katılım, kayıt dışı istihdam, adaletsiz ücret politikaları, bakım yükü, ayrımcılık ve eğitim eksikliğidir. Kadın yoksulluğu yalnızca gelir ve işsizlikle sınırlı olmayıp sağlık, eğitim ve adalet erişim gibi yaşam koşullarıyla da doğru orantılıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Suiçmez.

SİBEL SUIÇMEZ (Devamla) – Kadın yoksullaştıkça eğitime, sağlığa ve adalet erişimi de azalmaktadır. Kadın yoksulluğu politik bir tercihtir. Bir ülkenin eğitim, sağlık, adalet, sosyal hizmetler, sosyal güvenlik ve kadın politikalarına baktığımızda o ülkenin demokratik olup olmadığını anlamamız mümkündür. İktidarın uyguladığı kadını evin içine mahkûm edecek, eğitimden yoksun bırakacak politikalar kadın yoksulluğunu artırmaktadır. Ayrıca, bu Millî Eğitim Bakanı ve Diyanet İşleri Başkanı görevden alınmadıkça bu iktidarın kadın yoksulluğunu azaltacak, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlayacak politika izlemesi de mümkün değildir. Demokrasi, kadın yoksulluğunu ortadan kaldıracak politikaların uygulanmasıyla, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasıyla mümkündür. Bu nedenle kadının yoksulluğunun ortadan kaldırılması ülkemiz ve demokrasimiz için çok önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

SİBEL SUİÇMEZ (Devamla) – Sonuç olarak kadın yoksulluğunun araştırılması ve buna karşı politikalar geliştirilmesi toplumun geleceği açısından kritik bir adımdır. Bu nedenle, tüm siyasi partileri bu önerge lehinde oy vermeye davet ediyorum. İstanbul Sözleşmesi’ni hukuksuz bir şekilde çeken iktidar vekillerinden bunu beklemem hayal midir? (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan’a aittir.

Buyurun Sayın Ayan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİLHAN AYAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEM PARTİ grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

İstihdama katılan kadınların gerek toplum gerekse aile içindeki statüleri artacak, karar alma süreçlerinde kadınlar daha etkin katkı sağlayacaklar. Bunun sonucunda kadınların kendine güvenen bireylerden oluşacak gelecek nesillerin yetişmesinde önemli roller oynayacağına inanıyoruz. “Güçlü kadın, güçlü Türkiye” esasıyla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde 2002 yılından bu yana ülkemizde kadınların siyasi, ekonomik ve sosyal hayata katılımını desteklemek için önemli düzenlemeler hayata geçirildi. Bu çerçevede, siyasete daha fazla kadın eli değmesi teşvik edilirken kadınların siyasete katılımında dikkat çekici artışlar yaşandı. Kadın milletvekillerinin oranı 23’üncü Dönemde yüzde 9’ken, 28’inci Dönemde yüzde 20’lere ulaştı; tabii, bu bizim için yeterli değil. Kadınlarımızın eğitim düzeyi arttıkça iş gücüne katılım oranında da artış görülmüştür; “Haydi Kızlar Okula!” “Baba Beni Okula Gönder” “Kardelenler” “Ana-Kız Okuldayız” gibi pek çok kampanyayla kadınların eğitiminde yanında olmaya çalıştık. Kadınlarımızın çalışma hayatıyla bağlarının güçlendirilmesi amacıyla iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması noktasında İş Kanunu’nda, Devlet Memurları Kanunu’nda ve ilgili diğer mevzuatta çok önemli düzenlemeler yapıldı. Çalışan annelere kolaylıklar sağlanıp doğum ve süt izni süreleri uzatıldı. Esnek çalışma modelleriyle kadınlarımızın toplumsal hayatın içindeki yeri güçlendirildi. Bütün bu çalışmaların kurumsallaşması, kadın haklarının korunması ve geliştirilmesi amacıyla 2009 yılında Meclis çatısı altında Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu (KEFEK) kuruldu. 2002 yılında kadınlarımızın iş gücüne katılma oranı yüzde 27’yken, 2018 yılında yüzde 34’e yükseldi. Kadın istihdamını artırmak için çalışmalarımız hızla devam ediyor. Bu doğrultuda, Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi’nin himayelerinde, Çalışma Bakanlığımızın öncülüğünde, diğer bakanlarımızın da katkılarıyla İş Pozitif projesi hayata geçirildi. Proje kapsamında şubat ayından bu yana 218.534 kadın istihdam edildi. Tüm bu hususlarla kadınlarımızı ekonomik ve sosyal yaşamın içinde desteklemek amaçlanmıştır. Hedeflerimiz doğrultusunda çalışmalarımıza devam edecek, Türkiye Yüzyılı’nda kadınlarımızı güçlendirmek için var gücümüzle çalışacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

NİLHAN AYAN (Devamla) – Bu vesileyle, cennetin annelerin ayaklarının altında olduğuna inanan bizler, anne hürmetini cennetin kapısını aralayacak anahtar olarak gören bir medeniyetin evlatlarıyız. Anne olsun olmasın bütün kadınlarımızın Anneler Günü’nü kutluyorum buradan. Gazze’de direnen tüm annelere selam ve saygılarımı gönderiyorum. “Tur Dağı’nı yaşı ki bilesin nerede Kudüs/Buz tutar, gözün görmez olur/Gel anne ol/Çünkü anne bir çocuktan bir Kudüs yapar.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, öneriyi okutup oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Aylin Yaman ve arkadaşları tarafından, tıkanan sağlık sistemi ve çözüm önerilerinin araştırılması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 9 Mayıs 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

9/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 9/5/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Aylin Yaman ve arkadaşları tarafından, tıkanan sağlık sistemi ve çözüm önerilerinin araştırılması amacıyla 9/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (579 sıra no.lu) Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 9/5/2024 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere söz talebi Ankara Milletvekili Aylin Yaman'a aittir.

Buyurun Sayın Yaman. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYLİN YAMAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir sağlık yöneticisi olarak son yirmi yılımı doğru ve kaliteli sağlık sisteminin kurgulanmasına adanmışım. Peki, sağlık sisteminin kaliteli olması ne demek? Herkes tarafından ulaşılabilir olması demek, hasta ve aynı zamanda sağlık çalışanı odaklı olması demek; herkes için eşit, mutlaka fiziki ve işlevsel olarak güvenli ortamlarda yetkin, liyakat sahibi insan kaynağıyla sunulması demek; tüm kaynakların verimli kullanılması demek; yaptığımız her işin kanıta dayalı, uluslararası standartlarda olması demek. Bu tanımları yaptıktan sonra söyleyebilirim ki, maalesef Türkiye'de sunulan sağlık hizmeti bölgesel farklılıkları olan, ekonomik alım gücüne dayalı, şiddetin gölgesinde, hasta güvenliğinden uzak ve sadece sağlık çalışanının omuzlarında yürümektedir. Bu omuzlara her geçen gün biraz daha yük bindirilmekte, az insanla çok iş yapabilmeyi marifet sanan bir zihniyetle, insan kaynağını maliyet kalemi olarak gören bir yaklaşımla sürdürülmektedir. Sağlıkta Dönüşüm Programı sonucu sevk sisteminin ortadan kaldırılması, kontrolsüzce hasta trafiğinin oluşması ve koruyucu hekimlik yerine tedavi edici hekimliğe yatırım yapılması hastalık yükünü artırmış, yıllar içinde hekime müracaat sayısı yılda 10 keze kadar tırmanmıştır. Bu hasta ve hastalık yükü polikliniklerde yığılmaya, randevu sisteminin kilitlenmesine ve hastanın çareyi acil servislerde aramasına neden olmuş, bu ortam ise şiddetin tırmanmasına yol açmıştır. Bunun üzerine, bugün, Sayın Bakan farklı iddia etse de tüm bilimsel yayınların en az yirmi dakika ayrılmasını önerdiği muayene süreleri -yanımda bir tane bilimsel makale var bununla ilgili- beş dakikalara kadar indirilmiş, son günlerde iki üç dakikaya indirilerek nabız yoklama girişimleri başlatılmıştır. Nasıl olsa her yükü kaldıran hekimler, hemşireler ve tüm sağlık çalışanları yavaş yavaş yeni uygulamalara hazırlanmaktadır. Sayın Koca'nın başlattığı onaylı randevu dönemi günümüzde listelerin yarısının randevusuz hastalarla oluştuğu düşünülecek olursa çözüm üretmeyecektir. Randevuyu onayladığını iddia eden hasta ile hekimi karşı karşıya getirecek, yine acillere yığılm olacak, yine şiddeti tırmandıracaktır. Şimdiden uyaralım, bu uygulama tıkanan sağlık hizmetleri için bir çözüm değil yeni bir problem alanı yaratacaktır. Randevu saatlerinin 7/24 esasına dayalı planlanması her ne kadar yalanlansa da kararı hastane yönetimine bırakmak kâr amacı güden sistemlerde otomatik olarak uygulamaya almak demektir. Bu sistem hastanın mesai dışında aciliyet olmadan gelmeye alışkanlığını ve acil elektif vaka ayrımını tamamen bozacaktır. İlk yapılması gereken, sistem değişikliğiyle birinci

basamağın kamucu bir zihniyetle güçlendirilmesidir. Grup elemanları dâhil olmak üzere tüm ekibin kamu kadrolarında olacağı, hizmetin kamuya ait binalarda sürdürüleceği, bilimsel sevk kriterlerinin konulacağı bir sistem derhâl hayata geçirilmelidir.

Muayene süreleri, tam tersine, uzatılmalıdır; uzayan muayene süreleri hekim-hasta güvenini artıracak, hekimin tükenmesinin önüne geçecek, çare bulamayan hastanın sürekli sağlık kurumuna ve acillere başvurmasının önüne geçecektir. Bakanın bahsettiği dört yıl sonra uzman hekim sayısının 2 katına çıkarılması mezuniyet öncesi ve sonrası tıp eğitiminin standart olmadığı ülkemizde bir meziyet değildir asla. Sorun bir sistem sorunudur; 81 milyon gelmeyen randevu, çözümü acil servislerde arayan hastalar nedeniyledir. Üstelik sadece hekim sayısını artırmak yeterli değildir, sağlık bir ekip işidir ve ekibin tüm üyelerini aynı oranda artırmaz iseniz kaos devam edecektir.

Yerli üretime ağırlık vereceğini söyleyen Sayın Bakan, 2028 yılında aşıların ve ilaçların neredeyse tamamının yerli üretimde olacağını belirtmiştir bugün. Peki, o zaman soruyoruz: 2028'e kadarki plan nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Yaman.

AYLİN YAMAN (Devamla) – Yerli üretime geçene kadar hastaların mağduriyeti mi izlenecektir? Vadedilen ama yapılmayan HPV aşıları, dünyada pek çok ülkede kullanıma giren rota, zona, menenjit aşıları bizde nasıl uygulanacaktır? Yerli Covid aşımız Turkovac ne durumdadır? Diyabet sensörleri yerli üretime geçene kadar vadedilmiş olmasına rağmen sistemdekiler neden kullanıma alınmamaktadır? Ayrıca, Sayın Bakan özele kayışın azaldığını belirtmiş olmakla birlikte, Türkiye Sigorta Birliği verilerine göre 2019-2023 yılları arasında tam 8 kat sağlık branşı prim üretim artışı gerçekleşmiştir, 2023 yılında tamamlayıcı sağlık sigorta prim üretimi yüzde 190 artmıştır. Kısacası, tükenen sağlık çalışanı kadar artık hastalarımız da maddi ve manevi tükenmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Saadet Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e aittir.

Buyurun Sayın Şahin.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. CHP Grubunun önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Doktorlarımızla ilgili, hastanelerin çalışma prensipleriyle ilgili bir önerge. 7/24 poliklinik çalışma prensibinden bahsediliyor, bu prensibin uygulanabilmesi için altyapısında aksama olmayacak şekilde planlanması gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Öncelikle, hastanenin gece gündüz, yirmi dört saat çalışma esasından bahsediliyor; buna hastanenin laboratuvarlarıyla, bütün bölümleriyle birlikte hazır olması gerektiği, nöbette olan doktorlarımızın bir gün sonra dinlendiğini düşündüğümüzde daha fazla personele ihtiyaç olduğu, dolayısıyla böyle bir sistemin sağlıklı çalışabilmesi için eksiksiz altyapının tamamlanması gerektiğinin altını çizmek istiyoruz. Muayene randevu sistemindeki aksamaya çözümler arıyoruz, yeter ki bu sorun çözülsün her türlü desteğe hazırız ancak mevcut bakış açısıyla bu sorun çözülmez, sağlıkta kalite sorunuyla karşı karşıya kalırsanız değerli milletvekilleri. Hastaya randevu almaya odaklanıp sağlıkta kalitenin azalması sorunuна sebep olmamak lazım. Randevu sistemi gerçekçi bir şekilde çözülmelidir. Mesele üç hastaya bakmak değil, üç hastayı tedavi etmek olmalıdır.

Muayene süreleri kısaltılıyor; doktorlar iki dakikada, üç beş dakikada bir muayene yapmak zorunda kalıyor. Bununla ilgili doktorlardan şikâyet gelince hastaneler bunu kaldırıp aynı saate birden fazla randevu verme yoluna gidebiliyor, dolayısıyla hastalar mağdur olabiliyor. Hasta geliyor, “Neyin var?” “Gözüm kızardı.” Sadece reçete yazmaya zaman kalıyor. Değerli milletvekilleri, buna can dayanmaz, bu sorun çözülmek zorundadır. Bunun yanında, muayeneden umduğunu bulamayan hasta bu sefer başka hastaneden, başka doktordan randevu alıyor, dolayısıyla bu da sistemi ayrıca tıkıyor.

Şimdi, randevu sistemiyle ilgili uygulamadaki iki önemli soruna dikkat çekmek istiyorum. Leyla Hanım, siz de değerli bir hekim arkadaşımızsınız, not alınmasını özellikle rica ediyorum. Kronik hastaların takibi açısından, devam eden hasta randevularının mevcudiyeti çok önemli. Takipte olan

hastaya doktor kendi kendisi sistemden, doğrudan randevu verebiliyordu ama sistemde bu bölüm şu an için kapatıldı, hastaların bu konuda sistemden ayrıca tekrar randevu alması gerekiyor. Kendi doktorundan randevu alamayan başka doktordan randevu alması gerekiyor ya da randevularda gecikmeler oluyor. Oysa hastayı kendi doktorunun takip etmesi önemlidir. Bu durumda da açık bir hasta mağduriyeti oluşmaktadır.

Uygulamadaki bir diğer sorun, yeni sistemde hastaların sonuç göstermesi de randevu sistemine tabi tutuldu. Daha önce doktorlar kendilerinin oluşturduğu özel alanlarda sonuçlara bakabiliyordu; bu da uygulamada önemli bir şeydi, faydalı bir şeydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Şahin.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Hastanın sonuçlarını göstermesi için randevu alma şartının kaldırılması gerekiyor, doktorlarımıza özel zamanlar oluşturabileceği bir sistemin oluşturulması gerekiyor. Devam eden, kronik hastalar için ve hastaların sonuçlarını göstermesi için doktorların özel zamanlar oluşturacağı bir çalışma prensibi kurgulanmalıdır; sistem bu açıdan revize edilmelidir. Aksi hâlde, hasta özel hastanelere mecbur bırakılıyor, bu durumda da parası olan gidiyor, parası olmayan gidemiyor değerli milletvekilleri; buna gönlümüz razı değildir.

Bütün bu sebeplerle sistemin tıkandığının ve sistemin her anlamda revize edilmesi gerektiğinin altını çiziyoruz. Dolayısıyla bu tikanıklıktan dolayı doktorlarımız istifa edip yurt dışına gidebiliyor, istifa edip özel hastanelere gidebiliyor, olan gariban vatandaşa oluyor değerli milletvekilleri. Doktorlar ile hastalarımızı karşı karşıya getirmeyelim, bu sistemi her anlamda gerçekçi bir şekilde revize edelim diyorum.

Son olarak da özel sektörde eşi çalışan doktorlarımızın mecburi hizmet şartı kaldırılmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi Aksaray Milletvekili Turan Yaldir’a aittir.

Buyurun Sayın Yaldir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURAN YALDIR (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

2003 yılında iktidar partisi tarafından başlatılan Sağlıkta Dönüşüm Programı maalesef iflas etmiştir. Malumunuz, sağlık sistemi ülkemizde yıllardır can çekiyor. Görevi vatandaşlara sağlık hizmeti vermek olan hastaneler bu görevi yerine getiremez hâle gelmiş durumdadır. Geçmişte sağlık alanını kapsayan tüm meslekler en saygın meslekler arasında iken bugün, tıkanan sağlık sistemi yüzünden sağlık çalışanları hastalarıyla karşı karşıya gelmekte ve sağlıkta şiddet her geçen gün tırmanmaya devam etmektedir. Bu sağlıkta şiddetin sorumlularından biri de randevu sistemini dahi bir türlü düzene koyamayan Bakanlığın bizzat kendisi değil midir? İktidar “Sağlıkta çağ atlıyoruz.” diye övünüyordu, nasıl bir çağ atlayış ki anlamak mümkün değil. Mevcut durumdan hekimler de memnun değil, hastalar da.

Bugünkü işlemeyen sağlık sisteminde, polikliniklerde çalışan hekimlerimiz hekim eksikliğinden dolayı makine gibi hasta bakmak zorunda kalıyor. Gelişmiş ülkelerde muayene süreleri ortalama yirmi dakikada 1 hasta iken sağlıkta çağ atlayan ülkemizde doktorlarımız her beş dakikada 1 hasta bakmak zorunda kalıyor, hâliyle muayene kalitesi de dünya standartlarının altına düşüyor. Ülkemizdeki sağlık sistemi o kadar çökmüş durumda ki Sağlık Bakanlığı panik içerisinde çözüm yolları arıyor ancak buldukları çözümler daha da büyük sorunlara sebep oluyor. Koca koca hastaneler yaptınız, içinde işleyen bir sistem de bir düzen de maalesef yok. Bazı hastanelerde bir yılı aşan sürelerle randevu veriliyor. Aylar sonrasına alabildiği ameliyat randevusuna gidmeden vefat eden hastaların haberlerini üzülerken izliyoruz. Hamile bir vatandaşımızın karnındaki bebeğinin kontrolü için doğum sonrasına ultrason randevusu verildiği bilgisini hayretler içerisinde dinliyoruz. Sağlık Bakanlığının bu randevu krizini doktorlara 7/24 mesai uygulamasıyla çözmeye çalışması daha büyük krizlere sebep olacaktır. Sağlık Bakanlığı aile hekimliği sistemini güçlendirip sevk sistemini işlevsel hâle getirerek hastanelerdeki hasta yükünü hafifletip vatandaşlarımıza daha iyi sağlık hizmeti sunmalıdır.

Teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneri üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'ya aittir.

Buyurun Sayın Konukçu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2003 yılından bu yana uygulanan Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın maalesef acı sonuçlarını vatandaşlarımız yaşıyorlar.

Şimdi, bakın, muayene süreleri neredeyse iki üç dakikaya kadar düşürülmüş durumda ve Sağlıkta Dönüşüm Programı ve bu programa yön çizen kâr ve rant amaçlı özelleştirmeci, halkın geniş kesimlerinin çıkarlarını değil de sermayenin ihtiyaçlarını önceleyen bu program aslında hem ülkemizde hem benzer uygulamaları yapan bütün dünya ülkelerinde çökmüş durumda. Bu Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın uygulamalarından en yakınıni şehir hastanelerinde karşımızda görüyoruz, “kazan-kazan” mantığıyla hayata geçirilen şehir hastanelerinde kendisi dışında tüm devlet hastanelerini ya tasfiye ediyor ya da işlevsiz hâle getiriyor. Ve bu Sağlıkta Dönüşüm Programı yüzünden örneğin emeklilerimiz yani 10 bin lira maaşa mahkûm edilen emekliler şu an katkı payı tutarlarını ödeyemez duruma gelmiş durumda. Bunların çok dikkatli bir şekilde ele alınması gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi, bakın, hekime ve sağlık birimine başvuru oranında biz Avrupa'da 1'inciyiz, acile başvuru oranında da dünya 1'incisiyiz yani hekime ve sağlık birimlerine başvuru oranı her geçen gün artmakta. Peki, bu neden oluyor? Çünkü bizde önleyici sağlık hizmetleri, önleyici sağlık tedbirleri alınmıyor, hasta olsun da o hastaların üzerinden kâr elde eden şirketler, özel hastaneler daha da fazla kâr elde etsin diye özelleştirmeci mantığın sonuçlarıyla karşı karşıyayız.

Peki, biz nasıl bir sağlık hizmeti öngörüyoruz? Sağlık toplumsal bir olgudur. Toplumun en geniş kesimlerinin sağlığı ve ihtiyaçları merkeze alınmalıdır. Koruyucu sağlık sistemi öncelenmelidir. Bunun için birinci basamak sağlık hizmetleri hayati önemdedir ancak biz bakıyoruz ki iktidarlar birinci basamağa yönelik bütün eleştirilere rağmen bunu görmezden geliyorlar ve birinci basamak sağlık hizmetleri çalışmamız duruma getirilmiş durumda. Sağlık hizmetlerinin genel bütçeden karşılanması gerekir, sağlıktan tasarruf yapılamaz. Sağlık bir kamu hizmetidir. Kamu hizmeti kadrolu çalışanlar eliyle yürütülür. Kamu hizmetlerinin nitelikliliği ve sürekliliği bir zorunluluktur ancak geçen süre zarfında güvencesizlik temel çalışma rejimi hâline dönüştürülmüştür. Güvencesizlik durumu emekçileri sağlıksız koşullarda, daha fazla sürelerde, daha ucuza çalışmaya zorlamıştır.

Ben konuşmamın bu bölümünde özellikle şuna değinmek istiyorum: Biz aslında sağlıktaki sorunları daha çok konuşmak isterdik ancak bizim milletvekillerimiz, özellikle kadın milletvekillerimiz son zamanlarda hedef tahtasına oturtulmuş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) – Bir sağlık kuruluşundaki hemşirenin ismi eski Türkçe diye -önce Burcugül Çubuk Vekilimizin adı geçti, daha sonra Perihan Koca Vekilimizin adı geçti- hakarete maruz kaldığı iddia edildi. “Annesini hastaneye götüren” dendi, Perihan Koca Vekilimizin annesi sekiz yıl önce hayatını kaybetti. Sabah gibi, Yeni Akit gibi, bu çukur, yandaş medya bu kadar hadsiz, vicdansız ve ahlaksızca saldırılarda bulunuyor. Ancak şu hiç unutulmasın: Aynı zamanda Çiçek Otlı Vekilimiz de tutuklanan kardeşi üzerinden hedef gösterildi. Ne hikmetse grubumuzdaki Türk olan kadın vekiller hedef gösteriliyor sürekli ancak bu saldırılar ne bizim Türk ve Kürt halklarının kardeşliği mücadelesini ne de kadınların dayanışması ve özgürlüğü mücadelesini engelleyebilir; her alanda dayanışmamızı ve mücadelemizi yükselteceğimizi buradan tekrar ifade etmek istiyorum.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan'a aittir.

Buyurun Sayın Arslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; CHP Grubumuz, pilot alanlarda uygulamaya alınan ve genişletilmesi planlanan 7/24

poliklinik çalışma prensibinin ve kısaltılması planlanan muayene sürelerinin sağlık sistemi üzerinde yaratacağı olumsuz etkilerin araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılması konusunda başvuruda bulunmuştur ancak böyle bir pilot çalışma alanının olmadığını, poliklinik muayene sürelerinin kısaltılması hedefinin ve böyle bir planlamanın söz konusu dahi olmadığını üzülerek bildirmek istiyorum. CHP Grubunun kastettiği ve hatta, maalesef, bu algı ve iddiaların yoğunlaşması karşısında Ankara Bilkent Şehir Hastanesinin 7 Mayıs 2024 tarihinde basın açıklaması yapmak zorunda kaldığı, yalanlamak zorunda kaldığı bir olaydır. Gelin, bu işin doğrusunu araştıralım; gelin, bu konularda karar almadan önce irtibata geçelim, irtibatlı olalım. Kast edilen...

YUNUS EMRE (İstanbul) – İşte araştıralım, komisyon kuralım.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Hangi doktor muayene ediyor, hangi doktor muayene ediyor?

HASAN ARSLAN (Devamla) – Anlatacağım dinlerseniz.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Araştırılabilir araştırma komisyonu kurup.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – Araştırmada öyle olmuyor, anlatıyorsunuz.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Böyle bir pilot uygulama yok değerli arkadaşlar.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Bununla ilgili yapılmış toplantılar var.

(Gürültüler)

HASAN ARSLAN (Devamla) – İsterseniz, dinlerseniz anlatacağım.

Kast edilen Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği'nde ve Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ'de bahsedilen branş nöbeti hususudur. Branş nöbeti acil servisi kurulu bulunduğu sağlık tesisinde aynı uzmanlık dalından 6 ve üzeri sayıda uzman tabibin görev yaptığı branşlarda 24 saat kesintisiz hizmet esasına dayalı her bir uzmanlık dalı için düzenlenen bir nöbet tûrûdür; bu yıllarca böyledir. Acil servise başvuran acil hastalara kolay müdahaleyi sağlayan bu yöntem aynı zamanda yeşil alan hastalarına da hizmet verme esasına dayanmaktadır. Özellikle kapasitesi büyük hastanelerimizde düzenlenen bu branş nöbetindeki uzman doktorlarımız ihtiyacı karşılamak ve acil servise destek olmak açısından branşlarını ilgilendiren yeşil alan hastalarına da hizmet verebilmektedirler. Yani algıda ya da öneride bahsedildiği gibi hekimlere ve sağlık çalışanlarına yönelik yeni bir nöbet alanı, görev alanı oluşturulmuyor, muayene sürelerinin kısaltılmasına yönelik bir çalışma yapılmıyor. Gelin, sadece sağlıkta değil her alanda mantıklı, akılcı, gerçekçi, gerçek önerilerde bulunun.

Önerinin gerekçesini okuduğumda gördüğüm bazı hususlara da değinmek istiyorum. Türkiye'de doğumda beklenen yaşam süresi 2002'de 72,5 iken 2019'da 78,3'e çıkmıştır değerli arkadaşlar. Bu, düşmeye basarak olmamıştır; bu, fedakâr sağlık çalışanlarımızın yoğun çalışmasıyla olmuştur, vatandaşın sağlık hizmetine ulaşmasını sağlamakla olmuştur.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Kalmıyor, doktor kalmıyor, doktor. “Giderseniz gidin.” dediniz, doktor kalmıyor.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Eğer Türkiye'deki sağlık göstergelerine bir tepeden baksanız, yurt dışından nasıl görüldüğüne baksanız... Ben 2019 yılında uluslararası bir programa katıldığım zaman...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Onlar için güzel. Parası olan için güzel, parası olan için.

HASAN ARSLAN (Devamla) – ...Türkiye'nin sağlık verilerini, yaklaşık 23-24 ülkenin, dinlediklerinde bize gösterdiği tepkiden biliyorum değerli arkadaşlar. Emin olun, Türkiye'ye tepeden baktığınız zaman, sağlık göstergelerinde ciddi iyileştirmeler sağlanmıştır.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Biz içindeyiz, tepede değiliz. Halkın içinde halkın yaşadığını görüyoruz.

HASAN ARSLAN (Devamla) – 100 bin nüfusa 238 doktora çıkmıştır; bu sayı 2012 yılında 100 bine 172 idi değerli dostlar. Hekim sayısındaki artış yüzde 38 olmuştur 2012'den 2023'e kadar. Ciddi

şekilde hekim sayısını artırmaya, sağlık personeli sayısını artırmaya odaklanıyoruz ama erişilebilir sağlık hizmetini sunmak da zorundayız.

AYLİN YAMAN (Ankara) – Hekim sayısını artırmak yeterli değildir!

HASAN ARSLAN (Devamla) – Bu nedenle, doğumda beklenen yaşam süresi arttı; düğmeye basarak artmadı değerli dostlar.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Ülkeyi hasta ettiniz! Ülkeyi hasta ettiniz!

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – O yüzden herkes açlık çekiyor şu anda.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; CHP’nin algı siyasetini çok net gördüğümüz şu günlerde yapılan eş dost...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Değerli dostlar, eş, dost, akraba atamaları “Böcek bulduk.” diyerek, hukukçu olmalarına rağmen tutanak tutturmadan, soruşturma açtırmadan gündeme getirip sonra da makam odalarını gereksiz bir şekilde yenilemeler...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Makam odasını kim yenilemiş?

HASAN ARSLAN (Devamla) – ...ve son olarak YÜNTAŞ için görevlendirilen avukata vadedilen aylık 120 bin TL. Aylık 120 bin TL fatura edildi değerli dostlar. Bizlere, maalesef, mal bulmuş bir Mağribî gibi kamu zararı oluşturma düşüncelerini göstermektedir.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Ya, üniversite hastanelerinde doktor yok, bölüm kapatıyorsunuz!

HASAN ARSLAN (Devamla) – Bugün CHP Genel Başkanımız Sayın...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – CHP Genel Başkanının adını bile bilmiyorsun, kâğıttan okuyarak bakmaya çalışıyorsun.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Hayır, o değil, ses kaydını açıyorum değerli dostlar. Bakın, kendisi söylüyor, bu algı değil de nedir?

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmeye başlaması)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Dinlemek istemiyoruz ses kaydını. Kendiniz anlatın ne anlatacaksınız!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Müdahale etmeyin, hatip konuşmasını yapsın.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Yapsın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Saygı gösterin ya!

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Gösteriyoruz, daha nasıl... Doğru olmayan şeye mi saygı gösterelim?

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Genel Kurulda böyle bir usul yoktur. Lütfen...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Siz konuşun, siz hatip olarak çıktınız.

HASAN ARSLAN (Devamla) – 500 bin lira dediği fatura elimde değerli dostlar; görmek isteyene gösterebilirim.

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) – Ne alaka, ne alaka?

HASAN ARSLAN (Devamla) – 30 bin TL’ye alınan hizmeti 120 bin TL’ye merkez ilçe başkanının eşine vermişlerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE SİBEL YANIKÖMEROĞLU (İstanbul) – Ne alaka?

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Milletvekili.

HASAN ARSLAN (Devamla) – “Bunu durdurduk.” diye, “Bunu önledik.” diye de övünmektedirler; bu, böyle olmaz.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sizin yaptıklarınızı ne yapalım? Sizin odalarınızı ne yapalım? Şaşaa içinde teslim aldığımız odaları ne yapalım?

HASAN ARSLAN (Devamla) – Hayır, biz yanlış her zaman konuşuruz, yanlış her zaman hep beraber konuşuruz.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Lütfen, lütfen... Herkes nasıl yaşadığını kendisi anlatsın.

HASAN ARSLAN (Devamla) – Ama yanlış konuşalım lütfen, doğruları değil, çarpıtmayı değil. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, teşekkür ediyoruz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemdeki “Kanun Teklifleri ile Komisyondan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Komisyon yerinde değil.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.07

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.17****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER : Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 41 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyenler; Saadet Partisi Grubu adına Necmettin Çalışkan, İYİ Parti Grubu adına Yüksel Selçuk Türkoğlu, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Yaşar Yıldırım, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Osman Cengiz Çandar, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Veli Ağbaba, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ayşen Gürcan, şahsı adına Ali Karaoba.

Saadet Partisi Grubu adına söz talep eden Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan.

Buyurun Sayın Çalışkan.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Filistin’le yapılacak anlaşma üzerinde konuşuyoruz. Elbette, bu millet, 84 milyon vatan evladı Filistin halkının yanındadır. Filistin’le ilgili yapılacak bütün anlaşmalara da “Peki.” der. Burada, Sayın Doktor Hanım’ın az önce siyonizmle ilgili konuştuğu kelimelere imzamı atıyorum, alkışlıyorum, sözlerinin devamını diliyorum.

Tabii, burada şunu da sormadan edemiyorum: Elbette, siyonizm tehlikesi önemli ama siyonizmin tarihini konuşurken bugününü de konuşmamız gerekir. Acaba biz bugün siyonizmin neresindeyiz? Siyonizmin hangi politikaları icra alanında? Büyük Orta Doğu Projesi nedir, siyonizmle ilgisi nedir? Bunu da gündeme getirmek gerekir. Burada siyonizm tehlikesinden bahsetmek sorumlulukları ortadan kaldırmaz. Maalesef ki Büyük Orta Doğu Projesi tıkır tıkır işliyor ve bu noktada ülkemize de verilen görevler yerine geliyor. Burada biz Filistin’e destekten bahsederken dünyanın her tarafında başta Amerikalı üniversiteler olmak üzere yapılan öğrenci hareketlerini takdir ediyoruz, alkışlıyoruz. Gönül isterdi ki ülkemizde de böyle etkinlikler olsun; ne var ki İsrail’i protesto etmek üzere toplanan gençlerin coplandığına şahit oldu bu millet. İsrail’i protesto için toplanan insanların tutuklandığına dair haberler yayımlandı. Geçmişte...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yok böyle bir şey.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Siz düzeltirsiniz Başkanım o zaman.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Konuşmamda da söyledim; 60’tan fazla üniversitemizdeki öğrenciler eylemlerini yaptılar yani.

(*) 41 S. Sayılı Basmayazı Tutanağına eklidir.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ne tutuklanan var ne coplanan var.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, bu ülkede barış akademisyenleri ihraç edildi, bu ülkede yüz binlerce insan sorgusuz sualsiz infaz edildi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ha, o ayrı bir şey; o, Filistin’le alakalı değil ama karıştırma.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Böyle olduğu için de bugün akademisyenler Filistin’e destek için sokağa çıkmaya korkuyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, bir doğruyu söyle ya!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Bir ilahiyat fakültesi, bir mühendislik fakültesi öğretim üyesi bir bildiriye imza atmıyor, atamıyor, korkuyor çünkü “Bugün ben Filistin için ortaya çıkarsam yarın yine devir değişir...” Dün dost olunanlarla yol kavgasında nasıl düşman olunduysa bugün de Filistin’e sahip çıkmak üzere sokağa çıkacak insanlar yarın başlarına ne geleceğinden emin değiller çünkü hep ortaklarınız, yol arkadaşlarınız yarı yolda bırakılıyor. Bunu acı bir şekilde...

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – Konuyu nereden nereye getireceğini bilemedin ama.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Efendim?

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – Konuya nereden bağlayacaksınız?

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başkanım, siz telefonla uğraştığımız için Grup Başkan Vekilliğini üyeleriniz üstleniyor galiba.

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – Ne alakası var şimdi?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Yani hanginizle muhatap olacağız, bilmiyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Genel Kurula konuşun, bana değil.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Peki, efendim, emriniz olur(!)

Değerli milletvekilleri, inanın, sakın olmaya çalışıyorum. Gönül arzu ediyor ki bir gün de -hele Filistin konusunu konuşuyoruz- şöyle, bu arkadaşlar Filistin hususunda çok güzel bir hassasiyet ortaya koysunlar, bütün yüreğimizle, bütün gövdemizle sonuna kadar yanınızdayız diyelim ama olmuyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Evet, aynen.

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – Siz Filistin’i konuşmuyorsunuz, bizi konuşuyorsunuz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sadece bütün her şey poz vermekten, miting yapmaktan, insanlara algıyla uğraşmaktan öteye geçmiyor.

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – Filistin’i konuşmuyorsunuz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Bakın, daha geçen hafta Hamas lideri, direniş hareketinin öncüsü, Filistin eski Başbakanı İsmail Haniye ülkemize geldi, Sayın Cumhurbaşkanımız da güzel bir şekilde sarıldı, tokalaştı. “Allah’a şükür, bunlar herhâlde ders aldılar, bundan sonra Filistin’e sözde değil gerçek anlamda sahip çıkacaklar.” dedik ama bitti. Mesele sadece algı yapmak, fotoğraf vermek, poz vermek, gerisini yarı yolda bırakmakmış; insan gerçekten bu duruma üzülüyor. Bugün büyük bir hüsrarla karşı karşıyayız.

Bakın, bugün eğer üniversitelerde çadır açıldığı hâlde -bu kadar- yirmi iki yıldır iktidara rağmen 50 kişiden fazla genç toplanmıyorsa bunun sorumlusunu burada aramamız gerekir değerli milletvekilleri. Bugün geldiğimiz baskıcı ortam öyle bir noktaya geldi ki en haklı olaya bile insanların sahip çıkmasını engelliyor, önlüyor. Herkes büyük bir korku içerisinde, sadece üniversiteli gençler değil, sizin şu sıralarınızda oturan milletvekilleri bile korkuyor.

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) – Sizin gençleriniz yok mu?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Siz sadece televizyonlarda “Müdahale etti.” diyebilmek için laf atıyorsunuz ama ben biliyorum hepinizin de yüreği yanıyor, bir şey de yapamıyorsunuz, hepimiz yapamıyoruz.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Kendi toplayamadığınız ekip için bizi suçluyorsunuz, 50 kişiyi toplayamadığınız işte.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakın, şunu belirtiyim...

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Kendiniz 50 kişiyi toplayamamışsınız, bize “Toplanmadınız.” diye laf atıyorsunuz.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Mehmet ağabey, buyur...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Ben bir şey demedim.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Başüstüne Mehmet ağabey.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Demedim, kalbimi mi okudun?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ya, seni söylemedim belki de.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin.

Sayın milletvekilleri, lütfen hatibe müdahale etmeyin.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Eyvallah.

Yani ben biliyorum, gerçekten ben sizin iyi niyetinizi biliyorum. Hepiniz de üzülüyorsunuz, gerçekten samimi olarak söylüyorum ama hep başa bakıyorsunuz, baş da maalesef ne hâlde ortada. Şurada yüreğimizi açıkça koyup bu konuda hiçbir müdahale yapamıyoruz. Kime ne kadar izin verildiyse o kadar konuşuyor, ondan öteye geçmiyor.

Bakın, ben dün burada konuşurken bir değerli, muhterem kardeşim “Yalan atıyorsunuz, sonra da herkes inanıyor.” gibi bir şey söylemiş. “Yalan.” dediği yere baktım, biz Büyük Ortadoğu Projesi’nden bahsederken arkadaş “Yalan atıyorsunuz.” demiş. Şunu merak ettim: Siz Büyük Ortadoğu Projesi’nin mi yalan olduğunu zannediyorsunuz, yoksa Suriye’deki rolünüzle ilgili mi? Eğer siz gerçekten Büyük Ortadoğu Projesi’ndeki durumunuzu bilmiyorsanız bu bir tarafa ama Büyük Ortadoğu Projesi’ni kökten reddediyorsanız ayakta uyutuluyorsunuz demektir.

Maalesef ki bugünkü yönetim, küresel emperyalist sistemin en iyi Türkiye distribütörlüğünü üstlendiği için iş başında tutuluyor. Batılı yabancı emperyalistler kimsenin eteğinin uzunluğuna, sakalının kısalığına bakmaz; kim bana en iyi hizmet ediyor, en iyi sonucu kiminle alıyorum, onu yapar. Bugün de sizinle en iyi hizmet aldığı için maalesef bu gidiyor.

Bakın, Suriye meselesinde dediler ki: “Biz nasıl Suriye’yi boşalttık?” Şöyle boşalttınız: Daha ilk günden “Şam’da cuma kılacağız.” dediniz, Şam bombalandı. Ertesi hafta dediniz ki: “Hama’da babanın yaptıklarını tekrarlamana izin vermeyeceğiz.” Hama yerle bir. Ertesi hafta dediniz ki: “Humus bizim kırmızı çizgimizdir.” Humus yerle bir. Daha sonraki hafta dediniz ki: “Halep bizim iç işlerimizdir.” Halep yerle bir. Tabii, 15 Temmuz 2016 hain darbe girişiminden sadece yirmi gün sonra, 9 Ağustos 2016’da Sayın Cumhurbaşkanımızın Moskova ziyaretinde Putin’le masaya oturuldu, o gün itibarıyla biz Suriye’de saf değiştirdik; o güne kadar Amerika’yla iş tutuyorduk “eğit donat” diye bir proje getirmiştik. “Eğit” demek adam öldürme eğitimi vermek, “donat” demek kendi halkını öldürecek iç savaşa katkı sağlayacak edevatla donatmaktı ama biz masada Rusya’nın tarafına geçince bir süre sonra da Halep otobüslerle tahliye edildi, teslim edildi. Gerçekten hatalar çok. Ben bunu biraz tarihe not düşelim diye, biraz da bazı arkadaşlarımız en azından farklı bir cepheden duymuş olsunlar diye, biraz önümüzde aynı şeyler tekrar ediliyor... İnanın, Gazze’de şu anda hemen benzerini yaşıyoruz, siz oradan insanları tahliye edip başka yerlere getirmekle iyilik yapmış olmuyorsunuz değerli milletvekilleri.

Şimdi, işte bunun için sözlerimi toparlarken “BOP” dediğimiz şey şu değerli milletvekilleri: Türkiye’nin göçmen toplama kampı olması, topraklarımızın yabancılara satılması, para karşılığı Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının, pasaportunun verilmesi; bankaların, limanların, sigorta şirketlerinin, hemen her şeyin yabancıya peşkeş çekilmesi, ılımlı İslam’ın aktif olması ve borçlanma; geçen yıl topladığınız toplam gelirin bu yıl üçte 1’inin faize verilmesi. Onun için de bu görevler önemli değerli milletvekilleri, burada, elbette oylamada hepsine “Peki.” denilecek. Filistin bu milletin davasıdır. Hamas bir mücadele grubudur, siyasi partidir. Elbette, buna sahip çıkmanızı, fotoğraf çektirmenizi, insani yardım göndermenizi takdir ediyoruz ama bu yetmez. Bu, sadece insanlara “Aç ölmeyin.” demekten öte bir şey değildir. Onun için çok daha fazla rol değil, gerçek anlamda Filistin’e katkı sağlanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Hamas’la ilgili CHP ortaklarınıza söyleyeceksiniz onu.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Hamas’a kim laf söylüyorsa cehaletinden söyler. Hamas bir direniş, millî mücadele...

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Hamas’a “terör örgütü” diyenler onlar.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Siz seviniyorsunuz zaten: “Aman bunlar hakaret etsinler de biz bunlar...” Yani dinimize hakaret edildiğinde sevinecek hâle geldiniz.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Sizin ortağınız, sizin ortağınız...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Hamas liderinin çocukları öldürülürken ıstakoz yiyenlere söylesin.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Size söyleyecekler.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Bak, bayramda Haniye’nin çocukları öldürüldü ya, 3 oğlu, 3 torunu; kim ıstakoz yiyorsa ona söylesin.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Onun için sayın milletvekilleri, Filistin millî davadır, bu konuda her türlü girişim yapılmalıdır.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Size söylesin onu, size söyleyecek. Hamas’a “terör örgütü” diyen sizlersiniz.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Söyle Başkanım, söyle: Bayramda kim ıstakoz yedi Hamas’a bomba yağarken?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Amerika’daki senatörler mahkemeye mektup yazıp “Sakin ha, karar çıkartmayın.” derken Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak da biz bu konuda aktif rol almalıyız, susup pusarak, sadece rol yaparak Filistin’e sahip çıkmış olmayız. Filistin adım adım yok olmaya devam ediyor. İsrail’le ticaretle ilgili de hâlen kafa karışıklığı ortada; kısıtladınız mı, yasakladınız mı, azalttınız mı belli değil?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Çalışkan.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ben özgür Filistin günlerinde buluşmak üzere tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Baykan.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Başkanım, konuşmacı Sayın Necmettin Çalışkan kürsüden ismini zikretmiştir, cevap hakkı doğmuştur efendim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – İsminizi söyledi sadece.

BAŞKAN – “Mehmet ağabey” dedi, lütfen...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Başkanım, 35 Mehmet var burada.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Efendim “ağabey” dedi, “ağabey”den başka hiçbir şey söylemedi, sataşma olmadı; “Mehmet ağabey” dedi.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim ama bana dönerek kalbimi okumuştur, kalbimden geçenleri okumuştur.

BAŞKAN – Peki, sataşma cümlesi neydi?

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – “Mehmet ağabey” o kadar, başka bir şey yok.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – “Mehmet ağabey” sataşma cümlesi mi Başkanım?

MEHMET BAYKAN (Konya) – “Efendim, sizin kalbinizden geçeni biliyorum, siz aslında öyle düşünmüyorsunuz.” bana hitap etmiştir, direkt benim kalbimden geçenleri okumak gibi bir şey söylemiştir.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Tamam, “Mehmet ağabey” dedi, “Saygım var.” dedi, başka ne dedi efendim? Tutanağı getirin, hiçbir sataşma yok.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, bu bir sataşma değildir, söz talebinizi karşılamayacağım.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim, “ağabey” demesi bir defa durumu kurtarmaz, direkt bana hitap etmiştir.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ya, “Mehmet ağabey” değil misin?

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talebi Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Kalbimi okudu, kalbim misin mübarek, nereden okudun kalbimi?
NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Mehmet ağabey, “ağabey” dedik, hakaret etmedik ki başımızın tacısın sen.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Kalbimden geçenleri nereden bildin? Ben biliyorum ki eline yazıp veriyorlar, sen de kürsüden okuyorsun inanmadığın şeyleri, senin kalbini okuyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) – Adam hiç okumadı ya.

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Ya, adam ne dedi Mehmet ağabey ya? “Saygım var.” dedi sana.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; çok değil daha bundan iki ay önce bu kürsüden heyete sordum, dedim ki: Sizin hiç oğlunuz acımasız pusularda katledildi mi? Sizin hiç can parçanız kurşun yağmuruna tutularak sizden koparıldı mı? Siz hiç yaralı yüreğinizin acısıyla bir ömür yaşamaya mahkûm edildiniz mi? Ben Bursa Milletvekiliyim ve böyle bir acılı babayı, yüreği yaralı anayı, gözü yaşlı eşi, boynu bükük 2 yavruyu çok iyi tanıyorum. Evet, aynen böyle dedim. Sonra ne mi oldu? Bu konuşmamdan sadece bir ay sonra işte o acılı babanın kalbi daha fazla dayanamadı, üzerine titrediği tek oğlunun hayattan koparılmasının ardından Musa amca da kara toprağa düştü. Bir kez daha itiraf edeyim ki kelime dağarcığımı onları teskin edecek söz bulmakta aciz kalıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, 30 Aralık 2022’de işlenen Sinan Ateş suikastının üzerinden neredeyse bir buçuk yıla yakın bir zaman geçti. Savcılık yazı yazı Sayın Genel Başkanımızın tanımlamasıyla âdeti bir hatır senedini, bir utanç belgesini iddianame diye ortaya koydu. Diyebilirim ki bu iddianame âdeti suçu ve suçluları belirsizleştirmek için yazılmış. Ortada hain bir suikast var, tasarlayanlar belli, azmettirenler belli, tetiği çeken belli, ifadeler belli, deliller belli ama 146 sayfalık iddianamede cinayetin bir tek sebebi belli değil, öyle mi? Sayın savcıya soruyorum: Bu bir ne cinayeti mesela? Alacak verecek davası mı? Omuz atma kavgası mı? Aile içi adı bir olay mı? “Bu bir siyasi cinayet değildir.” deyip kestirip atsaydınız o zaman.

Örneğin, bu sözde iddianamede Audi marka çakarlı bir aracın sorgulandığı geçiyor ve bilinmesine rağmen plakası dahi iddianameye yazılamıyor. Emin olun, sosyal medyada ve basın-yayın kuruluşlarına iddianamedekinden daha fazla belge ve delil düşmüş durumda. Özel harekâtçı polisler sicili cabur bir sabıkalıyı yani tetikçiyi Ankara’ya hangi ilişkilerle götürüyor? Yine, bu 2 özel harekâtçı polis, kontrol noktasından bu tetikçinin geçişini hangi amaçla sağlıyor ve hangi adı bir cinayette komiserlerin, bir siyasi partinin, özel harekâtçıların adı bu denli geçiyor? Düşünün, Sinan Ateş’in iş yerinin önünde günler öncesinden keşifler yapılıyor. Olayda eski bir yönetici Tolgahan Demirbaş rol oynuyor ve bu kişi tetikçiyi oradan oraya taşıyor. Bunların hepsi belli ve iddianamede yer alıyor, sadece suikastın neden yapıldığı bir türlü sorulmuyor. Mesela, bugüne kadar tam 22 kişi tutuklandı ama ne hikmetse kamu vicdanını kanatan bu cinayet dosyası herhangi bir organize suç örgütü veya çete davası kapsamına alınmadı. Neden alınmadı? Hukuki gerekçesi bile açıklanmış değil. Ben şimdi yine soruyorum: Bu kadar fazla sayıda zanlıyı ihtiva eden bir suikast dosyasının sıradan, adı bir cinayet vakası gibi yansıtılması, davanın basit bir adli olay gibi görülmesi, adaletin bihakkın tecellisi açısından kamu vicdanını rahatlatması mümkün mü? Suikasttan neredeyse tam bir buçuk yıl sonra hazırlanarak kamuoyuna açıklanan bu sözde iddianamede acılı eş Ayşe Ateş’in ifadesi neden yok mesela? Söz konusu ifadede azmettirici olarak ileri sürülen daha başka isim ya da isimler var mıdır? Varsa Ayşe Ateş’in ifadesinin iddianameye konulmamasının gerçek nedeni bu isim veya isimleri gizleyip korumak mıdır? İddianamede, tutuklu bulunan Tolgahan Demirbaş’ın Komiser Mustafa Aykal’a Sinan Ateş’in telefon numarasını göndererek “Sana zahmet olmazsa adres lazım bize.” demesi, Aykal’ın “Esağfurullah, bakalım reis ama bu numara önceki GB’ye çıkıyor.” diyerek cevap vermesi üzerine Tolgahan Demirbaş’ın “Aynen reis, onun ipini çekmişler.” diye cevaplaması açık bir delil anlamına gelmiyor mu? Geliyorsa bu cevabın üzerine neden gidilmiyor? Söz konusu iddianamenin, kamu vicdanını rahatlatmış olmaması, ülkemizde zaten var olan hukuka ve adalete olan güvensizliği daha da artırmaz mı? İşte, bu sorular nedeniyledir ki boynu bükük 2 günahsız yetim Bengisu ve Banuçiçek’in çaresiz bakışları, “Baba... Baba...” diye haykırışları kulaklarımızda hep çınlıyor. İşte bu yüzden ki biz “Sinan Ateş cinayeti Türk milliyetçilerinin Kerbelâ’sıdır.” dedik, demeye de devam edeceğiz.

Son soru olarak, muhterem milletvekilleri, acaba sayın savcı iki iddianame hazırladı da -biri boş, biri dolu- bu iki iddianameyi koyup Türk siyasetini rehin mi almak istemektedir?

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talebi Ankara Milletvekili Yaşar Yıldırım’a aittir.

Buyurun Sayın Yıldırım. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YAŞAR YILDIRIM (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekillerimiz; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konumuz Filistin, Filistin’le yapacağımız anlaşma. Filistin’le bizim tarihî, dinî ve insani bağlarımız vardır. Tarihi bağlarımız bundan bin yıl evvele dayanır. Kudüs’ü ilk defa Selçuklu fethetmiş, 1071 yılında Abbâsî Halifesi ve Sultan Alparslan’ın adına hutbe okutulmuştur. Daha sonra, Tutuş Bey, Filistin devleti, Suriye devleti ve Selçuklu Devleti’ni birleştirerek bir devlet kurmuş. O gün bugün Türk milleti ile Filistin halkı beraber olmuştur. Gün olmuş siperlerde, gün olmuş cephelerde, gün olmuş aynı tase kaşık sallamışlardır. Dolayısıyla bugün geldiğimiz nokta elbette ki içler acısıdır.

Bakıyoruz, Gazze’de ciddi bir soykırım var. Dünya sessiz, herkes seyrediyor. Gazze’deki savaşın başkomutanı da ne Netanyahu ne de İsrail ordusunun Genelkurmay Başkanı; savaşı yönlendiren, stratejiyi çizen Hahambaşı’dır. Değiştirilmiş Tevrat’ın vadedilmiş topraklarına ulaşılması için Hahambaşı yönetmektedir. Hahambaşı, savaşın başında hatırlarsanız “Hareket eden her şeyi vurun, yaşatmayın. Bu, insan, hayvan, çoluk çocuk, kadın, genç, ihtiyar fark etmez...” ve o gün bugün katliam devam ediyor.

Şimdi, burada, İsrail’in bir toprağa mı ihtiyacı var? Kendi güvenliğini mi sağlama alıyor? Bakarsanız toprağa ihtiyacı yok, öyle güvenlik problemi de yok, bütün dünya onların yanında ama bir şey var; değiştirilmiş, insan eli değmiş Tevrat’taki vadedilmiş toprakların hepsini işgal etmek.

Neresidir bu vadedilmiş topraklar? Güneyine bakarsanız Mısır, altında Suudi Arabistan’ın kuzeyi, Irak, İran, Lübnan, Ürdün, Suriye ve Türkiye’nin yüzde 20’si yani güneyimiz Kayseri’den aşağı vadedilmiş toprakların içerisinde. Bunun Türkiye’ye zararı var mıdır? İsrail’in kuruluşuna bakarsanız, geleceği okumanız mümkün.

İsrail yetmiş beş yıl evvel kurulmuş nokta kadar bir yer ve yetmiş beş yılda çok ciddi bir toprağa sahip olmuş. Hedef ne? Vadedilmiş topraklar. Şimdi, eğer Filistin orada olmaz ise, Filistin Devleti olmaz ise, Filistin, problemini kendi çözerse; sıra Lübnan’da, Ürdün’de, Suriye’de. Arkasından nerede? Türkiye’de. Hani, deniyor ya: “Ya, bu savaş, Araplar ile Yahudilerin savaşı, bizi çok ilgilendirmez.” Hayır, bu savaş, haç ile hilalin savaşı. Dikkat edin, Yahudiler ile Araplar, Müslümanlar savaşıyor ama denizde dünyanın en büyük uçak gemileri bekliyor; Amerikalıların uçak gemisi orada, İngilizlerin uçak gemisi orada, haçlılar orada; bin dört yüz yıl evvel başlayan savaş devam ediyor. Bu savaşın sonunda nihai hedef Türkiye’dir; bu, bizi an itibarıyla ilgilendirmeyebilir ama hepinizin çoluk çocuğunu, evladını ilgilendirecektir. Filistin’e yapılanların yarın Türkiye’ye de yapılma ihtimali çok büyüktür. Onun için Türkiye’nin sınırları Kudüs’ten başlamalıdır, Cilvegözü’nden değil; Cilvegözü’nden sınır başlatırsanız, Ankara’yı koruyamazsınız. Türkiye’yi korumanız için Kudüs’ten başlamamız ve bugün Kudüs’te yapılanlara, Gazze’de yapılanlara “dur” dememiz lazım. Maalesef, biz bugüne kadar ciddi şekilde sahip çıkamadık; bu, bizim ayıbımızdır. Yani Yahudi Yahudiliğini, Hristiyan Hristiyanlığını, tabiri caizse gâvur gâvurluğunu yapıyor ama Müslüman Müslümanlığını maalesef bugüne kadar yapmadı. İnşallah, bundan sonra yapar; temennimiz yapmasıdır.

Bugün, an itibarıyla, kim ne derse desin Filistin meselesini iç çekişme hâline getirip iç siyasete malzeme yapmak Filistin davasına yanlış bir bakış açısı olur, Filistin davasına destek olmaktan uzak bir siyasi anlayış olur. Bugüne kadar bütün İslam ülkelerine baktığınız zaman en fazla yardımı Türkiye yapmıştır, gereğini Türkiye elinden geldiği kadar yapmıştır. En son, ticaretimiz noktalandı, bedeli ne olursa olsun noktalandı. Tavrimiz net, bütün yardım kuruluşları, devlet dahil, Filistin’e elden gelen bütün yardımlar yapılmaktadır.

Şimdi, bu böyle devam ederken üzüldüğümüz nokta da şudur: Hamas’la ilgili ülkemizde de “Hamas terör örgütü.” diyenler, Hamas’ı terör örgütü olarak görenler var. Hamas Kuvayimilliyeye neyse

odur, Hamas, bağımsız, egemen bir Filistin devleti kurmak için elinden geleni yapan bir teşkilattır, bir partidir. Şimdi, bir tarafta diyeceksiniz ki: “Hamas terör örgütü.” İsrail’in tezlerini destekleyeceksiniz, Amerika’nın tezlerini destekleyeceksiniz, ondan sonra da boynunuza Filistin atkısını atacaksınız, fotoğraf vereceksiniz. Şimdi, sorarlar insana: Kimden yanasın, gâvurdan yana mısın Müslümandan yana mısın? Nedir tavrınız? Kime şirin görünüyorsunuz? Kime mesaj veriyorsunuz? (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Geldiğimiz nokta bu, hoş bir durum değil. Bizim beklentimiz Türkiye’de bütün siyasi partilerimizin, bütün sivil toplum kuruluşlarımızın hep birlikte hareket etmeleridir. Hamas’ın yanında olmaları, Filistin’in yanında olmaları ve onlara destek olmalarıdır; morallerini yükseltmeleri, yanlarında olmalarıdır. Hiçbir zulüm sonuna kadar sürmez, hiç kimse zulümle abat olmaz. Şuna inanıyoruz: Filistin devleti kurulacak, egemen bağımsız bir devlet olacaktır, 1967 sınırlarına dönecek ve Doğu Kudüs başkenti olacaktır.

Şimdi, tabii, bütün dünya izliyor. Bir de dünya imtihandan geçiyor, basın imtihandan geçiyor, ülkeler imtihandan geçiyor. Hani insan hakkı savunucuları var ya, hep beraber biz insan hakları savunucularından öğrendik insan haklarını savunmayı. Bakıyoruz, bütün dünyada üniversiteler ayaklanmış, liseler ayaklanmış, bu, ileri demokrasinin sahibi olan, dünyada insan haklarını en fazla savunanlar 14 yaşındaki lise talebesini “Gazze’ye sahip çıktı.” diye ters kelepçeyle yüzüstü yatırıyor, bütün dünya izliyor. İşte, ileri demokrasi orada...

GEORGE ASLAN (Mardin) – Unutmayın onlar da gâvurdur ha! Onlar da gâvurdur, unutmayın ha!

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) - Sen sus bir dakika, biz bir konuşalım, biz size bir şey...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – “Gâvur” deyip duruyorsun sabahtan beri.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) – Bir dakika efendim, gelir, buradan konuşursun, biz sizi dinledik.

GEORGE ASLAN (Mardin) – “Gâvur” deyip duruyorsun ama.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) – Gâvur da gâvur...

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) - Biz sizi dinledik.

14 yaşındakini yüzüstü ters kelepçeyle yatırıyor. Kim bunlar? Dünyada ileri demokrasinin sahibi olanlar, Batı dünyasının en önemli temsilcileri, Türkiye’deki birçok insanımızın örnek aldığı idol insanlar. Yapılan bu. Batı’ya göre insan, sarı saçlı mavi gözlüdür. Yahudi olursa insan sınıfına girer, sarı saçlı mavi gözlü olmayan, Yahudi olmayanın da insanlıkla alakası yoktur; o, mahlukattır. Daha dün Rusya-Ukrayna savaşında sınırda bekliyorlardı. Rusya’yla bu savaşın sonunda oradan batıya göç başladı. Sınırdan sarı saçlı, mavi gözlüleri ayırıyorlar. Esmerler; tesadüfen Ukrayna’da bulunan, öğrenci olan, işçi olan, onlar... Onlar alınmadı. Şimdi, Batı’nın, Amerika’nın, Avrupa’nın insana bakış açısı bu. Siz istediğiniz kadar bunlara şirin görünün, istediğiniz kadar bunlarla dost ve ahbap olmaya çalışın siz onlara hizmet ederseniz, insan sınıfına da sokmazlar, sizi kullanırlar; aksi takdirde, siz insan değilsiniz...

Bugün Filistin’de bebekler öldürülüyor, çocuklar öldürülüyor; biz bunu gördük. Ne zaman gördük? Otuz yıl evvel Karabağ’da da aynısı oldu, orada aynısı Müslüman Türk’e yapıldı, dünya yine izledi, bugün dünya yine izliyor. Dünyadaki Batı kriterleri budur; istediğiniz kadar Batı’yı sevin, istediğiniz kadar onları ilercici demokrasinin liderleri sayın.

Şimdi, efendim, duamız şudur: Hür Doğu Türkistan, bağımsız Filistin, huzurlu bir Arakan. Dünyada ümmetin huzurunu ve mutluluğunu, bağımsızlığını ve geleceğini istiyoruz; duamız bu.

Tabii, takriben bundan üç saat evvel buradan, bu kürsüden Milliyetçi Hareket Partisinin ve onun Sayın Liderinin Doğu Türkistan’daki Uygurlarla ilgili, zulüm gören Türklerle ilgili, aleyhinde bir şeyler konuşuldu. Buradan bazı açıklamaları yapmak, bilinmeyenleri anlatmak, yanlış anlaşılmalara da gidermek bizim üzerimize farz oldu.

Biz yarım asır evvel, elli yıl evvel 14 Temmuz “Esir Türkler Haftası” olarak ilan ettik, “Esir Türkler Günü” olarak ilan ettik. Üniversite talebesiyiz, bıyığımız yeni terliyor; bir avuç insan Türkiye’deki direklere yapışmadık “Esir Türkler” afişi bırakmadık. O sürecin içerisinde bir Kadir Gecesi bir arkadaşımız da şehit edildi. Bizim Turancılığımız asırlara dayanır, yaptığımız siyaset günlük değildir, biz asırlık siyaset yaparız, bedelini de öderiz, hapishane arkadaşlarımız da burada, onlar da bilir. Dolayısıyla bizim Turancılığımız sorgulanamaz, kimsenin haddi değildir. Biz o zaman “Esir Türklerle Hürriyet” derken, afiş yapıştıırken birçok insan derdi ki: “Ya, esir Türk mü var, kim bu esir Türkler?”

bellidir, lideri bellidir; bunların hiçbirinden taviz vermemiştir. Bundan otuz yıl evvel ne söylediysek bugün aynısını söylüyoruz, elli yıl evvel ne söylediysek aynısını yapıyoruz. On binlerce arkadaşımız hapis yatmıştır, binlerce arkadaşımız şehit düşmüştür; bedel ödenmiştir, ödenmeye hazırdır. Milliyetçi Hareket Partisine bu gözle bakılsın. Milliyetçi Hareket Partisi öyle sıradan bir parti değildir, canım sıkıldı parti kuralım, hadi şurada bir şey yapalım da değildir; vizyonu olan, yarınları olan ve asrı düşünen, yüzyılları düşünen bir siyasi harekettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Yıldırım.

YAŞAR YILDIRIM (Devamla) - Kıymetli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi budur.

Yine, konuşmamızı noktalarken duamızı tekrarlıyoruz: Bağımsız Filistin, hür Doğu Türkistan, huzurlu bir Arakan.

Hepinize saygılar sunarım, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Koçyiğit.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ankara Milletvekili Yaşar Yıldırım'ın 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde MHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi sayın hatip, tabii, kendi görüşlerini ifade etti ama çokça, sıkça ayrımcı ifadelerde bulundu. Yanımda Mardin Milletvekilimiz George Aslan var, Hristiyan bir Milletvekilimiz ve bu ülkede milyonlarca değil ne yazık ki artık ama en azından yüz binlerce Hristiyan yurttaşımız var, bu ülkenin yurttaşları. Onlara yönelik kullanılan ayrımcı kavramı reddettiğimizi ifade ediyorum. Onların inançlarının adı Hristiyanlıktır, o anlamıyla onlara “gâvur” denilmesini kabul etmediğimizi, reddettiğimizi ve bu konuda da Sayın Vekilin bir düzeltme yapması gerektiğini Genel Kurula ifade etmek istiyorum. Bence öbür dilemelidir bütün Hristiyan toplumundan.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

59.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani öbür dilenecek bir durum söz konusu değildir. “Gâvur” kelimesi bizim değerlerimizden olmayan, bize düşmanlık edenlerdir kasıt burada; yoksa Hristiyanlık veya Yahudilik, Musevilik, hangi inanca sahip olursa olsun zaten bizim inançlarımız da kültürümüz de bu saygıyı emreder; peygamberlerini, kitaplarını biz kutsal kabul ederiz. Dolayısıyla bu “gâvur” kelimesi aynı zamanda Haçlı Seferleri'nin de sloganı olmuştur yani kendinden olmayan, değerlerini paylaşmayan ve o değerlere düşmanlık yapanlar kastedilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'a aittir.

Buyurun Sayın Çandar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) –Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın en başında size bir bilgi aktarmak istiyorum: 15 Mayıs Çarşamba günü yani gelecek hafta, Vekili olduğum Diyarbakır’da Kürt dil bayramı kutlamaları yapılacak ve DEM PARTİ de bu kutlamalarda çeşitli kuruluşların yanında yer alacak. Diyarbakır şehrinin, kadim adıyla Amed’in Sur ilçesinde bugün saat beşte bu kutlamaların startı verildi. Dil Bayramı etkinlikleri aynı zamanda Diyarbakır’ın ilçelerinde; Dicle’de, Hazro’da, Lice’de ve diğer ilçelerde de kutlanacak. Diyarbakır Milletvekili olarak sizlere bu bilgiyi vermiş olayım ve yine Diyarbakır Milletvekili olarak oradaki halkımıza, sevgili halkıma yürekten, canıgönülden “...”(*) diyorum yani kutlu olsun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sanırım mikrofonu kapatmaya vakit kalmadı çünkü gayet kısa, iki kelime “...”(*)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Gülizar Başkan kapatmaz.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Böylece, geçtik, şimdi, benim merakım mikrofonun kapanıp kapanmadığı değil tutanakta bu sözcüklerin ne şekilde yer alacağı çünkü Cumhurbaşkanlığı bütçesi burada görüşülürken ben burada söz aldığımda Sayın Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Cevdet Yılmaz’a hitaben “...”(*) diye konuşmaya başlamıştım, o, ana dili olduğu için anlayacaktı bunu ve “Bu toplantımızın Kürtler ve Türkler arasında kardeşliğe hizmet etmesini canıgönülden dilerim.” demiştim; bunu Kürtçe söylemişim. 65 yaşından sonra Kürtçe öğrenmeye kalkmış biri olarak da bunun, nüfusumuzun en az yüzde 20’sini oluşturan halkımızın ana diline, Kürt vatandaşlarımıza bir saygı gereği olduğunu belirtmişim ve ana dile hoşgörü konusunda hayli yol aldığımızdan duyduğum mutluluğu ifade etmişim çünkü 90’lı yılların ortalarında Leyla Zana bu çatı altında ana dilinde “Türk ve Kürt halklarının kardeşliği” sözcüklerini Kürtçe ifade ettiği zaman kıyamet kopmuştu. Arkasından ne zaman Kürtçe bir şeyler söylendiyse tutanaklara “anlaşılmayan dil” olarak geçti. Ben de merak ettim, benim Sayın Cevdet Yılmaz’a hitaben Kürtçe söylediğim sözcükler nasıl yer aldı tutanaklarda diye gittim baktım, o bölüm “...” diye geçiyor yani anladığım kadarıyla anlaşılmayan dilden müstehcen bir dile geçiş yapmış olduk, sanki müstehcen bir şey söylemişiz gibi orası “...” diye gidiyor. Aradan bir zaman geçti, Dünya Ana Dili Günü idrak edilirken burada sadece Kürtçe değil, bir sayın Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili kendi ana dilinde üç beş kelime Lazca bir ifade kullanmaya kalktığına mikrofon kapatılmıştı, bir tahammülsüzlük ortaya konmuştu. Yine, Mardin milletvekilimiz George Aslan burada kendi ana dilinde bir Noel kutlaması cümlesi ifade ettiği sırada yine büyük bir tahammülsüzlük gösterildi. Onun ana dili Süryanice, diğer bir deyimle Aramice yani Hazreti İsa’nın dili. Hazreti İsa’nın dilinde bir cümle ifade edilmesine mikrofon kapatarak ya da protestolarla karşılık verildi.

Ve buradan hareketle söyleyeceğim şu: Keşke yurdumuzun tüm dillerini konuşsak, bilsek, bilmiyorsak da en azından dinlemeye tahammül göstersek. Hem ülkemizin beşerî, kültürel zenginliğiyle övüneceğiz, bir yandan da şişineceğiz ama bu zenginlik kendini ortaya koyduğu vakit âdetâ çıldıracağız, sinirleneceğiz, asabiyet göstereceğiz. Bu nasıl kardeşlik, nasıl beraberlik, nasıl birlik? Ana dil konuşmakla, ana dille eğitim görmekle hangi halk bölünmüştür, hangi ülke bölünmüştür? Tam tersine, bunlar ülke bütünlüğünün, ülke birliğinin âdetâ sıvasıdır, demokrasinin gereğidir. Ne zaman baskı, zulüm ve inkârla bölünmeye, tefrike, ayrılığa gidiş söz konusudur, işte problem o zaman vardır. Tıpkı demokrasiden uzaklaşmak gibi, hukuk devletinden vazgeçmek de baskı rejimine, ayrılığa, husumete, kutuplaşmaya davetiye çıkarmak demektir. Bazı sayın milletvekilleri “Türkiye bir hukuk devletidir.” diye üstüne basa basa telaffuzu çok seviyor; tıpkı bunun gibi “Bağımsız ve tarafsız Türk yargısı” sözcüklerini tekrarlamaya da bayılanlar var. Gel gelelim, Türkiye ne yazık ki ne bir hukuk devleti ne de yargısı bağımsız ve tarafsız. Savcılık, yargıçlık yapmış bir hukuk doktoru, değerli bir hukuk insanı olan Ümit Kardaş yargıyı tanımlarken “Delil ve suç icat ederek adaletsizliğe yol açan araçsallaştırılmış bir mekanizma.” diye tarif ediyor ve “Bu mekanizmanın yargı yetkisini kullanması meşru kabul edilemez.” diye de ilave ediyor Şimdi bunu şunun için söylüyorum: Türkiye’nin, başta ekonomi olmak üzere, içine düştüğü krizlerin en önemli bölümü bu hukuk devleti zaafılarından kaynaklanıyor. O nereden, nasıl kendine ifadesini buluyor? Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

uyulmadığı sürece bu ülkede hukuk devletinden söz edemezsiniz. Yürütmenin sürekli Anayasa ihlali yaptığı bir rejim “hukuk devleti” adını taşıyamaz. Türkiye altına imza attığı uluslararası sözleşmelere uymak yükümlülüğündedir; imzası, bir devletin şerefidir. Türkiye, altında imzası bulunan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi gereği Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamaya mecburdur, uygulamak zorundadır. İşte, bu konuda simge davalar, hepinizin de bildiği gibi, Osman Kavala ve Kobani kumpas davaları. Kavala davasında savcılık, sanıklara isnat edilen suçlamaları destekleyecek tek bir kanıt sunamadı, mahkeme, oy çokluğuyla, ikna edecek hiçbir gerekçe vermeden hükme gitti. Şimdi, Osman Kavala ve Gezi davası, bu simge dava kimliğini koruduğu ölçüde ve bu iki isme ilişkin -ve bu iki ismin temsil ettiği diğer sanıklarla birlikte- AİHM kararları ihlal edildiği ve Anayasa ihlal edildiği sürece hukuk devleti olmaz.

Anayasa’nın 90’ıncı maddesi AİHM kararlarını uygulamayı mecbur kılıyor ve Anayasa’nın 90’ıncı maddesini siz, AK PARTİ iktidarı değiştirdiniz. Şimdi, kendi yaptığınız değişikliğe uymuyorsunuz, ondan sonra Anayasa ihlaline yol açıyorsunuz, Anayasa’nın 153’üncü maddesine uysanız şurada Can Atalay oturuyor olacaktı, onu da uygulamıyorsunuz, ondan sonra “Anayasa değişikliği gerekir.” diye buraya geliyorsunuz. Bugüne kadar 183 yerde Anayasa değiştirilmiş, 1982 Anayasası, 1982’den bu yana 19 kez değiştirilmiş, 183 değişiklik yapılmış, bu 183 değişikliğin 173 tanesi Recep Tayyip Erdoğan iktidarı altında yapılmış ve siz uygulamıyorsunuz yaptığınız değişikliği, ondan sonra geliyorsunuz “Hadi, Anayasa’yı değiştirilelim.” diyorsunuz. Diyoruz ki: “Önce hukuk devletinin kapısını aralayın, AİHM ve Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulayın.” Bakın, bugün Osman Kavala bir açıklama yolladı ve diyor ki: “Bariz hak ihlalleri içeren, delillere dayanmayan mahkûmiyet kararlarının verildiği, suçsuz insanların yıllar boyu hapis kalmalarına yol açan davaların yeniden görülmesi demek hukuk ilkelerinin ve insan haklarına saygının gereğidir. Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları sadece başvuranların değil, her yurttaşın adalet talep etme hakkıyla ilgilidir. Adalet her herkes için gereklidir.”

Şimdi, önümüzde bir de 16 Mayıs Kobani kumpas davasının karar celsesi var. Göreceğiz bakalım, ne çıkacak? Hukuk devletine geri dönüşün kapısını aralayacak mısınız -çünkü bunlar hukukla ilgili davalar değil, siyasi davalar- yoksa zulüm rejiminde ısrar mı edeceksiniz?

Bu kitabı okumanızı tavsiye ediyorum: Selahattin Demirtaş’ın Onurlu Yaşam Davası Savunması. Bunu okuduğunuz zaman kumpas davası nedir, hukuka dayalı savunma nasıl yapılır... Ayrıca, tarih ve siyaset bilgisi dağarcığınız da zenginleşir. Ve oradan da anlayacağız, göreceğiz, eğer Türkiye’de hukuk devletine geri dönmeye niyetiniz varsa buyurun, her konuyu sizinle bu çatı altında görüşelim.

Size saygılar sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’ya aittir.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben önce Malatya ve deprem bölgesindeki TYP çalışanlarıyla ilgili birkaç söz söylemek istiyorum. Bu insanların depremin en yoğun günlerinde çadırlarda, konteynerlerde çeşitli hizmetler verdiler ancak hâlâ kadro alabilmiş değiller, asgari ücretle geçimini sürdürmeye çalışıyorlar. Toplam 58 bin insan var, bunun 6.686’sı Malatya’da çalışıyor, maalesef, bunlar aylardan beri bir kadro bekliyorlar, kadro verilmediği gibi 22 Mayıs’ta da işlerinin sonlandırılacağı söyleniyor; bu insanlar bu iş bittikten sonra başka işte çalışmıyorlar. TYP’nin Türkiye’nin gündemine gelmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz çünkü bu insanların emekleri çok, bu insanlar asgari ücretle çalışıyorlar ve maalesef, hâlâ bunlarla ilgili bir gelişme yok, bunu dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Yine, değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, ben deprem bölgesi milletvekiliyim. Maalesef, 6 Şubat’taki büyük depremden bu yana on beş ay geçti, on beş aydır depremin yaralarını maalesef sarabilmiş değiliz hatta hiç mesafe katedebilmiş değiliz. Malatya’da hâlâ binalar yapılabilmemiş değil. Bakın, değerli arkadaşlar, Çevre Bakanı “Her ay evleri teslim etmeye devam edeceğiz.” diyor; 3’üncü kura çekilmedi bile. 103 bin ev yapılması planlanan Malatya’da 7 bin ev teslim edilmiş, AKP’nin Malatya’da konut

başarısı yüzde 7 seviyesinde; her 100 kişiden 93'ü hâlâ ev beklemeye devam ediyor. Bu teslim edilen konutlarla ilgili iş de felaket. Kurada evleri çıkan depremzedeler maalesef evlerine yerleşemiyor. Altyapı sorunu devam eden TOKİ konutlarında oturmak zaten mucize. Konut yapılmış altyapı yok, çocuk parkı yok, camisi yok, kültür merkezi yok, sağlık ocağı yok, yok, yok, yok. Dört duvar teslim edilmiş, maalesef hâlâ insanlar o evlerde, oturulmuyor. Eğer televizyonlarda o kura çekimini izliyorsanız bilin ki bunun tamamı yalan, hiç kimse evinde oturabiliyor değil.

Bir başka...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Yalan diyemezsin, hepsi doğru.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Keşke gelsen, bir deprem bölgesini görsen de insanların bir yüzüne baksan. (CHP sıralarından alkışlar) Gel, Malatya'yı gel bir gör, nasıl bir rezil yönetim gösterdiğinizi göresiniz.

Bakın, bir örnek vereceğim size değerli arkadaşlar.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Orada yaşıyoruz, doğru konuşacaksınız.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Arada uğra, arada sen de uğra.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ben hep oradayım, hep.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Arada bir deprem bölgesini gelin görün.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Hep oradayım, hep.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ayağınız bir çamura bassın da vekil olduğunuzu anlayayım ben sizin.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Hep oradayız, hep oradayız.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Selam verdiğiniz yok, selam! (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Burada yalanlarınızla milleti aldatıyorsunuz. Burada yalanlarınızla milleti aldatıyorsun sen!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Deprem döneminde birinizi yolda görmedim. Bir de utanmadan laf atıyorsun şimdi bana. Utanmaz! (CHP sıralarından alkışlar)

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yalan konuşuyorsun sen!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, ben depremi anlatıyorum. Vicdansızlar! Ben Malatya'nın yaşadığı sorunları anlatıyorum.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yalan konuşuyorsun, yalan!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Yalansa gel Malatya'ya, çık sokağa!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ben her gün oralardayım, hep oralardayım.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde Bakan geldi, plan üzerinde çalışıyorlar. Malatya'nın merkezinde 2 cami var, biri Teze Cami, biri Söğütlü Cami. Bakan bakıyor, on beş aydır plan yapıyorlar, bakıyorlar cami yok, cami. Nerede? Onların da haberi yok. Ya, vicdansızlar, gezdiler, gezdiler, camiye yer beğenmeye çalışıyorlar.

Bakın, burada uyarıyorum: Kimi siyasilere, kimi güçlülere, AKP yakınlarının rezerv alanında evleri yıkılmıyor. Onları rezil edeceğim, rezil edeceğim! Onları uyarıyorum: Bir tane fakir fukaraya haksızlık yapılırsa bilin ki Velî Ağbaba Cumhuriyet Halk Partisi olarak onun yanında olacak. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin gibi tuzu kuruların, milletvekillerinin, zenginlerin yanında olmayacak. Cami ne oldu, biliyor musunuz: Söğütlü Cami yok. On beş ay sonra ortada plan diye bir şey olmadığı ortaya çıktı maalesef. Şu yönetimin hâline bakın.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Yalan konuşuyorsun! Sen de inanmıyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bir rezerv alan var, rezerv alan. On beş ay geçmiş, rezerv alanı Ankara'da çiziyorlar; Malatyalı mimarın haberi yok, mühendisin haberi yok, belediyenin haberi yok, belediye meclisinin haberi yok. Rezerv alanın da ne olacağı belli değil.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Doğru konuşmuyorsun! Doğru konuşmuyorsun! Çevre ve Şehircilik...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Siyasetçilerin sağlam iş yeri yıkılmıyor, fakir fukaranın sağlam iş yeri yıkılıyor. Bu da sizin yarattığınız bir düzen. Sizin yakanızdan tutacağım.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Devletin bütün kurumları orada! Doğru konuşmuyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Gel, biraz utanman varsa...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen utanmazsın, utanmaz!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Biraz utanman varsa gel, Malatya’ya gidelim, Malatya’ya; hodri meydan, hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar) Gel, Malatya’ya gidelim.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utanmaz olan sensin! Yalanlarınla insanları aldatıyorsun. Utanmazlık yapıyorsun.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bir halt yaptıkları yok ancak beni yalanlıyorlar, beni yalanlıyorlar.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Devletin kurumları orada!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Malatya yıkılmış, yerle bir olmuş, bir ilçesi yok. Bir halt yaptığın yok! Laf atmaktan başka bir halt yaptığın yok!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Devletin kurumları orada! Doğru konuşacaksın!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Anca milletvekillerinin... Zenginlere yandaşlık yap, anca onların...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Doğru konuşacaksın, yalan konuşmayacaksın! Devletin kurumları orada!

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, Genel Kurula lütfen...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ben doğruları söylüyorum; Malatya dinliyor beni, Malatya dinliyor beni.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – İftira atıyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, yeniden dönüşüm var, yeniden dönüşüm. Ne oldu biliyor musunuz yeniden dönüşümde?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – İftira atıyorsun sen!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Atılan bir adım yok, atılan bir adım yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bu nasıl bir dildir ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başka? Bir de beylerin başkanları birbirlerine laf atıyorlar. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Pardon Başkanım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan, temiz dille konuşmaya...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Temiz dil yok bunlarda ya! Bunlarda temiz dil var mı!

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Yeni seçilen başkanın biri diyor ki: “17 milyar borcum var.” Öbürü diyor ki: “3,5 milyar borcum var.” Hele hele! Kim yalan bilmiyoruz. Hele hele!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – İşin gücün devletin kurumlarını yok saymak!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bunlar propaganda yapıyordu, bu yalancılar var ya...

AYHAN SALMAN (Bursa) – Sensin yalancı!

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen Genel Kurula hitap edin.

VELİ AĞBABA (Devamla) – “Veli Ağbaba gelince, belediye başkanı olunca belediyenin işçilerinin ekmeğiyle oynayacak, bürokratları değiştirecek.” Yahu, sanki Yunanistan’dan almışlar gibi belediyeyi, belediyedeki personeli darmadağın ettiler; ne daire başkanı kaldı ne çalışan kaldı; çaycıya karışıyor, çaycıya! Bunların seçtiği yönetim çaycıyı değiştiriyor. Utanmadan bir de konuşuyor!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utanmaz olan sensin! Bak, utanmaz olan sensin! Terbiyeli konuş! Utanmaz herif!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bir başka şey, Malatya Adliyesi 8 yerde hizmet vermeye devam ediyor, hâlâ adliye binamız yapılabilmiş değil. Sen okumaya devam et! Sen gel, Malatya milletvekillerin gelsin, sen anlamazsın.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ben anlarım, ben Elâzığ Milletvekiliyim...

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sen anlamazsın, sen bilmezsin o işleri.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – ...Malatya’yı senden iyi bilirim.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sen bilmezsin, bir halt bildiğin yok!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Çok şey bilirim.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Elâzığ’ı bilmiyorsun sen!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen hiçbir şey bilmiyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bir bildiğin yok!

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Hiçbir şey bilmiyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bir bildiğin yok!

BAŞKAN – Sayın Ağbaba... Sayın Ağbaba, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bir şey bildiğin yok! Laf atmaktan başka bir şey bildiğin yok.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – İşin gücün devletin kurumlarını yok saymak senin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ancak zenginlere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ancak zenginlere şey yaparsın.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Kaç defa selamlayacak?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, şuraya bak da bir utan, utanman varsa!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utanmaz olan sensin! Bak, utanmaz olan sensin! Doğru konuş!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ne diyor? “Kamuda mülakatı kaldıracağım.” diyor.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utanmaz herif!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristten haber ver, teröristten!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, bak “Mülakatı kaldıracağım.” diyor. Şimdi ne oldu? Şimdi ne oldu utanmazlar?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utanmaz olan sensin, sen!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bana laf atan utanmazlar...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen, temiz bir dille konuşun.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen utanmaz bir adamsın!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, kardeş...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen... Sizi temiz bir dile davet ediyorum.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utanmaz olan sensin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, kardeş, bu Veli Ağbaba’yı var ya, Veli Ağbaba’yı laf atmakla susturamazsınız.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Adam gibi konuşacaksın!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Veli Ağbaba kim biliyor musun?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Kim olursan ol! Kim olursan ol!

VELİ AĞBABA (Devamla) – İsmet İnönü’nün hemşehrisi, Turgut Özal’ın hemşehrisi, Hamido’nun hemşehrisi; ben korkar mıyım sizden? (CHP sıralarından alkışlar) Beni laf atarak susturacak mısın sen?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ya, ben senden korkar mıyım ya! Ben senden korkar mıyım Veli Ağbaba! Sen kimsin ki yani!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristleri çıkardın Meclise!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çıktığınız, yaptığınız bütün rezillikler ortaya koymaya devam edeceğim.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Duymuyorsun değil mi! Duymazlıktan geliyor sun.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, Genel Kurula hitap edin lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ben senin gibi bazı rantçıların vekili değilim, ben halkın vekiliyim, ben fakir fukaranın vekiliyim.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Rantçı olan sizsiniz, siz! Rantçı olan sensin! Kendine iyi bakacaksın!

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen, Genel Kurula hitap edin.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ben senin gibi zenginlerin yandaşı değilim, onlara peçetecilik yapmıyorum.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Rantçı olanın babası sensin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Utanmazlar... Malatya'yı deprem yerle bir etmiş, utanmadan laf atıyorsun bana. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristleri çıkardın! İşine gelmiyor!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utan!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utan, sen utan!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyon) – Teröristten haber ver, teröristten!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utan!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen utanacaksın!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utan! Tuzu kuru!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen devletin kurumlarını yok sayacaksın! Utanmazlık yapıyorsunuz!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristi nasıl çıkardın Meclise?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Tuzu kuru!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Hâlâ duymuyor!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Lafın varsa çık meydana!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sen çık hadi!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Lafın varsa çık!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Söyleyemiyorsun, cevap da veremiyorsun!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – İşin gücün şov yapmak, gösteri yapmak!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 41 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, söylenenlerin doğru olmadığını çok iyi biliyoruz da özellikle bu temiz dille ilgili olarak... Bu temiz dil İç Tüzük'ün bir kuralı. “Sen bir halt bilmezsin.” “Utanmazsın.” Ya, bu kelimeler bir milletvekilinin ağızından bir başka milletvekiline...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen yanındakine söyle, sen kendine bak!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ben bir Grup Başkan Vekiliyim ve grubumun vekiline, grubuma bunu...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yanındakilere söyle! Utanmazlara söyle!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Utanmaz olan sensin be!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmazlara söyle!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sensin utanmaz ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmazlara söyle!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen ne biçim konuşuyorsun ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar... Sayın milletvekilleri, lütfen...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Başkanım...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Cambazlık yapıyorsun şu anda!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmazın büyüğü sensin!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Terbiyeni takın!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, Grup Başkan Vekiliniz cevap veriyor, lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen beni korkutacak mısın ya?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ben mi senden korkacağım?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen kimsin beni korkutacak?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ben mi senden korkacağım?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Senin lafından ben korkar mıyım? Ya, ben teslim olur muyum? Ben teslim olur muyum? Korkar mıyım ben?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen kimsin ki ben senden korkacağım?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kürsüde bir milletvekili...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir Grup Başkan Vekili konuşuyor, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sana diyorum, sana: Malatya'daki depremle ilgili laf atıyorsan "Malatya'da deprem yok." diyorsan utanmazın büyüğüsün.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Bir gruba "Utanmaz!" diyemezsin sen!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arın yok senin, utanmaz!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Veli Ağbaba, utanmazın en önde gideni sensin!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Utanmaz!

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen utanmazsın, sen çünkü iftiralarla sen milleti yanıltıyorsun.

Utanmazsın sen!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya depremle yerle bir olmuş diyorum, laf atıyorsun bana.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sen utanmazın ağababasısın lan! Utanmazın ağababası sensin!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben bunları yer miyim?

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teröristi söyle!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Teröristin büyüğü sensin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Utanmaz herif!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kimse terörist, onun Allah belasını versin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sen Doktor Özge'yi söyle!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kimse, çık ortaya! Çık ortaya, sende namus, şeref varsa çık ortaya!

Ar, şeref varsa çık ortaya!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sen söyle! Varsa çık söyle! Sende şeref varsa söyle! Sende namus, şeref varsa söyle!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekiline söz verdim, lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne yapacaksın?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Terbiyesiz adam! Şeref yoksunu sensin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne yapacaksın? Elinden gelse terörist yapacaksın. Senden büyüğü yok. Senden büyüğü yok.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Veli, tamam. Veli, tamam.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Utanmazın ağababası sensin!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sensin utanmaz!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Konuşma lan! Zırto! Konuşma!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Zannedersen Veli Ağbaba'yı dışarı davet etmek zorunda kalacağız. Hepimize...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen sus, sen konuşma!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sen utanmazın ağababasısın lan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen konuşma! "Terörist" diyeceksin, ben yiyeceğim onu! "Terörist" diyeceksin, ben yiyeceğim onu!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sen bu Meclise yakışmıyorsun!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sensin o! Lan sensin!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Lan sensin! Sen lansın!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sen bu Meclise yakışmıyorsun!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Arkadaşlar...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Lan sensin!

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Ağzın pis senin!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Arkadaşlar, bir dinler misiniz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Terbiyesiz!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Diyemez bana kimse. Bana kimse lan diyemez, diyemezsiniz bana.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – “Lan” diyorum sana, lan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Diyemezsiniz bana!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Senin gibi seviyesiz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sen seviyesizsin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekilleri; lütfen, milletvekili arkadaşları uyarır mısınız? Lütfen!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Utanmazın ağababasısın!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bak, ne söyleden 5 katı cevap! Sen utanmazın büyüğün! Daha başka ağzını açtırma bana! Akıllı ol!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sus!

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Sen akıllı ol, sen! Bulaşsan ne olur! Bulaşsan ne olur! Sarhoş!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, Veli Ağbaba’nın söylediklerinin doğru olmadığını hepimiz çok iyi biliyoruz. Şov yapmayı çok iyi bilen birisi ama utanmaz, rantçı, bir halt bilmezsin dediği için kendisini Genel Kuruldan...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Akıllı ol! Bak, hakaret etme, akıllı ol!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Veli, tamam.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bunlara söyle. Yapılan hakaretlere bak. Hakaret eden onlar.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, grup başkan vekiliniz cevap veriyor, lütfen.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Başkanım, dışarı at!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Kabadayılık yapma!

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Kabadayılık yapma!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, arkadaş, lütfen otur.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ya, arkadaşlar, Adem Bey...

BAŞKAN – Lütfen...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Konuşma! Konuşma!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sen konuşma!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.21

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.30

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

41 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına yapılan konuşmalarda kalınmıştı.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Ayşen Gürcan konuşacaktır.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ayşen Hanım, bir saniye.

Buyurun Sayın Usta.

61.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’yı temiz dille konuşmaya davet etmelerine rağmen ağır sözlerine devam ettiği için İç Tüzük’ün 67’nci ve 160’ıncı maddelerinin gereğinin uygulanmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkanım, Veli Bey her geldiğinde Mecliste böyle bir tartışma yaşıyoruz, o yüzden söz istedim ve konuşurken kendisini temiz dille konuşmaya ben de davet ettim ama hiç dinlemiyor. Biz “temiz dil” dedikçe o daha da hakaretlerini devam ettirdi. O yüzden, İç Tüzük’te konuşma üslubuyla ilgili madde 67’de bu tek tek yazılmış, “Gerekirse o kişi salondan çıkartılabilir.” veya 160’ıncı maddeye göre de “Kaba ve yaralayıcı söz sarf edenlere, hakaret yapanlara kınama cezası verilebilir.” deniyor. Uyarmamıza rağmen konuşurken bu kadar ağır sözlerine devam ettiği için İç Tüzük’ün bu maddelerinin gereğinin uygulanmasını bekliyoruz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

62.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, samimiyetle ifade ediyorum ki biz burada verileri ortaya koyarak, gerçekleri ortaya koyarak ve temiz bir dille konuşma yapmalıyız. Veli Ağbaba konuşmasında 103 bin bağımsız konutun Malatya’da yıkıldığını ve bunlardan yalnızca 7 bininin teslim edildiğini söyledi. Eğer bu gerçek değilse çıkar Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili arkadaşım “Rakamlar doğru değil, 7 bini değil de 70 bini teslim ettik.” der fakat bunu söylemek yerine kürsüdeki hatibe “Sen yalan söylüyorsun.” diye başlayan bir söz dizimi bizim de arzu etmediğimiz yere gitti; bunu samimiyetle ifade ederim. Ben, biraz evvel Mecliste olan bitenden mutluluk duyduğumu ifade etmem ama burada her grubun kendi payına çıkarması gereken özel durumlar vardır. Tutanaklara bakarız, “Veli Ağbaba hakaret etti.” deniliyor, tutanaklarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Gerçekten de Veli Ağbaba’nın sözleri içerisinde hakaretimiz çok sayıda sözcüğünün olduğunu ben de kabul ediyorum ancak Veli Ağbaba’ya yönelik de en az o kadar hakaretimiz sözcük olduğunu buluruz. Dolayısıyla, grupların, hepimizin bu konuda bir öz eleştiri yapması, birbirimize daha saygılı bir dille gerçek neyse onu söylemek, kürsüdeki hatibin kullandığı

verileri yanlışsa da çıkıp söz almak ve o verileri düzeltmek hepimizin ortak görevi olmalıdır. Bundan sonra Meclisin böyle yürümesini biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak temenni ederiz.

Bu duygumu ifade etmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

63.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, “Utanmazlar!” “Utanmaz adamlar!” “Siz utanmazsınız!” diye kürsüden başlayınca tabii ki doğal olarak vekillerimiz de, özellikle bölge vekillerimiz de “Utanmaz biz değil, sensin!” diye kendisine cevap verdiler. Bu bir hakaret değil, kendi söylediğine aynen cevap vermektir ama Veli Ağbaba buna rağmen “Bir halt bilmezsin!” aynen bunu söyledi, “Bir halt bilmezsin!” “Adam değilsin!” “Utanmazsınız!” “Hepiniz utanmazsınız!” diye tekrar tekrar bunları tekrarladı ve kendisi temiz dille konuşması için uyarılmasına rağmen hiç dikkate almadı. O yüzden İç Tüzük’ün uygulanması için ısrarcıyız ve önemli buluyorum. Bundan sonraki konuşmaların bu nizamı girmesi açısından bu uygulamanın da önemli olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

64.- *İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bu konuda hani bir laf vardır ya, bu gökyüzü altında söylenmiş sözler tamamlanınca “kifayetimizakere” denilir. Burada kulaklarımız çok şey duydu, arkadaşımız arkadaşımızın adını soyadını kullanarak hakaret etti “Ağababa, sen şöylesin; Ağababa, sen böylesin.” diyerek. Eğer bu İç Tüzük uygulanacaksa bu tutanak çıkarılır, bu tutanakta kim ne söylemişse onların tamamı için bu İç Tüzük uygulanır. Bunu, arkadaşlarımız varsa aynısını yaparız. Eğer böyle değil de yalnızca bir kişi üzerine bir uygulama yapmayı marifet sayar isek o hâlde burada olması gereken uzlaşma ortamına aykırı bir tutum almış oluruz, görüşümü böylece ifade etmiş olayım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hâlâ yanlış savunmaktasınız.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Burada tartışılan bir şey yok ki tutanağa bakacaksın Başkan ya.

NURETTİN ALAN (İstanbul) – Ağır tahriki ne yapacağız?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Ne var, tartışılan ne var? Aşıkâr bir şekilde adam hakaret ediyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, dostum, tutanağa şöyle bakılır, iki durumda da hep tutanağa bakılır. Neler söylendiğine bakarız yani.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – O dediğiniz, tartışma olursa olur.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Burada ağır bir tahrik var.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerini arkaya davet ediyorum.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Tartışma olursa o dediğiniz tutanağa bakılır. Tartışma yok, bariz, açık.

BAŞKAN – Tutanakları istedim.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.35

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER : Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

41 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerine gruplar adına yapılan konuşmalarda kalınmıştır.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Ayşen Gürcan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Gürcan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AYŞEN GÜRCAN (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce terör devleti İsrail’in Gazze’de uygulamakta olduğu soykırımı lanetliyor, hayatını kaybeden Filistinli kardeşlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Bu soykırımın durması ve kalıcı bir barışın sağlanması âdeta bir insanîyet sınavı olarak önümüzde dururken Gazze için kararlı bir duruş ortaya koyan ve harekete geçen her vicdan sahibi insanı minnetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye, politikalarıyla ve bu politikaları icra eden kurumlarıyla dünyada sosyal devlet anlayışını en iyi şekilde temsil eden ülkeler arasındadır. Geline bu noktanın ilk adımı temel bir zihniyet devrimiyle atılmıştır. AK PARTİ iktidara geldiği günden bu yana kamu imkân ve kaynaklarını kendini seçkin gören bir zümrenin tekelinden çıkarıp halkın hizmetine sunmuştur. “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” ilkesi doğrultusunda halkın hizmetine bir siyaset üretmenin gayreti içerisinde olmuştur. Bu çerçevede, her dönem çağın getirdiği yeni sorunlara sağladığı modern imkânlarla çare aramış, amacından sapmadan araçlarını yeniden oluşturabilmiştir. Yaşadığımız toprakları besleyen, bizi biz yapan şefkat, merhamet, diğerkâmlık gibi değerleri kucaklamış, kurduğu siyasetin ve politikanın mayasına katmıştır. Bugün, Anayasa’mızın devleti tanımlayan 4 temel unsurundan biri olan sosyal devlet anlayışı, hükümetlerimiz döneminde bizi köklerden besleyen bu değerler çerçevesinde güçlendirilmiştir. AK PARTİ hükümetleri öncesinde hemen her alanda olduğu gibi sosyal politikalarda da palyatif çözümlerle geçici aksiyon alınarak günün kurtarıldığı bir alandı ancak biz sosyal politikaları devletin asli hizmetleri arasında gördük. Bu noktada vatandaşlarımıza hak ettiği hizmeti sunmak için çalıştık.

Kıymetli milletvekilleri, güçlü toplumlar, bütün vatandaşlarına potansiyellerini gerçekleştirecekleri koşulları sağlayabilen toplumlardır. Engelliler Haftası’nı kutladığımız bugünlerde toplumsal engelleri ortadan kaldırmak için, herkes için engelsiz bir yaşam inşa etmek adına eğitim imkânlarından rehabilitasyona birçok yeni ve çeşitli uygulamanın hayata geçirildiğini duyurmaktan dolayı mutluluk duyuyorum. Engelli evladına, yaşlı annesine, babasına bakmakta zorlanan kişilerin sırtındaki yükü azaltmak için bakım yardımı uygulaması başlatılmış, yaklaşık 600 bin engelli ailesine ulaşılmıştır. Bakım sürecinde aile bütünlüğünü sağlamak amacıyla evde bakım, gündüz bakım, evde sağlık gibi çeşitli hizmet modelleri hayata geçirilmiştir. Bugün 90 bin hanede 130 bin yaşlımıza destek hizmeti veriliyor.

Devletimizin şefkat eli çocuklarımızın da üzerinde. Biliyoruz ki bir çocuğa sunulabilecek en güzel hediyelerden biri müşfik bir aile ortamında büyümesini sağlamaktır. Öncelikle koruyucu, önleyici bir hizmet olarak çocukların kurum bakımına alınmadan aile birlik ve bütünlüğü içerisinde sağlıklı bir şekilde büyümeleri amacıyla sosyal ve ekonomik destek hizmetleri hayata geçirildi ve 170 bin çocuğumuza ve ailesine bu çerçevede yardım sağlandı. Devlet korumasına alınan çocuklarımızın ihtiyaçlarına göre doğru imkânların sunulması için var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz. Çok sayıda çocuğun bir arada zor şartlarda yaşamak mecburiyetinde kaldığı yurt ve yuvaları kapatarak aile ortamına yakın, çocuklarımızın psikolojik ve ruhsal gelişimlerine daha elverişli ev tipi yatılı birimler olan çocuk evleri ve sevgi evleri siteleri modeline geçildi. 2005 yılında Bakan Danışmanı olduğum dönemde dönemin Bakanıyla ziyaret ettiğimiz bir çocuk esirgeme yuvasında 3-6 yaş grubunda 27 çocuğun sadece 2 bakıcıyla bakılıyor olması karşısında duyduğum şaşkınlığı anlatamam. Kendi evimizde 2 ya da 3 çocuğa bakarken yaşadığımız zorluk ve kargaşayla kıyasladığımızda durumun ne kadar vahim olduğunu hayal edebilirsiniz. Bu durumun değişmesi şarttı ve hemen o dönem gerekli adımlar atıldı. O gün başlattığımız çalışmaların bugün geldiği noktayı görmek büyük bir mutluluk. Hamdolsun, bugün artık hiçbir çocuğumuz koğuş tipi yurtlarda kalmıyor. Bir aile ortamını temsil eden sevgi ve çocuk evleriyle en uygun yetiştirme koşullarını sağlamak için Bakanlığımız ve ilgili kurumlarımız ellerinden geleni ortaya koyuyor.

Bunun yanı sıra, koruyucu aile hizmeti yaygınlaştırmak ve bu hizmetten yararlanan çocuklarımızın sayısını arttırmak da öncelikli gündemlerimizin arasında. “Bu toprağı bizlere vatan yapan kahramanlarımızın emanetleri emanetimizdir.” diyerek şehit olan vatan evlatlarının yakınlarının da benzer şekilde kamuda istihdam haklarını yükseltmiştik. Bunun yanında şehitlerimizin yakınları ve gazilerimiz için devletin tüm imkânlarını seferber ederek nerede bir sorun ve sıkıntısı varsa o konuda gerekli düzenlemeler ilgili bakanlıkların da katkılarıyla düzenlenmiş ve hayata geçirilmiştir.

Kıymetli milletvekilleri, bir sorunu tespit etmeden ona nitelikli bir çözüm getiremeyiz. Benim de sekiz yıl boyunca Genel Müdürlük yaptığım Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ki o dönem 17 tane saha çalışması boşanma nedenleri, Ailenin Korunmasına Dair Kanun’un incelenmesi, ergen profili ve benzeri birçok araştırmanın neticesi bugün geldiğimiz politikaların temellerini oluşturuyor. Keza Bakanlığımız 2011 yılında hizmet bakanlığı, icracı bakanlık olduktan sonra da bugün bu çalışmalar devam ediyor ve alınan tüm politikalar, kararlar bir bilimsel araştırmanın, sahanın incelenmesinin neticesinde oluyor. Yapılan araştırmalar bizi sorunları net bir şekilde belirleyip gerekli politika setini uygulama imkânına kavuşturdu. Sosyal politikalarda arz odaklı yeni bir dönem yine Aile Sosyal Destek Programı yani ASDEP’le başlatıldı. Projenin başlangıcı 2008’dir. Bizzat içinde bulunduğum bu proje, başlangıcından bugün gelinen nokta, Ekim 2017’den bu yana başlatılan uygulamalarla 7,3 milyon hane ailemizin daha önceden talepleri doğrultusunda tüm sosyal yardım ve hizmet ihtiyaçları artık önden bizzat tespit edilerek talep üzerine değil arz üzerine bir politika ürettik.

Bir diğer öncelikli çalışma alanımız tabii ki kadının ekonomik ve sosyal hayata etkin katılımı. Güçlü kadın, güçlü aile, güçlü toplum ilkesiyle kadınlarımızın her alanda güçlendirilmesi sadece bireysel kazanım olmakla kalmayıp ailevi ve sosyal dönüşümü de sağlayan temel değerdir. Bu anlayıştan yola çıkarak 2006 yılından bu yana hazırlanan Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı’nızın sonuncusunu, 4’üncü aşamada, 8 Mart 2024 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan kamuoyuna ilan etti. Her bir eylem planı bir öncekinden çıkartılan sonuçlar ışığında yenilenmiş ve her yönüyle yaşanan sıkıntılara sonuç üretmek amacıyla oluşturulmuştur. Çalışma hayatında ilgili tüm kurum ve kuruluşlarımızın sağladığı desteklerle her açıdan kadınlarımızın yanındayız. Ticaret hayatında önlerinin açılması adına kadın kooperatifçiliğini destekliyoruz.

Diğer büyük bir önemli konu ise elbette şiddete karşı sıfır tolerans. Bu noktada başta 2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun olmak üzere gerekli olan eksik mevzuat tamamlandı. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın Adalet, İçişleri, Sağlık, Millî Savunma Bakanlıkları ve Diyanet İşleri Başkanlığıyla eş güdümlü bir şekilde yürüttüğü pek çok uygulamayla ülkemizde kanayan yaralardan biri olan bu soruna karşı Alo 183 destek hattı, elektronik kelepçe, KADES uygulamalarının yanında hâlihazırda 81 ilde hizmet veren

ŞÖNİM'lerle, kadın konukevleriyle ve çok amaçlı toplum merkezleriyle her manada topyekûn bir mücadele sürdürülmektedir.

Yine, Meclisimizin aldığı kararla -biliyorsunuz kanunlaştırdık- Aile ve Gençlik Fonu evlilik çağına gelmiş, aile kurma yolunda ilk adım atacak gençlerimize kırk sekiz ay vadeli, iki yıl geri ödemesiz, 150 bin lira tutarında faizsiz kredi desteği sunmaya başladık; pilot uygulama bölgesinde olmasına rağmen nisan ayı itibarıyla 7.888 başvuru alındı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; büyük bir memnuniyetle ifade etmek isterim ki 2002 yılından bu yana sosyal yardımların merkezî yönetim bütçesindeki payı yaklaşık 4 kat arttı. Bunun yanında, geleceğe güvenle bakan bireylerden oluşan müreffeh bir Türkiye için 2002 yılında 4 olan sosyal yardım programı sayısını bugün -Doğum Yardımı, Şartlı Eğitim Yardımı, elektrik ve doğal gaz desteği, Öksüz Yetim Yardımı gibi- toplam 50'nin üzerine çıkarttık. Tüm bunları milletimizle el ele vererek başardık, işimizi aşkla yaptık. Çünkü hep ifade ettiğim gibi, bizim bir Türkiye hayalimiz var. Kimsenin kendisini öz yurdunda garip hissetmediği, insan odaklı ve hak temelli bir yaklaşımla, tek bir vatandaşımızın dahi yalnız olmadığı bir ülke için çalışıyoruz.

Sözlerime burada son verirken başta şehit anneleri olmak üzere sevgi, merhamet, şefkat ve fedakârlık timsali bütün annelerimizin şimdiden Anneler Günü'nü kutluyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına söz talebi Uşak Milletvekili Ali Karaoba'ya aittir.

Buyurun Sayın Karaoba. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ KARAOBA (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi ve ekranları başında bizi izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Eline geçen az parayla ayın sonunu getirmek zorunda kalan emeklilerimizi, aslında Guinness Rekorlar Kitabına girmeyi hak eden, emekçilerimizi ayrıca selamlıyorum.

AKP'nin seçim kazanmak için plansızca hazırladığı yasalardan, doyumsuz bürokratlardan, yandaş şirketlere akıtılan vergilerimizden ve ekonomideki yanlışlardan dolayı ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik kriz hepimizin malumu. İşte emeklilerle ilgili yarattığınız gurur tablosu: En düşük emekli maaşı 10 bin TL, yirmi beş yıl hizmet eden bir mühendisin, bir öğretmenin emekli maaşı 22 bin, astsubaylarımızın hemşirelerimizin, diğer kamu emekçilerimizin maaşı da çok farklı değil. Belki unutmuşsunuzdur, 10 bin lirayla neler yapılabilir bir hatırlatmak isterim: Bir emekli bu aylıkla büyük şehirlerde ev tutamaz, torununun servis parasını ödeyemez, bilgisayar zaten alamaz, dışarıda yemek şöyle dursun, evine 1 kilo et alırken kara kara düşünür. Emekli 2 kişi yeni doğmuş torununu ziyaret etmek istese Uşak'tan Kars'a emekli maaşının yarısıyla gidebilir. Bu yaz çocuğunu evlendirecek bir aile bilezik almayı, büyük altın almayı bırakın bir kenara artık küçük altın takamaz oldu.

Sayın milletvekilleri, bir yanda Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek “kamuda tasarruf” “harcama kontrolü” “israfa son” diyor; peki, öbür taraftan Türk Hava Yollarının Genel Müdürü 1 milyon 400 bin TL maaş alıyor yani bir emeklinin on iki yıllık maaşı. AKP'nin Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı altı buçuk yıllık emekli maaşı alıyor. Boğaziçi Üniversitesinin atanmış Rektörü maaşı yetmiyormuş gibi Turkcell'in Yönetim Kuruluna atanıyor ve 150 bin TL ekstradan maaş alıyor. Arapça bilmeyen Diyanet İşleri Başkanınız Audi A8 için aylık 2,5 emekli maaşı -altıncı makam aracı için- ödüyor. Kur korumalı mevduata ve yandaşın vergisini silmeye harcadığınız paraları elimizde tutsaydık bugün bu konuları konuşmaz olurduk. Monaco'da yüksek sosyeteyle ıstakoz yiyenlerle, 2 milyon TL'lik saat takanlarla birlikte biz Mecliste emeklilerimizin sorununu çözmeye çalışıyoruz; çok acı, halkımızdan koptunuz. Kamu kaynaklarını sömürerek, iki üç yerden maaş alıp lüks içinde yaşayanlar emekli sorununu çözemez. Mülakatla kul hakkı yemeye alışanların, ülkesini değil cebini düşünenlerin, halkı hor görenlerin vurgun düzenini 31 Martta durdurduk, 2028'de tekrar durduracağız.

Değerli milletvekilleri, emeklilerimizin, gençlerimizin, memurlarımızın, tüm çalışanlarımızın sizden beklediği sadaka ya da imtiyaz değil, haklarıdır. Siz, artık, halkımızı “Aynı gemideyiz.” diye kandıramıyorsunuz, halktan koptunuz; biz ise emeklilerin yanındayız. Sadece emeklilerimizin değil, atama sözü verip tutmadığınız öğretmen adaylarımızın, kadro sözü verdiğiniz taşeron işçilerimizin,

staj ve çıraklık mağduriyeti yaşayan vatandaşlarımızın, sağlık emekçilerimizin, hakkı çiğnenen tüm vatandaşlarımızın yanındayız.

Bakın, önümüz Kurban Bayramı. Diyanet bu yıl vekâletle kurban kesim ücretini 11.750 TL olarak açıkladı. En düşük emekli maaşı alan vatandaşımız kendi maaşını hiçbir yere harcamasa bile kurban kesemiyor. 2018 yılında Cumhuriyet Halk Partisinin baskısıyla emekli ikramiyesi bin TL, kurban kesme ücreti 850 TL'ydi ama altı yılın sonunda gelineen noktada, ikramiyeyle kurban kesmeyi bırakın, maaşıyla bile kurban kesemiyor, dört emekli ikramiyesiyle ancak kesebiliyor. Gelin, Ramazan Bayramı'nda emeklilerimize vermediğiniz bir asgari ücret tutarındaki bayram ikramiyesini Kurban Bayramı'nda emeklilerimize verelim. Uşak Milletvekili olarak, tüm Uşaklı emeklilerimiz adına Meclisten bunu talep ediyorum.

Değerli milletvekilleri, seçim sürecinde emekli vatandaşlarımızın Türkiye'nin her yerinde bizlerle birlikte olduğunu biliyoruz; biz de onların sesi olduk, olmaya devam edeceğiz, şimdi onlarla birlikte olma zamanıdır. Şimdi, bu kürsüden Genel Başkanımızın grup toplantısındaki seslenişini tekrarlıyorum: “Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye’de bütün emeklileri ve onlara destek vermek isteyen herkesi 26 Mayıs’ta Ankara’da Büyük Emekli Mitingi’ne davet ediyorum.” (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karaoba.

ALİ KARAOBA (Devamla) – Atatürk’ün de söylediği gibi “Bir milletin yaşlı vatandaşlarına ve emeklilerine karşı tutumu, o milletin yaşama kudretinin en önemli kıstasıdır. Geçmişte çok güçlüyken tüm gücüyle çalışmış olanlara karşı minnet hissi duymayan bir milletin geleceğe güvenle bakmaya hakkı yoktur.”

Genel Kurulu saygıyla selamlarken emekliler hakkını alacak diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KOLLUK EĞİTİMİ İŞ BİRLİĞİ MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 24 Mayıs 2022 tarihinde Ramallah’ta imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptı”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde ilk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Toruna aittir.

Buyurun Sayın Torun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Meclisimizin gündemi Filistin, Filistin’le yapılmış karşılıklı anlaşmaları görüşüyoruz. Yaptığımız anlaşmalar sembolik olarak, Filistin’le olan dayanışmamıza işaret etmesi noktasında elbette kıymetlidir ancak iki yüz on günü geçen işgal ve soykırım sonucunda Gazze Şeridi’nin yüzde 70’inde sivil altyapı yerle bir edilmiş, 15 bine yakın çocuk, 35 bin insan öldürülmüş ve 8 bin kişinin de akıbeti belirsiz durumdadır. Bu durum, nüfusun yüzde 65’inin acil yardıma muhtaç hâle gelmesini, yüzde 85’inin de yerinden edilmesini gösteriyor.

Binlerce sivilin sığındığı Refah, İsrail’in yedi aylık savaşı boyunca hedefindeydi. Ramazan ayında Birleşmiş Milletlerin, en sonunda ABD’nin veto etmemesiyle ateşkes çağrısını kabul etmesine rağmen İsrail, Refah’ın boşaltılmasını istedi, ABD kamuoyu baskısıyla İsrail’e desteğini yavaşlatsa da Refah’a girdi. Hamas’ın, İsrail’in bütün saldırılarına bahane ettiği İsraili rehinelere serbest bırakılması dâhil Mısır ve Katarlıların ateşkes teklifini kabul etmesine rağmen İsrail Savaş Kabinesi oy birliğiyle Refah’taki operasyonun devam etmesine karar verdi; dün itibarıyla da Refah Kapısı’nı kontrol altına

aldığını duyurdu; bütün gece boyunca devam eden bombalamalarla yine sivil yerleşimler vuruldu. Yüreklirimizi dağlayan, kıtlıkla ve sefaletle yüz yüze kalan Gazzelilere yardımların ulaştırıldığı Refah'tan geçiş kapatıldı; 1,4 milyon Filistinli'nin sıkıştığı Refah'ta her ilerleyen saat daha da vahim bir durumu getirecek. İsrail'in Şifa Hastanesine saldırısına dair yalanlamalarının üstünü örtme çabalarının sadece birkaç ay ardından toplu mezarlar ortaya çıkıyor ve hastanede öldürülen hastaların, doktorların, tüm sivillerin cesetlerine yeni ulaşıyor. Yürüttüğü tüm bu vahşete rağmen Amerika Birleşik Devletleri İsrail'e desteğini hâlen devam ettiriyor.

Sayın milletvekilleri, Refah'ın işgali zaten bir toplama kampı olan Gazze'yi bir açık mezara dönüştürmüştür. İsrail'in en büyük destekçisi olan ABD'nin desteğiyle yapmış olduğu bu eylemler üzerine Türkiye diplomasi trafiğine hız kazandırmalı ve bu konunun kesin çözümü için kararlı bir dış politika hamlesine girişmelidir. Amerika Birleşik Devletleri'nde başlayıp Avrupa'da devam eden üniversite eylemleri, iki yüz on günü geçmesine rağmen ateşi dinmeyen yürüyüş ve gösteriler ve Netanyahu'nun karşı karşıya kaldığı siyasi açmazı kullanarak Filistin'in özgürlük davasına var gücümüzle destek sağlamalıyız.

Geçen hafta buradan dile getirdiğim gibi Genel Başkanımız Sayın Ahmet Davutoğlu, 10 Mayıs tarihinde yani yarın Güney Afrika'da yapılacak Filistin özelinde Apartheid rejimini konu alan konferansa onur konuğu olarak davet edilmiştir. Küresel vicdan bildirisiyle dünyaca tanınan pek çok ismi bir araya getiren Sayın Davutoğlu'nun bu girişimi, Filistin konusunda en somut katkıyı sağlayan Güney Afrika'da karşılık bulmakta ancak defalarca tekrar etmemize rağmen, Hükûmet tarafından henüz sahiplenilmemiştir. Bu konferansın Filistin davasına katkı sağlamasını temenni ediyor, Filistin konusunda attığı adımlar tüm dünyada takdir gören Devlet Başkanı Sayın Cyril Ramaphosa'yı yürekten selamlıyorum.

Ticaretin sonlanması için buradan yaptığımız çağrılara yalancılık ithamlarıyla karşılık verenler iki yüz günün sonunda ticareti tam anlamıyla kısıtlama kararı almıştır. Bugün yine atılması gereken bir adımdan bahsediyoruz. Sayın Davutoğlu Filistin için önemli olan, Filistin tarihi açısından çok önemli olan 15 Mayıs Nekbe Günü'nde Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun olağanüstü toplantıya çağırılması konusunda çeşitli devletlere mektuplar yazmış ve büyükelçilikleri ziyaret etmiştir. Bu girişimin sahiplenilmesi ve büyütülmesi amacıyla Sayın Cumhurbaşkanına ve Sayın Dışişleri Bakanına da mektuplar yazmıştır ancak üzülererek söylemem gerekir ki mektuplarına ne olumlu ne olumsuz herhangi bir cevap gelmemiştir. Genel Başkanımız yarın Johannesburg'dan bu çağrıyı yineleyecek. Ben de Meclis kürsüsünden hem tüm milletvekillerine hem de kamuoyuna, başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere, tüm siyasi parti liderlerine sesleniyorum:

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Torun.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Gelin, Nekbe Günü'nde Birleşmiş Milletlerin toplanmasına Türkiye olarak öncülük yapalım ve Filistinli mazlumların sesini duyuralım.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi, İzmir Milletvekili Ümit Özlale'ye aittir.

Buyurun Sayın Özlale. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi partim ve kendim adına saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime Falih Rıfkı Atay'ın “Zeytindağı” eserinden birkaç alıntıyla başlamak istiyorum: Gözyaşının hiçbir faydası olmadığını anlamak için, Yahudilerin Kudüs'te yüzlerce yıldan beri her cumartesi günü başlarını dayayıp ağladıkları taşı ziyaret ediniz: Yüzlerce yıllık gözyaşı, bu ağlama duvarını bir santim aşındırmamıştır. Paranın ne büyük bir kuvvet olduğunu anlamak için ise Filistin kıyılarındaki ve içlerindeki Arapları çöle doğru süren siyonist sömürgeciliği görün: Yüzlerce yıllık gözyaşı, bir külçe altına değmez. Balfour'un bir nutku Davud'un bütün mezmurlarından daha tesirlidir.” Falih Rıfkı Atay yine aynı eserde şöyle demiş: “Suriye'de Hristiyanlık, Müslümanlık; Filistin'de Araplık, Yahudilik; Hicaz'da Şeriflik, Vehabilik meseleleri, bizzat Türk-Arap meselesinden daha

azılıydı. Nitekim biz çıktık, nifak bütün Akdeniz, Kızıldeniz ve çöller boyunca hâlâ yanıp durmaktadır.” Ve son olarak da şöyle söylemiş: “Birkaç devlet, bir memlekette adam tüccarlığına başladığı zaman altına avuç açanlar çok olur fakat bunları ciddi bir hareketin şefleri bile saymak doğru değildir. Zira biz bu hatada bulunduk.” diyor.

Cemal Paşa’nın hatıralarına baktığınızda da benzer bir tablo görürsünüz. “Suriye ve Filistin topraklarının, başta da Kudüs’ün kaybedilmesinin iki sebebi vardır.” diyor Cemal Paşa. “Biri Alman komutan Falkenhayn’ın ihanete varan hataları, diğeri de Şerif Hüseyin’in Osmanlı’ya ihanet edip Türk ordusunu arkasından vurmasıdır.”

Şimdi, ben bu alıntıları hamaset veya öfke duygularıyla dile getirmiyorum; tam tersine, yüzlerce yıldır bu topraklarda beraber, kardeşçe yaşadığımız Yahudi vatandaşlarımıza ve her gün İsrail devletinin gerçekleştirdiği soykırımı, katliamı lanetleyen, protesto eden İsraililere ve dünyanın dört bir tarafında, başta üniversiteli gençler olmak üzere bu vahşeti protesto edenlere selamlarımı ve saygılarımı sunuyorum. Bu alıntıları neden yapıyorum? Sadece olası bir tarihi tekrar durumuna dair uyarı yapmak istiyorum. Aralık 1917’de tamamen çekildiğimiz Filistin cephesinin, bugün etrafımızda diğer kriz ve çatışma cephelerinin belki de en önemlisi olarak büyük bir yangına sebebiyet verme ihtimaline dair konuşuyorum. Zira çok sevdiğim bir sözdür, İspanyol bir filozofa aittir: “Tarihi bilmeyenler onu tekrar etmeye mahkûmdurlar.” Bugün içinden geçtiğimiz sürecin 1930’ların başını ve sonrasındaki felaketi tekrarlamasını istemiyorsak cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk’ün “Yurtta sulh cihanda sulh.” ilkesiyle bilge ülke gibi davranmalı ve ülkemizin bu dönemde insanlık için ne büyük bir sorumluluk taşıdığını asla unutmamalıyız. Peki, biz özellikle son on yılda bilge ülke gibi davrandık mı ya da bölgenin, o çok popüler tabiriyle, yumuşak gücü konumunda mıyız? Hiç sanmıyorum. 2011 Arap isyanları sonrasında Türkiye’nin çıkar odaklı değil, kimlik temelli dış politikası ülkemizi maalesef izole duruma getirdi. Türkiye’nin Müslüman Kardeşler ve Hamas gibi gruplarla benzer çıkarları paylaşma eğilimi, bölgesel düzeyde bu ilişkileri koruma çabaları ve bu ağlardan yararlanma isteği ulusal çıkarlarımıza zarar veren sonuçlara yol açtı ve bugün, maalesef, iktidar partisinin sorunları çözmedeki samimiyeti hem ülkemizde, Gazi Meclisimizde hem de bölgede haklı olarak sorgulanıyor. İşte, tam da bu yüzden sorunu çözmede ara buluculuk görevi Türkiye’ye değil, Katar ve Mısır’a veriliyor. İşte, bu yüzden, Uluslararası Adalet Divanına İsrail Devleti’nin soykırım yaptığı iddiasıyla Türkiye değil, Güney Afrika Cumhuriyeti başvuruyor. Yukarıda biraz önce değindiğim alıntıya biraz daha girmek istiyorum. Falih Rıfkı, gözyaşının hiçbir faydası olmadığını ve paranın ne büyük kuvvet olduğunu anlamak için Kudüs ve Filistin’de olanlara bakın diyordu yani “Aynanın diğer tarafından ağlamakla ya da dövünmeyle, bağırıp çağırma ile bir yere varılamıyor, kimseye de bundan fayda gelmez.” diyor. Evet, biz Türkiye olarak düşeni yalnız bırakmayız, el uzatırız. İşte bunun için de üretmeli ve zenginleşmeliyiz her sektörde, her alanda. Tarımda üretmeliyiz ki aç olana aş verelim; sanayide, teknolojiye üretelim ki dara düşenleri sefaletten kurtaralım. Ancak dün can, kan ve toprak kaybettiğimiz Suriye ve Filistin’de, Orta Doğu’da bir kısım hayalperestlerin eski kâbus senaryosunu tekrarlamasına da asla izin veremeyiz. Kendi nüfusumuzun, kendi insanımızın yoksullaşması pahasına da başkalarını doyurup besleyemeyiz. Toprak kaybettiğimiz bir coğrafyaya şimdi de nüfus bütünlüğümüzü kurban edemeyiz, imparatorluk kaybettiğimiz çöllerde şimdi de devletimizi kaybedemeyiz. O yüzden de bugün, kendi cumhuriyetimizi ve devletimizi savunmak ve kollamak için kararlı, akıllı, itidalli ve ileri görüşlü olmak zorundayız. Hâlâ merak edenler için de hatırlatalım, İYİ Partinin tezkereyle ilgili görüşleri tam da bununla ilgilidir. Sonuç olarak, iktidar partisi yalnızca dış politikayı hamasi nutuklarla iç politikaya tahvil etmekle kalmıştır. Kişisel çıkarlar, zamanında alınmayan ya da alınamayan ihracat ve ithalat kısıtlamaları, AK PARTİ’yi sadece ülke sınırlarının dışında değil, ülke sınırları içinde de zor duruma düşürmüştür. İsrail’den ihracatın yanı sıra, bu dönemde de tam yarım milyar dolarlık ithalat yapılması ekonomimizin ne kadar yerli ve millî olduğu konusunda da çok önemli ipuçları vermiştir. Size geldiğimiz noktayı sadece çok basit bir örnekle anlatmak istiyorum. “2 devlet tek millet” dediğimiz, ağabeyi olduğumuzu iddia ettiğimiz, himayemizde olduğunu her fırsatta söylediğimiz, dost ve kardeş ülke Azerbaycan’ın İsrail’in petrol ihtiyacının yüzde 40’ını karşıladığını biliyor muydunuz? Aynı Azerbaycan İsrail’le milyar dolarlık doğal gaz anlaşmaları yaparken bizim, burada, Gazi Meclisimizde ya da iktidar partisinin herhangi

bir tepkisi oldu mu? Bugün, İsrail'in bütün enerji ihtiyacının yüzde 40'ını Azerbaycan karşılıyor. Biz Azerbaycan'a bir tavır aldık mı? Hayır, almadık. Biz Azerbaycan'a bundan dolayı bir tepki gösterdik mi? Hayır, tepki göstermedik. Daha geçenlerde İsrail ile Azerbaycan arasında milyar dolarlık bir doğal gaz anlaşması yapıldı. Herhangi bir tepki duyduk mu? Hayır, hiçbir tepki duymadık. O yüzden de biz bu Filistin mevzusunda yumuşak gücümüzü yani AK PARTİ'nin her fırsatta övündüğü yumuşak gücü bir kez daha görmüş olduk diyorum, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerine Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'ya aittir.

Buyurun Sayın Cupolo. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Sayın milletvekilleri, Değerli Genel Kurul; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce ufak bir hikâye anlatarak başlamak istiyorum. 2023 yılının Ekim-Kasım ayları gibiydi, Diyarbakır'da Koşuyolu Parkı'nda bir basın açıklaması yapmak için partili milletvekilllerimiz, Eş Genel Başkanlarımızla parkta bir araya gelmiştik ve kısa bir yürüyüş yapmak istemiştik. Orada bu eylemi durdurmak için bulunan polis amiri ısrarla 5275 no.lu Yasa'nın uygulanmasını talep edemeyeceğimizi söylemişti; mevcut yasayı uygulamayacağını ve bunun uygulanmasına dair, uygulanması için yapılan çağrılara da müdahale edeceğini söylemişti. Bu polis amirine “Zamanında insanlar başörtüsü yasağını protesto etmek için, anayasal haklarını kullanmak için eylem yapmışlardı. Onları durduran polisler sizce hukuki bir şey mi yapıyorlardı?” diye sorduğumda “Evet, öyle yapıyorlardı.” demişti. O polisin zihniyetinden yani o başörtüsünü yasaklayan polisin zihniyetinden bugün Koşuyolu Parkı'nda siyasetçilerin açıklamasını engelleyen polis zihniyetine hiçbir şey değişmemiştir.

Şimdi, bu kolluk zihniyeti, bu devam eden kolluk zihniyeti... Deprem döneminde, hatırlarsınız, insanlar yağmacılıkla suçlanmıştı, gözaltına alınmışlardı, hatta S.G. isimli bir kişi kardeşiyle birlikte gözaltında tecavüze bile uğramıştı, öldürülmüştü kardeşi, gözaltında öldürüldü ve o polisler hakkında o kolluk kuvvetleri hakkında bir işlem görmemiştik. Aynı polis, aynı kolluk kafası bugün Filistin için Bin Filistinli Genç Eylemi yapan, bunun için eylem yapan o gençlere tokat altmıştı. O polis belki açığa alındı ama biliyoruz ki pek yakında yine görevine dönecek.

Şimdi, bu kadar işkenceci, bu kadar insan haklarına aykırı bir şekilde faaliyet yürüten bir kolluğun Filistin'deki kolluğa nasıl bir eğitim vereceğini merak ediyoruz, lütfen bize açıklayın çünkü biliyoruz ki Türkiye'nin de parçası olduğu Avrupa Konseyinden Türkiye'ye sıklıkla fon verilir. Ne verilir? Polisin iyileştirilmesi, eğitim verilmesi, görevini daha iyi yapması, insan haklarına riayet etmesi, örneğin, rüşvet almaması gibi ama bu projelerin detaylarına bakıyoruz ve birazcık raporları okuduğumuzda en çok rüşvet almamaları için eğitim alıyolar, bir de işkence yapmamaları için yani bir kolluğun diğer asli görevleriyle ilgili eğitim almalarına fırsat bile kalmıyor.

Yine aynı Avrupa Konseyi diyor ki: İşte, daha iyi bir yargı, daha hukukun üstünlüğünün sağlanması için hâkimlere, savcılara eğitim verelim. Bu Konsey bunun için fonlar sağlıyor. O hâkimlere, savcılara bakıyoruz, bir kısmı Ata Dedeler çetesi, bugün Kobane dosyasının geldiği hâli devam ettiren, olduğu şekilde hukuksuzluğu sürdüren çeteler, şu an tutuklu yargılanıyorlar veya bazı savcılar var örneğin, İstanbul'da bir savcı, ne yapıyor? İran istihbaratıyla çalışıyor, İran istihbaratına İran'a karşı muhalif faaliyetler yürütenlerin, Türkiye'ye sığınmışların ev adreslerini veriyor ve çok küçük cezalarla cezalandırılıyor. Bu adam istihbaratla çalışırken MİT gidip bize komik komik videolar yayınlıyor.

Tabii, bu çürümenin, bütününün bize bir maliyeti var. Bize ama halka bir maliyeti var çünkü bu insanlar yargıda olan ihlal sebebiyle, polis şiddeti sebebiyle ne yapıyorlar? AİHM'e gidiyorlar; AİHM bazı kararlar veriyor ve Türkiye'den bu kararları uygulamasını istiyor. Bugün Büyük Dairenden 18'inci madde yani yargılamanın siyasi bir araç olarak kullanıldığı tespiti yapan Büyük Dairenden Türkiye'ye karşı bir ihlal çıkmış durumda, Bakanlar Komitesinde şu anda hem Kavala'nın hem Demirtaş'ın hem Yüksekdağ'ın hem Ali Ürküt'ün ve birçok gazetecinin dosyası bulunuyor. Türkiye bunlar için finansal bir bedel ödeyecek, siyasal bedeli bir kenara bırakıyorum finansal bir bedel ödeyecek. Neden? Siz

AK PARTİ olarak kalkıp caka satın diye, siz kalkıp kendinize birazcık ün edinin diye biz halk olarak vergilerimizle bu bedeli ödüyoruz.

Yine, bakın, dünyanın parlamentosu olarak düşünülen Parlamentolararası Birliğin insan hakları biriminden, parlamenterlerin haklarını çalışan birimden bir karar çıktı, dedi ki: “Bu Parlamentoda parlamenterlerin hakları ihlal ediliyor, parlamenterlerin görevini yapması engelleniyor.” Bu anlayış devam edecek ve eğer siz anlayışınızı devam ettirerseniz tıpkı o başörtüsü yasağını uygulayan rejimler nasılsa, onlar nasıl bir yanlışla düştüyse siz de bu yanlışın içinde kavrulmaya ve onlarla aynı akıbete maruz kalmaya devam edeceksiniz.

Kolluk eğitimi vermeden önce lütfen kendi kolluğunuzu düzeltin, ardından Filistin’e bu eğitimi verin çünkü onlara vereceğiniz eğitimden endişeliyiz, Filistin halkının güvenliğini önemsiyoruz, sizin kolluğun verdiği eğitim sebebiyle onların başına geleceklerden endişeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Cupolo.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – İnsan haklarından anlayanların, kolluk olmanın gerekliliğini anlayanların bu eğitimi vermesi gerektiğini savunuyoruz.

Tüm halklarımızı selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan’a aittir.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada, Filistin Devleti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Anlaşması’na ilişkin bir kanun teklifini görüşüyoruz. Buna ilişkin, bu kanun teklifini görüşürken, bunların başında da -Türkiye yönelik olarak da- kolluğa talimat veren ilçelerdeki kaymakamlara, illerdeki valilere ilişkin bir konuşma yapmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, geçtiğimiz günlerde de basına yansıdı. Bizim daha önce Artvin Valiliğini yapan, hâlen şu anda da Amasya Valisi olan Valimiz Yılmaz Doruk, daha önce Amasya’da yapmış olduğu bir toplantıya -her vali için demiyorum, her kaymakam için demiyorum- sadece muhtarları çağırıyor, muhtarları çağırdığı bu toplantıya da AKP milletvekilleri ve kendi belediye başkanlarıyla beraber katılıyor. Şimdi, değerli arkadaşlarım, şöyle bir uygulama var: Ben İl İdaresi Kanunu’nu inceledim, valinin yetkilerine baktım, hukukçu olduğum için de “yetki genişliği” ilkesinin ne olduğunu gayet iyi bilen bir milletvekili arkadaşınızım. Burada valiler, kaymakamlar bulundukları mülki amirlik sınırları içerisinde Cumhurbaşkanını temsil ediyorlar, bir anlamda Cumhurbaşkanının idari temsilcileri ama kanun bunu tarif ediyorken “Cumhurbaşkanının, AKP Genel Başkanının temsilcileri” diye tarif etmiyor değerli arkadaşlarım; böyle bir tabloyla karşı karşıyayız yani kanun valileri, kaymakamları tarif ederken “Siz devletin tarafsız olarak oradaki temsilcilerisiniz.” diyor. Ne yazık ki seçim dönemi içerisinde böyle uygulamalarla karşı karşıya kalmıyoruz, subjektif uygulamalarla parti militanı şeklinde görev yapan kaymakam ve valilerle karşılaşyoruz. Bunu hepsi için demiyorum yani gerçek anlamda devleti temsil edenlere hiçbir lafım yok değerli arkadaşlarım.

Bakın, geçtiğimiz günlerde, benim seçim bölgemde de buna ilişkin çok ilginç, çarpıcı gelişmeler oldu. Ben şimdi size bir tane fotoğraf göstereceğim, bu fotoğrafın ne olduğunu bütün Türkiye görsün diye diyorum. Bu fotoğraf nasıl çarpıcı? Şöyle: Ardanuç’ta bir Kaymakamımız var, geçtiğimiz günlerde Ardanuç Kaymakamı -İngiltere’ye görev nedeniyle- görevden ayrılıyorken bir yemek veriliyor. Bu yemekte AK PARTİ’nin İlçe Başkanı yok, Cumhuriyet Halk Partisinin İlçe Başkanı da yok değerli arkadaşlarım, onlara konuşuyor. Bakın, sizin İlçe Başkanınıza da konuşuyor, diyor ki: “Değerli arkadaşlar, ben görevden ayrılıyorum ama buradaki görevimin sonunda bunlarla mücadele ettim, burayı zalimlere teslim etmeyin.” Hem sizin İlçe Başkanını kastediyor hem bizim İlçe Başkanımızı kastediyor,

hem sizin İl Genel Meclisi üyesini kastediyor hem bizimkini, aynen böyle. İçişleri Komisyonundaki arkadaşlar varsa lütfen bunları not alsınlar. “Olur mu?” diyorsunuz, vallahi de böyle, billahi de böyle.

Bakın, değerli arkadaşlarım, Belediye Başkanıyla arası iyi. Diyeceksiniz ki: “İlçede ne oldu?” Artanuç’ta ilçe seçimleri sonucunda AK PARTİ seçimi aldı. Hayırlı olsun, hiçbir diyeceğimiz yok. Artvin’de başarılı bir sonuç aldık, Artvin’de İl Genel Meclisinde 1’inci partiyiz, İl Belediyesi bizde, 9 belediyenin 6’sını aldık yani Artvin’de yerel anlamda iktidarız ama şöyle bir şey var: Bakın, şunu sizin AK PARTİ’li Belediye Başkanınız paylaşıyor -İlçe Başkanıyla problemi var ama Belediye Başkanıyla problemi yok- diyor ki: “Bazen bir kelime birçok şeyi anlatır, teşekkürler.” Bu Belediye Başkanımız, bu da Kaymakam. Yani demek istiyor ki: “Çok teşekkür ederim beni bu makama seçtiğiniz için, devletin olanaklarını kullanıp, benim için her türlü propaganda faaliyetini yapıp benim bu makamda oturmamı sağladığınız için teşekkür ederim.” Ben Gökhan Günaydın Başkanına diyorum: “Başkanım, bunun lastiği mi patlamıştır da acaba pompa vurdun diye mi teşekkür ediyordunuz?” Merak ediyorum yani niye teşekkür ediyor olabilir? “Bazen bir kelime her şeyi anlatır, teşekkürler.” diyor, ne anlarsınız bundan değerli arkadaşlarım? Bir AK PARTİ’li Belediye Başkanı, orada görev yapmış olduğu dönemdeki ilçe başkanına teşekkür ediyorsa bundan ne anlarsınız? “Başka söze gerek yok.” derken ne anlarsınız? Bunu anlatmaya çalışıyorum. Burada devlet görevlilerinin şunu yapması gerekiyor: Valiler, kaymakamlar eğer bulundukları yerlerde görevlerini objektif anlamda yerine getiriyorlarsa herkesin belediye başkanı, herkesin valisi, herkesin kaymakamları olurlar. Eğer böyle olmazlarsa, eğer bunu yapmazlarsa ki valilerin en çok korktuğu şey şudur: Merkeze gitmektir. Yani herkesin valisi olmazsanız, siyasal iktidar değişir, bir de bakarsınız ki merkezin valisi olmuşsunuz. O yüzden de bunun olmaması için devlet görevinin kendine yüklemiş olduğu, İl İdaresi Kanunu’nda tarif edilen objektiflik ölçütü içerisinde, bütün siyasi partilere aynı yelpaze içerisinde eşit davranacağı bir valilik ve kaymakamlık kavramı ortaya gelirse hiçbir sorun yoktur. Biz bunu yapan valileri, kaymakamları gördük, sizlerin içerisinde de daha önce Artvin Valiliği yapan bir milletvekili arkadaşımız var -kim olduğunu biliyor- devletin valisiydi, ona da buradan saygılarımı gönderiyorum. O bambaşka bir şeydir, devletin valisi olmak. Gün olur iklim değişir, tablo değişir; o nedenle, görevler ifa ediliyorken yasalara bağlı olmak ile gelecekte iradesini sadakatle belli bir makama değil de liyakatle kanunlara yasal ölçütler içerisinde bağlı olmanın arasındaki ayrımın ne olduğunu bilen kamu görevlilerine ihtiyacı vardır bu devletin diye diyorum. Herkesin aklını başına alması gerekiyor, bütün kamu görevlilerinin bu ölçüt içerisinde davranmasını talep ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Yahya Çelik’e aittir.

Buyurun Sayın Çelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Filistin’de yaşanan son gelişmeler hakkında söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, insan doğmak önemlidir, insan kalmayı başarabilmek ise daha önemlidir. Dünyanın farklı coğrafyalarında dili, dini, ırkı fark etmeksizin zulme uğrayan tüm mazlumların acılarını en derinden yüreklerimizde hissettiğimizi buradan ifade ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Katil devlet İsrail, 7 Ekimden bu yana Gazze’de masum insanların hayatını hedef alan korkunç saldırılarıyla insanlık suçu işlemeye devam ediyor. İsrail, Batı’dan aldığı koşulsuz destekle büyük bir şımarıklık, büyük bir pervasızlık içinde dünyanın gözü önünde masum canlara kıyıyor. Yedi aydır devam eden saldırılarda hayatını kaybedenlerin sayısı 15 bini çocuk olmak üzere maalesef, 35 bine yükselmiştir. Filistin’i savunmanın insanlığı savunmak, barışı savunmak, farklı inançlara saygıyı savunmak olduğu inancıyla zulme karşı sesimizi yükseltmeyi sürdüreceğiz.

1967 sınırlarında başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız, egemen, toprak bütünlüğünü haiz bir Filistin devleti kurulması gerektiğini savunmaya devam edeceğiz. Umutla geleceğe bakan insanların

hayatlarını ve topraklarını çalanları buradan gür bir sedayla lanetlerken, işgalci rejimin saldırılarında hayatını kaybeden Filistinli kardeşlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet diliyoruz.

Avrupa'nın Holokost karşısında hissettiği suçluluk duygusu ve Amerika'nın bölgesel çıkarları İsrail devletini ve onun yayılmacı siyasetini meşrulaştırırken, Filistin topraklarının işgal edilmesini, Filistin halkının sürgün edilmesini ve tarihte bugüne kadar eşine az rastlanır bir acımasızlıkla katledilmesini haklılaştıran bir işlev görmektedir.

Değerli milletvekilleri, Filistin meselesi İslam dünyası için sadece bir toprak sorunu değil aynı zamanda adalet ve insanlık meselesidir. İsrail ve destekçileri ise bu konuyu Filistin halkını Araplar ve Müslümanlar olarak ötekileştirerek kendi lehlerine çevirmeye çalışmaktadır. İsrail yönetimleri barış, demokrasi ve yaşam mücadelesi verdikleri imajıyla Batı devletlerini ve dünya kamuoyunu gerek diplomasi kanalları gerek medya gerekse Yahudi lobileri gibi geniş bir araç yelpazesi üzerinden etkilemeye çalışmaktadır. Filistin'deki adaletsizliği, haksızlığı eleştirenler ise teröristlikle suçlanmaktadır. Bunlara rağmen Avrupa ve Amerika'da İsrail'in işgal politikalarına ve hukuk ihlallerine karşı çıkan ve Filistin davasını destekleyen pek çok aydın, yazar, sanatçı ve siyasetçi bulunmaktadır. Buradan hepsini cesaretleri ve vicdanlı duruşları dolayısıyla takdir ve tebrik ediyoruz. Batılı ülkelerin İsrail'e verdiği destek İslam dünyasında bir çifte standart ve ihanet tavrı olarak görülmektedir. 1967'den sonra İsrail'in Kudüs'ü işgal ederek ebedî başkent ilan etmesi bu gerilimi had safhaya taşımıştır. İşgal altındaki Gazze ve Batı Şeria'nın yanı sıra Kudüs'te Mescid-i Aksa'nın belli dönemlerde İsraili işgalciler tarafından ele geçirilmek istenmesi ve ibadet eden halkın saldırıya uğraması meseleyi siyasi olmanın ötesinde dinî bir boyuta da taşımaktadır. Hastalıklı, ırkçı, siyonist bir sapkınlık dünyayı ateşe sürüklerken ABD'nin Kolombiya Üniversitesinde başlayan protestolarda Kanada'dan Fransa'ya, Japonya'dan Hindistan'a, Yeni Zelanda'dan İngiltere'ye kadar dünyanın her yerinde İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırıları kınanmaktadır. Birleşmiş Milletler ve İsrail katliamlarına destek veren dünya hükümetlerinin aksine yeryüzünde yaşayan vicdanlı insanların büyük çoğunluğu İsrail barbarlığını görüyor ve lanetliyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Amerika'da bulunan Columbia, Harvard, Yale, New York, Emory Üniversitelerinde katil İsrail'e "Dur!" diyen öğrenci kardeşlerimizin, Amerikan Emory Üniversitesi Ekonomi Profesörü Caroline Fohlin'in polisin sert müdahalesi ve ters kelepçe altında olmasına rağmen "Filistin'e özgürlük!" diye bağırırken gösterdiği cesarete selam olsun diyoruz. Fransa'da Filistin'e destek için biber gazına maruz kalmasına rağmen insanlığını kaybetmeyen direnişçilere selam olsun diyoruz. İngiltere Londra Üniversitesi öğrencilerinin başlattığı "Gazze'de soykırımı durdurun!", "İngiltere İsrail'in suç ortağı!", "Özgür Filistin!" sloganları atarak ateşkes çağrısında bulunan yüreklerin her birine selam olsun. İspanya, Polonya, Japonya, Fas, Lübnan, Pakistan, Bosna Hersek, Hollanda, Almanya ve dünyanın birçok yerinde olduğu gibi, ülkemizde de tüm üniversitelerde ve sivil toplum kuruluşlarında "Katil İsrail!" diye bağırarak Filistin halkının haklı direnişlerinde kardeşlerimizin yanlarında olan milyonlara selam ediyoruz. Gazze'de yaşanan bu insanlık dramı için Meclisteki bütün siyasi partilerimiz ortak karar almış ve daha önce ortak bir metne imza atmıştır. Bugün de devletimiz ve milletimiz yekvücut olarak hareket etmektedir. Saldırıları başladığı günden itibaren 13 uçak ve 10 gemiyle gönderdiğimiz insani yardımların toplamı 50 bin tona yaklaşmıştır. Gazze'ye yapılan yardımlarda Türkiye ilk sırada yer almaktadır. Bizler, hayatı Filistin mücadelesiyle geçmiş, hayatı Filistin davasıyla anlam bulmuş liderimiz Recep Tayyip Erdoğan'ın kurmuş olduğu AK PARTİ'nin mensuplarıyız. Biz, birileri gibi Filistin'in yerini, Gazze'de yaşanan zulmü, Filistinli kardeşlerimize yönelik gerçekleştirilen işgal ve katliam politikasını yeni öğrenmedik. Siyasi yürüyüşümüzün her bir safhasında Filistin'i kutlu bir emanet olarak daima yüreğimizde taşıdık, taşımaya da devam edeceğiz. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, bundan on beş yıl önce, hiç kimse cesaret edemezken Davos'ta katillerin yüzüne açık yüreklilikle "one minute" çıkışını yapmıştır. Dünyada hiç kimse konuşamazken " Hamas bir terör örgütü değil, vatanlarını savunan bir direniş grubudur." demiştir. Birleşmiş Milletler kürsüsünde, son yetmiş yılda İsrail'in Filistin topraklarını nasıl adım adım işgal ettiğini haritalarıyla tüm dünyaya haykırmıştır. AK PARTİ olarak bizler "Milli Mücadele sırasında Türkiye'deki Kuvayimillie neyse Hamas odur." diyoruz. Cumhurbaşkanımızın

ifade ettiği gibi, bunu söylemenin de bir bedeli olduğunu elbette farkındayız. Böyle bir dönemde hakkı ve hakikati haykırmanın zor olduğunu biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, bizim insanlık idealimiz tıpkı Vatan Şairimiz Akif'in de dediği gibi: "Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem.

Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem;

Biri ecdadıma saldırdı mı hatta boğarım!

Boğamasam da hiç olmazsa yanımdan kovarım.

Üç buçuk soysuzun ardından zağarlık yapamam.

Hele hak namına haksızlığa ölsem tapamam.

Doğduğumdan beridir aşığım istiklale.

Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lale!

Yumuşak başlı isem kim dedi uysal koyunum?

Kesilir belki fakat çekmeye gelmez boynum!

Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim.

Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!

Adam aldırma geç git diyemem, aldırırım.

Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırım!

Zalimin hasmıyım ama severim mazlumu." dizelerinde vücut bulmuştur.

Müslüman zalime hasım, mazluma umuttur. Bir milletvekilinin bu kürsüden bin dört yüz yıl öncesini işaret ederek içindeki İslam karşıtlığını ortaya döken bu zihniyetini de kınıyorum. Bizler Endülüs'te, Bosna'da, Afrika'da, Filistin'de ve dünyanın herhangi bir yerinde insanlığın vicdanını sızlatan katliamlar karşısında her zaman mazlumin yanında, zalimin karşısında olduk ve olmaya da devam edeceğiz. Refah'ta katil sürüsü tarafından evi bombalanırken kendi yaralarını unutup "Çocuklarım!" diye feryat eden yaralı babanın ve Gazze'nin sesi olabilmek için durmayanlar, susmayanlar, başkalarının acısını kendi acısı hissedip ses yükselten insanlar varken umut hâlâ vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YAHYA ÇELİK (Devamlı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime son verirken ülkemiz için şehit ve gazi olan tüm askerlerimizin annelerinin ve vatanları için direnen Filistin'in kahraman anneleri başta olmak üzere tüm annelerimizin Anneler Günü'nü kutluyor, annelerinden ayrı kalarak zalimlerin ileri teknoloji silahları karşısında ellerindeki sopa ve taşlarla direnen Gazze'nin kahraman evlatlarına selamlarımı gönderiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ilk söz talebi Ağrı Milletvekili Nejla Demir'e aittir.

Buyurun Sayın Demir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

NEJLA DEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de son yıllarda gıda güvenliği ve güvencesi konusunda giderek artan sorunlara ve bu kapsamda tarım alanının önemine dikkatlerinizi çekmek üzere partim adına söz aldım.

Sayın milletvekilleri, göçle gelen nüfus baskısı, iktidarın yanlış kentleşme ve konut politikaları tarım alanlarını yok ederken çiftçileri de yoksullaştırıyor. Başta endüstriyel tarım politikaları olmak üzere doğayı talan eden enerji politikaları tarım alanını her geçen gün daha fazla tehdit ediyor. Bugün, tarım alanı endüstriyel ilaç, gübre ve sulama tehdidi altındadır. Türkiye'de tarım alanında yapılan kontrolsüz faaliyetler insanı, toprağı, havayı ve suyu çoktan zehirlemeye ve yapısını bozmaya başladı bile. Bu bağlamda, "gıda güvenliği" deyince tabii, zihinlerde çok şey canlanıyor ancak ben özellikle önemli olan bir tanesinden bahsetmek istiyorum.

Türkiye'den ihraç edilen ve pestisit tespit edildiği için gümrüklerden geri çevrilen yaş ve kuru meyvelerin iç piyasada tüketildiğine ilişkin vahim iddialar var, bu iddiaların Bakanlık tarafından hâlâ aydınlatılmadığının da altını çizmek isterim. Pestisite yoğun maruz kalan insanlarda kalp, akciğer ve böbrek yetmezliğinin yaşandığı ifade edilirken, Türkiye'de son on yılda kontrolsüz pestisit kullanımının yaklaşık yüzde 40 oranında artış göstermesi halkın sağlığının nasıl hiçe sayıldığını yeterince gözler önüne seriyor.

Gıda güvenliğini ortadan kaldıran bir diğer etken de tek düşüncesi yüksek kâr olan yandaş sermaye gruplarının tekeline giren enerji sektörünün neden olduğu ekolojik tahribatlardır. Sadece maden sektörü üzerinden bir örnek verecek olursak yakın zamanda yaşanan İliç felaketine bakmamız bile yeterli olacaktır. Siyanürle altın ayırıştırma işlemi sırasında doğaya bırakılan kimyasallarla karışık bulamaçlardan kaynaklı geri dönüşü olmayan tahribatlara neden olacağını ilerleyen zamanlarda ne yazık ki daha net bir şekilde hep birlikte göreceğiz.

Sayın milletvekilleri, bir başka konu, tarım ülkesi olan bir ülke nasıl oldu da ihracatta ilk sıralarda yer alırken her şeyi, samanı bile ithal eder duruma geldi, doğrusu merak ediyoruz. Bütçe görüşmeleri sırasında Tarım Bakanının tarım konusunda çizmiş olduğu tozpembe tablonun mevcut duruma baktığımızda aslında gerçeklerden ne kadar uzakta olduğunu rahatlıkla görebiliyoruz. Şöyle ki: Ülkenin tarım politikaları yamalarla toparlanacak hâli çoktan geçti, artık samimi bir şekilde çiftçinin, üreticinin kalkınmasını sağlayacak, halkın da cebine, dolayısıyla sofrasına yansıyacak politikalar üretmek zorundadır. Bu kapsamda, tarım ülkesi olan Türkiye sahada çalışmak üzere yeteri kadar ziraat mühendisi istihdam etmelidir. Toprak sağlığı için sadece kâğıt üzerinde işlemlerle değil, gerçekten, gerçek bir şekilde toprak analizleri desteklenmeli ve yaptırılmalıdır. Çiftçiye verilen mazot, gübre ve ürün desteği enflasyon baz alınarak özellikle genç çiftçileri tarımda uğraşmaya teşvik edecek düzeyde verilmelidir. Her ilin ürün deseni, iklim şartları, zarar ve zararlı şekilleri ayrı ele alınarak tarım sigortası yaptırılmalı ve bu desteklenmelidir. Tarım Komisyonu da bu konuları daha detaylı değerlendirmek için bir an önce toplanmalıdır çünkü burada tek tek anlatmaya süremiz yetmiyor maalesef.

Sonuç olarak, bizler ekosistemin özel mülkiyet kapsamına alınmasını, yaşam alanlarının kapatılarak tarım alanlarının şirketlere peşkeş çekilmesini, canlı cansız her varlığın metaya dönüştürülmesini asla kabul etmiyoruz. Bu felaketlere neden olanları ısrar ettikleri rant ve talan politikalarından vazgeçerek ekolojik, demokratik, doğaya ve topluma zarar vermeyen, emekçinin haklarını koruyan tarımsal üretime davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

NEJLA DEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim.

Tarım alanı tekelciliğe kapatılarak küçük üreticiler desteklenmelidir. Bu kapsamda, toplum için erişilebilir gıda güvenliğini sağlamak ve açlık sorununu gidermek bu Meclisin en temel sorumluluklarından biridir.

Son bir şey daha söylemek istiyorum: İklim, gıda ve daha birçok toplumsal krizin bu denli ağırlaştığı bir atmosferde demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü paradigma tüm dünya insanlarına bir armağandır diyorum ve teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsi adına ikinci söz talebi Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen’e aittir.

Buyurun Sayın Ekmen. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin Devleti ile devletimiz arasında kolluk eğitiminin mutabakat zaptına dair bir uluslararası anlaşmayı muhtemelen oy birliğiyle onaylamak üzere görüşmelerini yürütüyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi, bütün partileri, bütün siyasi temsiliyetleriyle Filistin davasında her zaman yekvücut olmuştur ve bunu yayınladığı ortak bildirilerle ve bu kürsüde gündeme getirdiği eleştirilerle ve savunularla her zaman ispat etmiştir ve deyim yerindeyse, Filistin davasının bir şehidi de bu kürsüde hayatını kaybetmiştir. Rahmetli Hasan Bitmez’in o içi yanarak büyük bir hararetle anlatmaya çalıştığı gerçeği zaman içerisinde yaşadık. Bu vesileyle, bir kez daha kendisini rahmetle anıyoruz.

Maalesef, 7 Ekimde başlayan saldırılarla devam eden süreç, sekiz aydır uluslararası sistemin gözünün önünde bir soykırım suçunun çok farklı merhaleleri yaşanarak devam etmiştir ve bu süreçte uluslararası sistem çökmüştür. Tabii, güncel bir olay olduğu için bunun üzerinde yoğunlaşıyoruz ama kabul edelim ki uluslararası sistem, yakın zamanda Ruanda ve Bosna soykırımlarına da sessiz kalarak ve zamanında müdahale etmeyerek ahlaki açıdan büyük bir çöküntü yaşamıştı, bugün üzücü olan şudur ki sadece Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği değil, İslam ülkelerini temsil ettiğini iddia eden uluslararası kuruluşlar da bu tarihsel utancın bir parçası olmuştur.

Peki, bu süre içerisinde biz Türkiye olarak ne yaptık? Yapabileceğimizin kaçını hayata geçirdik? Yoğun bir diplomatik süreçten bahsediliyor ama hangi adımları attık, hangi adımları atamadık? Mesela ticaretimizi kesmekte Malezya kadar hızlı ve dakik niçin davranamadık? Hukuki süreçleri yürütmekte Güney Afrika'yı niçin yalnız bıraktık? Ve maalesef karşımıza çıkan tablo şudur: Bu kürsüden birçok milletvekilinin defalarca ifade ettiği ve bizleri bu soykırıma karşı ruz-i mahşerde Allah'ın hesabına karşı tutum almaya davet eden ses yankı bulmamıştır ama sandıktan çıkan ses yankı bulmuştur ve iktidar Allah'ın tokadını milletin tokadına yeğlemiştir. Allah'ın tokadını ahirete âdeta vadeli olarak ötelemiştir ama milletin tokadı sandıkta realize olunca atmamak zorunda kaldığı adımları atmıştır. Mesela ticaret meselesinde önce "Ticaret yok." denildi değil mi? Koca koca bakanlar buraya geldi "Ticaret yok." dendi, sonra ticaret...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Siz nereden biliyorsunuz? Kimsin sen? Allah'ın tokadını nereden biliyorsun? Allah yerine mi koyuyorsun kendini?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Ya, sen 0,00 bilmem kaç almışsın.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) – Allah yerine ekonomi politikalarını nassa dayayanlar kendini koyuyor olabilir, burada Allah'ın tokadından bahsedenler değil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Allah'ın tokadının kime gittiğini nereden biliyorsun?

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) – Önce "Ticaret yok." denildi, sonra "Yapıyoruz ama Filistin marketleri için yapıyoruz." denildi. Filistin marketlerinde yakıt satılıyormuş, Filistin marketlerinde kimyevi madde satılıyormuş, demir, çelik ve çimento satılıyormuş, bunu da öğrenmiş olduk. Sonra 54 maddelik bir ambargo paketi yayınlandı çok pişkin bir şekilde, daha önce hiç bunlar inkâr edilmemiş gibi ve finalde kati ve kesin bir ambargoyla açıklandı ama bugün, sadece bugün İsrail kaynaklarından ve Reuters kaynaklarından defalarca kez bu ambargonun da yumuşatıldığına dair haberler var. Sayın Bakan reddetti ama Sayın Bakanın daha önce de "Böyle bir ticaretimiz yok." dediğini hatırlayınca bu reddin gerçek olmasını diliyoruz. Ama eğer mesele Gazze'deki soykırım duruncaya kadar ambargo ise o zaman bir soru da şudur: Ceyhan Limanı'ndan Hayfa Limanı'na taşınan Azerbaycan kaynaklı petrol Gazze'deki ve Refah'taki soykırımın bir parçası değil midir? Arkadaşlar, hatırlayalım, Malezya kendi ticaretini kesmedi çünkü öyle bir ticareti yok, Malezya kendi limanları üzerinden İsrail'le yapılacak her türlü ticareti kesti. Şimdi soruyoruz: Ceyhan Limanı'ndan Hayfa Limanı'na taşınan her türlü petrol türevinin Gazze ve Refah soykırımının bir tedarikçisi olmadığını iddia edebilir miyiz? Türkiye neden bunu durdurmuyor?

Ve gelelim Güney Afrika meselesine. İktidara mensup bütün siyasetçi arkadaşlar aylarca "Efendim, biz uluslararası sözleşmeler gereği Lahey Adalet Divanının tarafı değiliz, böyle bir dava açamayacağımız gibi böyle bir davanın tarafı da olamayız." dediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ekmen.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) – Yedi ay sonra davaya taraf oluyoruz. Yani insan yedi ay yürüttüğü sistematik dezenformasyon nedeniyle bir özür dileme ihtiyacı bile hissetmez mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ama hâlâ yapmamız gerekenlerin tamamını yapmış değiliz, hâlâ değiliz. Bakınız, Türk Ceza Kanunu'na göre, uluslararası suçlar Türk mahkemelerinde yargılanabilir. Yüzlerce suç duyurusu Türk savcılarının önünde bekliyor. Türk savcılarını niçin soruşturma başlatmıyor? Çünkü Adalet Bakanı izin vermiyor.

Sayın Yılmaz Tunç'a buradan sesleniyorum: Türk savcılarının önünde bekleyen, başta Netanyahu olmak üzere savaş kabinesinin savaş suçlarını soruşturma yönündeki suç duyurularına niçin izin vermiyorsunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Veriyoruz, veriyoruz, veriyoruz.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) – Sizi engelleyen nedir? Eğer sizi engelleyen bir şey varsa buyurun konuşun, bu Meclisin iradesi arkanızda dursun ve bu ayıptan bir an önce vazgeçin diyoruz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

1’inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Grup Başkan Vekillerini arkaya davet ediyorum.

Kapanma Saati: 21.11

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.45

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Muhammed ADAK (Mardin)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80’inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

41 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca’nın, 1’inci maddedeki görüşmeler sırasında, Mecliste kimsenin onaylamayacağı birtakım tartışmalar yaşandığına ve Meclis Başkanlık Divanı olarak hem kürsüde konuşan hem de yerinde hatibi dinleyen milletvekillerinin daha temiz bir dil kullanmalarını talep ettiklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 1’inci maddedeki görüşmeler sırasında, Mecliste hiçbirimizin onaylamayacağı ve hiçbirimizin kabul etmeyeceği birtakım tartışmalar yaşandı. Öncelikle şunu açıkça ifade etmek gerekir ki burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin şiarına yaraşır, yakışır bir üslupla konuşulmasının hem kürsüdeki hatip milletvekili arkadaşımızın hem de dinleyen, sıralarında oturan milletvekili arkadaşlarımızın temiz bir dil kullanmasının, ekranları başında umudunu bu Meclisten çıkacak olan yasalara bağlayan ve dertlerine çözüm üretilmesini bekleyen vatandaşlarımızın karşısında temiz bir üslupla konuşmanın mutlaka her birimizin görevi olduğunu ifade etmek isterim.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Gazi Mecliste hem milletimizin karşısında hem de burada, gerek kürsüde konuşan gerek dinleyici olarak yerinde, koltuklarında oturan milletvekillerimizin bu yüce Meclisin saygınlığına zarar verecek bu tür bir üslup kullanmamaları esastır. Bu nedenle, hem kürsüde konuşan değerli milletvekillerimizin hem de kürsüdeki hatibi yerinde dinleyen, Meclis Genel Kurulunda bulunan milletvekillerimizin daha temiz bir dil kullanmalarını ve hem milletvekilliğinin onuruna, saygınlığına hem de yüce Meclisin saygınlığına halel getirmeyecek bir üslupla konuşmalarını ve buradaki tüm milletvekillerimizin bu hassasiyetle davranmalarını özellikle Meclis Başkanlık Divanı olarak talep ediyoruz.

Grup Başkan Vekillerine konuya ilişkin yerinden söz vereceğim ve Grup Başkan Vekilleri de konuya ilişkin düşüncelerini siz değerli milletvekilleriyle paylaşacaklar.

İlk söz, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Kaya’ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

65.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşmelerde temiz bir dil ve uygun bir üslupla hitap etmenin daha uygun olduğunu düşündüklerine ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin ruhuna uygun bir üsluba katkıda bulunmak için ellerinden geleni yapacaklarına ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, biz de elbette bu tartışmalardan dolayı üzüntümüzü ifade ediyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşmelerde temiz bir dil ve uygun bir üslupla hitap etmenin hem milletvekillerinin saygınlığına hem de Türkiye Büyük Millet Meclisinin ruhuna daha uygun olduğunu düşünüyoruz. Evet, elbette demokrasi bir tahammül rejimidir ama bize karşı kullanılmasını uygun görmediğimiz bir üslubu bizim de asla başkalarına karşı kullanmamamızın, kullanmamayı tercih etmemizin daha doğru olduğunu düşünüyoruz. Burada, görüşmelerde söz sarf ederken milletvekillerinin veya kurumların ya da kişilerin onuruna, saygınlığına değil fikirlerine ve

uygulamalarına dönük eleştirilerimizi ortaya koymamız gerektiğine, kesinlikle tüzel kişilikleri ya da şahısları hedef hâline getirici, şahsileştirici üsluptan kaçınmamız gerektiğine biz de katılıyoruz. Bu konuda da hem şahsım hem de grubum adına gerekli özen ve hassasiyeti göstereceğimiz hususunda da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Hem şahsım hem grubumuz adına da Türkiye Büyük Millet Meclisinin ruhuna uygun bir üsluba katkıda bulunmak için elimizden geleni yapacağımızı ifade ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili Buğra Kavuncu.

Buyurun Sayın Kavuncu.

66.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, kendilerini takip edenlerin bir provokasyona, yanlış bir duyguya kapılmaması için herkese sorumluluk düştüğüne, kendi grupları adına, bu konuya çok daha hassasiyetle dikkat edilmesi gerektiğini ve üslubun çok önemli olduğunu düşündüklerine ilişkin açıklaması*

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz de söylediklerinize katılıyoruz. Hep şikâyet ettiğimiz kutuplaşmanın... Bizleri takip eden milyonların, bizleri takip eden yüz binlerin bu konuda bir provokasyona, yanlış bir duyguya kapılmaması için hepimize sorumluluk düştüğünü biliyoruz; biz de kendi grubumuz adına bu konuya çok daha hassasiyetle dikkat etmemiz gerektiğini, üslubun çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Çok sevdiğim bir şairin çok kıymetli bir sözü vardır: “Sizler sarrafın hiç bağırdığını duydunuz mu? Simitçi bağırır, sarraf bağırılmaz; eskici bağırır, antikacı bağırılmaz.” Kendi fikrinden, kendi düşüncesinden emin olan üslubuna dikkat eder, bağırmadan konuşur; yüce Meclisin de bu kriterlere dikkat ederek bundan sonraki tartışmaları yapacağına eminim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Erkan Akçay.

Buyurun Sayın Akçay.

67.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Parlamentoda temiz bir dil kullanılması mecburiyeti olduğuna, Grup Başkan Vekilleri olarak gruplarının milletvekillerine biraz daha hassasiyetle ve ısrarcı bir şekilde bu konuda hatırlatmalar yapmalarında fayda olduğunu düşündüklerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maalesef, bu yüce çatı altında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, zaman zaman gerek kürsüde gerekse yerinden söz atmak suretiyle istenmeyen, asla kabul edilemeyecek, kaba, yaralayıcı ve şahısları hedef alan kötü ifadeler kullanıldığı oluyor. Yine, biraz önce bu tür bir münakaşaya varan söz atmalara, kaba, yaralayıcı, hakaretamiz ifadelere de üzülerek tanık olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bilhassa, kürsüde söz alan milletvekillerimizin kaba, yaralayıcı, şahısları hedef alan, hakaretamiz ifadelerde bulunmamaya özen göstermeleri gerekir. Daha sonra, konu karşılıklı laf atmak şeklinde... Çünkü kötü sözün karşılığı daha kötü bir karşılık da olabiliyor ve temiz bir dil kullanılması mecburiyeti var, buna mecburuz yani. Parlamento, konuşulan yerdir; başka türlü konuşmak da mümkün değildir. Hiçbir konuda anlaşmamız da gerekmiyor ama bu temiz dili kullanma mecburiyetimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bir de başta kendime ve bütün kıymetli milletvekili arkadaşlarımıza şunu hatırlatmak istiyorum, şu bir hakikattir değerli arkadaşlar: Yanlış ve kötü üslup doğru sözün katilidir. Yani çok öfkeli konuşmakla meramımızı daha iyi ifade etmiş, daha iyi anlaşılabilir olmuyoruz; tam aksine, anlaşılabilirliğe mahkûm oluyoruz. Çünkü dinleyen, sözü ne kadar doğru olursa olsun zihnini

ve kalbini o söze ve o konuşmacıya kapatır. Dolayısıyla kendileri bakımından da hoş bir konuşma olmuyor. Grup Başkan Vekili arkadaşlar olarak grubumuzun milletvekillerine de bu konuda biraz daha hassasiyetle ve ısrarcı bir şekilde bu üsluba dikkat edilmesi konusunda hatırlatmalar yapmamızda fayda olduğunu düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

68.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, hem kürsüyü kullanırken hem de yerinden hiç kimsenin şahsını, şahsiyetini hedef alacak sözler sarf etmemek gerektiğini, bu konuda herkesin hem Grup Başkan Vekilleri olarak hem de milletvekilleri olarak gereken özeni göstermesi gerektiğini düşündüklerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Kurul... Sizin de Divanda belirttiğiniz hususlara katılıyoruz. Tabii ki milletvekilleri olarak ağır eleştiri yapmak, siyasi eleştiri yapmak temel görevlerimizden biridir. Fakat hem kürsüyü kullanırken hem de yerimizden konuşurken hiçbir kişinin şahsını, şahsiyetini hedef alacak sözler, cümleler sarf etmemek gerekiyor. Bu konuda herkesin, hepimizin hem Grup Başkan Vekilleri olarak hem de milletvekilleri olarak gereken özeni göstermesi gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda, birlikte, beraber daha düzenli, gerçekten Meclisin saygınlığına yakışır bir Parlamento faaliyetini yürütmenin yol ve yönteminin de gerçek anlamda bu tarz uyarıları yaparak birbirimizi uyarmaktan geçtiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Gökhan Günaydın.

Buyurun Sayın Günaydın.

69.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İç Tüzük hükümlerinin yalnızca kürsüde bulunanlara değil Mecliste bulunan bütün milletvekillerine kaba ve yaralayıcı bir dil kullanmayı yasakladığına, kendi grubundaki tüm milletvekillerini buna uygun davranmaya davet etmeye devam edeceğine ve aynı özenin tüm siyasal parti gruplarından da geleceğini dilediğine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, evet, bir saat kadar evvelki görüşmelerde hiçbirimizin tasvip edemeyeceği çeşitli söz dizimlerini kulaklarımızla duyduk; duymakla kalmadık, tutanaklar bize gönderildiği zaman da bunları hep beraber saptadık. Bizim, Mecliste nasıl davranacağımızı hükme bağlayan İç Tüzük hükümleri var. İç Tüzük hükümleri yalnızca kürsüde bulunan arkadaşlarımızı değil Mecliste bulunan bütün arkadaşlarımızı kaba ve yaralayıcı bir dil kullanmaktan yasaklıyor. Biz yalnızca bu İç Tüzük hükümlerine uymakla kalmayacağız, aynı zamanda, Türkiye’de 86 milyonun içerisinde seçilmiş 600 milletvekili olarak bu İç Tüzük hükümlerinin de dışına taşarak yurttaşlarımıza mümkünse örnek olmaya çalışacağız. Bu bağlamda, görüyorum ki en az 5 milletvekili arkadaşımız bu İç Tüzük’te yazılı olan kuralların dışına taşmış bulunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bunları hep beraber saptadık, içeride de ayrıntısıyla konuştuk. Ben Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili olarak grubum adına bu olaydan duyduğum üzüntüyü ifade etmek isterim. Kendi grubumdaki tüm milletvekili arkadaşlarımı da buna uygun davranmaya davet etmeye devam edeceğim. Aynı özenin diğer tüm siyasal parti gruplarından da geleceğini umuyor ve diliyorum çünkü bu Meclisi hep beraber işletmek zorundayız. Yalnızca bugünle sınırlı kalmayan böyle durumlarla karşılaştık, bunları bir uzlaşıyla hep beraber aşmak zorundayız. Bu dileğimi ifade ediyorum ve tüm arkadaşlarıma saygı sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Leyla Şahin Usta.

Buyurun Sayın Usta.

70.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, bu milletin Meclisine yakışacak bir mehabetle konuşulmasının sadece bugün için değil bundan sonra da kürsiye gelen veya yerinde oturan tüm milletvekilleri için geçerli olduğuna ve AK PARTİ Grubu olarak bu konudaki hassasiyetlerini daha da artırarak devam edeceklerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, az önce, kısa bir süre önce yaşadığımız tartışmalar üzerine, hepimizin bu Meclisin mehabetine uygun... Özellikle kürsüdeki hatibin kaba, yaralayıcı, ağır eleştiri ve hakaretlerle konuşmaması, söz ve cümleler kullanmaması, üslubuna dikkat etmesi hepimiz için çok önemli. Bu Meclisin mehabeti açısından çok önemli ve kıymetli. Maalesef, bu çatı altında, zaman zaman, bu Meclisin kürsüsüne yakışmayacak, bir milletvekiline yakışmayacak -ağır eleştiri denilebilir- hakaretleri duyuyoruz ve sonrasında, buradan, yerinden sataşmalara, karışıklı ağır eleştirilere kadar varan bir süreç gidiyor. Bu, ne konuşmacının konuşmasının yerini bulmasına veya anlaşılmasına bir fayda sağlıyor ne de Meclisin işleyişine bir fayda sağlıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - O yüzden hem kürsüdeki hatibin temiz ve özenli bir dille konuşmasının çok önemli olduğunu, Meclisi izleyen milletvekillerimizin kürsüdeki hatibe ne kadar değer vererek dinlediğini, bir milleti temsil ettiğimizi unutmayarak kendi onurumuza ve bu milletin Meclisine yakışacak bir mehabetle konuşulmasının sadece bugün için değil bundan sonraki kürsiye gelecek veya yerinde oturan tüm milletvekillerimiz için geçerli olduğunu söylüyorum. Biz de AK PARTİ Grubu olarak bu konudaki hassasiyetimizi daha da artırarak devam edeceğiz.

Ancak şunu özellikle tekrar vurgulamak istiyorum: Meclisin kürsüsünden bağlamak bir çözüm değil; sesinizi yükseltmek, söylediğiniz sözün doğruluğunu artıracak bir usul de değil, üslup da değil. Bu Mecliste anlaşılır, güzel bir dille ve temiz bir dille konuşulmasının herkesin beklentisi olduğunu söylüyorum ve bu konuda ortak bir mutabakata varılmasından da memnuniyetimi bildiriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Grup Başkan Vekilleri.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41) (Devam)*

BAŞKAN – Evet, kaldığımız yerden devam ediyoruz.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerine ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e aittir.

Buyurun Sayın Ün. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin kan ağlıyor hem de dünyanın gözü önünde, canlı yayınlar eşliğinde. Bir asırlık işgal operasyonuna toplu mezarlar, salgın hastalıklar, açlıklar, sürgünler, hastane katliamları, bilmum insanlık ve savaş suçları eklendi. İki yüz on sekiz gündeki toplam can kaybı 35 bine dayandı, yaralı sayısı ise tam 80 bine. Artık Filistin'de hiçbir yer güvende de değil, şimdi sıra Refah'a geldi; ki o Refah, Gazze katliamları başladığında, Mısır sınırındaki 55 kilometrekarelik bir toprak parçası olarak sözde güvenli bölge ilan edilmişti. Bugünlerde 1,5 milyona yakın yerinden edilmiş Filistinli burada ve İsrail savaş uçakları tarafından vuruluyor. Dünya acziyet içerisinde olan biteni izlerken, küresel güçler silah satışlarını sürdürürken soykırım rejimi de BM kararlarına rağmen yardım girişlerini kısıtladı; şu anda ihtiyaç duyulan haftalık gıda yardımının yalnızca yüzde 10'u bölgeye girebiliyor. Egemen

ulus devletler, bölge ülkeleri, Körfez krallıkları İsrail'in körüklediği yangının, geçtik insanlığı, bölge açısından da vahametini bildikleri hâlde acizyetlerini sürdürüyorlar. Peki, madalyonun diğer tarafında ne var? Elbette direniş var, direnen Filistin halkı var, o halkın vicdanından çıkmış başta Hamas olmak üzere direniş örgütleri var. Sadece onlar mı? Soykırım süreci başladığından bu yana meydanlarda, şimdilerde de üniversitelerde ayakta olan insanlar var; direniyorlar, ateşkes için direniyorlar, silah satışlarını engellemek için direniyorlar, ticaretin kesilmesi için direniyorlar. Katil bir rejimin artık elinin kesilmesi, işgalin sona ermesi, Filistin'in özgürlüğe kavuşması için direniyorlar. İşte, soykırımın başladığından bu yana Türkiye'nin dört bir yanında eylemler düzenleyen sivil toplum örgütleri, onlar olmasaydı aylardır ticaretin tümünden kesilmesi adına yapılan protestolar göz ardı edilmeye devam edilecekti. İşte, ABD üniversitelerinde sistemi sarsmaya devam eden protestolar, Amerika'nın en saygın üniversitelerinden küresel vicdanın sesini yükselten, şimdilerde de Londra'dan, Paris'ten, Avrupa'nın pek çok üniversitesinden yükselen sesler; onlar olmasaydı ABD İsrail'e silah sevkiyatını durdurduğunu açıklamak zorunda kalmayacaktı. O yüzden vakit Filistin'in acizyetini değil, neler yapılması gerektiğini konuşma vaktidir, küresel vicdanın onurlu direnişinin getirilerini konuşma vaktidir. Bu Meclis çatısı altında neler yapmamız gerektiğini konuşalım. Bugüne dek gücümüz olduğu hâlde yapamadıklarımızı, yapmadıklarımızı konuşalım. Filistin'e denizden açılması gereken yolların, kalkmasını beklediğimiz gemilerin neden engellendiğini konuşalım. Tarihin en acı katliamlarından biri yaşanırken, parlamenterler olarak burada böylece dururken nasıl hissettiğimizi konuşalım?

Değerli milletvekilleri, Meclis İnsan Hakları Komisyonuna Gazze'ye gitmesi için çağrıda bulunduk. 20 Kasım'da gidebileceği söylendi ancak yola çıkan olmadı. Biz 3 Kasım'da grubumuzdan 4 arkadaş Mısır'a gittik, günlerce çeşitli yollar denedik, Gazze'ye geçişe muvaffak olmadık. Döndükten sonra da Gazze'ye ulaşabilmek, dünyadan yükselen seslere ses katabilmek için yeni yollar aradım. Türkiye organizasyonunu İHH İnsani Yardım Vakfının yaptığı, dörtte 3'ünü 45 Avrupa ve Amerika ülkesinden vatandaşların ve parlamenterlerin oluşturduğu Özgürlük Filosu'na yolcu olarak katılmak üzere resmî başvurumu yaptım. Bundan iki hafta önce tüm hazırlıklarımız tamamlandı, yarın hareket ediyoruz derken hareketinden bir gün önce Akdeniz ve Anadolu gemilerimizin bayrak ülkesi Gine-Bissau bayrağını geri çektiği için yola çıkamadı. Oysa ateşkes çağrısı için yola çıkacak bu insani yardım gemileri hakkında İsraili tümgeneral İsrail Ordu Radyosunda "Bu hafta yeni bir meydan okumayla karşı karşıyayız. Dünya çapında yüzlerce ülke vatandaşının katıldığı Özgürlük Filosu yola çıkıyor. Netanyahu bu gemilerin hareket etmesi durumunda Refah operasyonunu iptal edebileceğini biliyor. Bu aktivistlerin İsrail kıyılarına gelmesi kâbusuna hazırlıklı mıdır bilmiyorum, İsrail bundan daha kötü ne durumda olabilir?" diye demec vermişti. Şimdi Özgürlük Filosu koalisyonu, yardım gemileri için dünyanın dört bir tarafından yeni bayrak ülkesi arıyor; o bayrak ülkesi neden Türkiye olmuyor diye soracağım ama cevap alamayacağımı biliyorum.

Filistin bayrağını yasaklamasıyla tepki toplayan Eurovision şarkı yarışmasında sahneye Filistin mücadelesinin sembolü kefiyeyle çıkan ev sahibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ün.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

...İsveç'in şarkıcısı Eric Saade'nin yaptığı etki kadar bir sorumluluğu üstlenip üstlenmediğimizi soralım kendimize. Gün çekişme ve kör siyasetin günü değildir; küresel vicdanla buluşma, direniş katkısı yapma günüdür; gün ateşkes mücadelesinin gemilerine yol açma günüdür; gün "Büyüklerimizin bir bildiği vardır." sorumsuzluğundan çıkma günüdür çünkü bazen büyüklerimizin bildiği hiçbir şey yoktur. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talebi İstanbul Milletvekili Buğra Kavuncu'ya aittir.

Buyurun Sayın Kavuncu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 41 sıra sayılı Kanun Teklifi hakkındaki görüşlerimi belirtmek üzere söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Milletimizin bizleri kendilerine vekil olarak seçmesinin nedeni bu onurlu ve şerefli kürsüden onların haklarını korumamız içindir. Üzülerek ifade ediyorum ki milli iradenin yansıdığı yer olan Gazi Meclisimiz milletimiz için en iyi hizmeti sağlama hedefinden, anlayışından hızla uzaklaştırılmaktadır. Yine üzülerek ifade ediyorum ki Gazi Meclisimiz Türk milletini daima ileriye götüreceği yerde tek bir kişinin ikbalini tesis etme yönündeki faaliyetlere alet edilmek istenmektedir. Kaygı verici bu işaretlerden anlaşılan odur ki AK PARTİ'nin iktidar anlayışı iradeyi ve idareyi yalnızca bir kişinin aklına ve ihtiraslarına emanet etmektir.

Sayın milletvekilleri, Meclisimiz tek bir kişinin iradesi ile milli iradeyi birbirine karıştıran siyasi bir anlayışın tahakkümü altına girmiştir. İktidarın bu siyasi anlayışının tanımı en net tabiriyle bir akıl tutulmasıdır. Bu akıl tutulmasının gölgesinde milletimiz için aziz ve mazisi şerefli bu kürsüden verdiğimiz demokrasi ve hukuk mücadelesinin gün geçtikçe daha da derinleştiğini ve derinleşeceğini ifade etmek istiyorum. Biz milletimizin hakları uğruna sarf ettiğimiz çabayı her geçen gün katbekat artırıp göçmen sorununun beka sorununuz hâline gelmesini önlemek, mavi vatandaki sorunlarımızı çözmek, Suriye'deki terör devletliğini etkisiz kılmak için yollarını aramak, ekonomik sıkıntıyı aşmak, hukukun işleyişindeki sıkıntıları gidermek, devlette ve millette liyakat sistemini tekrar kurmak, artan beyin göçünü önlemek adına çalışıp çabalarken iktidar erkini elinde bulunduran sizler yeni bir anayasa çalışması içerisinde pazarlık peşindeisiniz. Oysaki ülkemiz yıllardır demokrasiye hasret, yıllardır liyakate hasret, yıllardır refaha hasret, en önemlisi de yıllardır huzura hasret. Bu sebeptir ki İYİ Parti olarak bizim asıl ve ana görevimiz, milletimizi içine sürüklendiği karanlıklardan kurtarmak, uçurumun kenarına sürüklenmek istenen devletimizin ise üzerine yeniden doğmaktır. Bilinmelidir ki bu durum İYİ Parti için vazgeçilmez bir mesuliyettir.

Yirmi iki yıldır iktidarın birbirini tutmayan, popülist dış politika hamlelerinin milletimizin soy ve gönül bağı olan kadim coğrafyasında bir etkisi, bir faydası olmuş mudur? Irak'ta zulüm, Suriye'de göç mühendisliği, Filistin'de katliam, Doğu Türkistan'da vahşet ve soykırım, Kıbrıs'ta diplomatik başarısızlık ve mavi vatan doktrininin sahipsiz bırakılması, Kırım'da işgal. Elbette bu içler acısı reçete daha da uzatılabilir ancak iktidarın dayatmaların uzağında, maceralardan arınmış, dengeli, onurlu ve düzeyli bir dış politika yerine anlık ve günlük olarak belirdiği popülist dış politika hamlelerinin karnesinde uluslararası camiada “yalnızlık” yazmaktadır. Kısacası, iktidar, dış politika stratejisinde yanlış yapmış ve yalnız kalmıştır. Dış politikanın temel stratejisi anketlerle, sosyal medya üzerinden nabız ölçerek ya da borsa verilerinin iyiliği, kötülüğü seviyesi dikkate alınarak yapılandırılmaz. Bu şekilde bir tavır takınırsanız, sözde en inandığınız, sözde en güvendiğiniz yerden sınanır ve tarihin seyri içerisinde ibretlik olursunuz. Bu şekilde bir tavır takınırsanız “one minute” dediğiniz İsrail'e karşı günü gelir Netanyahu liderliğindeki İsrail'in gerçekleştirdiği soykırım ve katliamları protesto eden bir partiliniz tarafından mitinginizde açılan “İsrail'le ticareti kes.” pankartlarını apar topar herkesin gözü önünde indirmek zorunda kalırsınız. Bugün görünen odur ki iktidar yetkilileri takınmış oldukları gaflet içerisindeki bu tavrı değiştirmemekte ısrarcıdır. Bu aziz ve şerefli kürsüsünden soruyorum: İsrail'le yapmış olduğunuz ticaret hacminin büyüklüğüne ait veriler ortaya dökülmemiş olsaydı, artık milletin sizden vazgeçtiğini görmemiş olsaydınız Filistin halkına vahşet yaşatan İsrail'le yine de ticareti kesecek miydiniz? Türk devletinin dış politikası tek bir adamın tek başına alacağı ihtiras ve maceracı bir kararlar manzumesine ait zihniyetle yönetilemez. Dış politika fikri hür, vicdanı hür bakış açısı ister. Dış politika istişare ilkesini temel alan bir bütünlük ister. En önemlisi de dış politika tecrübenin aynı istikamette liyakatli ve ciddi bir şekilde bir sonraki bürokrat nesle aktarılmasını ister.

İktidar partisi olarak sizler, dış politika alanındaki büyük eksikliklerinizin farkına varmış olacaksınız ki Meclise önümüzdeki hafta herhâlde yeni bir kanun getireceksiniz. Bu teklifte, Dışişleri Bakanlığı teşkilatının faaliyetlerinin güçlendirilmesi ile personelinin temsil kabiliyeti yüksek ve donanımlı yetiştirilmesinin desteklenmesi amacıyla dışişleri teşkilatını güçlendirme vakfının kurulmasını amaçlıyorsunuz. Bu durum karşısında ne diyelim, yirmi iki yıl sonra “Günaydın!” mı demeliyiz?

Sayın milletvekilleri, ülkemiz demografik bir işgalle karşı karşıyadır. Bu işgal, sadece Suriye'nin bir iç meselesinin sonucu ya da yeni ortaya çıkmış bir mesele değildir, bin yıldır üzerinde olduğumuz topraklarda Türk devletinin bekasına kastedilmek istenmektedir. Neredeyse yüz yıl önce emperyalist

ve mandacı zihniyetin milletimize kılıç ve kalemle gerçekleştiremedikleri çirkin emeller, bugün büyük bir göç dalgasının tetiklenmesi üzerinden yeniden tasarlanmakta, âdeta yeniden güncellenmektedir. Değişmeyen emperyal emellerin bugün daha uzun vadeye yayılan stratejik bir hamle üzerinden yani demografik işgal yoluyla yapılması hedeflenmektedir. 10 milyona yakın sığınmacının olduğu bir ülkede tabii ki emekliye zam, eğitim sisteminde millîlik, müfredatın ideolojik fantezilerden arınması, ekonomiyi içine düştüğü buhrandan çıkarmak beklenemez. Akıl ve ızan sahibi insanlar için bu kadar sığınmacının olduğu bir ülkede beklenen ancak ve ancak acı olaylar silsilesidir. Mesela, bundan birkaç gün önce Okul Müdürü İbrahim Oktugan'ın, sonradan parayla vatandaşlık almış yabancı uyruklu bir öğrenci tarafından öldürülmesi, bu acı olaylar silsilesinin yeni bir zinciri olarak eklenmiştir. Biliniz ki tek bir adamın ve onun yöneticilerinin kendi iktidarını sürdürebilmek adına demografik işgale sessiz kalması, milletin fertlerinin yaşamlarına kastedilmesine fetva vermek anlamına gelmektedir.

Değerli milletvekilleri, İYİ Parti olarak, yenilenen kadrolarımız ve siyasi vizyonumuzla güzel ülkemizin tüm sorunlarını çözmek adına iktidara doğru bir yürüyüş başlattık. Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun belirttiği üzere “Hep birlikte yeniden mavi göğü cadır, güneşi bayrak eylemek için hazır ve iktidara talibiz.” diyerek sözlerime son veriyor; yüce Meclisi, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Madde üzerinde Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz talebi Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; selamlıyorum sizleri.

Haftaya bugün, ülke tarihine, hatta dünya tarihine geçecek davalardan biri olan Kobani kumpas davasının karar duruşması görülecek. Uydurma tanıkların asılsız iddialarıyla devam eden bu yargılamada onlarca kadın arkadaşımız yargılanıyor. 6-8 Ekim olaylarının gerçekleşmesinden altı yıl üç ay geçtikten sonra iddianamesi hazırlanan bu davayla ilgili olarak milletvekili arkadaşlarımız iç hukuk açısından, Anayasa açısından ve ulusüstü sözleşmeler açısından davanın hukuksuzluğunu, tutarsızlığını ve bütün usul ve esas açısından ne kadar yersiz bir dava olduğunu aslında burada konuştular. Ben sadece bu dava içerisinde yargılanan kadın siyasetçilerin ve kadın aktivistlerin mahkemedeki beyanlarından birkaç örnek burada okumak istiyorum.

Özgür Kadın Hareketi aktivisti Zeynep Ölbeci şöyle demiş duruşmada: “Kobani düşseydi bu dava da açılmayacaktı. Bu dava DAİŞ başarılı olmadığı için açılmıştır; DAİŞ'in başarısızlığının intikamı bizden alınıyor. Bu yargılamanın başlangıcından bugüne kadar anlamadığım bir nokta var: Tutuk devam gerekçemde bekâr olmam yer aldı; bekâr bir kadını tehdit olarak mı görüyorsunuz?”

Ayla Akat: “Yargı sopasıyla susturulmaya çalışılan bir siyasetçi ve kadın aktivist olarak siyasi iktidar tarafından sıkça dile getirilen Türkiye Yüzyılı'nda kadının yeri ne olacak diye ben de düşünüyorum tabii. Kadın cinayetlerine karşı yokmuş gibi davranan sorumsuz yaklaşım devam edecek mi mesela? Kürt sorununun çözümü beka söylemiyle gölgelenerek çözümsüzlükte ısrarda devam edilecek mi? Sayın Öcalan'a uygulanan ve hukuki bir açıklaması olmayan tecrit politikası sürdürülecek mi?”

Sebahat Tuncel: “Biz kadınlar eşitlikçi bir düzen kurulmasının tüm toplumda devrimsel bir değişime yol açacağını düşünüyoruz. Kadın siyasetçilere ve aktivistlere dönük baskı politikaları yeni değil ama kız kardeşlerimiz gibi zulme karşı direnmek bize mirastır.”

Azami tutukluluk süresi yedi ay önce dolduğu hâlde tahliye edilmeyen Gültan Kışanak: “Bu dava siyasi bir davadır. Bana ve diğer arkadaşlarımıza suçlama konusu olarak yöneltilen tüm iddialar; siyasi faaliyetler, basın açıklamaları, miting konuşmaları, demeçlerdir.”

Aynur Aşan: “Savcı, eş başkanlık sistemini KCK'den aldığımızı iddia ediyor. Yargıtay bu sistemi kabul etti. Acaba Yargıtay da mı KCK'den talimat aldı? Savcı bunu mu iddia ediyor? Bırakın bunun yargılama konusu yapılmasını, bütün kurumlarda uygulanması gerekiyor.”

Figen Yüksekdağ: “Kadın mücadelesi sayısız saldırı ve baskıyla karşı karşıya kalmıştır. Bu bizim için bir mücadele davasıdır, kadın özgürlük davasıdır. Burada söz söyledik, söylemeye devam ediyoruz.”

Şimdi, bu Kürt kadınlar 90'lardan beri Kürt bölgesinde yürütülen özel savaş politikaları, savaş politikaları, gözetim altında işkence, gözetim altında tecavüz, gözetim altında kaybedilmeler, zorla yerinden edilmeler gibi pek çok devlet suçuyla hem hukuki hem de politik mecrada mücadele yürütmüş ve pek çok başarı kazanmış arkadaşlarımız. Yine, aynı şekilde, bu kadın arkadaşlarımız kadın cinayetlerine, erken yaşta zorla evlendirilmelere, kadın intiharlarına karşı devlet, feodal yapılar, ataerkil anlayışlarla mücadele etmiş ve bunları geriletmış kadınlardır.

Kürt kadınları gerek sahip oldukları cins bilinci, kadın kurtuluş ideolojisi, yürüdükleri kadın özgürlük çizgisiyle gerekse de ulusal talepleri dolayısıyla günümüz egemenleri tarafından cadı olarak kabul edilmektedir. Şimdi, tam da bu davada bu kadınlar kendilerini savunmuyorlar ve tam anlamıyla bir hafıza militanlığı yapıyorlar. Yine, devletin yüz yıllık inkâr politikasını tarihe yazıyorlar, hafızalarımıza kazıyorlar. Buradan hepsini saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum, diyorum ki: Direnişleri direnişimizdir; biz, onlarla beraber bu mücadeleyi büyüteceğiz ve biliyorum ki onların suçsuzluğu bugün de tarihte de anlaşılacak.

Hepinize teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - 2'nci madde üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Karabük Milletvekili Cevdet Akay'a aittir.

Buyurun Sayın Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası anlaşmalar gerçekten çok önemli hem ülkemiz için hem de imzaladığımız ülkeler için; Filistin Devleti'yle ilgili imzalayacağımız bu anlaşma da hakikaten önemli bir anlaşma ve bu anlaşmayı biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak destekliyoruz. Çünkü Filistin Devleti'nin 1967 sınırlarına dönmesini ve daha güçlü bir vaziyette yaşamına, hayatına devlet olarak devam etmesini arzu ediyoruz.

Tabii ki bütün anlaşmalar bu kadar da masum olmuyor, hele 92 sıra sayılı Maden Kanunu çıktıktan sonra, bazı anlaşmalar üzerine de özel vurgu yapmak istiyorum. 19 Temmuz 2023 tarihinde Abu Dabi'de Birleşik Arap Emirlikleri'yle beraber Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti, devleti olarak imzalanan enerji ve doğal kaynak anlaşmasına özellikle dikkat çekmek istiyorum.

Bu anlaşma neden önemli? Çünkü birtakım imtiyazlar veriyor bu kanun çıktıktan sonra. Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili, alanlarla ilgili Birleşik Arap Emirlikleri firmalarının bu alanlara yatırım yapması ve sadece finans desteğinden dolayı da bu kaynaklara sahip olmasıyla ilgili bir durum söz konusu.

Şimdi, size birkaç isim okuyacağım: TÜPRAG Metal Madencilik Sanayi ve Ticaret AŞ; şimdi tabii ki böyle söyleyince Türk firması gibi ama bunun yüzde 100 hissesi Kanadalı Eldorado Gold Corporation şirketine ait. Yine bir isim daha okuyacağım. Tabii ki bu, Uşak ve İzmir'deki maden ocaklarına ait bir firmaydı; Kışladağ Altın Madeni ve Efemçukuru Altın Madeni İzmir'deki. Öksüt Altın Madeni Kayseri'de; buradaki Öksüt Madencilik AŞ'nin yüzde 100 hissesi de Kanadalı Centra Gold'a ait. Yine hepimizin bildiği İliç'teki maden kazasıyla beraber meydana çıkan Anagold Madencilik'in de yüzde 80 hissesi SSR Mining'e ait.

Şimdi, bu firmalar ülkemizin doğal kaynaklarını kullanıp millî ve yerli firmaların yapısını zayıflatmaktadır. Bu konuyla ilgili, bu kanun çıktıktan sonra, -biliyorsunuz- Hükûmetimizin Birleşik Arap Emirlikleri'ne sunacağı üç aylık bir süre var, on sekiz ayda da Birleşik Arap Emirlikleri karar verecek. İki yıl sonra burada, bu enerji kaynaklarında, bu alanlarda biz Birleşik Arap Emirlikleri firmasını bu kürsüden sayıyor olacağız. 3,5 trilyonluk maden kaynağımız, doğal kaynağımız -dolar olarak söylüyorum- ülkemiz için çok çok önemli, bu kaynaklara sahip çıkmalıyız, bunu buradan özellikle ifade ediyorum ki az sonra sayacağım kaynakların etkin kullanımıyla ilgili, israftan kaçınmayla ilgili durumların ne kadar önemli olduğunu anlamak için.

Şimdi, şehir hastaneleriyle ilgili 2024 yılının üç ayında 22 milyar biz kira ve hizmet bedeli ödemişiz sadece. Bununla 9 hastane yapılabilir. Aynı hastane mevzuuyla ilgili seçim bölgemde, Karabük'te de bazı sıkıntılar var, gerekli yatırımları alamıyor. Şimdi, yapboza dönmüş devlet hastanesi işi. 5000 Evler Kadın Doğum ve Çocuk Hastanesi var, yıkılıyor, yerine Karabük Üniversitesinin Sağlık Hizmetleri

Meslek Yüksekokulu yapılmak isteniyor. Bununla ilgili 14 milyonluk bir ihale bedeli çıkıyor fakat vazgeçiliyor, Karabük Eğitim ve Araştırma Hastanesine ek bina olarak hastane hâline getirilmesi için tekrar 10 milyon ekstra para harcanmak zorunda kalınıyor ve kaynaklar israf ediliyor.

Yine, Ovacık'taki Devlet Hastanesine de 10 milyon bedel çıkıyor, zemin kaydığı için hastane yarım kalıyor, yapılamıyor.

Yine, bölgemizde vahim Eskipazar Devlet Hastanesi var. Eskipazar Devlet Hastanesinin de 2016 yılında yapımına başlanıyor, bitiyor ama çok kısa bir süre sonra hastane boşaltılmak zorunda kalınıyor. Çünkü hastanede zemin kayması nedeniyle göçmeler ve kaymalar olduğundan hastane faaliyetleri gösterilemez, yapılamaz hâle geliyor. Burada görüyorsunuz değerli milletvekilleri, arkada da bu şekliyle görüyorsunuz, kaynakların nasıl israf edildiği ve savurganca kullanıldığıyla ilgili bu müsebbiplerden de bunu yapanlardan da hesap sorulmuyor. Sayın Cumhurbaşkanımız ifade etti, 100 milyarlık tasarruftan bahsediyor. Şimdi, bu tasarrufların yapılabilmesi için de bunların denetim mekanizmasının da genişletilmesi ve artırılması gerekiyor. Bunun için hepimize görev düşüyor. Bunun için de bu müsebbiplerden, bu sorumlulardan kanuni yollardan gerekli cevabın sorulması, cezanın verilmesi ve kamu zararının da tazmin edilmesi gerekiyor.

Tabii ki kaynakların kullanımıyla ilgili savurganca durumlar devam ediyor. Kamu bankalarıyla ilgili çok önemli sıkıntılar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akay.

CEVDET AKAY (Devamla) – Yönetim kurulu üyelerine, genel müdüre, yönetim kurulu başkanına yani kredi komitesindeki kişilerin ortak olduğu şirketlere krediler verilmeye devam ediliyor ve bunlar on günlük gibi kısa süre içerisinde 2 milyon doları bulan rakamlar. Bu, Ziraat Bankasının kredi politikasına aykırı bir durum. Dolayısıyla, çiftçilerimizin kredi kullanamadığı -hepimize şikâyetler geliyor, biliyorsunuz- bir ortamda bu kişilere kredi kullandırılması Bankalar Kanunu'na aykırı ve bunlarla ilgili de gerekli cezaî işlemlerin yapılması gerekiyor. Yine, bu yöneticiler, eş dost, akrabalarını alıp istihdam ediyorlar, kullanıyorlar; sadece bununla da kalmayıp kaynaklarla ilgili tasarruf tedbirleri olduğu hâlde, Sayın Maliye Bakanı Şimşek de “Kullanılmış kâğıtların arkasını da kullanın.” dediği hâlde yapmıyorlar; 400 şube için yılda 4 milyar, dört yılda 16 milyar kaynağı şube hizmet binası tefrişine harcıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayın Sayın Akay.

CEVDET AKAY (Devamla) – Bütün bu müsebbiplerden hesap sorulmadığı müddetçe ülkemizdeki kaynakların etkin kullanımı mümkün olmayacak. Bütçe disiplini çok çok önemli, faiz giderlerinin aşağı çekilmesi önemli. İlk üç aylık açığımız 513 milyar; 2 trilyon 600 milyarlık bir bütçe açığının üstünde bir durumla karşı karşıya kalacağız. Hepimizin görevi ülkemizin daha ferah olması için, ekonomik koşullarının daha iyi iyileşmesi için gerekli denetleme mekanizmasını geliştirmek ve yasama organının da denetleme mekanizmasını artırmamız gerekir diyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsi adına ilk söz talebi Ordu Milletvekili Seyit Torun'a aittir.

Buyurun Sayın Torun. (CHP sıralarından alkışlar)

SEYİT TORUN (Ordu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu kürsüden yıllardır dile getiririz kendi seçim bölgemizin sorunlarını, ülkemizin sorunlarını ama kendi seçim bölgemle ilgili her konuyu konuştuğumuzda mutlaka içinde fındık yer alır çünkü temel geçim kaynağımız, Karadeniz Bölgesi için de çok önemli, 500 bin insanı direkt, belki milyonlarca insanı da endirekt ilgilendirir. Ama yirmi iki yıllık iktidarınız, maalesef, hayal kırıklığından öteye gitmedi. FİSKOBİRLİK vardı, maalesef, etkisiz hâle getirdiniz, yerine TMO'yu koydunuz. “Acaba mübaya yapacak mı, ne kadar olacak? Fiyat ne olacak?” diye beklentiler sürekli arttı ve her geçen gün, maalesef, göç hızlandı, fındık değersizleşti. Fındığa destek olmazken bir de rekabet gücünü aldımız, dünya piyasasının yüzde 70'ini üretirken şimdi yüzde 60'lara kadar düştük. Hani, bu ülkede geçmişte

deseydiniz ki: “Ot, saman ithal edilir mi? Et ithal edilir mi?” İnanılmazdı ama herhâlde bu gidişle bulunduğumuz ithal etmeye başlayacağız.

Bakın, birçok zararlısı var. Geçen yıldan bu yana da bir kokarca zararlısıyla uğraşıyor. İki yıldır diyoruz ki bununla mücadeleyi yapın. Tarım il müdürlükleri, Bakanlık üreticiye sadece ilaç ismi söylüyor “Bunu kullanın ve zararlıyı engelleyin.” diyor. Yani bir kişinin, iki kişinin, belli bir kimsenin kullanmasıyla olacak iş değil ama üretici gene sıkıntılı.

Bakın, fındığa bir doğrudan gelir desteği veriliyordu, 2014’ten bu yana 170 lira. Ya, elinizi vicdanınıza koyun Allah’ınızı severseniz! Yani mazot ne kadar arttı, işçilik ne kadar arttı? Bu 170 lirayı üreticiye destek olarak mı görüyorsunuz, sadaka olarak mı görüyorsunuz? Şu anda gübre mevsimi, vatandaş, üretici gübre alamıyor, fındığa sahip çıkamıyor. Ondan sonra da yapacağınız rekolte açıklamalarıyla gene bulunduğumuz her yıl olduğu gibi ucuz fiyattan elden çıkaracak, gene el elde baş başta, gene bir sonraki yıla hüsrarla devam edecek. Dedik ki bir fındık kanunu oluşturalım, orada üreticinin, aracının, ihracatçının, tedarikçinin haklarını ortaya koyalım, herkes kendi yasal sınırlarını bilsin ama buna bile itiraz ettiniz, buna bile destek olmadınız. Yıllardır sorunlar aynı, yıllardır beklentiler de aynı, yıllardır hayal kırıklıkları da aynı; değişen bir şey yok. Hâlbuki yıllık 2-2,5 milyar dolar civarında ihracat geliri elde ettiğimiz fındığın dünyada etki alanı 100 milyarın üzerinde, biz bunun sadece 2-2,5 milyarını alabiliyoruz. Hâlbuki fındığa vereceğimiz destekle birlikte ülkenin hem döviz kazanması hem de üreticinin sorunlarının çözülmesi, ondan gelir elde etmesi mümkün ama anlayış bir türlü değişmedi. Her yıl aynı şekilde; beklentiler aynı, çözümler aynı, sonuç hüsrar.

Bir kez daha bu kürsüden ifade etmek istiyorum. Fındık sanayisine mutlaka destek verilmesi lazım. İhracat yapılan ülkelerle gümrük anlaşmalarının tekrar gözden geçirilmesi lazım. Fındığın mutlaka stratejik bir ürün olarak ilan edilmesi lazım. Ayrıca, artık, fındık çeşitlerinin ıslah edilip daha dayanıklı çeşitlerin mutlaka ortaya koyulması lazım. Karadeniz insanı, fındık üreticisi yıllardır sabırla bekliyor, yıllardır sabırla bekliyor ve her seçim döneminde desteğini aldınız, her seçim döneminde vaatlerde bulundunuz ama çözüm üretmediniz, onları sorunlarıyla baş başa bıraktınız. İnanıyorum ki bu yıl da bunu yaptığımızda üretici size gereken cevabı verecektir, gereken dersi verecektir.

Bu kürsüden bir kez daha ifade ediyorum, hiç değilse şu ödeyeceğiniz doğrudan gelir desteğini biraz arttırın da üretici nefes alsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Torun.

SEYİT TORUN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Yarın ödeyeceğinizi ifade ettiniz, yarın ödenmesiyle ilgili bir beklenti var. İnşallah ödersiniz, biz de takipçisi olacağız ama bari bunu birinci şey olarak değerlendirin, yarısı olarak değerlendirin, bir kısmı olarak değerlendirin de biraz daha arttırın, üretici hiç değilse nefes alsın, üretici hiç değilse gübresini, ilacını kullanabilsin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz talebi Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu’ya aittir.

Buyurun Sayın Karatutlu. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Sayın Sağlık Bakanı Merkezi Hekim Randevu Sistemi’ndeki aksaklıkları çözmek için birtakım çözümler açıklamaya çalıştı basın toplantısında. Öğrenci olarak başladığım hekimliğin yaklaşık kırk yıldır içerisindeyim. Kırk, elli yıl içerisinde hükümetler, iktidarlar sağlıkla ilgili ne zaman bir genel sorun yaşasa muhakkak halkın önüne hep hekimleri atmışlardır, onları suçlu gösterip halkı hekimlerle karşı karşıya getirmeye çalışmışlardır. 12 Eylül askerî vesayette de aynı şekilde olmuş; tabip odalarının örgütlenmelerinde hekimlere kısıtlılık getirmişler, hekimlere mecburi hizmet koyarak baskıyla hizmet ettirme yoluna gitmişlerdir. Neyin mecburi hizmetiydi bu? Neyin karşılığıydı bu? Öğrenciyken burs, kredi mi verdiniz, barınma için onlara bir destek mi yaptınız? Hayır, hiçbirini vermediler. Tabii, hukukun askıya alındığı dönemde bu antidemokratik tasarrufu yapmak kolaydı. Sonra gelen hükümetlerin hoşuna gitti, pratisyen hekimlere bir yıl verdiler, “Başarılı olan, uzman olan

hekimlere bir yıl daha veriyoruz.” dediler, “Üst ihtisas yapanlara bir yıl daha koyuyoruz.” dediler, sistemi böyle götürmeye çalıştılar. Tabii, bilmeyenler için söylüyorum, mecburi hizmeti bitirmeyen bir hekim Türkiye’de ne özelde ne muayenehanede hiçbir şekilde mesleğini icra edemez. 2002 yılına geliyoruz, AK PARTİ Sağlıkta Dönüşüm Programı’nı uygulamaya başladı. Hekimler açısından bu programın en olumsuz yönü, sağlık hizmetlerinin karar mekanizmasında hekimlerin tamamen devre dışı bırakılmasıydı. Bu dönemde büyük binalar yapıldı -şehir hastaneleri- teknolojik aletler alındı, bakılan hasta sayısıyla övünüldü, övünüldü ama sonuçta -gelenek nokta- kalitesi düşük, sayılarla övülen bir sağlık hizmeti oluştu yani anlayacağınız, sağlıkta bedene ruh üflenemedi. Baştan beri hekimlerin temsilcisi yani tabip odaları ve hekim sendikalarıyla Sağlık Bakanlığı hasmane bir tutum içine girdi, iletişim kurulamadı, kurmak istemediler. Özellikle Sağlık Bakanlığında -yaklaşık otuz üç yıldır bu işin içerisindeyim- bürokratik, teknokrat ağırlıklı bir düşünce sahip. Bunlar “Hekimlere nasıl tahakküm ederiz, sert, idari ve hukuki cezalarla nasıl baskı altına alırsınız?”ın peşindeler. Görüyorsunuz, Sağlık Bakanlığı yine sayılarla uğraşma peşinde: “Hekimlere yedi gün yirmi dört saat nasıl poliklinik yaptırırız?” Yok, “Tele hekimliği nasıl yaptırırız?” Kalite yerine sayılarla uğraşma peşinde. Hekimler ne yapıyorlar? Arkadaşlar, hekimler defansa çekildiler, top çevirmekle meşguller. Onun için, bu Merkezi Hekim Randevu Sistemi’nde, yok, “Beş dakikaya bir hasta.” Olmadı, “İki dakikaya bir hasta.” Yok, “100 hasta veriyorum, 200 hasta veriyorum.” İstedığınız kadar bu işlerle uğraşın, hekimler defansa çekildiler ve top çeviriyorlar. Ha, salgın durumlarında, felaket durumlarında, depremde gördük, tabii ki özveriyle sahaya indiler ama her zaman halkı hekimle karşı karşıya getirmeyi marifet sanan idare, hekime karşı şiddet oluştuğunda derhâl lakayıt bir tutuma geçiyor ve “tweet” atarak bu işi çözmeye çalışıyor.

Bu arada, Sağlık Bakanlığındaki hekimlerin özerk ve itaat etmeyen tavrından hoşlanmayan bir grup bürokrat kişiler var dedik. Bunlar ne yapıyorlar? “Hekimlerin sayısını artıralım, okulları artıralım, yetmedi, uzman sayısını artıralım.” Bina arttı mı? Hayır. Alet edevat arttı mı? Hayır. Hoca arttı mı? Hayır ama “Uzmanlık öğrenci sayısını 5-10 kat artırabiliriz.” diyorlar ve kaliteyle hiçbir zaman ilgilenmiyorlar. Mecburi hizmetle kamunun üzerinden hekimlere baskı yapıyorlar, özel hastanelerde -dediğim gibi- kadroyla bu işlerle ilgileniyorlar. “Giderlerse gitsinler.” deyip ülkede hekimlerin varlıklarına dahi tahammül edemedikleri bir dönem oldu. Tamamen hekimlerin emeğini ucuzlatmak için alternatif yollar arıyorlar maalesef. Bakın arkadaşlar, özellikle son beş on yıldır “sağlıklı yaşam merkezi” “yaşam koçluğu” “terapi merkezi” “şifa merkezi” “danışmanlık” adı altında Sağlık Bakanlığından ruhsatsız on binlerce merdiven altı yerin açılmasına Sağlık Bakanlığı müsaade etti. Buralarda öyle ya da böyle hasta tanı ve tedavisi yapıldı. Anayasa’nın 56’ncı maddesinde Sağlık Bakanlığı bunları denetler diyor. Tababet ve Şuabat Kanunu’nun 1’inci maddesi tıp fakültesi mezunu olmayan adam tanı ve tedavi koyamaz diyor. Bu, bu kadar açıkken Sağlık Bakanlığı bunlara maalesef müsaade ediyor, fiilî durum oluşturuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Karatutlu.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) – Tüm bu yerler belediyelerde büro şeklinde açılıyorlar. Ticaret Bakanlığı bunların sağlık reklamları yapmasına müsaade ediyor, ceza kesmiyor. Gençlik ve Spor Bakanlığı maalesef bu yerlere pilates yeri, efendim, spor yeri diye... Buralarda serumlar takılıyor, ilaçlar veriliyor, tedaviler yapılıyor ve bunlarla ilgili bir cezai yaptırım yok. Organize bir şekilde halkın sağlıksız, ruhsatsız yerlerde merdiven altı hizmet almasına müsaade ediliyor. Son günlerde, Sağlık Bakanlığında küçük bir bürokrat grubunun birkaç dernekle birlikte bu yerlere ruhsat vermenin yönetmeliğinde ve buradaki arkadaşlarımıza bir doktor gibi nasıl davranır şeklinde yetkiler çıkarmaya çalıştığını duyuyoruz. Tek amaçları hekimlerin mesleki özerkliğini yok etmek. Buradan bütün hekimlere sesleniyorum: Hekim haklarına karşı bu kalkışmaya asistanıyla, uzmanıyla karşı çıkın. Tabip odalarını bu işe çağırıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde ilk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Hasan Ekici'ye aittir.

Buyurun Sayın Ekici. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA HASAN EKİCİ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malum olduğu üzere, şu anda eğitim camiasının gündeminde Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bulunmaktadır. Eğitim sistemimizle ilgili görüşlerimizi belirtmek amacıyla Gelecek-Saadet Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, önerilen bir eğitim modelinin içeriği ne olursa olsun, başarılı olabilmesi için önce bazı ön koşulların gerçekleşmesi gerekiyor. Nedir bu ön koşullar? Her şeyden önce, özgürlük ortamının tesis edilmesidir, eleştirel düşüncenin, sorgulamanın önündeki engellerin kaldırılmasıdır, eğitimin ideolojik yaklaşımlarla ele alınmamasıdır, her bir genç adayına kendini tanımlama hürriyetini sağlayacak öz güvenin verilmesidir. Bu ön koşullar gerçekleşmeden o müfredata hangi konuyu eklerseniz ekleyin, o müfredattan hangi konuyu çıkarırsanız çıkarın başarı sağlayamazsınız. İnsan unsurunu göz ardı ederseniz yapacağınız şey, sürekli yeni modeller üretmek ve ancak hâlâ yerinizde saymak olur.

Şimdi, maalesef, yıllardır göz ardı edilen insan unsuruna dair sorular sormak istiyorum. Bu modelin muhatapları evlatlarımız nerede? (Eurostat) AB İstatistik Ofisinin (Eurostat) 2022 verilerine göre ne eğitimde ne istihdamda olan 15-24 yaş arasındaki gençlerin oranı Türkiye'de yüzde 24, AB ortalamasında ise bu oran yüzde 9,6'dır. Bu çocuklar eğitimlerine neden devam edemiyor?

Bakın, geçtiğimiz günlerde bir sokak röportajını izledim, gencecik bir kız evladımız şöyle söylüyor arkadaşlar: “Okulu bıraktım, pavyonda çalışıyorum. Nereden bileyim ben bu coğrafya bilgilerini? Okuyamadım.” Şimdi, bu genç kızımızın yitip giden gençliğinin hesabını kim verecek? Bu hesabı kimden soracağız? Maalesef, artan yoksullaşmanın da etkisiyle birçok gencimiz eğitime devam edememiş, hiç istemeyeceği işleri yapmak zorunda kalmıştır.

Bir başka veriye daha kısaca değineyim. Eğitim uzmanlarından derlenen verilere göre, 2023 YKS'de 100 bini aşkın aday sıfır puan almış. Bakın, üniversite sınavındaki soruların içinde Türkçe paragraf soruları da var yani her soru doğrudan bilgiye dayanmıyor. O zaman burada müfredat içeriğinden başka sorunların da olduğu aşikâr. Bunlar çok ciddi şekilde ele alınması ve yüzleşmemiz gereken sorunlardır.

Yine, bir başka sorun beslenme sorunu. Değerli arkadaşlar, çocuklarımız okullarında kantinden tost alamaz durumdalar. Siz, evlerinde et yiyemeyen, balık yiyemeyen çocuğun hangi müfredatı getirirseniz getirin başarılı olabileceğine gerçekten inanıyor musunuz? Önce bu çocukların karnının doyması lazım, yeterli beslenmeleri lazım. Eğitim yalnızca tek bir bileşenden oluşmaz. Spor kültürünü yaygınlaştırmamız lazım. Okullarımızın fiziksel durumları çok yetersiz, bahçe var küçücük, yeşil alan yok; basketbol potası var, topu yok; futbol sahası var, kalenin filesi yok; okulların tuvaletleri kirden geçilmiyor. Şimdi, eğitime devam edebilen hangi çocuk böyle koşullarda bu okullara koşma koşma gider? Yani iki kesimden bahsediyoruz aslında, eğitime devam edemeyen çocuklar, eğitime her sabah “Yine mi!” diye devam eden çocuklar. Bunları görün, çocukları, gençleri anlayın. Yalnızca müfredatı sadeleştirince çocuklar sevinç çığlıkları atmıyor. Onlara en güzel yaşlarını doyasya yaşayacakları bir ortam sunmamız gerekiyor.

İnsan unsuruna ilişkin değinmek istediğim bir diğer husus ise şu: Bu modelin başrolü kim olacak değerli milletvekilleri yani kim bu modeli uygulayacak? Öğretmenlerimiz değil mi? Hani genel seçimlerden önce mülakatları kaldıracağımıza dair söz verdiğiniz, iki gün önce büyük bir lütufla verdiğiniz sözü yarı yarıya tuttuğunuz öğretmenlerimiz, on binlercesi atanamayan öğretmenlerimiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ekici.

HASAN EKİCİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, insanların emeklerini eş, dost, akraba, partili kayırma aracı olarak kullandığınız mülakatlarla hiçe sayarsanız o insanların yaptığı işe saygısı azalır, işini büyük bir hevesle yapma şansını ellerinden alırsınız. Yalnızca sizden olduğu için atadıklarınız ise o hiçbir tanıdığı olmayan ancak alın teriyle, akıl teriyle, bilek gücüyle çalışıp sınavdan yüksek puan alan öğretmenlerimize kadar başarılı olamaz. O yüzden, bizim çağımız açık ve net, öyle yüzde 50 falan değil, yüzde 100 sınav puanı, yüzde 100 liyakat; sözünüzü yüzde 100 tutun, mülakatları kaldırın. Öğretmenlerin hayat koşullarını iyileştirin. Öğretmenlerimiz öldürülüyor, yaralanıyor, şiddete maruz kalıyor. Okullardaki güvenlik önlemleri nerede?

Sözlerime son verirken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerine Halkların Eşitlik ve Demokratik Partisi Grubu adına söz talebi Van Milletvekili Mahmut Dindar'a aittir.

Buyurun Sayın Dindar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Belediyelerimizi AKP kayyum gasbından kurtaran Van halkının direnciyle tüm halkımızı selamlıyorum.

Nüfusu 1 milyon üzerinde olan şehrimiz sağlıktan eğitime, ulaşımdan tarıma temel kamu hizmetlerinden ve yerel yönetim hizmetlerinden mahrum bırakılmıştır. Van'daki belediyelerimizin şimdiye kadar tespit edilen borcu 11 milyar geçmiş durumda. Sadece borçlandırma ile kalınmamış, belediye ait ne varsa devredilmiş, satılmış, talan edilmiş ve yağmalanmıştır. Bu durumu ahlakla, hukukla izah etmek mümkün değildir. Belediyelerimiz geçen hafta bazı hırsızlıklara son vermek için bir iki girişimde bulundu. Şimdi size sunacağım örnekleri kamuoyunun da vicdanına sunuyorum ve sizlere de soruyorum: Hem AKP Meclis üyesi olan hem belediye şirket işçisi olan birini işte tutar mısınız? Allah aşkına, İstanbul'da yaşayıp Van'da belediyeden maaş alan birini işte tutar mısınız? Galericilik yapan birini belediye işçisi olarak işte tutar mısınız? Hiç işe gelmeden aylarca maaşa bağlanmış kişileri işte tutmaya devam mı etsin belediyelerimiz? Belediyelerin araçlarını önce hurdaya çevirmiş, daha sonra da bu hurdaları çalmış kişiler belediyelerde mi tutulsun? Seçime üç gün kala işe alınmış yüzlerce insanın işe nasıl alındığı belli değil; bu kişiler hangi sınavla, hangi liyakat gözetilerek işe alınmışlar, o da belli değil. Van halkı tüm bu soruların cevaplarını biliyor, kimse kimseyi kandırma ya kalkmasın. Bu kişilerin sınavsız işe alındığını ve kimlerin yakınları olduğunu tüm Van halkı biliyor.

Bakın, 11 milyar borç var. Van kayyumu ise borcun abartıldığını açıklamış. Van kayyumu Van'da 3 milyon kitap dağıttığını iddia ediyor; şaka değil, 3 milyon kitaptan bahsediyoruz. Üstelik bunun için de belediye bütçesinden kitap basmış. Bakınız ne Millî Kütüphanede ne de Meclisin kütüphanesinde bu kadar kitap var.

Trafik, ulaşım, çevre düzeni, imar, çevre yolu ve tüm belediye hizmetleri sorunlu iken kayyum bütçeyi kitaplara gömmüş; aslında bu sayıda basılan kitap da yok. Bunun gibi, kâğıt üzerinde faaliyetlerle belediyelerimizin içini boşaltmışlar. Düşünün, sadece bir yandaş gazeteciye 4 milyon para aktarılmış. Buradan bir kez daha söyleyelim: DEM PARTİ olarak yalan ve talan siyasetine boyun eğmeyen onurlu Van halkına Belediye eş başkanlarımızla beraber gece gündüz çalışarak hak ettiği belediyeçilik hizmetini vermeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, bu hafta ligler tamamlandı. Başta, şampiyon Amedspor'la "play-off" a kalan Vanspor taraftarlarını kutluyorum. "Fairplay" içerisinde emek veren bütün takımları ayrıca kutluyorum. 20 Nisanda oynanan Bucaspor-Esenler Erokspor maçına inceleme yapılması durumunda hakemlerin Bucaspor'un net 2 penaltısını vermediği görülecektir. Bu maçta birçok kural hatası yapıldığı gibi doksan dakika tamamlanmadan maç bitirilmiştir. Hukuken bu maçın hakkı Bucaspor lehine olması gerekirken Erokspor'a puan verilmiştir. Bir sonraki hafta Adıyamanspor ile Erokspor arasında oynanan maç Erokspor lehine sonuçlanmıştır. Bu hafta Erokspor'a karşı Serik Belediyespor 19 yaş altı sporcularla sahaya çıkmış ve 6-0 yenilmiştir. Tüm bu yaşananlar adil değildir, etiğe ve hukuka aykırıdır. Erokspor'dan sonra 2'nci sırada olan Vanspor'un yaşananlara ilişkin açıklama ve itirazlarına rağmen Futbol Federasyonu harekete geçmemiştir. Buna karşı, Vanspor, Bursaspor'la karşılaştığı maçta şike ve şaibeleri protesto ederek maçtan çekilmiştir. 2. Lig Beyaz Grupta yaşanan şüpheli durumlar neticesinde

şampiyon olma ihtimali yüksek olan 2'nci sırada bulunan Vanspor kulübünün şampiyonluğunun engellendiği açıkça ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Milletvekili.

MAHMUT DINDAR (Devamla) – Kamuoyumuz Vanspor aleyhine futbola bir müdahalenin olduğunu düşünürken bu akşama kadar sessiz kalan Futbol Federasyonu şike iddiaları için soruşturma başlatmak yerine Vanspor ile teknik ekip aleyhine ceza verme yönünde hareket etmiştir. Futbol Federasyonunu adillığa, şeffaflığa, hakkaniyete davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talebi Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'e aittir.

Buyurun Sayın Genç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yirmi iki yıllık AKP iktidarında eğitimden sağlığa, adaletten sosyal yaşama kadar tahrip edilmeyen alan kalmadı ama en çok eğitim alanında büyük gedikler açıldı. Bakın, şaka değil, AKP döneminde hiçbir öğrenci başladığı sistemle okulunu bitiremedi; 8 Millî Eğitim Bakanı değişti, yirmi iki yılda 20 bin köy okulunun kapısına kilit vuruldu, milyonlarca öğrenci kör karanlıkta okula gitmeye mecbur bırakıldı. Eğitim sistemiyle yapboz yapar gibi oynandı. Hadi bizim sözümüzün, öğrencilerin ve velilerin sözlerinin hükmü yok, değerli arkadaşlar, uluslararası değerlendirme kuruluşlarının raporlarına hiç göz attınız mı? Kamuoyuna yansdı, buradan tek tek saymanın bir anlamı yok ama sizin eğitim sisteminizle yetişen çocuklar ne okuduğunu anlayabiliyor ne de anladığını yazabiliyor.

Az önce ifade ettik, elinizi attığınız her alanda büyük bir enkaz yaratıldı. Hiçbir iktidar sonsuza kadar sürmeyeceği gibi sizin iktidarınız da bir gün bitecek. Tüm sorunlar çözülür, 101'inci yılına girdiğimiz cumhuriyetimiz sizin açtığınız tüm yaraları sarar ama eğitimde yaratılan tahribat öyle kolay kolay çözülmez kıymetli milletvekilleri. Lafa gelince milliyetçilikten, vatanseverlikten bahsediliyor ama nesilleri bilimsellikten uzak eğitim müfredatına mahkûm ederek bu vatana büyük kötülük ediyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, Mart 2023'te Diyanet İşleri Başkanlığının Millî Eğitim Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı arasında imzalanan ÇEDES Projesi kapsamında Bitlis'te bir okulda sınıfa hac ibadetini öğretmek gerekçesiyle Kâbe maketi kuruldu ve öğrencilere şeytan taşlama provası yaptırıldı. Kars kent merkezinde bir okulda kurulan mezar maketi başında öğrencilere ağıt yaktırıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın dindar ve kindar bir nesil yetiştirmeyi amaçladıklarını açıklamasından bu yana eğitimde dinselleşmeyle, laik ve bilimsel eğitimden kopuş geri dönmesi zor bir boyuta getirildi...

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Ya, nerede yaşıyorsun arkadaş ya!

AŞKIN GENÇ (Devamla) – Türkiye'de.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Nerede dinselleşme var ya?

AŞKIN GENÇ (Devamla) – Türkiye'de.

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Allah aşkına!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin.

AŞKIN GENÇ (Devamla) – Sen nerede yaşıyorsun?

MUSTAFA KÖSE (Antalya) – Burada yaşıyorum ben.

AŞKIN GENÇ (Devamla) – Gel, konuş sen. Gel, sen de konuş. Gel, beraber konuşalım. Beraber konuşalım, gel.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen Genel Kurula hitap edin.

AŞKIN GENÇ (Devamla) – ...Diyanet İşleri Başkanlığı eğitimin asli unsuru hâline getirildi. Genel bütçeden ayrılan dinlenme, kültür ve din hizmetleri kaleminden yapılan harcamanın yüzde 60'ı yani 23 milyar 5 milyon TL'si din hizmetleri için harcanırken 4 milyar TL'si kültür hizmetlerine ayrıldı. Millî Eğitim Bakanlığının 2019-2023 dönemini kapsayan atama analizine göre bu dönemde öğrencilerine kavuşmak umuduyla atamalara başvuran öğretmenlerden sadece yüzde 30'unun ataması

yapıldı. Genel seçimlerden önce “Mülakatı kaldıracamız.” denilerek milyonlarca gencin hayalleriyle oynandığı yetmedi, bir de Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin çıkıp “20 bin atama yapacağız.” diyerek sayısı 1 milyonu geçen atanmayan öğretmenlerimizle dalga geçiyor. On yılda hazırlandığı söylenen yeni müfredat için sadece yedi günde görüş ve öneri bekliyorsunuz çünkü incelenmesini istemiyorsunuz. Hangi meslek örgütüyle, hangi sendikayla veya uzmanlarla hazırlandı bu müfredat? Din dersine “cihat” kavramını ekleyerek, matematikten integrali çıkararak, Atatürk’ün adını ve cumhuriyet kavramlarını azaltarak mı çocuklarımıza eğitim verilecek?

Değerli arkadaşlar, eğitim müfredatı, Anayasa yaparcasına titizlikle hazırlanmalıdır ve adı gibi millî olmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti devletinin en büyük gücü Atatürk’ün onu emanet ettiği gençliğindedir ama yirmi iki yıllık iktidarınızda ne yazık ki onlara gereken değeri vermediniz, veremediniz. Yani müfredat, eğitimin anayasasıdır, sürekli değiştirdiğiniz Anayasa’yı birçok defa ayaklar altına aldınız, şimdi de laik ve bilimsel eğitimin altına dinamit koyuyorsunuz. Sizi bu yanlıştan derhâl geri dönmeye davet ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Genç.

AŞKIN GENÇ (Devamla) – Bu vesileyle, İstanbul Eyüp’te öğrencisi tarafından gerçekleştirilen silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden İbrahim Oktugan öğretmenimize Allah’tan rahmet, ailesine ve eğitim camiasına başsağlığı diliyorum.

Hayatımızın her aşamasında yer alan şiddet olgusu, eğitim kurumlarını, okullarımızı ve öğretmenlerimizi hedef almış durumdadır. Derhâl bu sorunun önüne geçilmeli, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin üzerine düşen sorumluluğu almalıdır.

Kıymetli milletvekilleri, sözlerime son verirken atanmayan öğretmenlerimizi, mülakat mağduru vatandaşlarımızı ve yeni müfredattan endişe duyan herkesi 18 Mayıs saat 13.00’te İstanbul’da Sarıcahan’deki mitingimize davet ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta, söz talebiniz vardı.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

71.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta’nın, Kayseri Milletvekili Aşkın Genç’in 41 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Ordu Milletvekili Seyit Torun’un 41 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın 41 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bir iki hususu açıklamak için söz aldım, gecenin ilerleyen saatinde uzatmayacağım tabii ki. Öncelikle “Dindar ve kindar nesil yetiştireceğiz.” diye hiç kimsenin bir açıklaması yok; böyle bir mantık, böyle bir akıl yürütme de doğru bir şey değil. “Dindar nesil yetiştireceğiz.” dedik, evet. Millî ve manevi değerlerine bağlı dindar bir nesil yetiştirmek hepimizin görevi diye düşünüyorum ama “dindar ve kindar bir nesil” demek kimsenin söylemediği bir şeyi bu kürsüden böyle bir iddiada bulunmak da doğru değil. Böyle bir cümle hiç kimse tarafından kullanılmadı.

İkinci meselemiz, hatip sanki FİSKOBİRLİK eskiden vardı şimdi kapatılmış gibi bir anlam çıkardı konuşmasından, o yüzden FİSKOBİRLİK’le ilgili bir bilgi vermek istiyorum: FİSKOBİRLİK eskiden olduğu gibi aynen devam ediyor ama ilerleyerek devam ediyor. Zaten kendisinden bilgileri aldım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Kendisinden aldığım bilgileri paylaşıyorum. FİSKOBİRLİK, bugün üreticiden peşin para bulunduğunu alıp entegre tesislerinde 20 ana kalemdede 120 çeşit nihai mamul ürün üreten ve ürettiği bu ürünleri de yurt içinde ve yurt dışında 30’a yakın ülkeye pazarlayan ve 850 civarında da istihdam sağlayan Türkiye’nin en büyük üretici birliklerinden bir tanesidir ve güçlü bir şekilde de varlığını devam ettirmektedir, sadece son iki yılda 400 milyon TL’lik öz kaynak dağıtımını yapmış, yine, son olarak doğu Karadeniz’de yapımı tamamlanmış 5 megabaytlık 125 milyon liralık GES yatırımını da tamamlamıştır, iki hafta önce kadar da tamamlamıştır. Asıl işi de bunun için önemli, buradan destek üretmek için, üretiminin maliyetini düşürmek için bunları yapıyor.

Malatya’da deprem bölgemizde yapılan çalışmalar hakkında da yine kısa bir bilgi vermek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Usta.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Öncelikle, devletimizin, kamu personelimizin, kamu kurumlarımızın hepsi orada görevinin başındalar. AFAD, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Valiliğimiz, depremle ilgili olabilecek bütün kamu kurumlarımız görevinin başındalar ve projelerin, planlamaların hepsi yapılmakta ve bu rezerv alanların belirlenmesi işi de Ankara’da değil, yerel yönetimler tarafından bizzat vatandaşın müracaatlarıyla yapılmakta. Teslim edilen konut sayısı ve yerleşim sağlanan konut sayısı 7.881 adet; sadece konut değil, ticari alan da bitirilmiş ve teslim edilmiş durumda, bunların sayısı da 5.586 adet. Ayrıca, Malatya’nın altyapısı için de 6 milyar liralık bir bütçe ayrılmış ve hibe olarak kullanıma bırakılmıştır. “Kimsenin oturmazlığı” diye iddia edilen konutların bütün sosyal donatılarıyla, park alanlarıyla, her şeyiyle tamamlanmış bir hâlde teslim edildiğine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta, son kez açıyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Malatya’dan görüntüler...

ASU KAYA (Osmaniye) – İçinde yaşayan insanlarla da bir görüntü olsa, içinde yaşayan insan yok maalesef; keşke olsa, keşke olsa, keşke olsa.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Devam eden konut sayısı da 56.672 adet olarak bu son rakamları da güncel rakamları da bilgilendirmek istedim.

Proje çizimleri... Söğütlü Cami’nin yerinin belli olmadığını iddia etmişlerdi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Doğru, doğru.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Çınarlı Cami, İbrahim Perk Cami, belediye, bütün çarşı planları; hepsi planlanmış projelendirilmiş, 3 boyutlu çizimleri yapılmış ve hazır vaziyette.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir tane iş yeri varsa...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – İnşallah devletimiz var gücüyle bütün deprem bölgelerindeki evlerin yapımını ve bütün verilen sözleri tamamlayarak vatandaşlarımızın hizmetine, emrine vermek için gayret içerisinde.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir tane iş yeri yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tekrar, orada görev yapan gerek kamu personelimizin gerekse işçimizin, mühendisimizin; herkesin emeğine teşekkür ediyoruz, kendilerine kolaylıklar diliyoruz. Türkiye olarak depremin yaralarını sarmak için bütün var gücümüzle çalıştığımızı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASU KAYA (Osmaniye) – Var mı Hatay’da yaşayan deprem konutlarında? Yok. Osmaniye’de? Yok. Nerede bu yaşayan insanlar? Yok, yaşayan kimse yok.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Herkese iyi çalışmalar, iyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

72.- *İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

Ne bu saatte bizi -zaten TRT 21.00'den sonra yayın vermiyor da- sosyal medyadan ne söyleyeceğimizi merak eden vatandaş kaldı ne de bu sözlerin bu saatte bir anlamı var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Niye?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ama söylendiği zaman bir yorum yapma ihtiyacı hissediliyor. “Dinimiz kinimizdir.” meselesinin söylenmediğini düşünüyorsanız Necip Fazıl Kısakürek’in kitaplarına bakacaksınız, Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın “Kinimizi aklımızda tutacağız.” laflarına bakacaksınız, bunların takdirini ondan sonra yapacaksınız. Bunlar söylenmiş sözlerdir, arkadaşımız da söylendiğini ifade etti; madde bir.

Madde iki: Millî eğitimin kalitesi PISA skorlarından ölçülür. Türkiye’de çocuklarımız okuma, okuduğunu anlama, okuduğunun özetini yapma, okuduğuna başlık koyma konusunda OECD’de sondan 2’nci durumdalar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Dolayısıyla, bütün bu skorlar millî eğitimde başka bir şey söylemeyi gerekli kılmıyor.

Deprem konutları... Söyleye söyleye bitiriyoruz. Rakam veriyorsunuz, “7 bin ev yapıldı.”

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Teslim edildi.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ne demek 7 bin ev yapıldı? 650 bin bağımsız konut yıkıldı, bunları bir yıl içerisinde teslim edeceğinize yönelik söz verdiniz, on beş ay geçti. “Yüzde 10” diyorum ben, arkadaşlarım beni düzeltiyorlar “Yüzde 10 değil.” diye; yüzde 10’unu teslim edemediniz, hâlâ “7 bin” falan diye rakam veriyorsunuz. Ben ne söyleyeyim size?

Son olarak da şunu söyleyeyim: Ziraat Mühendisleri Odasının Genel Başkanlığını yıllarca yaptım. Fındık meselesini bir yerden aldınız, bir yere getirdiniz. FİSKOBİRLİK nedir? Toprak Mahsulleri Ofisi nedir? Lisanslı depoculuk nedir? Özel bir oturum açın, hep beraber konuşalım. Dolayısıyla, burada laf kalabalığıyla kimsenin bir şey yapabilmesi mümkün değildir. Türkiye de Karadenizli de de fındığa ne yaptığınızı biliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(AK PARTİ sıralarından “Laf kalabalığı yapan sensin!” sesi)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Günaydın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Deprem bölgelerinde konteynerlerde kalan; yazın sığağa, kışın soğuğa, yağmur yağdığı zaman sele maruz kalan arkadaşlarımız da gerçeğin ne olduğunu biliyor.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta, vakit epey gecikti. Siz meramınızı anlattınız, Sayın Grup Başkan Vekili de. Artık oylamaya geçelim arzu ederseniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bir şey sormak istiyorum sadece. Sataşmaya mahal vermeyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

73.- *Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Dindar ve kindar bir nesil yetiştirmek kimsenin hedefi değil, böyle bir açıklama da yok. Birtakım şiirlerden, vesairelerden yola çıkarsak bir sürü yazılmış şiir var, onları dökeriz; farklı farklı yorumlarla burada bir sürü tartışmaya yol açılır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Necip Fazıl’ı da mı bilmiyorsunuz ya?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Onunla büyüdük.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Bakın, onunla büyüdük.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Recep Tayyip Erdoğan’ın bunun üzerine yaptığı konuşmaları hiç mi duymadınız ya?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Ben size bir şiirden alıntı yapmıyorum, ben bir şiirden alıntı yapmaktan bahsetmiyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, ne yapalım, bu saatte bunları mı tartışalım yani? Hayret ya, vallahi hayret ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Söylenen sözlerin, gerçeklerin ne olduğunu söylüyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Erdoğan’ın bu konuda söylediği en az 4-5 ayrı konuşma var ya.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Hayır efendim, doğru değil. Ben de başka şairlerden başka şiirler bulur getiririm, o zaman bu ülkede yaşayamazsınız, bunu da söyleyeyim size. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Yapmayın ya, yapmayın ya! Yaşayamayız ha, yapmayın ya! Bu ülkede yaşayamayacak kimse yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Neler yapılması gerektiğini, bu ülkede Müslümanlara neler söylendiğini, hangi şairlerin ne söylediğini söyleriz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bu ülkede 86 milyon insan yaşar, güvenlikle yaşar; hiç kimseyi men edemezsiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Tartışmak istemiyorum ama Gökhan Bey’in her zamanki son sözü söyleme, hep bir üstenci tavrı yine devam ediyor. Biz deprem konutları noktasındaki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Usta, son kez açacağım ve bir daha bu konu için söz talebini yerine getirmeyeceğim.

Lütfen, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Deprem konutlarını yaptığımızı, 56 bin konutun daha yapıldığını tekrar tekrar söylüyorum. Bu bir süreç elbette ki, bir yıl olmadan da ev teslim ettik, onları görmüyorsunuz, duymuyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “Bir yıl içinde hepsini vereceğiz.” demediniz mi kardeşim ya, demediniz mi ya! İnsaf, insaf artık ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – Sizin Belediye Başkanınız, sizin İstanbul Belediye Başkanınız vadetmişti “Beş yılda 100 bin tane konut yapacağım.” diye...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – “7 bin ev yaptık.” diyor ya! Hayret hadise ya! Allah Allah, bu nedir ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) – ...daha bir tane konut yapmadı; bence onu düşünün.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Evet, alkışlayınca haklı oluyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bir de daha fazla bağırın, daha çok haklı olun.

ASU KAYA (Osmaniye) – Deprem konutu olarak yapılanlarda yaşayan hiç kimse yok. Daha önceki TOKİ’lerin içindeki görüntüleri yayınladınız. Hiçbir ilde deprem konutunda yaşayabilen yok, duymuyoruz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, oylamaya geçeceğim, lütfen.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/63) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 41) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim.

Bu süre içerisinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını, oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerlidir.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı	: 286
Kabul	: 280
Ret	: 6 (*)

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon

Kâtip Üye

Rümeysa Kadak

İstanbul”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2’nci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporunun görüşmelerine başlayacağız.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/64) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 42) (**)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 42 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLİSTİN DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ULUSAL SÜRÜCÜ BELGELERİNİN KARŞILIKLI TANINMASI VE DEĞİŞİMİNE İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 24 Mayıs 2022 tarihinde Ramallah’ta imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(**) 42 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 42 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 282

Kabul : 282 (*)

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon

Kâtip Üye

Rümeysa Kadak

İstanbul”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

3'üncü sırada yer alan 63 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

3.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/34) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 63)*

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan 64 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

4.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 64)*

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından alınan karar gereğince Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşleri sırasıyla görüşmek üzere 14 Mayıs 2024 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.15

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

VII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 41) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması:

2.- (S. Sayısı: 42) :Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

Sıra Sayısı : 41

Oylama Saati : 23:06
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 271
 Reddedenler : 6
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 4
 Toplam : 281
 Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı : 42

Oylama Saati : 23:11
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 279
 Reddedenler : 0
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 3
 Toplam : 282
 Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Adana	Aytekin	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Karamak	Sunay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	DEVA	Kabul	Kabul
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Türkeş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul	Kabul
Adana	Zenbici	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	DEM	Ret	Kabul
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Sakık	Sırrı	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Arslan	Yüksel	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Beker	Adnan	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Demir	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Diñçer	Semra	CHP	Kabul	Kabul
Ankara	Doğan	Mesut	SAADET P	Kabul	Kabul
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Fakubaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Kabul	Kabul
Ankara	Oktay	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin	İdris	DEVA	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Taşcier	Ganize	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Kabul	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Kabul
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Çorabatır	Sururi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Dungun	Hilmi	MHP	Kabul	Kabul
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Antalya	Kılıç	Şerafettin	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Oluç	Hakkı Saruhan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul	Kabul
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Sarıbaş	Seda	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Dalgın	Burak	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Öztaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul	Kabul
Bilecik	Eldenir	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bingöl	Hülakü	Ömer Faruk	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bitlis	Çağlar Gökaltı	Semra	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Olan	Hüseyin	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Akgül	İsmail	MHP	Kabul	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Kabul	Kabul
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Kabul	Kabul
Bursa	Atmaca	Mehmet	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Bursa	Gözükara Dumaz	Emel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayihan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bursa	Zırhloğlu	Fevzi	MHP	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Rdvan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Kabul	Kabul
Çorum	Ahlacı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Çorum	Kayrıçı	Vahit	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul
Denizli	Silkin Ün	Sema	SAADET P	Kabul	Kabul
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Akça Cupolo	Ceylan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kamaç	Mehmet	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	DEM	Ret	Kabul
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tannıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoğlu	Halide	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Edirne	Ün	Ediz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Işıkver	Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Elazığ	Nazrî	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzincan	Karaman	Stileyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Sangül	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Danış Beştaş	Meral	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Eskişehir	Sütlü	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semet	MHP	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bozalı	Mesut	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bozgeyik	Bünyamin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	ÇelİKaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	DEVA	Kabul	Kabul
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Işık Gezmış	Elvan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Kabul	Kabul
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Kabul	Kabul
Hakkari	Bartın	Öznur	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Çalışkan	Necmettin	SAADET P	Kabul	Kabul
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Kaşıkçı	Lütfi	MHP	Kabul 2 (Mük.1)	Katılmadı
Hatay	Mullaoğlu	Servet	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı	Kabul 2 (Mük.1)
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nemin	CHP	Kabul	Kabul
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İsparta	Halıcı	Hikmet Yalım	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İsparta	Sönmez	Hasan Basri	MHP	Kabul	Kabul
İsparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Başarr	Ali Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Bozan	Ali	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Çakır	Hasan Ufuk	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	DEVA	Kabul	Kabul
Mersin	Kıratlı	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Kış	Gülcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Kabul	Kabul
İstanbul	Açkel	Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Ganze	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Birol	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Hulki	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
İstanbul	Çiçek	Cengiz	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dalkıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Doğan	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşeref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Kabul	Kabul
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Fırat	Celal	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Gören Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Kabul	Kabul
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Işık Ercan	Tugba	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	İzsiz	Seyithan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadıgil	Salih Sera	TİP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karal	Hasan	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Karılı	Şengül	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Bülent	SAADET P	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Mustafa	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul	Kabul
İstanbul	Konal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Keziban	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurum	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Otlu	Çiçek	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sırrı Süreyya	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özçağdaş	Suat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	YENİDEN RE	Kabul	Kabul
İstanbul	Rızzanoğlu	Evrin	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Saki	Özgül	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sıvacioğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	SAADET P	Kabul	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yankömeroğlu	Ayşe Sibel	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Akın	İbrahim	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bölinmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Çubuk	Burçugül	DEM	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
İzmir	Kâya Ösen	Seda	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rifat Turuntay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoglu	Tamer	MHP	Kabul	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Özale	Ümit	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Türel	Rahmi Aşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	DP	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Kabul	Kabul
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç Kocyiğit	Gülistan	DEM	Ret	Kabul
Kastamonu	Ekmekci	Fatma Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ankan	Mahmut	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Kabul	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Kabul	Kabul
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Sarıçam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Aşıla	Mehmet	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Kabul/Mük.	Kabul
Kocaeli	Gengerlioğlu	Ömer Faruk	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Kabul	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	BAÇIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yıldızlı	Harun Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Ekici	Hasan	SAADET P	Kabul	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul	Kabul
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN RE	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Bayrı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Bıçer	Adil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Kabul	Kabul
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Manisa	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç Dora	Zuhal	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	DEVA	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kirşici	Vahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Aslan	George	DEM	Ret	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Mardin	Aydeniz	Salihe	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Güneş Altın	Beritan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Metec	Kadem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muğla	Otgöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muğla	Öneş Derici	Süreyya	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özcan	Gizem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özdağ	Selçuk	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Boz	Sümeyye	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Muş	Temelli	Sezai	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Nevşehir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Kabul	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Kocacık	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Karaman	Mehmet	SAADET P	Kabul	Kabul
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Sırt	Bakırhan	Tuncer	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Sırt	Erdoğan Santaş	Sabahat	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Sırt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	DEVA	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Hamşioğlu	Selcan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Aldemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul 2 (Mük.1)	Katılmadı
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Büyükaydın	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Karaismailoğlu	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Kabul	Kabul
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Kordu	Ayten	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Dusak	Abdülrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Enin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyasar	Ferit	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Uşak	Karaoba	Ali	CHP	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Buldan	Pervin	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Van	Çiftiyürek	Sinan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM	Ret	Kabul
Van	Kaçmaz Sayyigüt	Gülcan	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Van	Uçar	Zülfüf	DEM	Ret	Kabul
Van	Varlı	Gülderen	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saifet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Aksaray	Kaşı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul
Aksaray	Yakır	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Nasıroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Batman	Oduncu	Zeynep	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Doğan	Ayşegül	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	İmez	Mehmet Zeki	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Aldatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İğdır	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul	Kabul
İğdır	Hun	Yılmaz	DEM	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 41	S. S. 42
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Kabul	Kabul
Karabük	Keskinkeleş	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	MHP	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Kabul	Kabul
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul	Kabul

